

เจตนารมณ์

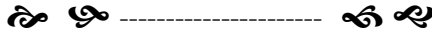
พระราชบัญญัติการศึกษา

พ.ศ. ๒๕๖๒

กองกฎหมายการศึกษาและวัฒนธรรม
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

คำนำ

การจัดการอุดมศึกษามีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ และรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาการจัดการอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้กำหนดให้การศึกษาเป็นประเด็นสำคัญในการดำเนินการปฏิรูปประเทศ ซึ่งในเวลาต่อมารัฐบาลได้มีการจัดทำแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา โดยแผนดังกล่าวมุ่งให้เกิดการพัฒนาการศึกษาของชาติ รวมไปถึงการพัฒนาและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในส่วนของการจัดการอุดมศึกษา อาทิ ปัญหาการผลิตบัณฑิตไม่ตรงกับความต้องการของตลาด การพัฒนาคน การวิจัย และการสร้างสรรค์นวัตกรรมไม่ตอบสนองความต้องการของประเทศ ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษา และปัญหาธรรมาภิบาลภายในสถาบันอุดมศึกษา โดยในปัจจุบัน อาจกล่าวได้ว่าการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาได้ก่อให้เกิดผลผลิต (output) ที่เป็นรูปธรรมแล้ว ส่วนหนึ่งคือการประกาศใช้พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งมีสาระสำคัญเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์และหลักการในการจัดการอุดมศึกษา รวมไปถึงสร้างกลไกในการส่งเสริมและกำกับดูแลให้การจัดการอุดมศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว แต่การที่จะกล่าวได้ว่าผลลัพธ์ (outcome) ของการปฏิรูปการศึกษาเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับ การบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวเป็นสำคัญด้วย หากผู้ที่เกี่ยวข้องไม่มีความรู้ความเข้าใจและไม่สามารถบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการอุดมศึกษาได้ตรงตามเจตนารมณ์แห่งกฎหมายแล้ว ประเทศไทยย่อมไม่สามารถบรรลุเจตนารมณ์ของการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาได้อย่างเต็มที่เช่นเดียวกัน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาในฐานะที่เป็นหนึ่งในหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบภารกิจในการทำให้กฎหมายเข้าถึงได้โดยสะดวกและเข้าใจได้ง่ายตามแผนปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย โดยกองกฎหมายการศึกษาและวัฒนธรรมในฐานะที่เป็นส่วนงานภายในที่รับผิดชอบกฎหมายเกี่ยวกับการอุดมศึกษาโดยตรง ได้จัดทำเจตนารมณ์พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ ขึ้น เพื่อให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ ความเป็นมา รายมาตรา และแนวคิดและทฤษฎีทางกฎหมาย และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเจตนารมณ์พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการทำความเข้าใจกฎหมายและเป็นข้อมูลประกอบการบังคับใช้และการตีความกฎหมายแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

กองกฎหมายการศึกษาและวัฒนธรรม

กันยายน ๒๕๖๒

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ ๑ ความเป็นมาและหลักการของพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒	
๑. ความทั่วไป.....	๑
๒. แนวความคิด หลัก และทฤษฎีกฎหมาย ซึ่งเป็นที่มาของหลักการในกฎหมาย หรือซึ่งนำมาประกอบการพิจารณา.....	๒
๓. ความเป็นมาของกฎหมายและเหตุผลความจำเป็นในการเสนอร่างกฎหมาย	
๓.๑ ความเป็นมา.....	๓
๓.๒ สารระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอ.....	๓
๓.๓ ข้อสังเกตของหน่วยงาน.....	๖
๓.๔ มติคณะรัฐมนตรี.....	๘
๓.๕ หลักการของร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.....	๙
๓.๖ หลักการของร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ที่ผ่านการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ.....	๑๕
๔. สารระสำคัญของกฎหมาย.....	๑๗
ส่วนที่ ๒ คำอธิบายรายมาตราของพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒	
มาตรา ๑ ชื่อพระราชบัญญัติ	๒๓
มาตรา ๒ วันใช้บังคับของพระราชบัญญัติ.....	๒๔
มาตรา ๓ บทนิยาม.....	๒๕
มาตรา ๔ มาตรารักษาการ.....	๓๑
หมวด ๑ บททั่วไป	
มาตรา ๕ วัตถุประสงค์ในการจัดการอุดมศึกษา.....	๓๒
มาตรา ๖ ภารกิจของสถาบันอุดมศึกษา.....	๓๕
มาตรา ๗ หลักการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา	๓๖
มาตรา ๘ การดำเนินการเกี่ยวกับการอุดมศึกษาของหน่วยงานอื่น.....	๓๙

หมวด ๒ หลักการของการจัดการอุดมศึกษา	
ส่วนที่ ๑ หลักการทั่วไปในการจัดการอุดมศึกษา	
มาตรา ๙ หลักการในการจัดการอุดมศึกษา	๔๑
มาตรา ๑๐ อำนาจของรัฐมนตรีในการกำหนดแนวปฏิบัติแก่สถาบันอุดมศึกษา	๔๓
ส่วนที่ ๒ หลักความรับผิดชอบต่อสังคม	
มาตรา ๑๑ การดำเนินการเพื่อประโยชน์ของชุมชน สังคม และประเทศ	๔๔
มาตรา ๑๒ หน้าที่ในการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา	๔๖
มาตรา ๑๓ การเป็นแบบอย่างในการอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๔๘
ส่วนที่ ๓ หลักเสรีภาพทางวิชาการ	
มาตรา ๑๔ หลักเสรีภาพทางวิชาการ	๔๙
ส่วนที่ ๔ หลักความเป็นอิสระ	
มาตรา ๑๕ หลักความเป็นอิสระของสถาบันอุดมศึกษา	๕๒
มาตรา ๑๖ การดำเนินการของสภาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับ การจัดการศึกษา	๕๔
ส่วนที่ ๕ หลักความเสมอภาค	
มาตรา ๑๗ หลักการไม่เลือกปฏิบัติ	๕๖
มาตรา ๑๘ การลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา	๕๘
ส่วนที่ ๖ หลักธรรมาภิบาล	
มาตรา ๑๙ การปฏิบัติหน้าที่ตามหลักธรรมาภิบาล	๕๙
มาตรา ๒๐ การจัดให้มีประมวลจริยธรรม	๖๑
มาตรา ๒๑ การเป็นแบบอย่างของนายกและกรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา	๖๓
มาตรา ๒๒ พันธกิจของสถาบันอุดมศึกษา	๖๔
หมวด ๓ ประเภทและกลุ่มของสถาบันอุดมศึกษา	
มาตรา ๒๓ การกำหนดประเภทของสถาบันอุดมศึกษา	๖๗
มาตรา ๒๔ การจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาและการจัดกลุ่มส่วนราชการ หรือส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษา	๖๙
มาตรา ๒๕ ความสอดคล้องของมาตรฐานการอุดมศึกษากับประเภท และกลุ่มของสถาบันอุดมศึกษา	๗๒

หมวด ๔ หน้าที่และอำนาจของสถาบันอุดมศึกษา

ส่วนที่ ๑ หน้าที่และอำนาจ

มาตรา ๒๖ หน้าที่และอำนาจของสถาบันอุดมศึกษา.....	๗๔
มาตรา ๒๗ การส่งเสริมบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษา.....	๗๘
มาตรา ๒๘ การส่งเสริมให้ผู้ประกอบการนำความรู้ ผลงานวิจัย หรือนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์.....	๗๙
มาตรา ๒๙ การส่งเสริมผู้เรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์.....	๘๒

ส่วนที่ ๒ การจัดการศึกษา

มาตรา ๓๐ การจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาขึ้นใหม่และการห้ามนำกิจการ ของสถาบันอุดมศึกษาไประดมทุนในตลาดหลักทรัพย์	๘๔
มาตรา ๓๑ มาตรฐานหลักสูตรการศึกษา.....	๘๖
มาตรา ๓๒ หน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาในการพัฒนา และสร้างเสริมผู้เรียน	๘๙
มาตรา ๓๓ การสนับสนุนระบบสารสนเทศให้แก่สถาบันอุดมศึกษา.....	๙๑
มาตรา ๓๔ ความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน เพื่อพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศ.....	๙๒
มาตรา ๓๕ ความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษา กับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคอุตสาหกรรม	๙๔
มาตรา ๓๖ สิทธิประโยชน์ของหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานภาคเอกชน ที่ให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษา.....	๙๘

ส่วนที่ ๓ การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม

มาตรา ๓๗ การส่งเสริมการศึกษาวิจัยและการสร้าง นวัตกรรมของสถาบันอุดมศึกษา	๑๐๐
มาตรา ๓๘ ความร่วมมือในการจัดทำฐานข้อมูลด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.....	๑๐๒
มาตรา ๓๙ การส่งเสริมให้นำผลการวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาไปใช้ประโยชน์.....	๑๐๔

ส่วนที่ ๔ การบริการวิชาการแก่สังคม

มาตรา ๔๐ การให้บริการและคำปรึกษาทางวิชาการแก่ภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และสังคม ของสถาบันอุดมศึกษา.....	๑๐๖
--	-----

ส่วนที่ ๕ การทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

มาตรา ๔๑ หน้าที่ในการทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมของสถาบันอุดมศึกษา ๑๐๙

หมวด ๕ ข้อมูลการอุดมศึกษา

มาตรา ๔๒ การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษา
 แก่สาธารณะ ๑๑๐

มาตรา ๔๓ การส่งข้อมูลเกี่ยวกับการอุดมศึกษาของหน่วยงานของรัฐ
 และหน่วยงานภาคเอกชน ๑๑๑

มาตรา ๔๔ หน้าที่ของกระทรวงในการจัดทำฐานข้อมูลการอุดมศึกษา
 ของประเทศ ๑๑๑

หมวด ๖ ทรัพยากรอุดมศึกษา

ส่วนที่ ๑ การจัดสรรทรัพยากรในการจัดการอุดมศึกษา

มาตรา ๔๕ การจัดสรรงบประมาณสำหรับการอุดมศึกษา ๑๑๖

มาตรา ๔๖ งบประมาณเพิ่มเติมและความสนับสนุนเป็นพิเศษอื่น
 ให้แก่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ๑๒๖

มาตรา ๔๗ การจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาโดยข้อเสนอร่วมกัน
 ของกระทรวงการอุดมศึกษาฯ และกระทรวงการคลัง ๑๒๘

มาตรา ๔๘ มาตรการในการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา ๑๒๙

มาตรา ๔๙ เงินรายได้ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐไม่ต้องนำส่งคลัง ๑๓๑

ส่วนที่ ๒ การจัดการทรัพยากรของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

มาตรา ๕๐ อำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้
 และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถาบันอุดมศึกษา ๑๓๓

หมวด ๗ การควบคุมและกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษา

มาตรา ๕๑ หน้าที่และอำนาจของรัฐมนตรีในการกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษา
 ของรัฐในสังกัดของกระทรวงการอุดมศึกษาฯ ๑๓๕

มาตรา ๕๒ การกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ๑๔๐

มาตรา ๕๓ คณะกรรมการมาตรฐานฯ กำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษา
 ให้จัดการศึกษาตามมาตรฐาน ๑๔๑

มาตรา ๕๔ การอนุมัติหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษา ๑๔๓

มาตรา ๕๕ การแจ้งหลักสูตรก่อนเปิดสอนการตรวจสอบและสั่งแก้ไขหลักสูตร ๑๔๕

มาตรา ๕๖	การตรวจสอบการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา	
	การสั่งไม่รับรองมาตรฐานการอุดมศึกษา	๑๔๗
มาตรา ๕๗	หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการมาตรฐานฯ และบุคคล	
	ซึ่งได้รับแต่งตั้งหรือมอบหมายในการตรวจสอบการจัดการศึกษา	๑๕๐
มาตรา ๕๘	การจัดการเรียนการสอนนอกสถานที่ตั้ง	๑๕๓
มาตรา ๕๙	การจัดการศึกษาผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือวิธีอื่น	๑๕๕
มาตรา ๖๐	การประกาศรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษา	๑๕๖
มาตรา ๖๑	การแจ้งเรื่องการรับรองมาตรฐานต่อองค์กรกลางบริหารงานบุคคล	
	และสภาวิชาชีพ	๑๕๘
มาตรา ๖๒	การจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา.....	๑๖๑
มาตรา ๖๓	การรายงานผลการประเมินคุณภาพภายใน	
	และปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษา	๑๖๔
มาตรา ๖๔	การประเมินคุณภาพภายนอก	๑๖๖
มาตรา ๖๕	การแจ้งผลการประเมินคุณภาพภายนอก	๑๖๘
มาตรา ๖๖	การแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา.....	๑๗๑
มาตรา ๖๗	คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์	๑๗๓
มาตรา ๖๘	การอุทธรณ์คำสั่งของคณะกรรมการมาตรฐานฯ.....	๑๗๕
มาตรา ๖๙	การจัดการศึกษาที่แตกต่างไปจากมาตรฐานการอุดมศึกษา	๑๗๗
มาตรา ๗๐	การห้ามจ้าง วาน หรือใช้ให้ผู้อื่นทำผลงานวิชาการ	๑๘๐
หมวด ๘ การคุ้มครองผู้เรียน		
มาตรา ๗๑	การแก้ไขและเยียวยาผู้เรียนที่ได้รับผลกระทบ	๑๘๒
มาตรา ๗๒	การครอบงำผู้เรียน	๑๘๕
หมวด ๙ บทกำหนดโทษ		
ส่วนที่ ๑ โทษทางปกครอง		
มาตรา ๗๓	การกระทำผิดที่ต้องเพิกถอนใบอนุญาตจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน	๑๘๗
มาตรา ๗๔	โทษปรับกรณีหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานภาคเอกชนไม่ส่งข้อมูล	
	เกี่ยวกับการอุดมศึกษาให้แก่กระทรวงการอุดมศึกษา.....	๑๘๘
ส่วนที่ ๒ โทษทางอาญา		
มาตรา ๗๕	กำหนดโทษทางอาญาสถาบันอุดมศึกษาที่ไม่ดำเนินการตามคำวินิจฉัย	
	หรือคำสั่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษาฯ	๑๙๐

	หน้า
มาตรา ๗๖ กำหนดโทษทางอาญาผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา ที่ไม่แก้ไขหลักสูตรการศึกษา	๑๙๒
มาตรา ๗๗ กำหนดโทษทางอาญากรณีการจ้าง วาน ใช้ให้ผู้อื่น ทำผลงานทางวิชาการ	๑๙๓
มาตรา ๗๘ กำหนดโทษทางอาญากรณีการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยทุจริต ครอบงำผู้เรียนให้กระทำ ไม่กระทำการ หรือกระทำการในทางเพศ.....	๑๙๔
บทเฉพาะกาล	
มาตรา ๗๙ บทเฉพาะกาลรองรับกฎหมายลำดับรอง	๑๙๕
มาตรา ๘๐ บทเฉพาะกาลรองรับมาตรฐานการอุดมศึกษาและหลักสูตรการศึกษา	๑๙๗
บรรณานุกรม	๑๙๙

ส่วนที่ ๓ ภาคผนวก

- ภาคผนวก ก. พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒
- ภาคผนวก ข. ร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ.
ที่ สคก. ตรวจสอบพิจารณาแล้ว (เรื่องเสร็จที่ ๑๙๘๒/๒๕๖๑)
- ภาคผนวก ค. ร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ.
ที่คณะกรรมการวิสามัญสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตรวจสอบพิจารณาแล้ว
- ภาคผนวก ง. ร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ.
ที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตรวจสอบพิจารณาแล้ว

เจตนาธรรม
พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒^๑

๑. ความทั่วไป

จุดประสงค์การจัดทำเจตนาธรรมกฎหมาย เจตนาธรรมกฎหมายฉบับนี้มีจุดประสงค์เพื่อช่วยผู้อ่านในการทำความเข้าใจกฎหมายและเป็นข้อมูลประกอบในการบังคับใช้กฎหมาย แต่ไม่มีจุดประสงค์เพื่อใช้อ้างอิงในการบังคับใช้กฎหมายหรือในการพิจารณาตัดสินคดีของศาล

กระบวนการจัดทำร่างกฎหมายของรัฐบาลจะเริ่มต้นจากหน่วยงานของรัฐได้เสนอร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของตนเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลหรือเพื่อให้ภารกิจของตนลุล่วง โดยหลักการของร่างกฎหมายนั้นอาจจะมีที่มาจากนโยบายของรัฐบาลโดยตรง จากการประชุมของคณะกรรมการร่างกฎหมายที่หน่วยงานแต่งตั้ง จากงานวิจัยของนักวิชาการที่หน่วยงานของรัฐได้จัดจ้าง จากการศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับกฎหมายต่างประเทศ จากแนวคิดหลักหรือทฤษฎีกฎหมาย หรือจากการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน เมื่อคณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบกับหลักการของร่างกฎหมายแล้ว จะส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาซึ่งเป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการกฤษฎีกาจะศึกษาค้นคว้าสรุปเจตนาธรรมของร่างกฎหมายจากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น รวมทั้งให้ความเห็นในประเด็นปัญหาข้อกฎหมายและประเด็นเรื่องถ้อยคำและรูปแบบของร่างกฎหมาย เพื่อจัดทำบันทึกความเห็นเจ้าหน้าที่พร้อมเอกสารเสนอประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีการ่วมกับผู้แทนของหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง จะมีการอภิปรายแสดงความคิดเห็นและมีมติในประเด็นต่าง ๆ ซึ่งฝ่ายเลขานุการฯ จะได้จัดทำบันทึกประจำวันสรุปประเด็นที่ได้มีการพิจารณาในการประชุมแต่ละครั้งรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบ และจัดทำรายงานการประชุมโดยละเอียด

เมื่อคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาเสร็จ ฝ่ายเลขานุการฯ จะจัดทำเรื่องพิจารณาเสร็จประกอบด้วย บันทึกเรื่องพิจารณาเสร็จรายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น โดยสรุปความเป็นมาของเรื่องตั้งแต่มติคณะรัฐมนตรี ความเห็นและข้อสังเกตของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แนวคิด หลักหรือทฤษฎีกฎหมาย ผลการพิจารณาของคณะกรรมการฯ และข้อสังเกตของฝ่ายเลขานุการฯ ร่างกฎหมายที่ผ่านการตรวจพิจารณา บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ประกอบร่างกฎหมาย (ซึ่งมีเนื้อหาทำนองเดียวกับบันทึกเรื่องพิจารณาเสร็จ ทั้งนี้ เพื่อประกอบ

^๑ผู้จัดทำ เจ้าหน้าที่กองกฎหมายการศึกษาและวัฒนธรรม สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ประกอบด้วย นางสาวสุมลรัตน์ คักดีสินธุ์ชัย นางสาวอริสา วงศ์นาค นางสาวพัชรินทร์ คำเจริญ นายธีระพงษ์ มีลักษณะ นายวสิน แดงประดับ นางสาววรัญญา งามศิริอุดม โดยมีผู้อำนวยการกองกฎหมายการศึกษาและวัฒนธรรม (นายวรวิสิทธิ์ กาญจนสุต) ผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมายการศึกษาขั้นพื้นฐานและการกีฬา (นายสุรพล ทิพย์เสนา) และผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมายอุดมศึกษาและวัฒนธรรม (นายชัยยุทธนา วงศ์วานิช) เป็นผู้ควบคุมดูแล

การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีเมื่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอร่างกฎหมายที่ผ่านการตรวจพิจารณาต่อคณะรัฐมนตรี) บันทึกวิเคราะห์สรุปร่างกฎหมาย (เพื่อประกอบการพิจารณาของรัฐสภาเมื่อร่างกฎหมายได้เสนอต่อรัฐสภา) ในขั้นการตรวจพิจารณาเรื่องเสร็จของผู้บังคับบัญชา ตั้งแต่ระดับผู้อำนวยการกองกฎหมาย กรรมการร่างกฎหมายประจำ รองเลขาธิการฯ และเลขาธิการฯ ก็อาจมีการแก้ไขหรือมีข้อสังเกตต่าง ๆ เมื่อเลขาธิการฯ สั่งให้ดำเนินการได้ก็จะมีการเสนอเรื่องไปยังคณะรัฐมนตรี

จากนั้นเมื่อร่างกฎหมายเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภาและมีการแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณาร่างกฎหมาย ในการประชุมจะมีการอภิปรายแสดงความคิดเห็นและมติให้แก้ไขร่างกฎหมายในประเด็นต่าง ๆ

อย่างไรก็ตาม หลังจากที่กฎหมายได้ประกาศบังคับใช้ในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ประชาชน ทนายความ เจ้าพนักงานตำรวจ พนักงานอัยการ ตลอดจนผู้พิพากษา จะประสบปัญหาในการทำความเข้าใจหลักการและรายละเอียดของบทบัญญัติต่าง ๆ ว่ามีเจตนารมณ์ที่แท้จริงอย่างไร ส่วนเหตุผลของกฎหมายในหมายเหตุท้ายกฎหมายที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาก็อธิบายเพียงภาพรวมกว้าง ๆ เท่านั้น จึงเกิดมีความคิดเห็นและความเข้าใจกฎหมายแตกต่างกันออกไป และความเห็นซึ่งเป็นที่ยุติจะอยู่ที่ศาล แต่ผู้พิพากษาที่พิจารณาส่วนใหญ่จะอาศัยการตีความกฎหมายจากการอ่านบทบัญญัติกฎหมายประกอบกับเอกสารวิชาการต่าง ๆ ที่อาจมีผู้เขียนอธิบายเอาไว้ หรือจากการสัมมนาทางวิชาการ หรือจากการที่หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายได้จัดสัมมนาหรือฝึกอบรมเกี่ยวกับกฎหมายดังกล่าว ซึ่งเอกสารดังกล่าวมีอยู่เป็นจำนวนมากและมีไม่ครบทุกกฎหมายส่วนเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในขั้นการยกร่างกฎหมายไม่จะเป็นในขั้นหน่วยงานของรัฐ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาและรัฐสภา ไม่ได้เป็นข้อมูลที่มีการเผยแพร่และไม่สามารถเข้าถึงได้ง่ายหรือหากสามารถเข้าถึงได้ ก็จะไม่สามารถค้นหาเหตุผลหรือทำความเข้าใจประเด็นต่าง ๆ ที่เป็นที่มาของการบัญญัติกฎหมายได้โดยง่ายนัก สภาพปัญหาดังกล่าวก่อให้เกิดผลเสียอย่างใหญ่หลวงจากการที่มีการบังคับใช้กฎหมายไม่ตรงตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย

๒. แนวความคิด หลัก และทฤษฎีกฎหมาย ซึ่งเป็นที่มาของหลักการในกฎหมายหรือซึ่งนำมาประกอบการพิจารณา

เนื่องจากปัจจุบันการอุดมศึกษาได้พัฒนาขึ้นอย่างต่อเนื่อง และการจัดการการอุดมศึกษามีความหลากหลาย ประกอบกับมีการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก จึงควรมีการกำหนดกรอบแนวทางเกี่ยวกับการจัดการอุดมศึกษาเพื่อให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล กำหนดภารกิจหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาที่ชัดเจน มีมาตรการในการส่งเสริม สนับสนุน และกำกับดูแลการอุดมศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการแข่งขัน มีมาตรฐาน และมุ่งไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ และส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษามีบทบาทสำคัญในการจะส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาเพื่อความเจริญก้าวหน้าทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในด้านต่าง ๆ ตลอดจนส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและแก้ปัญหาให้แก่สังคมส่วนรวมได้

๓. ความเป็นมาของกฎหมายและเหตุผลความจำเป็นในการเสนอร่างกฎหมาย

๓.๑ ความเป็นมา

(๑) กระทรวงศึกษาธิการได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานเตรียมความพร้อมการจัดตั้งกระทรวงการอุดมศึกษาเพื่อดำเนินการวิเคราะห์ ศึกษา กำหนดกรอบแนวทางการดำเนินงาน อำนาจหน้าที่ของกระทรวงการอุดมศึกษา วิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคในการจัดตั้งกระทรวง จัดทำร่างกรอบอัตรากำลัง โครงสร้างกระทรวง และจัดทำงบประมาณเพื่อดำเนินงานของกระทรวงการอุดมศึกษา และต่อมาสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานย่อยอีกสองคณะ ได้แก่ คณะทำงานเตรียมความพร้อมการจัดตั้งกระทรวงการอุดมศึกษาด้านกฎหมาย เพื่อทำหน้าที่จัดทำร่างกฎหมายเกี่ยวกับการจัดตั้งกระทรวงการอุดมศึกษา ได้แก่ ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. และแต่งตั้งคณะทำงานเตรียมความพร้อมการจัดตั้งกระทรวงการอุดมศึกษาด้านการมีส่วนร่วมและการรับฟังความคิดเห็น เพื่อดำเนินการรับฟังความเห็นจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน

(๒) คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๐ อนุมัติให้แต่งตั้งคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา เพื่อดำเนินการศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะและร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีดำเนินการต่อไป และคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษาได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. และคณะอนุกรรมการดังกล่าวได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ที่คณะทำงานเตรียมความพร้อมการจัดตั้งกระทรวงการอุดมศึกษาเสนอต่อคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา และได้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวและส่งให้กระทรวงศึกษาธิการเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

(๓) คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๑ เห็นชอบหลักการจัดตั้งกระทรวงการอุดมศึกษา วิจัย และนวัตกรรม และให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา รับร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ไปตรวจพิจารณา

(๔) กระทรวงศึกษาธิการจึงได้เสนอร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ซึ่งเป็นร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งกระทรวงการอุดมศึกษา วิจัย และนวัตกรรม เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวต่อไป พร้อมทั้งส่งร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ฉบับที่คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษาได้แก้ไขปรับปรุงเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย

๓.๒ สารสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอ

(๑) ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ

เจตนารมณ์พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

คณะกรรมการการอุดมศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษาเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๓ และร่างมาตรา ๕)

(๒) กำหนดให้การจัดการอุดมศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาต้องสามารถพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีความเชี่ยวชาญตามสาขาวิชาหรือวิชาชีพที่ตนถนัด สามารถสนองต่อความต้องการของประเทศ รวมทั้งต้องสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ และแผนการอุดมศึกษา และต้องเชื่อมโยงกับการศึกษาในระดับที่ต่ำกว่า เพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่ทรัพยากรบุคคลของประเทศในการเข้ารับการศึกษาในระดับอุดมศึกษา รวมทั้งส่งเสริมให้มีการศึกษาอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะในการประกอบอาชีพของบุคคลและการศึกษาตลอดชีวิต (ร่างมาตรา ๖)

(๓) กำหนดหลักการสำคัญในการจัดการอุดมศึกษา ประกอบด้วย หลักความรับผิดชอบต่อสังคม หลักเสรีภาพทางวิชาการ หลักความเป็นอิสระ หลักความเสมอภาค และหลักธรรมาภิบาล (ร่างมาตรา ๘ ถึงร่างมาตรา ๒๓)

(๔) กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษามีสองประเภท คือ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐและสถาบันอุดมศึกษาเอกชน และให้รัฐพึงสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่เป็นส่วนราชการมีความเป็นอิสระ โดยให้สถาบันอุดมศึกษาดังกล่าวเปลี่ยนสถานะเป็นสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ (ร่างมาตรา ๒๔ และร่างมาตรา ๒๕)

(๕) กำหนดให้มีคณะกรรมการการอุดมศึกษาโดยมีหน้าที่และอำนาจในการพิจารณาเสนอนโยบายและแผนการอุดมศึกษา มาตรฐานการอุดมศึกษา แผนการพัฒนากำลังคนของประเทศ และการจัดการศึกษาตลอดชีวิตด้านการอุดมศึกษา ตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ให้คำแนะนำและความเห็นชอบแก่รัฐมนตรีในการเสนอการจัดตั้ง ยุบ รวม ปรับปรุง และเลิกสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงการอุดมศึกษาและสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เสนอแนะ และให้ความเห็นแก่รัฐมนตรีในเรื่องการกำหนดนโยบาย แผนการพัฒนา และการสนับสนุนงานวิจัยและการสร้างนวัตกรรมของประเทศในส่วนของที่เกี่ยวข้องกับสถาบันอุดมศึกษา และให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาประกาศกำหนดรายชื่อหน่วยงานเพื่อทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายนอกให้กับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงการอุดมศึกษาและสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยให้สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษาทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการการอุดมศึกษา (ร่างมาตรา ๒๖ ร่างมาตรา ๒๙ ร่างมาตรา ๓๐ และร่างมาตรา ๓๖)

(๖) กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่และอำนาจในการจัดการศึกษา การวิจัย และการสร้างนวัตกรรม การบริการวิชาการแก่สังคม การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่กฎหมายกำหนด โดยจะต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หรือแผนพัฒนาประเทศในรูปแบบอื่น และสนองต่อความจำเป็นและความต้องการของประเทศในด้านต่าง ๆ (ร่างมาตรา ๓๗ ถึงร่างมาตรา ๕๑)

(๗) ให้รัฐมนตรีเป็นผู้มีอำนาจหลักในการกำหนดนโยบาย แผนการจัดการ และมาตรฐานการอุดมศึกษา และเป็นศูนย์กลางในการประสานงานระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษา รวมถึงการประสานงานและสร้างความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ (ร่างมาตรา ๕๒)

(๘) กำหนดองค์กรในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย สภาสถาบันอุดมศึกษา คณะกรรมการบริหารสถาบันอุดมศึกษา คณะผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา และสภาวิชาการหรือคณะกรรมการที่มีหน้าที่และอำนาจเช่นเดียวกับสภาวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา ทั้งนี้ กรณีของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงการอุดมศึกษา ให้มีสภาอาจารย์และสภาเจ้าหน้าที่ หรือสภาอาจารย์และเจ้าหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาด้วย (ร่างมาตรา ๕๗)

(๙) ให้สภาวิชาชีพมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นประกอบการจัดทำมาตรฐานหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ เพื่อกำหนดคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของวิชาชีพนั้นได้ แต่ไม่ให้มีอำนาจในการรับรองหรือกำหนดการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับสภาวิชาชีพนั้น ของสถาบันอุดมศึกษา หรือสร้างภาระอื่นใดให้แก่สถาบันอุดมศึกษา รวมทั้งจะออกข้อบังคับหรือหลักเกณฑ์เพื่อจัดระเบียบการประกอบอาชีพ โดยมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติหรือก้าวก่ายการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษามีได้ และจะจัดการศึกษาซ้ำซ้อนกับการศึกษาที่สถาบันอุดมศึกษาจัดอยู่ไม่ได้ หากคณะกรรมการการอุดมศึกษาเห็นว่า สภาวิชาชีพใดกระทำการฝ่าฝืนข้างต้น คณะกรรมการการอุดมศึกษาอาจแจ้งให้สภาวิชาชีพทราบ และให้สภาวิชาชีพปฏิบัติตามได้ (ร่างมาตรา ๖๔ ถึงร่างมาตรา ๖๖)

(๑๐) ให้องค์กรภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา ได้เท่าที่ไม่ขัดกับวัตถุประสงค์ของสถาบันอุดมศึกษานั้น โดยรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาจกำหนดมาตรการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้องค์กรภาคเอกชนให้การสนับสนุนแก่สถาบันอุดมศึกษาได้ เท่าที่จำเป็น (ร่างมาตรา ๖๗)

(๑๑) ให้รัฐสนับสนุนงบประมาณแผ่นดินให้แก่การอุดมศึกษา โดยจัดสรรเป็นเงินงบประมาณเพื่อการศึกษา ในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไปให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงการอุดมศึกษา ทุนการศึกษาในรูปของกองทุนกู้ยืมให้แก่ผู้เรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อย หรือจัดสรรเงินเข้ากองทุนกู้ยืมดอกเบี้ยต่ำให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนเพื่อให้พึ่งตนเองได้ ทั้งนี้ รัฐอาจพิจารณาสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมให้แก่สถาบันอุดมศึกษาที่สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ร่างมาตรา ๖๘ และร่างมาตรา ๗๐)

(๑๒) องค์กรต่าง ๆ ได้แก่ รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น สามารถระดมทรัพยากรทั้งในประเทศและต่างประเทศมาใช้จัดการอุดมศึกษา ทั้งนี้ รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจจัดเก็บภาษีเพื่อการอุดมศึกษาได้ตามความเหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมและให้แรงจูงใจในการระดมทรัพยากร โดยการสนับสนุน การอุดหนุน และการใช้มาตรการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีก็ได้ (ร่างมาตรา ๗๑)

(๑๓) กำหนดให้มีกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาในสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนสำหรับสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา สนับสนุนการวิจัยและการสร้างนวัตกรรม และเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา คณาจารย์และบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษา

และการสร้างความร่วมมือในการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา โดยมีสำนักงานปลัดกระทรวง การอุดมศึกษาทำหน้าที่เก็บรักษาเงินและทรัพย์สินของกองทุนและรายงานสถานะการเงิน และการบริหารกองทุนต่อคณะกรรมการการอุดมศึกษา (ร่างมาตรา ๗๕ และร่างมาตรา ๗๗)

(๑๔) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษามีหน้าที่และอำนาจในการกำกับดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงการอุดมศึกษาให้เป็นไปตาม วัตถุประสงค์ของสถาบันอุดมศึกษา และให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลหรือมติคณะรัฐมนตรี ที่เกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษาเป็นการเฉพาะ ได้เพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ของสถาบันอุดมศึกษา หรือประโยชน์ของส่วนรวม โดยต้องคำนึงถึงความเหมาะสม ความเป็นอิสระ และความแตกต่าง ของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละรูปแบบ (ร่างมาตรา ๗๙)

(๑๕) กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับให้คณะกรรมการการอุดมศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นคณะกรรมการการอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไป จนกว่าจะได้มีคณะกรรมการ การอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งรองรับบรรดาบทกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งเกี่ยวกับการอุดมศึกษา ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคง ใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะได้มีการดำเนินการปรับปรุงแก้ไข ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ แต่ต้องไม่เกินสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๘๑ และร่างมาตรา ๘๒)

๓.๓ ข้อสังเกตของหน่วยงาน

(๑) กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักงาน ก.พ.ร. และฝ่ายกฎหมาย และกระบวนการยุติธรรม คณะรักษาความสงบแห่งชาติ เห็นด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัตินี้ โดยเห็นควรพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ให้สอดคล้องกับการจัดตั้งกระทรวงการอุดมศึกษา วิจัย และนวัตกรรม ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๑

(๒) สำนักงาน ก.พ. เห็นด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัตินี้ โดยมี ข้อสังเกตเกี่ยวกับการหำมิให้สภาวิชาชีพจัดการศึกษาซ้ำซ้อนกับการศึกษาที่สถาบันอุดมศึกษาจัดอยู่ และหำมิให้สภาวิชาชีพออกข้อบังคับหรือหลักเกณฑ์เพื่อจัดระเบียบการประกอบอาชีพโดยมีลักษณะ เป็นการเลือกปฏิบัติในการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา เพราะอาจเป็นการลดรอนสิทธิ ของสภาวิชาชีพในการยกระดับมาตรฐานการประกอบวิชาชีพได้ นอกจากนี้ ในการกำหนดชื่อ และอำนาจหน้าที่ของคณะบุคคลและองค์กร และกลไกในการขับเคลื่อนการจัดการอุดมศึกษา ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ เห็นควรพิจารณาให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกับหลักการที่กำหนดไว้ ในการจัดตั้งกระทรวงการอุดมศึกษา วิจัย และนวัตกรรม ที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบในหลักการไว้ เมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ด้วย

เจตนารมณ์พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

(๓) กระทรวงการคลัง เห็นด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัตินี้ โดยมีข้อสังเกตเกี่ยวกับการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาตามร่างมาตรา ๗๕ ซึ่งเห็นควรให้กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการเสนอเรื่องการจัดตั้งกองทุนฯ ให้คณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียนเพื่อพิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ ด้วย

(๔) สำนักงบประมาณ เห็นด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัตินี้ โดยเห็นควรดำเนินการให้สอดคล้องกับการจัดตั้งกระทรวงการอุดมศึกษา วิจัย และนวัตกรรม ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ด้วย แต่โดยที่การตรากฎหมายในครั้งนี้อาจก่อให้เกิดภาระทางการเงินการคลังแก่ภาครัฐในภาพรวม ดังนั้น เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณและเกิดผลสัมฤทธิ์ในการบริหารจัดการด้านการอุดมศึกษาของประเทศ จึงมีข้อสังเกตเพิ่มเติม ดังนี้

(๔.๑) แหล่งงบประมาณที่สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดสรรเพื่อเป็นทุนการศึกษาแก่นิสิตและนักศึกษาผู้ยากไร้ เพื่อส่งเสริมให้ได้รับโอกาสทางการศึกษา นั้น จะต้องหมายรวมถึงเงินงบประมาณ เงินนอกงบประมาณ แหล่งเงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาด้วย เพื่อให้การสนับสนุนทุนการศึกษาในภาพรวมมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยไม่ก่อให้เกิดภาระงบประมาณรายจ่ายเกินความจำเป็น

ส่วนการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์และกลุ่มเป้าหมายผู้รับประโยชน์ให้ชัดเจน โดยการใช้จ่ายงบประมาณจะต้องไม่ซ้ำซ้อนกับงบประมาณรายจ่ายที่ได้รับจัดสรรงบประมาณแผ่นดินเพื่อการดังกล่าวอยู่แล้ว รวมทั้งการบริหารจัดการ การติดตามและประเมินผล สมควรกำหนดให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารทุนหมุนเวียนอย่างเคร่งครัดด้วย

(๔.๒) การจัดสรรทรัพยากรในการจัดการศึกษาที่กำหนดให้จัดสรรงบประมาณในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไปให้สถาบันอุดมศึกษาที่เป็นส่วนราชการและสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินการและงบลงทุนตามร่างมาตรา ๖๙ (๑) นั้น เห็นว่าการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายต้องคำนึงถึงความจำเป็นและภารกิจของหน่วยงานของรัฐที่ขอรับการจัดสรรงบประมาณ ความสามารถในการใช้จ่ายและการก่องหนของหน่วยงานของรัฐภายในปีงบประมาณ ฐานะเงินนอกงบประมาณ รายได้หรือเงินอื่นใด ที่มีอยู่หรือสามารถนำมาใช้จ่ายได้ โดยผ่านกลไกของการจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ที่ชัดเจนตามนัยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ และกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ จึงไม่จำเป็นต้องระบุประเภทของหน่วยงานหรืองบรายจ่ายไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้แต่ประการใด

(๕) คณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียน เห็นด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัตินี้ โดยมีข้อสังเกตการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาขึ้นในสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา เนื่องจากรัฐบาลได้ตราพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ และพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ขึ้นใช้บังคับเพื่อให้มีหลักเกณฑ์และวิธีการจัดตั้ง กำกับ และบริหารทุนหมุนเวียนให้มีประสิทธิภาพและบังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการจัดตั้งกองทุนฯ เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว จึงเห็นสมควรให้กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการ ดังนี้

(๕.๑) เสนอเรื่องการขอจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา ให้คณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียนเพื่อพิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามนัยมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ และมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

(๕.๒) การกำหนดให้แหล่งเงินของกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา โดยให้มีรายรับอื่นนอกเหนือจากเงินทุนประเดิมและเงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปี โดยไม่ต้อง นำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน จะต้องขอความเห็นชอบจากกระทรวงการคลังก่อนเสนอกฎหมายต่อ คณะรัฐมนตรีเพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

(๖) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เห็นด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัตินี้ โดยมีข้อสังเกตเพิ่มเติม ดังนี้

(๖.๑) ควรพิจารณาจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาตามศักยภาพและความเชี่ยวชาญของสถาบัน และปรับบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาให้สามารถผลิตกำลังคนเฉพาะทาง ได้อย่างมีคุณภาพ รวมทั้งควรมีกลไกในการกำกับและตรวจสอบการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษา อย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างหลักประกันคุณภาพการจัดการศึกษาและการบริหารจัดการที่มีธรรมาภิบาล

(๖.๒) การดำเนินงานกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา โดยเฉพาะ การช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา ควรพิจารณาถึงความซ้ำซ้อนกับการดำเนินงานของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา ซึ่งเป็นกองทุนเพื่อสร้างโอกาส ทางการศึกษาและลดความเหลื่อมล้ำโดยเฉพาะกลุ่มเด็กยากจนหรือเด็กด้อยโอกาสที่ขาดโอกาส ในการเข้าถึงการศึกษาเช่นเดียวกัน

๓.๔ มติคณะรัฐมนตรี

คณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๑ และความเห็น เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สรุปความได้ว่า การอุดมศึกษาในปัจจุบันได้พัฒนาขึ้นอย่างต่อเนื่อง การจัดการอุดมศึกษามีความหลากหลาย และมีการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก จึงสมควรกำหนดหลักการในการจัดการ อุดมศึกษาที่เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ภารกิจหน้าที่ของการอุดมศึกษา มาตรการในการ ส่งเสริมสนับสนุน และกำกับดูแลการจัดการอุดมศึกษาอย่างมีเอกภาพ รวมทั้งจัดสรรงบประมาณ และทรัพยากรทางการศึกษาให้มีความเหมาะสมและตอบสนองต่อความหลากหลายของ สถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้การจัดการอุดมศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้มีการวิจัย และพัฒนาให้มีความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเพื่อขับเคลื่อนประเทศไทย ตามนโยบายของรัฐบาล และเป็นกำลังสำคัญต่อการสร้างนวัตกรรมใหม่ให้แก่กลุ่มอุตสาหกรรม เป้าหมาย จึงเห็นควรเสนอร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ที่ผ่านความเห็นชอบ ของคณะทำงานเตรียมความพร้อมการจัดตั้งกระทรวงการอุดมศึกษาเพื่อเสนอให้คณะรัฐมนตรี พิจารณาให้ความเห็นชอบ และเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาในการจัดตั้งกระทรวงการอุดมศึกษา วิจัยและนวัตกรรม ที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบในหลักการเมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๑ และอยู่ในระหว่างการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๓.๕ หลักการของร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานฯ

(๑) วัตถุประสงค์ของการจัดการอุดมศึกษาและผู้รักษาการตามกฎหมาย

การจัดการอุดมศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีความเชี่ยวชาญตามสาขาวิชาการหรือวิชาชีพที่ตนถนัด สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประเทศและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันในระดับโลกได้ พัฒนาบุคคลให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และทักษะที่จำเป็น และตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ และแผนด้านการอุดมศึกษา และต้องเชื่อมโยงกับการศึกษาในระดับที่ต่ำกว่าเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับทรัพยากรบุคคลของประเทศในการเข้ารับการศึกษาในระดับอุดมศึกษา โดยให้สถาบันอุดมศึกษาจัดการเรียนการสอน การวิจัย และการสร้างนวัตกรรม ตลอดจนการปฏิบัติหน้าที่อื่นให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้น (ร่างมาตรา ๕ และร่างมาตรา ๖) โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔)

(๒) การจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรในการจัดการอุดมศึกษา

รัฐพึงจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาให้เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของสถาบันอุดมศึกษา และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ และแผนด้านการอุดมศึกษา โดยสถาบันอุดมศึกษาพึงจัดสรรงบประมาณเงินรายได้ของสถาบันอุดมศึกษานั้นเพื่อการบริหารงานสถาบันอุดมศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการพัฒนาคุณภาพของการผลิตบัณฑิตและการวิจัย และนวัตกรรมด้วย (ร่างมาตรา ๗)

ให้รัฐจัดสรรงบประมาณสำหรับการอุดมศึกษา เพื่อเป็นงบบุคลากร ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่จัดสรรจากงบประมาณแผ่นดิน งบดำเนินงานและรายจ่ายอื่นซึ่งเป็นงบประจำในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไปให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวง และเงินอุดหนุนจากกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา เพื่อใช้ในการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ และเงินอุดหนุนจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามกฎหมายว่าด้วยสถานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ เพื่อใช้ในการพัฒนา วิทยาศาสตร์ การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม รวมทั้งการจัดสรรเงินเข้ากองทุนให้กู้ยืมดอกเบี้ยต่ำให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น (ร่างมาตรา ๔๔)

(๓) หลักการของการจัดการอุดมศึกษา

การจัดการอุดมศึกษาต้องเป็นไปตามหลักความรับผิดชอบต่อสังคม หลักเสรีภาพทางวิชาการ หลักความเป็นอิสระ หลักความเสมอภาค หลักธรรมาภิบาล และหลักการอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา ทั้งนี้ ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดแนวปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามหลักการดังกล่าว และให้สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งเปิดเผยผลการดำเนินการตามแนวปฏิบัติดังกล่าวให้ประชาชนทราบ (ร่างมาตรา ๙ และร่างมาตรา ๑๐)

(๓.๑) หลักความรับผิดชอบต่อสังคม

สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่จัดการศึกษาให้ตอบสนองความต้องการกำลังคนของประเทศ จัดให้มีการวิจัย การสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม รวมทั้งให้บริการทางวิชาการ

อันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชน สังคม และประเทศชาติโดยรวม และเผยแพร่องค์ความรู้ ที่ถูกต้องตามหลักวิชาการในเรื่องต่าง ๆ ต่อสาธารณะ โดยให้ชุมชนและสังคมมีสิทธิติดตาม และตรวจสอบสถาบันอุดมศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดย ความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษา (ร่างมาตรา ๑๑ และร่างมาตรา ๑๒)

(๓.๒) หลักเสรีภาพทางวิชาการ

การใช้เสรีภาพทางวิชาการในการศึกษาวิจัย ในการเรียนการสอน และการแสดงความคิดเห็นทางวิชาการตามหลักวิชานั้น จะต้องไม่ขัดต่อกฎหมาย หน้าที่ของปวงชนชาวไทย และศีลธรรมอันดีของประชาชน และจะต้องเคารพและไม่ปิดกั้นความเห็นต่างของบุคคลอื่น (ร่างมาตรา ๑๔)

(๓.๓) หลักความเป็นอิสระ

สถาบันอุดมศึกษาย่อมมีอิสระในการจัดการเรียนการสอน การศึกษาวิจัย การบริหารวิชาการ การบริหารงานบุคคล การเงิน งบประมาณ และทรัพย์สิน โดยมีมาตรการที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันและจัดการขัดกันแห่งผลประโยชน์ และการทุจริต และประพฤติมิชอบ ทั้งนี้ สภาวิชาชีพจะออกข้อบังคับหรือหลักเกณฑ์เพื่อจัดระเบียบการประกอบ อาชีพ โดยมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติหรือก้าวก่ายการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาไม่ได้ (ร่างมาตรา ๑๕ และร่างมาตรา ๑๖)

(๓.๔) หลักความเสมอภาค

สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียนอย่างเต็มที่และเท่าเทียมกัน ไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม และต้องจัดสรรงบประมาณหรือรายได้ตามสมควรเพื่อเป็น ทุนการศึกษาให้แก่ผู้เรียนเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา (ร่างมาตรา ๑๗ และร่างมาตรา ๑๘)

(๓.๕) หลักธรรมาภิบาล

สถาบันอุดมศึกษาและบุคลากรต้องปฏิบัติหน้าที่ตามหลัก ธรรมาภิบาล โดยต้องจัดให้มีระบบควบคุมภายในและระบบการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ และจัดให้ มีประมวลจริยธรรมของนายกสภาสถาบันอุดมศึกษา กรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหาร และบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษา และผู้เรียน นอกจากนี้ ให้สภาสถาบันอุดมศึกษาแต่งตั้ง คณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการธรรมาภิบาลและจริยธรรม และคณะกรรมการบริหาร ความเสี่ยง จากบุคคลซึ่งเป็นกลางและได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง เพื่อทำหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ ในข้อบังคับว่าด้วยธรรมาภิบาลของสถาบันอุดมศึกษาด้วย (ร่างมาตรา ๑๙ ร่างมาตรา ๒๐ และ ร่างมาตรา ๒๑)

(๔) ประเภทและกลุ่มของสถาบันอุดมศึกษา

ประเภทของสถาบันอุดมศึกษา การจัดกลุ่มของสถาบันอุดมศึกษา และ การจัดกลุ่มส่วนราชการหรือส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษา ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศ กำหนด โดยการจัดกลุ่มของสถาบันอุดมศึกษาจะต้องคำนึงถึงจุดมุ่งหมาย พันธกิจ ยุทธศาสตร์ ศักยภาพ และผลการดำเนินการที่ผ่านมา และจะต้องกำหนดมาตรการส่งเสริม สนับสนุน ประเมิน คุณภาพ กำกับดูแล และจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับการจัดกลุ่ม รวมทั้งกำหนดมาตรฐานการ อุดมศึกษาให้สอดคล้องกับประเภทและกลุ่มของสถาบันอุดมศึกษาด้วย ทั้งนี้ สำหรับกลุ่มของ

สถาบันอุดมศึกษาที่มีพันธกิจหลักในการให้การศึกษาอบรมทักษะอาชีพะชั้นสูงที่สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนการปฏิรูปประเทศ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ อาจได้รับความสนับสนุนเป็นพิเศษจากรัฐตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด (ร่างมาตรา ๒๓ ร่างมาตรา ๒๔ และร่างมาตรา ๒๕)

(๕) หน้าที่และอำนาจของสถาบันอุดมศึกษา

สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่และอำนาจในการจัดการศึกษา การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม และการบริการวิชาการแก่สังคม รวมทั้งหน้าที่และอำนาจอื่นตามที่กฎหมายกำหนด โดยจะต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ และแผนด้านการอุดมศึกษา และสนองต่อความจำเป็นและความต้องการของประเทศในด้านต่าง ๆ การส่งเสริมให้เกิดผู้ประกอบการรายใหม่ให้แก่ประเทศ การพัฒนากำลังคนของประเทศ และการจัดการศึกษาตลอดชีวิต (ร่างมาตรา ๒๖) นอกจากนี้ สถาบันอุดมศึกษาพึงส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ประกอบการภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และชุมชน นำความรู้ ผลงานวิจัย หรือนวัตกรรมของสถาบันอุดมศึกษาไปใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวาง และส่งเสริมให้มีการนำความรู้ ผลงานวิจัยและนวัตกรรม ไปใช้ในการสร้างผู้ประกอบการใหม่ ให้กับประเทศ (ร่างมาตรา ๒๘)

(๕.๑) การจัดการศึกษา

การจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาชั้นใหม่ จะต้องไม่เป็นไปเพื่อการพาณิชย์ในการแสวงหากำไรจากการจัดการเรียนการสอน และห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตจัดตั้ง สถาบันอุดมศึกษาเอกชนนำกิจการของตนหรือของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเสนอขายหลักทรัพย์ ต่อประชาชนเพื่อการระดมทุน (ร่างมาตรา ๓๐) หลักสูตรการศึกษาต้องมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่า ข้อกำหนดขั้นต่ำด้านคุณภาพที่คณะกรรมการมาตรฐานการศึกษากำหนด และมีให้มีการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นการหารายได้ให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเป็นหลัก (ร่างมาตรา ๓๑) สถาบันอุดมศึกษา ต้องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของ สถาบันอุดมศึกษา (ร่างมาตรา ๓๒) ทั้งนี้ สถาบันอุดมศึกษาอาจสร้างร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคอุตสาหกรรมเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ สมรรถนะและคุณลักษณะอื่นให้สอดคล้องกับความต้องการ ของประเทศ (ร่างมาตรา ๓๕)

(๕.๒) การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม

รัฐมีหน้าที่ในการส่งเสริมการศึกษาวิจัยและการสร้างนวัตกรรม โดยจะต้องสอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของประเทศ และแนวทางที่สภาและคณะกรรมการ ส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมกำหนด (ร่างมาตรา ๓๗) โดยสถาบันอุดมศึกษาจะต้อง ให้ความร่วมมือในการจัดทำฐานข้อมูลด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ และให้การ สนับสนุนในการพัฒนาบุคลากรในด้านการศึกษาวิจัยและการสร้างนวัตกรรม การบริหารการวิจัย การแลกเปลี่ยนบุคลากร การจัดตั้งกลุ่มวิจัยร่วม การแปลงผลงานวิจัยให้เป็นรูปธรรม ระหว่าง สถาบันอุดมศึกษากับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นของรัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ทั้งในประเทศและต่างประเทศ (ร่างมาตรา ๓๘ และร่างมาตรา ๓๙)

(๕.๓) การบริการวิชาการแก่สังคม

สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่ในการให้บริการทางวิชาการ ให้คำปรึกษาทางวิชาการ และถ่ายทอดองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนการสอน การวิจัยและการพัฒนานวัตกรรมแก่ภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และสังคม และจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ กับสังคมเพื่อสร้างเสริมจิตสาธารณะในการนำความรู้และประสบการณ์มาใช้เพื่อสร้างประโยชน์แก่ส่วนรวม (ร่างมาตรา ๔๐)

(๖) ข้อมูลการอุดมศึกษา

ให้กระทรวงเป็นผู้จัดทำฐานข้อมูลการอุดมศึกษาของประเทศ โดยให้สถาบันอุดมศึกษาเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานแก่สาธารณะ และมีหน้าที่ส่งข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาและมาตรฐานการศึกษา การวิจัยและนวัตกรรม การให้บริการทางวิชาการ และข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องให้แก่กระทรวงหรือสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามกฎหมายว่าด้วยสถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ และให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานและหน่วยงานภาคเอกชนส่งข้อมูลเกี่ยวกับการอุดมศึกษา และการอื่นที่เกี่ยวข้องให้แก่กระทรวงตามที่ได้รับการร้องขอ (ร่างมาตรา ๔๑ ร่างมาตรา ๔๒ และร่างมาตรา ๔๓)

(๗) กองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา

ให้จัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาในสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ พัฒนาการเรียนการสอน การวิจัย และนวัตกรรมร่วมกับนักวิชาการ สถาบันวิชาการ และองค์กรชั้นนำของโลก และดำเนินการพัฒนาในเรื่องอื่นตามที่สภากำหนด และให้ใช้จ่ายเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานและการพัฒนาผู้เรียน คณาจารย์ และบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวง และสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาเอกชนให้ผลิตกำลังคนตามความต้องการของประเทศ (ร่างมาตรา ๔๔ และร่างมาตรา ๕๐) ทั้งนี้ การจัดสรรเงินกองทุนให้เป็นไปตามข้อตกลงการพัฒนาการอุดมศึกษาระหว่างสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงหรือสถาบันอุดมศึกษาเอกชนซึ่งได้รับจัดสรร (ร่างมาตรา ๕๑)

ให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุนทำหน้าที่บริหารกองทุน เสนอแนะต่อรัฐมนตรีและคณะกรรมการการอุดมศึกษาในการกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินกองทุนให้แก่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงและสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พิจารณานุมัติการใช้จ่ายเงินกองทุน รวมทั้งติดตามและประเมินผลการดำเนินงานที่ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากกองทุน (ร่างมาตรา ๕๒ และร่างมาตรา ๕๓)

(๘) การควบคุมและกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษา

(๘.๑) ให้รัฐมนตรีมีหน้าที่และอำนาจในการกำกับดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสถาบันอุดมศึกษา และให้รัฐมนตรีโดยข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการอุดมศึกษาหรือคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา มีอำนาจแจ้งสภาสถาบันอุดมศึกษาให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาการดำเนินกิจการที่ขัดต่อกฎหมาย ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือการไม่ปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลอย่างร้ายแรง หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานการอุดมศึกษาอย่างร้ายแรง หรืออาจก่อให้เกิด

เจตนารมณ์พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

ความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อส่วนรวม รวมทั้งให้รัฐมนตรีมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาด สั่งให้กระทำการยับยั้ง หรือยุติการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาในกรณีไม่ดำเนินการหรือดำเนินการล่าช้าเกินสมควรได้ (ร่างมาตรา ๖๐)

(๘.๒) ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษามีหน้าที่และอำนาจกำกับดูแลให้สถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษา รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาให้สามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สูงกว่ามาตรฐานการอุดมศึกษาที่กำหนด และในกรณีที่ปรากฏว่าสถาบันอุดมศึกษาไม่จัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาที่ได้แจ้งไว้ต่อสำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษามีอำนาจสั่งให้สถาบันอุดมศึกษาแก้ไขหลักสูตรการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานภายในเวลาที่กำหนด หากไม่ดำเนินการคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาอาจเสนอรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการให้สถาบันอุดมศึกษาหยุดการดำเนินการ และมีอำนาจสั่งไม่รับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาของหลักสูตรการศึกษาก็ได้ (ร่างมาตรา ๖๒ ถึงร่างมาตรา ๖๕)

(๘.๓) สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดให้มีการเรียนการสอนนอกสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษาได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาประกาศกำหนด และกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดการศึกษาโดยผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือโดยวิธีอื่นได้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนดโดยข้อเสนอแนะและความเห็นชอบของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา (ร่างมาตรา ๖๗ และร่างมาตรา ๖๘)

(๘.๔) ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการอุดมศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา โดยกำหนดให้มีการประเมินคุณภาพภายในสถาบันอุดมศึกษาตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาประกาศกำหนด และกำหนดให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกโดยอาจให้ประเมินโดยหน่วยงานต่างประเทศที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานภาคเอกชน หรือหน่วยงานในต่างประเทศที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาประกาศกำหนดก็ได้ และให้ถือว่าเป็นการประเมินคุณภาพภายนอกตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ทั้งนี้ หากผลการประเมินปรากฏว่าการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาใดไม่เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษา ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษามีอำนาจแจ้งให้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ (ร่างมาตรา ๗๑ ถึงร่างมาตรา ๗๕)

(๘.๕) ให้มีคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง โดยความเห็นชอบของที่ประชุมร่วมคณะกรรมการการอุดมศึกษาและคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา โดยให้สถาบันอุดมศึกษาที่ไม่พอใจคำสั่งของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษามีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง (ร่างมาตรา ๗๖ และร่างมาตรา ๗๗)

(๘.๖) รัฐมนตรีอาจเสนอสภาเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้มีมติให้สถาบันอุดมศึกษาหรือส่วนงานในสถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษาที่แตกต่างไปจากมาตรฐานการอุดมศึกษาได้ เพื่อประโยชน์ในการสร้างนวัตกรรมการอุดมศึกษา ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่สภากำหนด (ร่างมาตรา ๗๘)

(๘.๗) ห้ามมิให้ผู้ใด จ้าง วาน ใช้ให้ผู้อื่นทำผลงานทางวิชาการเพื่อไปใช้ในการเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา หรือเพื่อไปใช้ในการทำผลงานซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการขอตำแหน่งทางวิชาการ หรือเสนอขอปรับปรุงการกำหนดตำแหน่ง การเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนวิทยฐานะ หรือการให้ได้รับเงินเดือนหรือเงินอื่นในระดับที่สูงขึ้น และกำหนดโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนข้อกำหนดดังกล่าว (ร่างมาตรา ๗๙ และร่างมาตรา ๘๖)

(๙) การคุ้มครองผู้เรียน

กำหนดมาตรการคุ้มครองผู้เรียนซึ่งได้รับผลกระทบจากการวินิจฉัยชี้ขาดหรือสั่งการของรัฐมนตรีที่ให้สถาบันอุดมศึกษากระทำการ ยับยั้ง หรือยุติการดำเนินการที่ขัดต่อกฎหมาย และได้รับผลกระทบจากการสั่งการของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาให้สถาบันอุดมศึกษา ระงับการดำเนินการตามหลักสูตรที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐาน รวมทั้งการสั่งการของรัฐมนตรีตามข้อเสนอของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาที่ให้สถาบันอุดมศึกษาหยุดการดำเนินการหรือดำเนินการอื่นใด หรือสั่งไม่รับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาของหลักสูตรการศึกษา (ร่างมาตรา ๘๐) รวมทั้งห้ามมิให้นายกสภาสถาบันอุดมศึกษา กรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหาร อาจารย์ ผู้ปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษา ใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยทุจริต ครอบงำให้ผู้เรียนกระทำหรือไม่กระทำการใด และกำหนดโทษสำหรับการกระทำดังกล่าว (ร่างมาตรา ๘๑ และร่างมาตรา ๘๗)

(๑๐) บทกำหนดโทษ

(๑) โทษทางปกครอง

กำหนดโทษทางปกครองให้เพิกถอนใบอนุญาตจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษา เอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ในกรณีผู้รับใบอนุญาตนำกิจการของตนหรือของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเสนอขายหลักทรัพย์ต่อประชาชนเพื่อการระดมทุน (ร่างมาตรา ๘๒) และกำหนดโทษปรับทางปกครองแก่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐที่ไม่ส่งข้อมูลเกี่ยวกับการอุดมศึกษา (ร่างมาตรา ๘๓)

(๒) โทษทางอาญา

กำหนดโทษอาญาแก่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดกระทรวงที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยชี้ขาดหรือคำสั่งของรัฐมนตรีที่ให้กระทำการ ยับยั้ง หรือยุติการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาที่ขัดต่อกฎหมาย ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือการไม่ปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลอย่างร้ายแรง หรือไม่เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษาอย่างร้ายแรง หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อส่วนรวม (ร่างมาตรา ๘๔)

กำหนดโทษอาญาแก่ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาที่สั่งให้แก้ไขปรับปรุงหลักสูตรการศึกษา ให้เป็นไปตามมาตรฐานภายในระยะเวลาที่กำหนด หรือสั่งให้ระงับการดำเนินการตามหลักสูตรการศึกษาที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐาน (ร่างมาตรา ๘๕)

(๑๑) บทเฉพาะกาล

กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับกฎหมายลำดับรองที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา กฎหมายว่าด้วยการบริหารส่วนงานภายใน

ของสถาบันอุดมศึกษา และกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชนให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไป เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะได้มีการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามบทบัญญัติ แห่งพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๘๘) และรองรับมาตรฐานการอุดมศึกษาซึ่งกำหนดขึ้น ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ให้ถือว่าเป็นมาตรฐานการอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีการกำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษาขึ้นใหม่ (ร่างมาตรา ๘๙)

๓.๖ หลักการของร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ผ่านการพิจารณาของสภานิติบัญญัติ แห่งชาติ

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. สรุปผลการพิจารณาได้ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมภารกิจของสถาบันอุดมศึกษาโดยกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษา พัฒนาความรู้ จัดการเรียนการสอน การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม ตลอดจนการปฏิบัติหน้าที่อื่น (ร่างมาตรา ๖) แก้ไขเพิ่มเติมการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาตามหลักความรับผิดชอบต่อสังคม โดยเพิ่มเติมหน้าที่เรื่องการพัฒนาความรู้ให้ทันสมัย (ร่างมาตรา ๗) เนื่องจากภารกิจสำคัญของ สถาบันอุดมศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ที่จะต้องมุ่งเน้นเรื่องการพัฒนาความรู้มากกว่าการจัดการเรียน การสอนผ่านชั้นเรียนเท่านั้น รวมทั้งต้องปรับเปลี่ยนเป็นแหล่งเรียนรู้ของประชาชนทุกช่วงวัย

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมกระบวนการในการประกาศกำหนดให้จัดกลุ่มส่วนราชการ หรือกลุ่มส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษาใดสถาบันอุดมศึกษาหนึ่งเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริม สนับสนุน ประเมินคุณภาพ กำกับดูแล และจัดสรรงบประมาณให้แก่สถาบันอุดมศึกษา โดยกำหนด ให้เป็นอำนาจของรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษา (ร่างมาตรา ๒๔)

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่และอำนาจของสถาบันอุดมศึกษาโดยเพิ่มหน้าที่ และอำนาจในเรื่องการทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม (ร่างมาตรา ๒๖) และเพิ่มความเป็นส่วนที่ ๕ การทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม โดยกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่ในการทะนุบำรุงศิลป และวัฒนธรรม โดยการอนุรักษ์ ฟื้นฟู สืบสาน และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นและของชาติ รวมทั้ง ส่งเสริมให้มีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และบูรณาการการทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรมกับการเรียน การสอนและกิจกรรมของผู้เรียน เนื่องจากเป็นหน้าที่และอำนาจที่มีความสำคัญที่จะต้องมีการอนุรักษ์ ฟื้นฟู สืบสาน และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นและของชาติให้คงอยู่สืบต่อไปและเป็นต้นทุน ทางวัฒนธรรมของชาติ (ร่างมาตรา ๔๐/๑)

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่และอำนาจของสถาบันอุดมศึกษาในเรื่องการวิจัย และนวัตกรรมโดยเพิ่มเรื่องการส่งเสริมการศึกษาระดับปริญญาโทเพื่อการพัฒนาความรู้ที่จะนำไปสู่การผลิต ผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่จะสามารถพัฒนาต่อยอดได้ในอนาคต มิใช่มุ่งเน้นเรื่องการผลิตนวัตกรรม ขึ้นเท่านั้น (ร่างมาตรา ๓๗)

(๕) แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณสำหรับการอุดมศึกษา โดยกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดทำคำขอและการจัดสรรงบประมาณสำหรับการอุดมศึกษา เป็น ๔ ประเภท (ร่างมาตรา ๔๔) ได้แก่

(๕.๑) งบประมาณในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดกระทรวง ให้สถาบันอุดมศึกษาทำคำขอเสนอต่อสำนักงบประมาณโดยตรง ให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณให้เต็มตามกรอบอัตรากำลังบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษานั้น

(๕.๒) งบดำเนินงานและงบรายจ่ายอื่นซึ่งเป็นงบประจำ ให้สำนักงบประมาณจัดสรรในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไปหรืองบลงทุนเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาดังกล่าว มีอิสระในการบริหารงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา

(๕.๓) งบลงทุนและเงินอุดหนุนเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาและการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ และเงินอุดหนุนจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามกฎหมายว่าด้วยสถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ เพื่อใช้ในการพัฒนาวิทยาศาสตร์ การวิจัย และการสร้างนวัตกรรม

(๕.๔) การจัดสรรเงินเข้ากองทุนให้กู้ยืมดอกเบี้ยต่ำให้แก่สถาบันอุดมศึกษา เอกชนเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

(๖) ตัดบทบัญญัติเกี่ยวกับกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาออก เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ที่มีมติเห็นชอบผลการพิจารณาการขอทบทวนการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาของคณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียน ที่เห็นว่าเหตุผลในการขอจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาที่ต้องการใช้กองทุนเป็นเครื่องมือในการปรับเปลี่ยนรูปแบบและวิธีการขอรับการจัดสรรงบประมาณเพื่อส่งเสริมการผลิตบัณฑิตและกำลังคนที่มีสมรรถนะและศักยภาพสูงให้ตรงกับความต้องการของประเทศเป็นกรณีที่สามารถแก้ไขในทางนโยบาย และการบริหารได้ตั้งแต่ต้นเหตุ คือ การกำกับดูแลการจัดทำคำของบประมาณของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งตามความพร้อมและความสามารถของสถาบันอุดมศึกษานั้น โดยระบบการจัดสรรงบประมาณตามปกติโดยไม่จำเป็นต้องจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาขึ้น (ร่างมาตรา ๔๙ - ร่างมาตรา ๕๙)

โดยคณะกรรมการการวิสามัญฯ ได้กำหนดเพิ่มเติมให้ในกรณีให้เห็นสมควร คณะรัฐมนตรีโดยข้อเสนอร่วมกันของกระทรวงและกระทรวงการคลังอาจมีมติให้จัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาขึ้น เพื่อพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษา และส่งเสริมการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศต่อไปในอนาคตได้ (ร่างมาตรา ๔๕/๑)

(๗) แก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำเกี่ยวกับคำว่า “การประกันคุณภาพภายใน” เป็น “การประกันคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษา” เนื่องจากโดยหลักแล้วเรื่องการประเมินคุณภาพภายในคือการรับรองตนเองซึ่งเป็นกระบวนการเท่านั้น (ร่างมาตรา ๗๑)

นอกจากนี้คณะกรรมการการวิสามัญฯ ได้แก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำเล็กน้อย ในร่างพระราชบัญญัติเพื่อให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

๔. สาระสำคัญของกฎหมาย

พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ มีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

(๑) วัตถุประสงค์ของการจัดการอุดมศึกษาและผู้รักษาการตามกฎหมาย

การจัดการอุดมศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีความเชี่ยวชาญตามสาขาวิชาการหรือวิชาชีพที่ตนถนัด สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประเทศและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันในระดับโลกได้ พัฒนาบุคคลให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และทักษะที่จำเป็น และตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ และแผนด้านการอุดมศึกษา และต้องเชื่อมโยงกับการศึกษาในระดับที่ต่ำกว่าเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับทรัพยากรบุคคลของประเทศในการเข้ารับการศึกษาในระดับอุดมศึกษา โดยให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาความรู้ จัดการเรียนการสอน การวิจัย และการสร้างนวัตกรรม ตลอดจนการปฏิบัติหน้าที่อื่นให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้น (มาตรา ๕ และมาตรา ๖) โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๔)

(๒) การจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรในการจัดการอุดมศึกษา

รัฐพึงจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาให้เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของสถาบันอุดมศึกษา และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ และแผนด้านการอุดมศึกษา โดยสถาบันอุดมศึกษาพึงจัดสรรงบประมาณเงินรายได้ของสถาบันอุดมศึกษานั้นเพื่อการบริหารงานสถาบันอุดมศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการพัฒนาคุณภาพของการผลิตบัณฑิตและการวิจัยและนวัตกรรมด้วย (มาตรา ๗)

กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดทำคำขอและการจัดสรรงบประมาณสำหรับการอุดมศึกษา ได้แก่ งบบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดกระทรวง และงบดำเนินงานและงบรายจ่ายอื่นซึ่งเป็นงบประจำ ให้สถาบันอุดมศึกษาทำคำขอเสนอต่อสำนักงบประมาณโดยตรง และในส่วนงบบุคลากรให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณให้เต็มตามกรอบอัตรากำลังบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษานั้น ส่วนงบดำเนินงานและงบรายจ่ายอื่นให้สำนักงบประมาณจัดสรรในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไปหรืองบลงทุนเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาดังกล่าวมีอิสระในการบริหารงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา งบลงทุนและเงินอุดหนุนเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาและการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ และเงินอุดหนุนจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามกฎหมายว่าด้วยสถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ เพื่อใช้ในการพัฒนาวิทยาศาสตร์ การวิจัย และการสร้างนวัตกรรม รวมทั้งการจัดสรรเงินเข้ากองทุนให้กู้ยืมดอกเบี้ยต่ำให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น (มาตรา ๘๕)

นอกจากนี้ ได้กำหนดให้ในกรณีที่เห็นสมควร คณะรัฐมนตรีโดยข้อเสนอร่วมกันของกระทรวงและกระทรวงการคลังอาจมีมติให้จัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาขึ้น เพื่อพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษา และส่งเสริมการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ (มาตรา ๘๗)

(๓) หลักการของการจัดการอุดมศึกษา

การจัดการอุดมศึกษาต้องเป็นไปตามหลักความรับผิดชอบต่อสังคม หลักเสรีภาพทางวิชาการ หลักความเป็นอิสระ หลักความเสมอภาค หลักธรรมาภิบาล และหลักการอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา ทั้งนี้ ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดแนวปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามหลักการดังกล่าว และให้สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งเปิดเผยผลการดำเนินการตามแนวปฏิบัติดังกล่าวให้ประชาชนทราบ (มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐)

(๓.๑) หลักความรับผิดชอบต่อสังคม

สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่พัฒนาความรู้ให้ทันสมัย จัดการศึกษาให้ตอบสนองความต้องการกำลังคนของประเทศ จัดให้มีการวิจัย การสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม รวมทั้งให้บริการทางวิชาการอันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชน สังคม และประเทศชาติโดยรวม และเผยแพร่องค์ความรู้ที่ถูกต้องตามหลักวิชาการในเรื่องต่าง ๆ ต่อสาธารณะ โดยให้ชุมชนและสังคมมีสิทธิติดตามและตรวจสอบสถาบันอุดมศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษา ตลอดจนพึงเป็นแบบอย่างให้แก่สังคมในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ (มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒)

(๓.๒) หลักเสรีภาพทางวิชาการ

การใช้เสรีภาพทางวิชาการในการศึกษาวิจัย ในการเรียนการสอน และการแสดงความคิดเห็นทางวิชาการตามหลักวิชานั้น จะต้องไม่ขัดต่อกฎหมาย หน้าที่ของปวงชนชาวไทย และศีลธรรมอันดีของประชาชน และจะต้องเคารพและไม่ปิดกั้นความเห็นต่างของบุคคลอื่น (มาตรา ๑๔)

(๓.๓) หลักความเป็นอิสระ

สถาบันอุดมศึกษาต้องมีอิสระในการจัดการเรียนการสอน การศึกษาวิจัย การบริหารวิชาการ การบริหารงานบุคคล การเงิน งบประมาณ และทรัพย์สิน โดยมีมาตรการที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันและขจัดการขัดกันแห่งผลประโยชน์ และการทุจริตและประพฤติมิชอบ ทั้งนี้ สภาวิชาชีพจะออกข้อบังคับหรือหลักเกณฑ์เพื่อจัดระเบียบการประกอบอาชีพ โดยมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติหรือก้าวก่ายการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาไม่ได้ (มาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖)

(๓.๔) หลักความเสมอภาค

สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียนอย่างเต็มที่และเท่าเทียมกัน ไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม และต้องจัดสรรงบประมาณหรือรายได้ตามสมควรเพื่อเป็นทุนการศึกษาให้แก่ผู้เรียนเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา (มาตรา ๑๗ และมาตรา ๑๘)

(๓.๕) หลักธรรมาภิบาล

สถาบันอุดมศึกษาและบุคลากรต้องปฏิบัติหน้าที่ตามหลักธรรมาภิบาล โดยต้องจัดให้มีระบบควบคุมภายในและระบบการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ และจัดให้มีประมวลจริยธรรมของนายกสภาสถาบันอุดมศึกษา กรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหารและบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษา และผู้เรียน นอกจากนี้ ให้สภาสถาบันอุดมศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบคณะกรรมการธรรมาภิบาลและจริยธรรม และคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง จากบุคคลซึ่งเป็นกลาง และได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง เพื่อทำหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับว่าด้วยธรรมาภิบาลของสถาบันอุดมศึกษาด้วย (มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑)

(๔) ประเภทและกลุ่มของสถาบันอุดมศึกษา

ประเภทของสถาบันอุดมศึกษา การจัดกลุ่มของสถาบันอุดมศึกษา และการจัดกลุ่มส่วนราชการหรือส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษา ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศ กำหนด โดยการจัดกลุ่มของสถาบันอุดมศึกษาจะต้องคำนึงถึงจุดมุ่งหมาย พันธกิจ ยุทธศาสตร์ ศักยภาพ และผลการดำเนินการที่ผ่านมา และจะต้องกำหนดมาตรการส่งเสริม สนับสนุน ประเมิน คุณภาพ กำกับดูแล และจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับการจัดกลุ่ม รวมทั้งกำหนดมาตรฐานการ อุดมศึกษาให้สอดคล้องกับประเภทและกลุ่มของสถาบันอุดมศึกษาด้วย ทั้งนี้ สำหรับกลุ่มของ สถาบันอุดมศึกษาที่มีพันธกิจหลักในการให้การศึกษาอบรมทักษะอาชีพะชั้นสูงที่สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนการปฏิรูปประเทศ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ อาจได้รับความสนับสนุนเป็นพิเศษจากรัฐตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด (มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕)

(๕) หน้าที่และอำนาจของสถาบันอุดมศึกษา

สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่และอำนาจในการจัดการศึกษา การวิจัยและการสร้าง นวัตกรรม และการบริการวิชาการแก่สังคม การทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม รวมทั้งหน้าที่ และอำนาจอื่นตามที่กฎหมายกำหนด โดยจะต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนการ ปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ และแผนด้าน การอุดมศึกษา และสนองต่อความจำเป็นและความต้องการของประเทศในด้านต่าง ๆ การส่งเสริมให้ เกิดผู้ประกอบการรายใหม่ให้แก่ประเทศ การพัฒนากำลังคนของประเทศ และการจัดการศึกษา ตลอดชีวิต (มาตรา ๒๖) นอกจากนี้ สถาบันอุดมศึกษาพึงส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ประกอบการ ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และชุมชน นำความรู้ ผลงานวิจัย หรือนวัตกรรม ของสถาบันอุดมศึกษาไปใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวาง และส่งเสริมให้มีการนำความรู้ ผลงานวิจัย และนวัตกรรม ไปใช้ในการสร้างผู้ประกอบการใหม่ให้กับประเทศ (มาตรา ๒๘)

(๕.๑) การจัดการศึกษา

การจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาขึ้นใหม่จะต้องไม่เป็นไปเพื่อการพาณิชย์ ในการแสวงหากำไรจากการจัดการเรียนการสอน และห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษา เอกชนนำกิจการของตนหรือของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเสนอขายหลักทรัพย์ต่อประชาชนเพื่อการ ระดมทุน (มาตรา ๓๐) หลักสูตรการศึกษาต้องมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่าข้อกำหนดขั้นต่ำด้านคุณภาพ ที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนด และมีให้มีการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นการหารายได้ ให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเป็นหลัก (มาตรา ๓๑) สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดให้มีระบบการประกัน คุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา (มาตรา ๓๒) ทั้งนี้ สถาบันอุดมศึกษาอาจสร้างร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคอุตสาหกรรมเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้มีความรู้ ทักษะ สมรรถนะและคุณลักษณะอื่นให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ (มาตรา ๓๕)

(๕.๒) การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม

รัฐมีหน้าที่ในการส่งเสริมการศึกษาวิจัยและการสร้างความรู้ และนวัตกรรม โดยจะต้องสอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของประเทศ และแนวทาง

ที่สถานนโยบายและคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมกำหนด (มาตรา ๓๗) โดยสถาบันอุดมศึกษาจะต้องให้ความร่วมมือในการจัดทำฐานข้อมูลด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ และให้การสนับสนุนในการพัฒนาบุคลากรในด้านการวิจัยและการสร้างนวัตกรรม การบริหารการวิจัย การแลกเปลี่ยนบุคลากร การจัดตั้งกลุ่มวิจัยร่วม การแปลงผลงานวิจัยให้เป็นรูปธรรม ระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นของรัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ทั้งในประเทศและต่างประเทศ (มาตรา ๓๘ และมาตรา ๓๙)

(๕.๓) การบริการวิชาการแก่สังคม

สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่ในการให้บริการทางวิชาการ ให้คำปรึกษาทางวิชาการ และถ่ายทอดองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนการสอน การวิจัยและการสร้างนวัตกรรมแก่ภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และสังคม และจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ กับสังคมเพื่อสร้างเสริมจิตสาธารณะในการนำความรู้และประสบการณ์มาใช้เพื่อสร้างประโยชน์แก่ส่วนรวม (มาตรา ๔๐)

(๕.๔) การทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่ในการทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม โดยการอนุรักษ์ พิธีกรรม สืบสาน และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นและของชาติ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และบูรณาการการทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมกับการเรียนการสอน และกิจกรรมของผู้เรียน (มาตรา ๔๑)

(๖) ข้อมูลการอุดมศึกษา

ให้กระทรวงเป็นผู้จัดทำฐานข้อมูลการอุดมศึกษาของประเทศ โดยให้สถาบันอุดมศึกษาเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานแก่สาธารณะ และมีหน้าที่ส่งข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาและมาตรฐานการศึกษา การวิจัยและนวัตกรรม การให้บริการทางวิชาการ และข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องให้แก่กระทรวง และให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานและหน่วยงานภาคเอกชนส่งข้อมูลเกี่ยวกับการอุดมศึกษา และการอื่นที่เกี่ยวข้องให้แก่กระทรวงตามที่ได้รับ การร้องขอ (มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๔)

(๗) การควบคุมและกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษา

(๗.๑) ให้รัฐมนตรีมีหน้าที่และอำนาจในการกำกับดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสถาบันอุดมศึกษา และให้รัฐมนตรีโดยข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการอุดมศึกษาหรือคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา มีอำนาจแจ้งสภาสถาบันอุดมศึกษาให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาการดำเนินกิจการที่ขัดต่อกฎหมาย ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือการไม่ปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลอย่างร้ายแรง หรือไม่เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษาอย่างร้ายแรง หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อส่วนรวม รวมทั้งให้รัฐมนตรีมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาด สั่งให้กระทำการยับยั้ง หรือยุติการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาในกรณีไม่ดำเนินการหรือดำเนินการล่าช้าเกินสมควรได้ (มาตรา ๕๑)

(๗.๒) ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษามีหน้าที่และอำนาจกำกับดูแลให้สถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษา รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาให้สามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สูงกว่ามาตรฐาน

การอุดมศึกษาที่กำหนด และในกรณีที่ปรากฏว่าสถาบันอุดมศึกษาไม่จัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาที่ได้แจ้งไว้ต่อสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษามีอำนาจสั่งให้สถาบันอุดมศึกษาแก้ไขหลักสูตรการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานภายในเวลาที่กำหนด หากไม่ดำเนินการคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาอาจเสนอรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการให้สถาบันอุดมศึกษาหยุดการดำเนินการ และมีอำนาจสั่งไม่รับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาของหลักสูตรการศึกษาก็ได้ (มาตรา ๕๓ ถึงมาตรา ๕๖)

(๗.๓) สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดให้มีการเรียนการสอนนอกสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษาได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาประกาศกำหนด และกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดการศึกษาโดยผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือโดยวิธีอื่นได้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนดโดยข้อเสนอแนะและความเห็นชอบของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา (มาตรา ๕๘ และมาตรา ๕๙)

(๗.๔) ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการอุดมศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา โดยกำหนดให้มีการประเมินคุณภาพภายในสถาบันอุดมศึกษาตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาประกาศกำหนด และกำหนดให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกโดยอาจให้ประเมินโดยหน่วยงานต่างประเทศที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานภาคเอกชน หรือหน่วยงานในต่างประเทศที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาประกาศกำหนดก็ได้ และให้ถือว่าเป็นการประเมินคุณภาพภายนอกตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ทั้งนี้ หากผลการประเมินปรากฏว่าการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาใดไม่เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษา ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษามีอำนาจแจ้งให้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ (มาตรา ๖๒ ถึงมาตรา ๖๖)

(๗.๕) ให้มีคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของที่ประชุมร่วมคณะกรรมการการอุดมศึกษาและคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา โดยให้สถาบันอุดมศึกษาที่ไม่พอใจคำสั่งของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษามีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง (มาตรา ๖๗ และมาตรา ๖๘)

(๗.๖) รัฐมนตรีอาจเสนอสภานโยบายเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้มีมติให้สถาบันอุดมศึกษาหรือส่วนงานในสถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษาที่แตกต่างไปจากมาตรฐานการอุดมศึกษาได้ เพื่อประโยชน์ในการสร้างนวัตกรรมการอุดมศึกษา ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่สภานโยบายกำหนด (มาตรา ๖๙)

(๗.๗) ห้ามมิให้ผู้ใด จ้าง วาน ใช้ให้ผู้อื่นทำผลงานทางวิชาการเพื่อไปใช้ในการเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา หรือเพื่อไปใช้ในการทำผลงานซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการขอตำแหน่งทางวิชาการ หรือเสนอขอปรับปรุงการกำหนดตำแหน่ง การเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนวิทยฐานะ หรือการให้ได้รับเงินเดือนหรือเงินอื่นในระดับที่สูงขึ้น และกำหนดโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนข้อกำหนดดังกล่าว (มาตรา ๗๐ และมาตรา ๗๗)

(๘) การคุ้มครองผู้เรียน

กำหนดมาตรการคุ้มครองผู้เรียนซึ่งได้รับผลกระทบจากการวินิจฉัยชี้ขาดหรือสั่งการของรัฐมนตรีที่ให้สถาบันอุดมศึกษากระทำการ ยับยั้ง หรือยุติการดำเนินการที่ขัดต่อกฎหมาย และได้รับผลกระทบจากการสั่งการของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาให้สถาบันอุดมศึกษา ระงับการดำเนินการตามหลักสูตรที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐาน รวมทั้งการสั่งการของรัฐมนตรี ตามข้อเสนอของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาที่ให้สถาบันอุดมศึกษาหยุดการดำเนินการ หรือดำเนินการอื่นใด หรือสั่งไม่รับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาของหลักสูตรการศึกษา (มาตรา ๗๑) รวมทั้งห้ามมิให้นายกสภาสถาบันอุดมศึกษา กรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหาร อาจารย์ ผู้ปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษา ใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยทุจริต ครอบงำให้ผู้เรียนกระทำหรือ ไม่กระทำการใด และกำหนดโทษสำหรับการกระทำดังกล่าว (มาตรา ๗๒ และมาตรา ๗๘)

(๑๐) บทกำหนดโทษ

(๑๐.๑) โทษทางปกครอง

กำหนดโทษทางปกครองให้เพิกถอนใบอนุญาตจัดตั้งสถาบัน อุดมศึกษาเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ในกรณีผู้รับใบอนุญาตนำกิจการ ของตนหรือของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเสนอขายหลักทรัพย์ต่อประชาชนเพื่อการระดมทุน (มาตรา ๗๓) และกำหนดโทษปรับทางปกครองแก่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของ หน่วยงานของรัฐที่ไม่ส่งข้อมูลเกี่ยวกับการอุดมศึกษา (มาตรา ๗๔)

(๑๐.๒) โทษทางอาญา

กำหนดโทษอาญาแก่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดกระทรวง ที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยชี้ขาดหรือคำสั่งของรัฐมนตรีที่ให้กระทำการ ยับยั้ง หรือยุติ การดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาที่ขัดต่อกฎหมาย ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดี ของประชาชน หรือการไม่ปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลอย่างร้ายแรง หรือไม่เป็นไปตามมาตรฐาน การอุดมศึกษาอย่างร้ายแรง หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อส่วนรวม (มาตรา ๗๕)

กำหนดโทษอาญาแก่ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติ ตามคำสั่งของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาที่สั่งให้แก้ไขปรับปรุงหลักสูตรการศึกษา ให้เป็นไปตามมาตรฐานภายในระยะเวลาที่กำหนด หรือสั่งให้ระงับการดำเนินการตามหลักสูตร การศึกษาที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐาน (มาตรา ๗๖)

(๑๑) บทเฉพาะกาล

กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับกฎหมายลำดับรองที่ออกตามกฎหมาย ว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ กฎหมาย ว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา กฎหมายว่าด้วยการบริหารส่วนงานภายใน ของสถาบันอุดมศึกษา และกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชนให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไป เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะได้มีการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามบทบัญญัติ แห่งพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๗๙) และรองรับมาตรฐานการอุดมศึกษาซึ่งกำหนดขึ้นตามกฎหมาย ว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ให้ถือว่าเป็นมาตรฐานการอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมี การกำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษาขึ้นใหม่ (มาตรา ๘๐)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒”	ชื่อพระราชบัญญัติ
--	-------------------

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดชื่อพระราชบัญญัติเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการและสาระสำคัญของพระราชบัญญัติที่มีหลักการเป็นการกำหนดให้มีกฎหมายว่าด้วยการอุดมศึกษา เพื่อให้การจัดการอุดมศึกษา และการพัฒนาบุคลากรของประเทศเป็นไปอย่างมีคุณภาพและมาตรฐานทัดเทียมนานาชาติ

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ร่างที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการ ปรากฏดังนี้
“มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ.”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นชอบร่างมาตราดังกล่าว ในวาระที่หนึ่ง^๒ วาระที่สอง^๓ และวาระที่สาม^๔ โดยมิได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมแต่อย่างใด

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ.”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้พิจารณาบทบัญญัติร่างมาตรานี้แล้ว มีมติให้ผ่านการตรวจพิจารณาตามร่างที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยมิได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมแต่อย่างใด^๕

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตรานี้แต่อย่างใด^๖

^๒บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๑

^๓บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒๖ วันอังคาร ที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

^๔บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๓๓ วันศุกร์ ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

^๕บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗/๒๕๖๒ วันพุธ ที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๒ และครั้งที่ ๑๔/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

^๖บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป	วันใช้บังคับของพระราชบัญญัติ
---	------------------------------

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

เพื่อกำหนดวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ โดยพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ทั้งนี้ เพื่อให้การมีผลใช้บังคับของพระราชบัญญัติเกิดขึ้นในวันถัดจากวันที่ได้มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ซึ่งจะทำให้ประชาชนได้ทราบล่วงหน้าก่อนที่พระราชบัญญัตินี้จะมีผลใช้บังคับ

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ร่างที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการ ปรากฏดังนี้
“มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้ว เห็นชอบร่างมาตราดังกล่าว ในวาระที่หนึ่ง^๗ วาระที่สอง^๘ และวาระที่สาม^๙ โดยมีได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมแต่อย่างใด

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ

ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญฯ ได้พิจารณาบทบัญญัติร่างมาตรานี้แล้ว มีมติให้ผ่านการตรวจพิจารณาตามร่างที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมแต่อย่างใด^{๑๐}

^๗บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๑

^๘บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒๖ วันอังคาร ที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

^๙บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๓๓ วันศุกร์ ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

^{๑๐}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗/๒๕๖๒ วันพุธ ที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๒ และครั้งที่ ๑๔/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มี การแก้ไขร่างมาตรานี้ แต่อย่างไร^{๑๑}

	บทนิยาม
<p>มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้</p> <p>“การอุดมศึกษา” หมายความว่า การศึกษาในระดับที่สูงกว่าการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและเผยแพร่องค์ความรู้และนวัตกรรมผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง</p> <p>“สถาบันอุดมศึกษา” หมายความว่า สถาบันที่จัดการอุดมศึกษาระดับปริญญาและระดับต่ำกว่าปริญญาทั้งที่เป็นของรัฐและของเอกชน</p> <p>“สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ” หมายความว่า สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่ไม่อยู่ในสังกัดของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม</p> <p>“สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวง” หมายความว่า สถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่เป็นส่วนราชการที่อยู่ในสังกัดของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม</p> <p>“มาตรฐานการอุดมศึกษา” หมายความว่า ข้อกำหนดขั้นต่ำเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพ และเกณฑ์อื่นในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ข้อกำหนดขั้นต่ำของหลักสูตรการศึกษา และข้อกำหนดขั้นต่ำของเกณฑ์ในการขอตำแหน่งทางวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการส่งเสริม การกำกับดูแล การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา</p> <p>“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะอยู่ในบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลของฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายตุลาการ องค์การอัยการ หรือองค์กรอิสระ</p>	

^{๑๑}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

<p>“สถานนโยบาย” หมายความว่า สถานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยสถานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ</p> <p>“คณะกรรมการการอุดมศึกษา” หมายความว่า คณะกรรมการการอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม</p> <p>“คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา” หมายความว่า คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม</p> <p>“คณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามกฎหมายว่าด้วยสถานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ</p> <p>“สำนักงานปลัดกระทรวง” หมายความว่า สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม</p> <p>“สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามกฎหมายว่าด้วยสถานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ</p> <p>“กระทรวง” หมายความว่า กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม</p> <p>“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้</p>	
--	--

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

เป็นการให้หรืออธิบายความหมายของถ้อยคำซึ่งเป็นคำสำคัญหรือคำที่ใช้บ่อยในพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ใช้กฎหมายเข้าใจความหมายของถ้อยคำที่ตรงกัน และทำให้การใช้ถ้อยคำในพระราชบัญญัตินี้มีความกระชับและชัดเจนยิ่งขึ้น

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ร่างที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการ ปราบกฏดังนี้

“มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“การอุดมศึกษา” หมายความว่า การศึกษาในระดับที่สูงกว่าการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างองค์ความรู้ ผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง

“สถาบันอุดมศึกษา” หมายความว่า สถาบันอุดมศึกษาของรัฐและสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

“มาตรฐานการอุดมศึกษา” หมายความว่า ข้อกำหนดขั้นต่ำเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพและมาตรฐานในการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่พึงประสงค์ มาตรฐานขั้นต่ำของหลักสูตรและตำแหน่งทางวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการส่งเสริมการกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล การประกันคุณภาพการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

“แผนการอุดมศึกษา” หมายความว่า แผนการการพัฒนาการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาและสถาบันอุดมศึกษาของประเทศ โดยครอบคลุมวิสัยทัศน์และพันธกิจของการอุดมศึกษา ยุทธศาสตร์หรือวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ ตัวชี้วัด และการดำเนินการอื่นเพื่อให้บรรลุตามยุทธศาสตร์ที่กำหนด โดยอาจกำหนดให้เป็นแผนการระยะสั้น ระยะกลางหรือระยะยาวได้ตามความเหมาะสม

“บุคลากรสายวิชาการ” หมายความว่า ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อาจารย์ นักวิจัย หรือบุคลากรสายวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่น

“องค์กรวิชาชีพ” หมายความว่า องค์กรที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายให้มีหน้าที่ควบคุมความประพฤติและการดำเนินงานของผู้ประกอบวิชาชีพให้เป็นไปตามมาตรฐานและจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในการประชุมร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวในวาระที่หนึ่ง^{๑๒} คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้มีมติให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยาม ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขความหมายของบทนิยามคำว่า “การอุดมศึกษา” โดยเพิ่มเติมวัตถุประสงค์ให้รวมถึงการเผยแพร่องค์ความรู้และนวัตกรรมด้วย เพื่อให้ครอบคลุมภารกิจของสถาบันอุดมศึกษา

(๒) แก้ไขความหมายของบทนิยามคำว่า “สถาบันอุดมศึกษา” โดยกำหนดให้หมายถึง สถาบันที่จัดการอุดมศึกษาระดับปริญญาและระดับต่ำกว่าปริญญาทั้งที่เป็นของรัฐและของเอกชน เพื่อมุ่งเน้นไปที่การจัดการอุดมศึกษาของสถาบันแต่ละแห่งไม่ว่าจะเป็นของรัฐหรือของเอกชน และเพื่อให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้นว่ากรณีเช่นนี้ย่อมไม่รวมถึงสถาบันที่มีการจัดอบรมประเภทอื่นที่มีใ้การจัดการศึกษาระดับปริญญาหรือระดับต่ำกว่าปริญญา รวมทั้งยังเป็นการสอดคล้องกับมาตรา ๑๖ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

^{๑๒}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๕ วันจันทร์ ที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๑

(๓) แก้ไขความหมายของบทนิยามคำว่า “มาตรฐานการอุดมศึกษา” โดยแก้ไขมาตรฐานการอุดมศึกษาซึ่งประกอบไปด้วยสาระสำคัญสามส่วน คือ การจัดการศึกษา หลักสูตร และตำแหน่งทางวิชาการ ให้มีความหมายที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยจะต้องมีข้อกำหนดขั้นต่ำ และเกณฑ์อื่น ๆ ที่สถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องกระทำมิใช่แค่เพียงสิ่งที่พึงประสงค์เท่านั้น

(๔) แก้ไขบทนิยามคำว่า “องค์กรวิชาชีพ” เป็น “สภาวิชาชีพ” และแก้ไขความหมายให้ชัดเจนยิ่งขึ้นว่าเป็นสภาหรือองค์กรที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้นเพื่อควบคุมผู้ประกอบการวิชาชีพ ให้เป็นไปตามมาตรฐานและจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ

(๕) ได้ตัดบทนิยามคำว่า “แผนการอุดมศึกษา” ออก เนื่องจากคณะกรรมการ กฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เห็นว่า เป็นคำที่สามารถเข้าใจความหมายได้อยู่แล้วว่าเป็นแผนการอุดมศึกษา ซึ่งสถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วย สถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติกำหนด

(๖) ตัดบทนิยามคำว่า “บุคลากรสายวิชาการ” ออก เนื่องจากคณะกรรมการ กฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เห็นว่า ในบทบัญญัติส่วนต่าง ๆ ของร่างพระราชบัญญัติสามารถกำหนด หลักการเพื่อใช้บังคับกับบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาทุกประเภทได้โดยไม่ต้องแยกเรื่องบุคลากร สายวิชาการออกมาโดยเฉพาะแต่อย่างใด

(๗) เพิ่มบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการ” ให้หมายความว่า คณะกรรมการ การอุดมศึกษาเพื่อเป็นการย่อความหมายของคำว่า “คณะกรรมการการอุดมศึกษา” ซึ่งมีการอ้างถึง หลายครั้ง

ในการพิจารณาในวาระที่ ๒^{๓๓} คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้มีมติให้แก้ไขถ้อยคำในบทนิยามคำว่า “สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวง” จาก “สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐมนตรี...” เป็น “สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกำกับของ รัฐมนตรี” และคำว่า “มาตรฐานการอุดมศึกษา” ให้เพิ่มเรื่องเกณฑ์ในการติดตามและประเมินผล และแก้ไขถ้อยคำเล็กน้อย ดังนี้ “การตรวจสอบ ~~ติดตามและ~~ประเมินผล และการประกันคุณภาพ ~~การศึกษา~~ระดับอุดมศึกษา” สำหรับการพิจารณาในวาระที่สาม^{๓๔} คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) มิได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมแต่อย่างใด

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“การอุดมศึกษา” หมายความว่า การศึกษาในระดับที่สูงกว่าการศึกษา ขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและเผยแพร่ องค์ความรู้และนวัตกรรม ผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง

“สถาบันอุดมศึกษา” หมายความว่า สถาบันที่จัดการอุดมศึกษาระดับ ปริญญาและระดับต่ำกว่าปริญญาทั้งที่เป็นของรัฐและของเอกชน

^{๓๓}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒๖ วันอังคาร ที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

^{๓๔}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๓๓ วันศุกร์ ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

“สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ” หมายความว่า สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ในสังกัดของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ที่ไม่อยู่ในสังกัดของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

“สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวง” หมายความว่า สถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่เป็นส่วนราชการที่อยู่ในสังกัดของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

“มาตรฐานการอุดมศึกษา” หมายความว่า ข้อกำหนดขั้นต่ำเกี่ยวกับ คุณลักษณะ คุณภาพ และเกณฑ์อื่นในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ข้อกำหนดขั้นต่ำของ หลักสูตรการศึกษาและข้อกำหนดขั้นต่ำของเกณฑ์ในการขอตำแหน่งทางวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการส่งเสริม การกำกับดูแล การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการ ที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การ มหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะอยู่ในบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลของฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายตุลาการ องค์การอัยการ หรือองค์กรอิสระ

“สภา” หมายความว่า สภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมแห่งชาติ

“คณะกรรมการการอุดมศึกษา” หมายความว่า คณะกรรมการการอุดมศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

“คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา” หมายความว่า คณะกรรมการ มาตรฐานการอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

“คณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามกฎหมายว่าด้วยสภานโยบาย การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

“คณะกรรมการบริหารกองทุน” หมายความว่า คณะกรรมการบริหาร กองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา

“สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา” หมายความว่า สำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

“สำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

“สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามกฎหมายว่าด้วยสถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา

“กระทรวง” หมายความว่า กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ

ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญฯ ได้พิจารณาบทบัญญัติร่างมาตราชี้แล้ว ที่ประชุมมีมติให้แก้ไขเพิ่มเติม^{๑๕} ดังต่อไปนี้

(๑) ตัดบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการบริหารกองทุน” และ “กองทุน” ออกเนื่องจากคณะกรรมการวิสามัญฯ ได้มีการตัดบทบัญญัติเกี่ยวกับกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาออกเพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ที่มีมติเห็นชอบผลการพิจารณาการขอทบทวนการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาของคณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียน และให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งผลการพิจารณาไปยังประธานกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อประสานงานกับคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป

(๒) เพิ่มบทนิยามคำว่า “สำนักงานปลัดกระทรวง” และตัดบทนิยามคำว่า “สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา” และ “สำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา” เพื่อให้สอดคล้องกับโครงสร้างของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญฯ ได้แก้ไขเพิ่มเติมในร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. โดยกำหนดให้รวมโครงสร้างของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษารวมอยู่ในสำนักงานปลัดกระทรวงฯ เพื่อให้เกิดการบูรณาการในการทำงานทั้งด้านการอุดมศึกษา และด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ทั้งนี้ การอุดมศึกษาจะต้องมีบทบาทในด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ และมีการทำงานที่คล่องตัวในการสนับสนุนการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดการอุดมศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีแก้ไขร่างมาตราชี้แต่อย่างใด^{๑๖}

^{๑๕}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗/๒๕๖๒ วันพุธ ที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๒ และครั้งที่ ๑๔/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

^{๑๖}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

<p>มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ และแนวปฏิบัติ เพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>กฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ และแนวปฏิบัตินั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้</p>	<p>มาตรา รักษาการ</p>
--	-----------------------

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดผู้รักษาการตามกฎหมายเพื่อให้มีผู้ดูแลปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมายฉบับนี้ โดยกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเป็นผู้รักษาการ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ และแนวปฏิบัติเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ร่างที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการ ปราบกฏดังนี้

“มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษารักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และให้มีอำนาจในการออกกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศ เพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศนั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

โดยที่การประชุมร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษาฯ ในวาระที่หนึ่ง คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้แก้ไข “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา” เป็น “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม” เพื่อให้สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๑๓๘๑/๒๕๖๑) ที่มีสาระสำคัญเป็นการจัดตั้งกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม^{๑๗} ต่อมาในการพิจารณาในวาระที่สอง^{๑๘} คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เห็นควรให้เพิ่มความในวรรคหนึ่งและวรรคสองเกี่ยวกับอำนาจในการออก “แนวปฏิบัติ” เพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ สำหรับการพิจารณาในวาระที่สาม^{๑๙} คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) มิได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมแต่อย่างใด

^{๑๗}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๘ วันศุกร์ ที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๑

^{๑๘}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒๖ วันอังคาร ที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

^{๑๙}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๓๓ วันศุกร์ ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ และแนวปฏิบัติเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ และแนวปฏิบัตินั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ

ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญฯ ได้พิจารณาบทบัญญัติร่างมาตรานี้แล้ว มีมติให้ผ่านการตรวจพิจารณาตามร่างที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมแต่อย่างใด^{๒๐}

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตรานี้แต่อย่างใด^{๒๑}

<p>หมวด ๑ บททั่วไป</p> <hr/> <p>มาตรา ๕ การจัดการอุดมศึกษาต้องเป็นไปเพื่อ บรรลุวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) พัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีความเชี่ยวชาญตาม สาขาวิชาการหรือวิชาชีพที่ตนถนัด สามารถตอบสนองต่อความต้องการ ของประเทศ และสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันในระดับโลกได้</p> <p>(๒) พัฒนาบุคคลให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และทักษะที่จำเป็น เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ เข้าใจสังคมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถปรับเปลี่ยนตนเอง เพื่อรองรับสังคมโลกที่จะเปลี่ยนแปลงในอนาคต มีความรับผิดชอบต่อ ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ร่วมกันแก้ปัญหาสังคม และ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข</p>	<p>วัตถุประสงค์ในการ จัดการอุดมศึกษา</p>
--	--

^{๒๐}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง
ทบวง กรม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗/๒๕๖๒ วันพุธ ที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๒ และครั้งที่
๑๔/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

^{๒๑}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่
๕ มีนาคม ๒๕๖๒

<p>(๓) ตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ และแผนด้านการอุดมศึกษา และต้องเชื่อมโยงกับการศึกษาในระดับที่ต่ำกว่า เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับทรัพยากรบุคคลของประเทศ ในการเข้ารับการศึกษาในระดับอุดมศึกษา รวมทั้งส่งเสริมให้มีการศึกษาอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะในการประกอบอาชีพของบุคคล และการศึกษาตลอดชีวิต</p>	
--	--

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

เพื่อเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดการอุดมศึกษาว่า การจัดการอุดมศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีความเชี่ยวชาญตามสาขาวิชาการหรือวิชาชีพที่ตนถนัด สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประเทศและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันในระดับโลกได้ พัฒนาบุคคลให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และทักษะที่จำเป็น และตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ และแผนด้านการอุดมศึกษา และต้องเชื่อมโยงกับการศึกษาในระดับที่ต่ำกว่าเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับทรัพยากรบุคคลของประเทศในการเข้ารับการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ร่างที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการ ปราบกฏดังนี้

“มาตรา ๖ การจัดการอุดมศึกษาต้อง

(๑) สามารถพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้สามารถมีความเชี่ยวชาญตามสาขาวิชาหรือวิชาชีพที่ตนถนัด สามารถสนองต่อความต้องการของประเทศและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันในระดับโลกได้

(๒) เป็นไปเพื่อพัฒนาบุคคลให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และทักษะที่จำเป็น มีวินัย เข้าใจสังคมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถปรับเปลี่ยนตนเองเพื่อรองรับสังคมโลกที่จะเปลี่ยนแปลงในอนาคต มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว สังคม ชุมชน และประเทศชาติ ร่วมกันแก้ปัญหาสังคม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

(๓) สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ และแผนการอุดมศึกษา และต้องเชื่อมโยงกับการศึกษาในระดับที่ต่ำกว่าเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับทรัพยากรบุคคลของประเทศในการเข้ารับการศึกษาในระดับอุดมศึกษา รวมทั้งส่งเสริมให้มีการศึกษาอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะในการประกอบอาชีพของบุคคลและการศึกษาตลอดชีวิต”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

การประชุมในวาระที่หนึ่ง^{๒๒} คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้แก้ไขเพิ่มเติมความในร่างมาตรา ๖ เล็กน้อยเพื่อให้เหมาะสมยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญฯ ดังนี้

“มาตรา ๖ การจัดการอุดมศึกษาต้องเป็นไปเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) สามารถพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้สามารถมีความเชี่ยวชาญตามสาขาวิชาการหรือวิชาชีพที่ตนถนัด สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประเทศและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันในระดับโลกได้

(๒) เป็นไปเพื่อพัฒนาบุคคลให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และทักษะที่จำเป็น เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ เข้าใจสังคมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถปรับเปลี่ยนตนเองเพื่อรองรับสังคมโลกที่จะเปลี่ยนแปลงในอนาคต มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม ชุมชน และประเทศชาติ ร่วมกันแก้ปัญหาสังคม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

(๓) ตอบสนองสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ และแผนการอุดมศึกษา และต้องเชื่อมโยงกับการศึกษาในระดับที่ต่ำกว่าเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับทรัพยากรบุคคลของประเทศในการเข้ารับการศึกษาในระดับอุดมศึกษา รวมทั้งส่งเสริมให้มีการศึกษาอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะในการประกอบอาชีพของบุคคลและการศึกษาตลอดชีวิต”

ต่อมาในการพิจารณาวาระที่สอง^{๒๓} คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เห็นควรแก้ไขถ้อยคำในวรรคสองเล็กน้อยในร่างมาตรา ๕ (๓) เป็น “ตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ และแผน ด้าน การอุดมศึกษา” สำหรับการพิจารณาในวาระที่สาม^{๒๔} คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) มิได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมแต่อย่างใด

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๕ การจัดการอุดมศึกษาต้องเป็นไปเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) พัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีความเชี่ยวชาญตามสาขาวิชาการหรือวิชาชีพที่ตนถนัด สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประเทศและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันในระดับโลกได้

(๒) พัฒนาบุคคลให้เป็นผู้ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และทักษะที่จำเป็น เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ เข้าใจสังคมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต

^{๒๒}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๑

^{๒๓}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒๖ วันอังคาร ที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

^{๒๔}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๓๓ วันศุกร์ ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

สามารถปรับเปลี่ยนตนเองเพื่อรองรับสังคมโลกที่จะเปลี่ยนแปลงในอนาคต มีความรับผิดชอบ ต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ร่วมกันแก้ปัญหาสังคม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข

(๓) ตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ และแผนด้านการอุดมศึกษา และต้องเชื่อมโยงกับการศึกษา ในระดับที่ต่ำกว่าเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับทรัพยากรบุคคลของประเทศในการเข้ารับการศึกษา ในระดับอุดมศึกษา รวมทั้งส่งเสริมให้มีการศึกษาอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะในการประกอบอาชีพ ของบุคคลและการศึกษาตลอดชีวิต”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการการวิสามัญ

ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการการวิสามัญฯ ได้พิจารณาบทบัญญัติ ร่างมาตราชี้แล้ว มีมติให้ผ่านการตรวจพิจารณาตามร่างที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกา โดยไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมแต่อย่างใด^{๒๕}

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตราชี้ แต่อย่างใด^{๒๖}

มาตรา ๖ ให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาความรู้ จัดการเรียนการสอน การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม ตลอดจน การปฏิบัติหน้าที่อื่นให้สอดคล้องกับมาตรา ๕	ภารกิจของสถาบัน อุดมศึกษา
--	---------------------------

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

เพื่อกำหนดภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษาซึ่งจะมีภารกิจหลักในเรื่องจัด การเรียนการสอน การวิจัย และการสร้างนวัตกรรม ตลอดจนการปฏิบัติหน้าที่อื่น โดยในการดำเนินการ ตามมาตราชี้จะต้องเป็นไปเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการอุดมศึกษาตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ไม่มีหลักการนี้ในร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

^{๒๕}บันทึกการประชุมคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗/๒๕๖๒ วันพุธ ที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๒ และบันทึก การประชุมคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๔/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

^{๒๖}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

การประชุมในวาระที่หนึ่ง^{๒๗} คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เห็นว่า ควรกำหนดเพิ่มเติมหลักการเกี่ยวกับการกำหนดภารกิจของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อเป็นหลัก ให้สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินภารกิจที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดการอุดมศึกษา ดังที่ได้มีการกำหนดไว้ในมาตรา ๕ สำหรับการพิจารณาร่างมาตราชี้ดกล่าวในวาระที่สอง^{๒๘} และวาระที่สาม^{๒๙} คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) มิได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมแต่อย่างใด

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๖ ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดการเรียนการสอน การวิจัย และการสร้างนวัตกรรม ตลอดจนการปฏิบัติหน้าที่อื่นให้สอดคล้องกับมาตรา ๕”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมาธิการวิสามัญ

ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ได้พิจารณาบทบัญญัติ ร่างมาตราชี้ดแล้ว มีมติให้เพิ่มภารกิจของสถาบันอุดมศึกษาในเรื่อง “การพัฒนาความรู้” เนื่องจาก เป็นภารกิจสำคัญของสถาบันอุดมศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ที่จะต้องมุ่งเน้นเรื่องการพัฒนาความรู้ มากกว่าการจัดการเรียนการสอนผ่านชั้นเรียนเท่านั้น โดยต้องเปลี่ยนเป็นแหล่งเรียนรู้ของประชาชน ทุกช่วงวัย เพราะสิ่งสำคัญของการพัฒนาประเทศคือการพัฒนาและเสริมสร้างสมรรถนะของคน ให้สามารถแข่งขันได้ โดยเฉพาะในช่วงวัยทำงานที่จะต้องมีการยกระดับให้มีความเข้มแข็ง ตอบสนอง ต่อความต้องการของภาคอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี^{๓๐}

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตราชี้ด แต่อย่างใด^{๓๑}

<p>มาตรา ๗ รัฐพึงจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาให้เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของสถาบันอุดมศึกษา และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ และแผนด้านการอุดมศึกษา</p>	<p>หลักการจัดสรร งบประมาณ และทรัพยากร ทางการศึกษา</p>
---	--

^{๒๗}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๑

^{๒๘}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒๖ วันอังคาร ที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

^{๒๙}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๓๓ วันศุกร์ ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

^{๓๐}บันทึกการประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง กรม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗/๒๕๖๒ วันพุธ ที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๒ และครั้งที่ ๑๔/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

^{๓๑}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

<p>นอกจากงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาตามวรรคหนึ่ง สถาบันอุดมศึกษาพึงจัดสรรงบประมาณเงินรายได้ของสถาบันอุดมศึกษานั้นเพื่อการบริหารงานสถาบันอุดมศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการพัฒนาคุณภาพของการผลิตบัณฑิตและการวิจัยและนวัตกรรม</p>	
---	--

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

เพื่อเป็นการวางแนวทางเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาให้เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของสถาบันอุดมศึกษา และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ และแผนด้านการศึกษา โดยสถาบันอุดมศึกษาพึงจัดสรรงบประมาณเงินรายได้ของสถาบันอุดมศึกษานั้นเพื่อการบริหารงานสถาบันอุดมศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการพัฒนาคุณภาพของการผลิตบัณฑิตและการวิจัยและนวัตกรรมด้วย เนื่องจากงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาจะเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะผลักดันให้สามารถขับเคลื่อนการจัดการอุดมศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งเป็นไปตามนโยบายของสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติด้วย

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ร่างที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการ ปรากฏดังนี้

“มาตรา ๗ รัฐพึงจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาให้เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของสถาบันอุดมศึกษา และสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ และแผนการอุดมศึกษา

นอกจากงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาตามวรรคหนึ่ง สถาบันอุดมศึกษาพึงจัดสรรงบประมาณเงินรายได้ของสถาบันอุดมศึกษานั้นเพื่อการบริหารงานสถาบันอุดมศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการพัฒนาคุณภาพของการผลิตบัณฑิตและการวิจัยและนวัตกรรม”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นชอบในหลักการของร่างมาตราดังกล่าว โดยการประชุมร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวในวาระที่หนึ่ง^{๓๒} ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติให้แก้ไขถ้อยคำเล็กน้อยจาก “แผนยุทธศาสตร์ชาติ” เป็น “ยุทธศาสตร์ชาติ”

^{๓๒}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๕ วันจันทร์ ที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๑

เจตนารมณ์พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ และการพิจารณาร่างมาตราดังกล่าวในวาระที่สอง^{๓๓} คณะกรรมการ กฤษฎีกา (คณะพิเศษ) มีมติให้แก้ไขความในวรรคแรกเพื่อให้สอดคล้องกับร่างมาตรา ๕ (๓) โดยเพิ่ม “แผนแม่บท” เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ และ “แผน^{๓๔}ด้านการอุดมศึกษา” เพื่อให้สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. ที่กำหนดให้สภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจในการเสนอแนะนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ และแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ ทั้งนี้ สำหรับการพิจารณาร่างมาตราดังกล่าวในวาระที่สาม^{๓๔} คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) มิได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมแต่อย่างใด

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๗ รัฐพึงจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา ให้เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของสถาบันอุดมศึกษา และสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ และ แผนด้านการอุดมศึกษา

นอกจากงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาตามวรรคหนึ่ง สถาบันอุดมศึกษาพึงจัดสรรงบประมาณเงินรายได้ของสถาบันอุดมศึกษานั้นเพื่อการบริหารงาน สถาบันอุดมศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการพัฒนาคุณภาพของการผลิตบัณฑิตและการวิจัย และนวัตกรรม”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ

ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญฯ ได้พิจารณาบทบัญญัติ ร่างมาตรานี้แล้ว มีมติให้ผ่านการตรวจพิจารณาตามร่างที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกา โดยไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมแต่อย่างใด^{๓๕}

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตรานี้ แต่อย่างใด^{๓๖}

^{๓๓}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒๖ วันอังคาร ที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

^{๓๔}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๓๓ วันศุกร์ ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

^{๓๕}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗/๒๕๖๒ วันพุธ ที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๒ และครั้งที่ ๑๔/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

^{๓๖}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

มาตรา ๘ คณะรัฐมนตรีอาจมีมติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานของรัฐที่ไม่ได้อยู่ในบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลของรัฐมนตรีปฏิบัติให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ได้ เว้นแต่มาตรฐานการอุดมศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้	การดำเนินการเกี่ยวกับ การอุดมศึกษา ของหน่วยงานอื่น
---	--

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการอุดมศึกษาเป็นกฎหมายกลางว่าด้วยการอุดมศึกษาของชาติที่มีหลักการสำคัญในการกำกับดูแลการอุดมศึกษาเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาประเทศโดยรวม จึงกำหนดให้เป็นอำนาจของคณะรัฐมนตรีที่จะมีมติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานของรัฐที่ไม่ได้อยู่ในบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลของรัฐมนตรีปฏิบัติให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ได้ ส่วนเรื่องมาตรฐานการอุดมศึกษาเป็นหลักการสำคัญที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรฐานเดียวกันเพื่อให้เกิดคุณภาพในการจัดการศึกษา จึงกำหนดให้ทุกหน่วยงานต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษาซึ่งคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาเป็นผู้กำหนด

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ร่างที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการ ปราบกฏดังนี้

“มาตรา ๖๘ ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษาของกระทรวง กรม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ที่ไม่ได้อยู่ในกระทรวงการอุดมศึกษา และไม่ได้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงการอุดมศึกษา ให้ปฏิบัติงานให้เป็นไปในแนวทางเดียวกับที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

ให้รัฐมนตรีเป็นผู้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามวรรคหนึ่ง แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในการประชุมร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวในวาระที่หนึ่ง^{๓๗} คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า การควบคุมสถาบันอุดมศึกษาที่ไม่ได้อยู่ในสังกัดหรือกำกับดูแลของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ย่อมสามารถทำได้แต่เพียงเรื่องมาตรฐานหลักสูตรเท่านั้น ประกอบกับสถาบันอุดมศึกษาที่อยู่ในสังกัดหรือกำกับดูแลของกระทรวงอื่นนั้นมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกันมากพอสมควร จึงไม่สมควรที่จะกำหนดให้กระทรวง และหน่วยงานอื่น ๆ ต้องปฏิบัติงานให้เป็นไปในแนวทางเดียวกับที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

^{๓๗}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๘ วันศุกร์ ที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๑

จึงเห็นควรแก้ไขให้เป็นอำนาจของคณะรัฐมนตรีที่จะมีมติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานของรัฐที่ไม่ได้อยู่ในบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลของรัฐมนตรีปฏิบัติให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้แทน โดยได้แก้ไขความเป็นดังนี้

“มาตรา ๖๘ ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษาของกระทรวง ทบวง กรม คณะรัฐมนตรีอาจมีมติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่ไม่ได้อยู่ในกระทรวงการอุดมศึกษา และไม่ได้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงการอุดมศึกษา บังคับบัญชาหรือกำกับดูแลของรัฐมนตรีปฏิบัติให้เป็นไปตามที่ ให้ปฏิบัติงานให้เป็นไปในแนวทางเดียวกับที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ก็ได้

“ให้รัฐมนตรีเป็นผู้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับกรปฏิบัติงานตามวรรคหนึ่งแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง”

ในการพิจารณาร่างมาตราดังกล่าวในวาระที่สอง^{๓๘} คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) มีมติให้ย้ายร่างมาตราดังกล่าวจากร่างมาตรา ๖๘ มากำหนดไว้ในหมวดที่ ๑ บททั่วไป ในร่างมาตรา ๘ เนื่องจากเป็นหลักการทั่วไปที่ได้จัดไว้ในหมวดใดในร่างพระราชบัญญัติฯ สำหรับการพิจารณาในวาระที่สาม^{๓๙} คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) มิได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมแต่อย่างใด

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๘ คณะรัฐมนตรีอาจมีมติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานของรัฐที่ไม่ได้อยู่ในบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลของรัฐมนตรีปฏิบัติให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ก็ได้ เว้นแต่มาตรฐานการอุดมศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ

ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญฯ ได้พิจารณาบทบัญญัติร่างมาตรานี้แล้ว มีมติให้ผ่านการตรวจพิจารณาตามร่างที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมแต่อย่างใด^{๔๐}

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตรานี้แต่อย่างใด^{๔๑}

^{๓๘}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒๖ วันอังคาร ที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

^{๓๙}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๓๓ วันศุกร์ ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

^{๔๐}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗/๒๕๖๒ วันพุธ ที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๒ และครั้งที่ ๑๔/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

^{๔๑}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

<p>หมวด ๒ หลักการของการจัดการอุดมศึกษา</p> <hr/> <p>ส่วนที่ ๑ หลักการทั่วไปในการจัดการอุดมศึกษา</p> <hr/> <p>มาตรา ๙ การจัดการอุดมศึกษาต้องเป็นไปตาม หลักการ ดังต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none">(๑) หลักความรับผิดชอบต่อสังคม(๒) หลักเสรีภาพทางวิชาการ(๓) หลักความเป็นอิสระ(๔) หลักความเสมอภาค(๕) หลักธรรมาภิบาล(๖) หลักการอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา	<p>หลักการในการ จัดการอุดมศึกษา</p>
---	---

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดกรอบของการจัดการอุดมศึกษาเพื่อเป็นแนวทางการดำเนินการของ
ผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา โดยการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ต้องคำนึงถึงหลักการ
ที่กำหนดไว้ในมาตรานี้ด้วย

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ร่างที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการ ปราบกฏดังนี้

“หมวด ๒

หลักการสำคัญของการจัดการอุดมศึกษา

มาตรา ๘ การอุดมศึกษา มีหลักการสำคัญในการจัดการอุดมศึกษา
ดังต่อไปนี้

- (๑) หลักความรับผิดชอบต่อสังคม
- (๒) หลักเสรีภาพทางวิชาการ
- (๓) หลักความเป็นอิสระ
- (๔) หลักความเสมอภาค
- (๕) หลักธรรมาภิบาล”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ที่ประชุมแก้ไขความในวรรคแรกให้เหมาะสมและชัดเจนยิ่งขึ้นตามร่างที่คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษาเสนอ และได้เพิ่มความว่า “หลักการอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา” เป็น (๖) ของร่างมาตรา ๘ เพื่อเป็นการเปิดช่องให้กำหนดหลักการอื่นเพิ่มเติมได้ในอนาคตตามความเหมาะสม รวมทั้งได้แก้ไขชื่อในหมวด ๒ ให้สอดคล้องกับที่ได้แก้ไขความในร่างมาตรา ๘ เป็น “หลักการของการจัดการอุดมศึกษา”^{๔๒}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“หมวด ๒

หลักการของการจัดการอุดมศึกษา

ส่วนที่ ๑

หลักการทั่วไปในการจัดการอุดมศึกษา

มาตรา ๙ การจัดการอุดมศึกษาต้องเป็นไปตามหลักการ ดังต่อไปนี้

(๑) หลักความรับผิดชอบต่อสังคม

(๒) หลักเสรีภาพทางวิชาการ

(๓) หลักความเป็นอิสระ

(๔) หลักความเสมอภาค

(๕) หลักธรรมาภิบาล

(๖) หลักการอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ

คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้พิจารณาร่างมาตราดังกล่าวแล้ว ไม่มีการแก้ไขแต่อย่างใด

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้พิจารณาร่างมาตราดังกล่าวแล้ว ไม่มีการแก้ไขแต่อย่างใด^{๔๓}

^{๔๒}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๑

^{๔๓}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เป็นพิเศษ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เมื่อวันอังคาร ที่

<p>มาตรา ๑๐ เพื่อให้การจัดการอุดมศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ และเป็นไปตามหลักการตามมาตรา ๙ ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดแนวปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามหลักการดังกล่าว แนวปฏิบัตินั้นเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้</p> <p>ให้สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งเปิดเผยผลการดำเนินการตามแนวปฏิบัติตามวรรคหนึ่งให้ประชาชนทราบตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษา</p>	<p>อำนาจของรัฐมนตรี ในการกำหนด แนวปฏิบัติแก่ สถาบันอุดมศึกษา</p>
---	--

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดแนวปฏิบัติของสถาบันอุดมศึกษาในการจัดการอุดมศึกษาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการอุดมศึกษาและเป็นไปตามหลักการในการจัดการอุดมศึกษา โดยให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นผู้กำหนดแนวปฏิบัติดังกล่าว และกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งต้องเปิดเผยผลการดำเนินการตามแนวปฏิบัติให้ประชาชนทราบเพื่อสร้างความรับรู้ร่วมกันของประชาชน

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ร่างที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการ ปราบกฏดังนี้

“มาตรา ๙ เพื่อให้การอุดมศึกษาเป็นไปตามหลักการตามมาตรา ๘ และความในหมวดนี้ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำและเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดแนวปฏิบัติทั่วไปเพื่อให้เป็นไปตามหลักการดังกล่าว แนวปฏิบัตินั้นเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ให้สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งเปิดเผยผลการดำเนินการตามแนวปฏิบัติตามวรรคหนึ่งให้ประชาชนทราบเป็นระยะ ตามที่รัฐมนตรีกำหนดโดยคำแนะนำและเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษา”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ที่ประชุมแก้ไขให้รัฐมนตรีกำหนดแนวปฏิบัติโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษา และให้รัฐมนตรีประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการเปิดเผยผลการดำเนินการตามแนวปฏิบัติของสถาบันอุดมศึกษาโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษา และได้แก้ไขถ้อยคำเล็กน้อยเพื่อให้เหมาะสมและชัดเจนยิ่งขึ้น^{๔๔}

^{๔๔}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๓ กันยายน

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๑๐ เพื่อให้การจัดการอุดมศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ และเป็นไปตามหลักการตามมาตรา ๙ ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษา กำหนดแนวปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามหลักการดังกล่าว แนวปฏิบัตินั้นเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ให้สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งเปิดเผยผลการดำเนินการตามแนวปฏิบัติ ตามวรรคหนึ่งให้ประชาชนทราบ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษา”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ

คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้พิจารณาร่างมาตราดังกล่าวแล้ว ไม่มีการแก้ไขแต่อย่างใด^{๔๕} อย่างไรก็ดี ประธานคณะกรรมการวิสามัญฯ ได้ตั้งข้อสังเกตว่า คำว่า “แนวปฏิบัติ” จะต้องสอดคล้องกับร่างมาตรา ๙ ที่กำหนดให้รัฐมนตรีสามารถออกแนวปฏิบัติได้ภายใต้ความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษา จะมีส่วนใดที่เกี่ยวพัน ชัดแย้ง หรือก้าวท้าวในส่วนของการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งซึ่งมีสภามหาวิทยาลัยทำหน้าที่ในการกำกับดูแลอยู่แล้วหรือไม่ ซึ่งกรรมาธิการวิสามัญได้ชี้แจงในประเด็นข้อสังเกตดังกล่าวว่า ไม่มีส่วนใดที่ขัดแย้งหรือก้าวท้าวหน้าที่และอำนาจระหว่างกัน เนื่องจากบทบัญญัติมาตรานี้เป็นเพียงการกำหนดหลักการทั่วไปในการจัดการอุดมศึกษาเท่านั้น ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาแล้วมีมติให้คงไว้ตามร่างเดิม^{๔๖}

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้พิจารณาร่างมาตราดังกล่าวแล้ว ไม่มีการแก้ไขแต่อย่างใด^{๔๗}

<p>ส่วนที่ ๒</p> <p>หลักความรับผิดชอบต่อสังคม</p> <hr/> <p>มาตรา ๑๑ สถาบันอุดมศึกษาต้องดำเนินการเพื่อประโยชน์ของชุมชน สังคม และประเทศ</p> <p>ชุมชนและสังคมมีสิทธิติดตามและตรวจสอบสถาบันอุดมศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษา</p>	<p>การดำเนินการเพื่อประโยชน์ของชุมชน สังคม และประเทศ</p>
---	--

^{๔๕}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๓/๒๕๖๒ วันพุธ ที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

^{๔๖}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗/๒๕๖๒ วันพุธ ที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๒

^{๔๗}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เป็นพิเศษ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เมื่อวันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดหลักการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาตามหลักความรับผิดชอบต่อสังคม โดยสถาบันอุดมศึกษาต้องดำเนินการเพื่อประโยชน์ของชุมชน สังคม และประเทศ ทั้งนี้ ในการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาต้องสามารถถูกตรวจสอบและติดตามจากชุมชนและสังคมได้

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ร่างที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการ ปรากฏดังนี้

“ส่วนที่ ๑

หลักความรับผิดชอบต่อสังคม

มาตรา ๑๐ สถาบันอุดมศึกษาต้องดำเนินการเพื่อประโยชน์ของประเทศ ชุมชน และสังคม

ชุมชน และสังคมมีสิทธิติดตามและตรวจสอบสถาบันอุดมศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำและเห็นชอบของคณะกรรมการ การอุดมศึกษา”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ที่ประชุม แก้ไขให้รัฐมนตรีประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการติดตามและตรวจสอบโดยความ เห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยไม่จำเป็นต้องได้รับคำแนะนำจากคณะกรรมการ การอุดมศึกษาด้วย และได้แก้ไขถ้อยคำเล็กน้อยเพื่อให้เหมาะสมและชัดเจนยิ่งขึ้น^{๔๘}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“ส่วนที่ ๒

หลักความรับผิดชอบต่อสังคม

มาตรา ๑๑ สถาบันอุดมศึกษาต้องดำเนินการเพื่อประโยชน์ของชุมชน สังคม และประเทศ

ชุมชน และสังคมมีสิทธิติดตามและตรวจสอบสถาบันอุดมศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ การอุดมศึกษา”

^{๔๘}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๑

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการการวิสามัญ

คณะกรรมการการวิสามัญฯ ได้พิจารณาร่างมาตราดังกล่าวแล้ว ไม่มีการแก้ไขแต่อย่างใด^{๔๙} อย่างไรก็ตาม ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการการวิสามัญฯ กรรมการการวิสามัญฯ ได้ตั้งข้อสังเกตว่า คำว่า “ชุมชน” มีความหมายว่าอย่างไร ซึ่งเลขานุการคณะกรรมการการวิสามัญฯ ได้ชี้แจงในประเด็นข้อสังเกตดังกล่าวว่า คำว่า “ชุมชน” ตามร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. เป็นไปตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานและพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๓^{๕๐}

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้พิจารณาร่างมาตราดังกล่าวแล้ว ไม่มีการแก้ไขแต่อย่างใด^{๕๑}

<p>มาตรา ๑๒ สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่พัฒนาความรู้ให้ทันสมัย จัดการศึกษาให้ตอบสนองต่อความต้องการกำลังคนของประเทศ จัดให้มีการวิจัย การสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม รวมทั้งให้บริการทางวิชาการอันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชน สังคม และประเทศโดยรวม และเผยแพร่องค์ความรู้ที่ถูกต้องตามหลักวิชาการในเรื่องต่าง ๆ ต่อสาธารณะ</p> <p>สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดให้มีการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียน คณาจารย์ และบุคลากรได้เข้าถึงและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน สังคมชนบท และกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางสังคม เพื่อสร้างสำนึกรับผิดชอบต่อชุมชนและสังคม</p>	<p>หน้าที่ในการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา</p>
---	---

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาในการพัฒนาความรู้ จัดการศึกษา จัดให้มีการวิจัย สร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม และให้บริการทางวิชาการ โดยเฉพาะการพัฒนา กำลังคนในระดับอุดมศึกษาตามความต้องการของประเทศ ทั้งการพัฒนาทักษะที่มีอยู่ (Reskill) และการเสริมทักษะใหม่ (Upskill) ซึ่งมีความจำเป็นต้องพัฒนากำลังคนในสาขาที่อาจไม่ใช่ ความต้องการของประเทศในปัจจุบันแต่เป็นสาขาที่มีความจำเป็นในอนาคต

^{๔๙}บันทึกการประชุมคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๓/๒๕๖๒ วันพุธ ที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

^{๕๐}บันทึกการประชุมคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

^{๕๑}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เป็นพิเศษ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เมื่อวันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ร่างที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการ ปรากฏดังนี้

“มาตรา ๑๑ สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา จัดให้มีการวิจัย และการสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรมที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชน สังคม และประเทศชาติ ให้บริการทางวิชาการหรือทางอื่นใดอันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชน สังคม และประเทศชาติโดยรวม และเผยแพร่องค์ความรู้ที่ถูกต้องตามหลักวิชาการในเรื่องต่าง ๆ ต่อสาธารณะ

สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดวิชาบังคับในหลักสูตรเพื่อให้บัณฑิตหรือนักศึกษาคณาจารย์ และบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาได้เข้าถึงและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน สังคม ชนบท และกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางสังคม เพื่อสร้างสำนึกรับผิดชอบต่อชุมชนและสังคม”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ที่ประชุมแก้ไข โดยกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่จัดการศึกษาให้ตอบสนองความต้องการกำลังคนของประเทศ เพื่อเป็นการกำหนดทิศทางแก่สถาบันอุดมศึกษาในการพัฒนากำลังคนต่อไปในอนาคต รวมทั้งเปิดโอกาสในการเข้าถึงและการมีส่วนร่วมของบุคลากรภายนอกสถาบันอุดมศึกษาด้วย^{๕๒}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๑๒ สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่จัดการศึกษาให้ตอบสนองต่อความต้องการกำลังคนของประเทศ จัดให้มีการวิจัย การสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม รวมทั้งให้บริการทางวิชาการอันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชน สังคม และประเทศโดยรวม และเผยแพร่ องค์ความรู้ที่ถูกต้องตามหลักวิชาการในเรื่องต่าง ๆ ต่อสาธารณะ

สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดวิชาบังคับในหลักสูตรการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียน คณาจารย์ และบุคลากรได้เข้าถึงและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน สังคม ชนบท และกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางสังคม เพื่อสร้างสำนึกรับผิดชอบต่อชุมชนและสังคม”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมาธิการวิสามัญ

คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ พิจารณาร่างมาตราดังกล่าวแล้ว มีการแก้ไขถ้อยคำ เล็กน้อย เป็น “สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่พัฒนาความรู้ให้ทันสมัย จัดการศึกษาให้ตอบสนองต่อ ความต้องการกำลังคนของประเทศ” และ “สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดวิชาบังคับในหลักสูตรการศึกษา ให้มีการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียน”^{๕๓} เพื่อมุ่งเน้นให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการเพื่อการสร้างองค์ความรู้ ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและการพัฒนาประเทศเป็นหลัก โดยไม่จำกัดแต่เฉพาะการให้สถาบันอุดมศึกษา มีหน้าที่จัดการเรียนการสอนซึ่งเป็นเรื่องของกระบวนการที่จะนำไปสู่เป้าหมายเท่านั้น และจำเป็นต้อง พิจารณาให้เชื่อมโยงกับร่างมาตรา ๖ ประกอบกับการกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดวิชาบังคับใน

^{๕๒}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๑

^{๕๓}บันทึกการประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

หลักสูตรการศึกษาเป็นการกำหนดรายละเอียดที่มากเกินไปจนสมควร โดยที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ วิสามัญฯ มีข้อสังเกตว่ามหาวิทยาลัยต้องรับทราบปัญหาของสังคม เพราะจะทำให้เข้าใจสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นได้ดี ซึ่งจะเป็นหลักการสำคัญในการสร้าง Social Concern และนำไปสู่แนวทางในการแก้ไขปัญหาของสังคมและประเทศชาติ นอกจากนี้ ครู อาจารย์ นิสิตนักศึกษาจำเป็นต้องได้รับทราบ ข้อมูลและสภาพปัญหาของสังคม และหาแนวทางในการแก้ไขร่วมกัน การศึกษาสภาพต่าง ๆ ในพื้นที่ การวิเคราะห์ การหาทางออกร่วมกัน เพื่อให้คงหลักการในเรื่องดังกล่าวและมีความยืดหยุ่น ในการนำไปปฏิบัติ^{๕๔}

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้พิจารณาร่างมาตราดังกล่าวแล้ว ไม่มีการแก้ไข แต่อย่างไร^{๕๕}

มาตรา ๑๓ สถาบันอุดมศึกษาพึงเป็นแบบอย่าง ให้แก่สังคมในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ	การเป็นแบบอย่าง ในการอนุรักษ์และฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม
--	--

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

เนื่องจากปัจจุบันทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมถูกทำลายลงไปมาก จำเป็นต้องเร่งอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพให้กลับสมบูรณ์ดังเดิม จึงต้องกำหนดหน้าที่ของ สถาบันอุดมศึกษาเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาเป็นแบบอย่างให้แก่สังคมในการอนุรักษ์และฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ไม่มีหลักการนี้ในร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ที่ประชุม เห็นควรให้เพิ่มความเป็นร่างมาตรา ๑๑/๑ โดยกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาพึงเป็นแบบอย่างให้แก่ สังคมในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สอดคล้องกับแนวความคิดเกี่ยวกับการเป็น Green University ในยุคปัจจุบัน^{๕๖}

^{๕๔}บันทึกการประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗/๒๕๖๒ วันพุธ ที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๒ และ ครั้งที่ ๘/๒๕๖๒ วันศุกร์ ที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๒

^{๕๕}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เป็นพิเศษ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เมื่อวันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

^{๕๖}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๑

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๑๓ สถาบันอุดมศึกษาพึงเป็นแบบอย่างให้แก่สังคมในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ

คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้พิจารณาร่างมาตราดังกล่าวแล้ว ไม่มีการแก้ไขแต่อย่างใด^{๕๗} อย่างไรก็ตาม ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญฯ ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ คณะกรรมการวิสามัญฯ มีข้อสังเกตเกี่ยวกับการรับผิดชอบต่อความปลอดภัยและสุขภาพของผู้ปฏิบัติงานในสถาบันการศึกษาและชุมชนใกล้เคียง^{๕๘}

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้พิจารณาร่างมาตราดังกล่าวแล้ว ไม่มีการแก้ไขแต่อย่างใด^{๕๙}

<p>ส่วนที่ ๓ หลักเสรีภาพทางวิชาการ</p> <hr/> <p>มาตรา ๑๔ เสรีภาพทางวิชาการในการศึกษาวิจัยในการเรียนการสอน และการแสดงความคิดเห็นทางวิชาการตามหลักวิชา ย่อมได้รับความคุ้มครอง แต่การใช้เสรีภาพนั้นต้องไม่ขัดต่อกฎหมาย หน้าที่ของปวงชนชาวไทย และศีลธรรมอันดีของประชาชน และต้องเคารพและไม่ปิดกั้นความเห็นต่างของบุคคลอื่น การปิดกั้น คุกคาม ครอบงำ หรือจำกัดการใช้เสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้</p> <p>ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดให้มีกลไกที่เหมาะสมในการประกัน การให้ความช่วยเหลือ และความคุ้มครองแก่บุคคลผู้ใช้เสรีภาพตามมาตรา</p>	<p>หลักเสรีภาพทางวิชาการ</p>
---	------------------------------

^{๕๗}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวง กรม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๓/๒๕๖๒ วันพุธ ที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

^{๕๘}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวง กรม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๘/๒๕๖๒ วันศุกร์ ที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๒

^{๕๙}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เป็นพิเศษ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เมื่อวันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

คุ้มครองเสรีภาพทางวิชาการในการศึกษาวิจัย การเรียนการสอน และการแสดงความคิดเห็นทางวิชาการตามหลักวิชา ตามที่มาตรา ๓๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติคุ้มครองและรับรองไว้

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ร่างที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการ ปราบกฏดังนี้

“ส่วนที่ ๒

หลักเสรีภาพทางวิชาการ

มาตรา ๑๒ บุคลากรสายวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาย่อมมีเสรีภาพทางวิชาการ เสรีภาพในการสอน และการแสดงความคิดเห็นทางวิชาการตามหลักวิชาการ

เสรีภาพตามวรรคหนึ่ง ย่อมได้รับความคุ้มครอง แต่การใช้เสรีภาพนั้น ต้องไม่ขัดต่อกฎหมาย หน้าที่ของปวงชนชาวไทย และศีลธรรมอันดีของประชาชน และต้องเคารพ และไม่ปิดกั้นความเห็นต่างของบุคคลอื่น

มาตรา ๑๓ การแสดงความคิดเห็นทางวิชาการของบุคลากรสายวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา ต้องไม่ถูกจำกัดโดยรัฐหรือผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา

บุคลากรสายวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาย่อมได้รับการคุ้มครองจากการถูกลงโทษหรือกลั่นแกล้งเพราะเหตุจากการสอนหรือการแสดงความคิดเห็นทางวิชาการตามหลักวิชา

มาตรา ๑๔ สถาบันอุดมศึกษาและบุคลากรสายวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาย่อมสามารถจัดกิจกรรมเชิงวิชาการได้ภายใต้ขอบเขตของการใช้เสรีภาพทางวิชาการและเท่าที่ไม่ขัดต่อกฎหมาย”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีการแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๒ และตัดร่างมาตรา ๑๓ และร่างมาตรา ๑๔ ออกเนื่องจากเป็นหลักการที่อยู่ในร่างมาตรา ๑๒ ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว โดยเห็นว่า หลักเสรีภาพทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษานั้นเป็นหลักประกันที่มุ่งคุ้มครองระบบของการจัดการเรียนการสอน การศึกษาวิจัย และการแสดงความคิดเห็นทางวิชาการ มิให้ถูกแทรกแซงหรือครอบงำจากปัจจัยต่าง ๆ โดยเห็นสมควรกำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับหลักเสรีภาพทางวิชาการรวมไว้ในร่างมาตรา ๑๒ ซึ่งประกอบไปด้วยหลักการ ๓ ประการ คือ (๑) หลักการคุ้มครองเสรีภาพทางวิชาการตามที่ได้รับรองไว้ในมาตรา ๓๔ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้แก่ เสรีภาพทางวิชาการ

ในการศึกษาวิจัย การเรียนการสอน และการแสดงความคิดเห็นทางวิชาการตามหลักวิชา ทั้งนี้ การใช้เสรีภาพนั้นต้องไม่ขัดต่อกฎหมาย หน้าที่ของปวงชนชาวไทย และศีลธรรมอันดีของประชาชน และต้องเคารพและไม่ปิดกั้นความเห็นต่างของบุคคลอื่น (กำหนดไว้เป็นร่างมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง) (๒) หลักการห้ามปิดกั้น คุกคาม ครอบงำ หรือจำกัดการใช้เสรีภาพ (กำหนดไว้เป็นร่างมาตรา ๑๒ วรรคสอง) และ (๓) กลไกในการคุ้มครองผู้ใช้เสรีภาพทางวิชาการ โดยกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษา จัดให้มีกลไกที่เหมาะสมในการประกัน การให้ความช่วยเหลือและความคุ้มครองแก่บุคคลผู้ใช้เสรีภาพ (กำหนดไว้เป็นร่างมาตรา ๑๒ วรรคสาม)^{๖๐}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“ส่วนที่ ๓

หลักเสรีภาพทางวิชาการ

มาตรา ๑๔ เสรีภาพทางวิชาการในการศึกษาวิจัย ในการเรียนการสอน และการแสดงความคิดเห็นทางวิชาการตามหลักวิชา ย่อมได้รับความคุ้มครอง แต่การใช้เสรีภาพนั้น ต้องไม่ขัดต่อกฎหมาย หน้าที่ของปวงชนชาวไทย และศีลธรรมอันดีของประชาชน และต้องเคารพ และไม่ปิดกั้นความเห็นต่างของบุคคลอื่น

การปิดกั้น คุกคาม ครอบงำ หรือจำกัดการใช้เสรีภาพตามวรรคหนึ่ง จะกระทำมิได้

ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดให้มีกลไกที่เหมาะสมในการประกัน การให้ความช่วยเหลือและความคุ้มครองแก่บุคคลผู้ใช้เสรีภาพตามมาตรานี้”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ

คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้พิจารณาร่างมาตราดังกล่าวแล้ว ไม่มีการแก้ไข แต่อย่างไร

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้พิจารณาร่างมาตราดังกล่าวแล้ว ไม่มีการแก้ไข แต่อย่างไร^{๖๑}

^{๖๐}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๓ วันพุธ ที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๑

^{๖๑}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เป็นพิเศษ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เมื่อวันอังคาร ที่

<p style="text-align: center;">ส่วนที่ ๔ หลักความเป็นอิสระ</p> <hr/> <p>มาตรา ๑๕ สถาบันอุดมศึกษาย่อมมีอิสระในการจัดการเรียนการสอน การศึกษาวิจัย การบริหารวิชาการ การบริหารงานบุคคล การเงิน งบประมาณ และทรัพย์สิน โดยมีมาตรการที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันและจัดการขัดกันแห่งผลประโยชน์ และการทุจริตและประพฤติมิชอบ ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษา</p> <p>การควบคุมและกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษา จะกระทำได้เพียงพอเท่าที่จำเป็นเพื่อรักษาประโยชน์ของประชาชนหรือประเทศเป็นส่วนรวม และเท่าที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น</p>	<p style="text-align: center;">หลักความเป็นอิสระ ของสถาบันอุดมศึกษา</p>
--	--

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

คุ้มครองความเป็นอิสระของสถาบันอุดมศึกษาในการจัดการเรียนการสอน การศึกษาวิจัย การบริหารวิชาการ การบริหารงานบุคคล การเงิน งบประมาณ และทรัพย์สิน ทั้งนี้ สถาบันอุดมศึกษาต้องมีมาตรการที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันและจัดการขัดกันแห่งผลประโยชน์ และการทุจริตและประพฤติมิชอบ อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อรักษาประโยชน์ของประชาชนหรือประเทศ สถาบันอุดมศึกษาอาจถูกควบคุมและกำกับดูแลได้

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ร่างที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการ ปราบกฏดังนี้

“ส่วนที่ ๓

หลักความเป็นอิสระ

มาตรา ๑๕ สถาบันอุดมศึกษามีอิสระในการบริหารองค์กร บริหารวิชาการ และบริหารงบประมาณ ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษานั้น

มาตรา ๑๖ การกำกับดูแลและการควบคุมสถาบันอุดมศึกษาจะกระทำได้เพียงพอเท่าที่จำเป็น และที่กำหนดไว้ในกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่น

มาตรา ๑๗ การบริหารงานในสถาบันอุดมศึกษาจะต้องไม่ถูกรอบงำจากองค์กรทางการเมือง กลุ่มธุรกิจ หรือกลุ่มผู้มีอิทธิพลอื่น”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีการแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๕ และตัดร่างมาตรา ๑๖ และร่างมาตรา ๑๗ ออก เนื่องจากที่ประชุมได้พิจารณาแล้วเห็นว่า หลักความเป็นอิสระของสถาบันอุดมศึกษานั้นเป็นหลักการที่สำคัญในการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาที่จะไม่ถูกรบกวนจากปัจจัยต่าง ๆ ที่อาจทำให้สถาบันอุดมศึกษาไม่สามารถดำเนินการจัดการศึกษาตามภารกิจของสถาบันได้อย่างเหมาะสม จึงสมควรปรับปรุงบทบัญญัติในเรื่องดังกล่าวให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้นโดยกำหนดเป็นหลักการในร่างมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่งว่า สถาบันอุดมศึกษาย่อมมีอิสระในการจัดการเรียนการสอน การศึกษาวิจัย การบริหารวิชาการ การบริหารงานบุคคล การเงิน งบประมาณ และทรัพย์สิน รวมถึงจะต้องมีมาตรการที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันและจัดการขัดกันแห่งผลประโยชน์ และการทุจริตประพฤติมิชอบด้วย นอกจากนี้ เห็นควรนำหลักการที่กำหนดไว้ในร่างมาตรา ๑๖ เกี่ยวกับการกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษาซึ่งจะกระทำได้เพียงพอเท่าที่จำเป็นเพื่อรักษาประโยชน์ของประชาชน หรือประเทศเป็นส่วนรวม มากำหนดรวมไว้ในวรรคสองของร่างมาตรา ๑๕ และตัดความในร่างมาตรา ๑๗ ออก เนื่องจากหลักประกันตามที่กำหนดไว้ในร่างมาตรา ๑๕ ย่อมครอบคลุมถึงการไม่ถูกรบกวนจากองค์กรทางการเมือง กลุ่มธุรกิจ หรือกลุ่มผู้มีอิทธิพลอื่นด้วยอยู่แล้ว^{๖๒} รวมทั้งเพิ่มความในตอนท้ายว่าการดำเนินการตามมาตรานี้ต้องเป็นไปตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษาด้วย^{๖๓}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“ส่วนที่ ๔

หลักความเป็นอิสระ

มาตรา ๑๕ สถาบันอุดมศึกษาย่อมมีอิสระในการจัดการเรียนการสอน การศึกษาวิจัย การบริหารวิชาการ การบริหารงานบุคคล การเงิน งบประมาณ และทรัพย์สิน โดยมีมาตรการที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันและจัดการขัดกันแห่งผลประโยชน์ และการทุจริต และประพฤติมิชอบ ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษา

การควบคุมและกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษาจะกระทำได้เพียงพอเท่าที่จำเป็นเพื่อรักษาประโยชน์ของประชาชนหรือประเทศเป็นส่วนรวม และเท่าที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น”

^{๖๒}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๓ วันพุธ ที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๑

^{๖๓}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒๖ วันอังคาร ที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ

คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้พิจารณาร่างมาตราดังกล่าวแล้ว ไม่มีการแก้ไขแต่อย่างใด^{๖๔} อย่างไรก็ตาม ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญฯ ที่ประชุมได้มีข้อสังเกตเกี่ยวกับการควบคุมกำกับสถาบันอุดมศึกษาในประเด็นการสร้างสมดุลระหว่างการควบคุมกำกับและความเป็นอิสระทางวิชาการ ซึ่งรองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สาม ได้ชี้แจงในประเด็นข้อสังเกตดังกล่าวว่า บทบัญญัติในหมวด ๗ การควบคุมและกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษา จะทำให้การกำกับสถาบันอุดมศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นแต่ความเป็นอิสระของมหาวิทยาลัยยังคงมีอยู่^{๖๕}

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้พิจารณาร่างมาตราดังกล่าวแล้ว ไม่มีการแก้ไขแต่อย่างใด^{๖๖}

มาตรา ๑๖ สภาวิชาชีพจะออกข้อบังคับหรือหลักเกณฑ์เพื่อจัดระเบียบการประกอบอาชีพโดยมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติหรือก้าวก่ายการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาได้	การดำเนินการของสภาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา
--	---

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดหลักการห้ามเลือกปฏิบัติหรือก้าวก่ายการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา โดยในการดำเนินการของสภาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ห้ามออกข้อบังคับหรือหลักเกณฑ์เพื่อจัดระเบียบการประกอบอาชีพที่มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติหรือก้าวก่ายการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้รองรับและสอดคล้องกับบทบัญญัติมาตรา ๔๐ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญฯ ซึ่งกำหนดว่าการตรากฎหมายเพื่อจัดระเบียบการประกอบอาชีพต้องไม่มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติหรือก้าวก่ายการจัดการศึกษาของสถาบันการศึกษา

^{๖๔}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวง กรม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๓/๒๕๖๒ วันพุธ ที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

^{๖๕}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวง กรม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗/๒๕๖๒ วันพุธ ที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๒

^{๖๖}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เป็นพิเศษ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เมื่อวันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ไม่มีหลักการนี้ในร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นสมควรเพิ่มร่างมาตรา ๑๕/๑ ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่เป็นหลักประกันความเป็นอิสระของสถาบันอุดมศึกษาว่า สภาวิชาชีพจะต้องไม่ออกข้อบังคับหรือหลักเกณฑ์เพื่อจัดระเบียบการประกอบอาชีพโดยมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติหรือก้าวกายการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งเป็นหลักการที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๐ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญ^{๖๗}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๑๖ สภาวิชาชีพจะออกข้อบังคับหรือหลักเกณฑ์เพื่อจัดระเบียบการประกอบอาชีพ โดยมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติหรือก้าวกายการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษามีได้”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ

คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้พิจารณาร่างมาตราดังกล่าวแล้ว ไม่มีการแก้ไขแต่อย่างใด^{๖๘} อย่างไรก็ตาม ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญฯ เลขานุการคณะกรรมการวิสามัญฯ ได้แจ้งที่ประชุมว่า สภาวิชาชีพได้มีหนังสือมายังสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อขอให้ตัดร่างมาตรา ๑๖ ออก อย่างไรก็ตาม ประธานคณะกรรมการวิสามัญฯ และที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญฯ ได้ชี้แจงต่อที่ประชุมว่า ร่างมาตรา ๑๖ เป็นการนำถ้อยคำมาจากมาตรา ๔๐ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญฯ จึงไม่สามารถตัดบทบัญญัติในส่วนนี้ออกได้^{๖๙}

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้พิจารณาร่างมาตราดังกล่าวแล้ว ไม่มีการแก้ไขแต่อย่างใด^{๗๐}

^{๖๗}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๓ วันพุธ ที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๑

^{๖๘}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๓/๒๕๖๒ วันพุธ ที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

^{๖๙}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗/๒๕๖๒ วันพุธ ที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๒

^{๗๐}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เป็นพิเศษ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เมื่อวันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

<p>ส่วนที่ ๕ หลักความเสมอภาค</p> <hr/>	<p>หลักการไม่เลือกปฏิบัติ</p>
--	-------------------------------

มาตรา ๑๗ สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียนอย่างเต็มที่และเท่าเทียมกัน ไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม ไม่ว่าด้วยเหตุความแตกต่างเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือเหตุอื่นใด

มาตรการที่สถาบันอุดมศึกษากำหนดขึ้นเพื่อจัดอุปสรรค ส่งเสริม หรืออำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนสามารถได้รับการศึกษาเช่นเดียวกับผู้อื่น ไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคหนึ่ง

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดหลักการไม่เลือกปฏิบัติในการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา ไม่ว่าด้วยเหตุของความแตกต่างเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือเหตุอื่นใด ตามที่บทบัญญัติมาตรา ๒๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้รับรองและคุ้มครองไว้

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ร่างที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการ ปราบกฏดังนี้

“ส่วนที่ ๔

หลักความเสมอภาค

มาตรา ๑๘ สถาบันอุดมศึกษาต้องให้การศึกษากับนิสิตและนักศึกษาอย่างเต็มที่และเท่าเทียมกันทุกคน ไม่เลือกปฏิบัติกับนิสิตและนักศึกษาคนใดคนหนึ่งเพราะเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือเหตุอื่นใด”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่าหลักความเสมอภาคตามที่กำหนดในร่างมาตรา ๑๘ เป็นหลักการที่มุ่งให้ความสำคัญคุ้มครองนิสิตและนักศึกษาที่จะไม่ถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมจากสถาบันอุดมศึกษา ไม่ว่าจะด้วยความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา หรือความคิดเห็นทางการเมือง อันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือเหตุอื่นใด ซึ่งเป็นหลักการเดียวกับที่มาตรา ๒๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมุ่งให้ความสำคัญคุ้มครอง โดยที่ประชุมได้แก้ไขคำว่า “นิสิตและนักศึกษา” ในร่างมาตรา ๑๘ เป็น “ผู้เรียน” เพื่อให้ครอบคลุมถึงผู้เรียนในสถาบันอุดมศึกษาทุกประเภท รวมทั้งผู้ที่มาฝึกอบรมในสถาบันอุดมศึกษาด้วย และเพิ่มความเป็นวรรคสองของร่างมาตรา ๑๘ โดยกำหนดให้มาตรการที่สถาบันอุดมศึกษากำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรค ส่งเสริมหรืออำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนสามารถได้รับการศึกษาเช่นเดียวกับผู้อื่นไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติ^{๗๑}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“ส่วนที่ ๕

หลักความเสมอภาค

มาตรา ๑๗ สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียนอย่างเต็มที่และเท่าเทียมกัน ไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมไม่ว่าด้วยความแตกต่างเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา หรือความคิดเห็นทางการเมือง อันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือเหตุอื่นใด

มาตรการที่สถาบันอุดมศึกษากำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรค ส่งเสริมหรืออำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนสามารถได้รับการศึกษาเช่นเดียวกับผู้อื่น ไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคหนึ่ง”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา ได้พิจารณาร่างมาตราดังกล่าวแล้ว มีการแก้ไขวรรคตอนให้สอดคล้องกับมาตรา ๒๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย^{๗๒} ทั้งนี้ ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา ประธานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับร่างมาตรา ๑๗ วรรคสอง ว่าเป็นบทบัญญัติที่ให้สิทธิกับคนพิการและผู้ด้อยโอกาสอย่างเพียงพอหรือไม่ ซึ่งที่ปรึกษาคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ชี้แจงข้อสังเกตดังกล่าวว่า การจัดการศึกษาสำหรับ

^{๗๑}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๔ วันศุกร์ ที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๑

^{๗๒}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒
ทบทวน กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

เจตนารมณ์พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

ผู้พิการหรือผู้ด้อยโอกาสนั้น จะมีกฎหมายเฉพาะและให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ถือเป็นแนวปฏิบัติ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้แจ้งให้สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่ง จัดให้มีศูนย์ช่วยอำนวยความสะดวกแก่นักศึกษากลุ่มดังกล่าว โดยมีบุคลากรที่มีความรู้และศักยภาพ ที่จะปฏิบัติงานกับนักศึกษากลุ่มนี้เป็นกรณีพิเศษ นอกจากนี้ นักศึกษากลุ่มดังกล่าวทุกคนจะได้รับ การศึกษาโดยไม่ต้องเสียค่าเล่าเรียนด้วย^{๗๓}

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้พิจารณาร่างมาตราดังกล่าวแล้ว ไม่มีการแก้ไข แต่อย่างไร^{๗๔}

มาตรา ๑๘ สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดสรร งบประมาณหรือรายได้ตามสมควรเพื่อเป็นทุนการศึกษาให้แก่ ผู้เรียนเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่ สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนดและประกาศให้ทราบเป็นการทั่วไป	การลดความเหลื่อมล้ำ ทางการศึกษา
---	---------------------------------

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดหลักการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่ขาดแคลน ทุนทรัพย์ในการศึกษา โดยให้สถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้จัดสรรงบประมาณหรือรายได้ตามสมควร เพื่อเป็นทุนการศึกษาให้แก่ผู้เรียน

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ร่างที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการ ปรากฏดังนี้
“มาตรา ๑๘ สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดสรรงบประมาณเพื่อเป็น ทุนการศึกษาให้แก่นิสิตและนักศึกษาผู้ยากไร้เพื่อส่งเสริมให้ได้รับโอกาสทางการศึกษา ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนดและประกาศให้ทราบเป็นการทั่วไป”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ที่ประชุม พิจารณาแล้วเห็นว่าทุนการศึกษาที่จัดให้แก่ นิสิตและนักศึกษานั้น นอกจากการกำหนดให้ สถาบันอุดมศึกษาจัดสรรจาก “งบประมาณ” ซึ่งเป็นเงินที่ได้มาจากงบประมาณแผ่นดินแล้ว ควรกำหนดให้มาจาก “รายได้” ของสถาบันอุดมศึกษานั้นเองด้วย จึงได้แก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำใน ร่างมาตรา ๑๘ และแก้ไขคำว่า “นิสิตและนักศึกษา” เป็น “ผู้เรียน” เพื่อให้ครอบคลุมถึงผู้เรียน ในสถาบันอุดมศึกษาทุกประเภท รวมทั้งผู้ที่มาฝึกอบรมในสถาบันอุดมศึกษาด้วย^{๗๕}

^{๗๓}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗/๒๕๖๒ วันพุธ ที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๒

^{๗๔}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เป็นพิเศษ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เมื่อวันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

^{๗๕}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๔ วันศุกร์ ที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๑

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๑๘ สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดสรรงบประมาณหรือรายได้ตามสมควรเพื่อเป็นทุนการศึกษาให้แก่ผู้เรียนเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนดและประกาศให้ทราบเป็นการทั่วไป”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ

คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้พิจารณาร่างมาตราดังกล่าวแล้ว ไม่มีการแก้ไขแต่อย่างใด

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้พิจารณาร่างมาตราดังกล่าวแล้ว ไม่มีการแก้ไขแต่อย่างใด^{๓๖}

<p>ส่วนที่ ๖ หลักธรรมาภิบาล</p> <hr/> <p>มาตรา ๑๙ สถาบันอุดมศึกษาและบุคลากรต้องปฏิบัติหน้าที่ตามหลักธรรมาภิบาล</p> <p>สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดให้มีระบบควบคุมภายในและระบบการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและขจัดการขัดกันแห่งผลประโยชน์ และการทุจริตและประพฤติมิชอบ</p>	<p>การปฏิบัติหน้าที่ ตามหลักธรรมาภิบาล</p>
---	--

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

เป็นการกำหนดหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาและบุคลากรให้ต้องปฏิบัติหน้าที่ตามหลักธรรมาภิบาล อันเป็นหลักการสำคัญในการจัดการอุดมศึกษาที่รับรองไว้ในมาตรา ๙ (๕) โดยความสำคัญของการมีธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษานั้น ปรากฏเหตุผลอยู่ในกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว ๑๕ ปี ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๑-๒๕๖๕) ที่ระบุว่า “**ธรรมาภิบาลและการบริหารจัดการ (governance and management) เป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบโดยตรงต่อการพัฒนามหาวิทยาลัยและอุดมศึกษาในภาพรวม กล่าวคือ หากสถาบันอุดมศึกษามีกลไกการกำหนดทิศทางที่ดีและก้าวหน้า พร้อมการขับเคลื่อนโดยการบริหารคนที่มีประสิทธิภาพแล้วภารกิจของมหาวิทยาลัยก็สำเร็จลุล่วงไปได้**” ทั้งนี้ ธรรมาภิบาลจะเกิดขึ้นได้ต้องมีความโปร่งใส รับผิดชอบ ตรวจสอบได้ และการมีส่วนร่วมเป็นสำคัญ โดยหลักธรรมาภิบาลตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบด้วยหลักการสำคัญ ๖ ประการ คือ ๑) หลักนิติธรรม (Rule of Law) ๒) หลักคุณธรรม (Ethics) ๓) หลักความโปร่งใส

^{๓๖}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เป็นพิเศษ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๒

(Transparency) ๔) หลักความมีส่วนร่วม (Participation) ๕) หลักความรับผิดชอบ (Accountability) และ ๖) หลักความคุ้มค่า (Value of Money) และมีการพัฒนาหลักการอื่น ๆ เพิ่มเติมในภายหลัง อย่างเช่น หลักประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Effectiveness and Efficiency) หลักฉันทามติ (Consensus) หรือหลักความเสมอภาค (Equity) ด้วยเหตุผลที่หลักธรรมาภิบาลมีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา มาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง จึงกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาและบุคลากรปฏิบัติหน้าที่ตามหลักธรรมาภิบาล โดยไม่ขยายความว่าหลักธรรมาภิบาลประกอบไปด้วยหลักอะไรบ้าง เพื่อรองรับหลักการอื่น ๆ ที่จะพัฒนาขึ้นในภายหลังได้ สำหรับความในวรรคสองเป็นหลักการในเรื่องธรรมาภิบาลเช่นเดียวกัน โดยสถาบันอุดมศึกษาต้องจัดให้มีระบบควบคุมภายในและระบบการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและจัดการขัดกันแห่งผลประโยชน์และการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยจะกำหนดเฉพาะแต่หลักการไว้ แต่ไม่กำหนดรายละเอียด เพราะอาจทำให้เกิดความไม่ยืดหยุ่น ในการดำเนินการและอาจส่งผลกระทบต่อกลไกการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษา

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ร่างที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการ ปรากฏดังนี้

“มาตรา ๒๐ สถาบันอุดมศึกษาต้องบริหารงาน บริหารบุคคล บริหาร ทรัพยากร ให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล อันประกอบด้วยหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า และหลักความ มีประสิทธิผล”

“มาตรา ๒๑ สถาบันอุดมศึกษาต้องมีระบบตรวจสอบถ่วงดุลภายใน ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้การบริหารงานในสถาบันอุดมศึกษาเป็นไปตามมาตรา ๒๐”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้ว เห็นควรแก้ไขความใน มาตรา ๒๐ ให้มีความกระชับยิ่งขึ้น โดยกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาและบุคลากรปฏิบัติหน้าที่ ตามหลักธรรมาภิบาล โดยไม่ต้องขยายความว่า หลักธรรมาภิบาลประกอบไปด้วยหลักอะไรบ้าง เนื่องจากอาจมีหลักอื่น ๆ ในเรื่องนี้เพิ่มขึ้นในภายหลังได้ เช่น หลักฉันทามติ (Consensus) หรือหลักความเสมอภาค (Equity) ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยก็มิได้มีการขยาย ความว่าหลักธรรมาภิบาลนั้นประกอบไปด้วยหลักในเรื่องใดเช่นกัน และที่ประชุมเห็นควรนำความ ในร่างมาตรา ๒๑ มากำหนดเป็นวรรคสองของร่างมาตรา ๒๐ เนื่องจากเป็นหลักการในเรื่องธรรมาภิบาล เช่นเดียวกัน โดยแก้ไขเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดให้มีระบบควบคุมภายในและระบบ การตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและจัดการขัดกันแห่งผลประโยชน์และ การทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยกำหนดเฉพาะแต่หลักการไว้ แต่ไม่กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับ วิธีการในการควบคุมและตรวจสอบเอาไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ เพราะอาจทำให้เกิดความไม่ยืดหยุ่น ในการดำเนินการและอาจส่งผลกระทบต่อกลไกการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษา^{๗๗} โดยมี รายละเอียดการแก้ไขเพิ่มเติมดังนี้

^{๗๗}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๔ วันศุกร์ ที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๑

“มาตรา ๒๐ สถาบันอุดมศึกษาและบุคลากรต้องปฏิบัติหน้าที่บริหารงาน บริหารบุคคล บริหารทรัพยากร ให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล อันประกอบด้วยหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า และหลักความมีประสิทธิภาพ

สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดให้มีระบบควบคุมภายในและระบบการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและจัดการขัดกันแห่งผลประโยชน์ และการทุจริตและประพฤติมิชอบ”

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๑๙ สถาบันอุดมศึกษาและบุคลากรต้องปฏิบัติหน้าที่ตามหลักธรรมาภิบาล

สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดให้มีระบบควบคุมภายในและระบบการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและจัดการขัดกันแห่งผลประโยชน์ และการทุจริตและประพฤติมิชอบ”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ

คณะกรรมการวิสามัญฯ ไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตรานี้แต่อย่างใด

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตรานี้แต่อย่างใด^{๗๘}

<p>มาตรา ๒๐ สภาสถาบันอุดมศึกษาต้องจัดให้มีประมวลจริยธรรมของนายกสภาสถาบัน อุดมศึกษา กรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหารและบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษา และผู้เรียน โดยมีกลไกในการส่งเสริม ตรวจสอบ และบังคับใช้ที่มีประสิทธิภาพ</p>	<p>การจัดให้มีประมวลจริยธรรม</p>
--	---

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

มาตรา ๒๐ กำหนดหลักการให้สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดให้มีประมวลจริยธรรมสำหรับบุคลากรแต่ละประเภท ซึ่งในการจัดทำประมวลจริยธรรมจะต้องคำนึงถึงมาตรฐานทางจริยธรรมที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งจะต้องประกอบด้วย (๑) การยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (๒) ความซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และ

^{๗๘}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

รับผิดชอบหน้าที่ (๓) ความกล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม (๔) การคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมและมีจิตสาธารณะ (๕) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน (๖) การปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม (๗) การดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งนี้ เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติตนเกี่ยวกับสภาพคุณงามความดีที่ต้องยึดถือในการปฏิบัติงาน การตัดสินใจความถูกต้อง การปฏิบัติที่ควรกระทำหรือไม่ควรกระทำ ตลอดจนการดำรงตนในการทำความดีและละเว้นความชั่ว และจะต้องมีกลไกในการส่งเสริม ตรวจสอบ และบังคับใช้ที่มีประสิทธิภาพ

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ไม่มีหลักการนี้ในร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เห็นควรให้เพิ่มเติมบทบัญญัติเรื่องประมวลจริยธรรมของนายกสภาสถาบันอุดมศึกษา กรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหารและบุคลากรของสภาสถาบันอุดมศึกษา และผู้เรียน โดยเป็นหน้าที่ของสภาสถาบันอุดมศึกษาในการจัดให้มีประมวลจริยธรรมดังกล่าว และต้องมีกลไกในการส่งเสริม ตรวจสอบ และบังคับใช้ที่มีประสิทธิภาพ ดังนี้

“มาตรา ๒๐ สภาสถาบันอุดมศึกษาต้องจัดให้มีประมวลจริยธรรมของนายกสภาสถาบันอุดมศึกษา กรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหารและบุคลากรของสภาสถาบันอุดมศึกษา และผู้เรียน โดยมีกลไกในการส่งเสริม ตรวจสอบ และบังคับใช้ที่มีประสิทธิภาพ”

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๒๐ สภาสถาบันอุดมศึกษาต้องจัดให้มีประมวลจริยธรรมของนายกสภาสถาบันอุดมศึกษา กรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหารและบุคลากรของสภาสถาบันอุดมศึกษา และผู้เรียน โดยมีกลไกในการส่งเสริม ตรวจสอบ และบังคับใช้ที่มีประสิทธิภาพ”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมาธิการวิสามัญ

คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มี การแก้ไขร่างมาตรานี้แต่อย่างใด

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มี การแก้ไขร่างมาตรานี้แต่อย่างใด^{๗๙}

^{๗๙}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

<p>มาตรา ๒๑ นายกสภาสถาบันอุดมศึกษาและกรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา ต้องเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีธรรมาภิบาล</p> <p>ให้สภาสถาบันอุดมศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการธรรมาภิบาลและจริยธรรม และคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง จากบุคคลซึ่งเป็นกลางและได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง เพื่อทำหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับว่าด้วยธรรมาภิบาลของสถาบันอุดมศึกษา</p>	<p>การเป็นแบบอย่าง ของนายกสภา และกรรมการสภา สถาบันอุดมศึกษา</p>
---	---

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

มาตรา ๒๑ กำหนดเป็นหลักการให้นายกสภาสถาบันอุดมศึกษาและกรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษาจะต้องเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีธรรมาภิบาล เนื่องจากสภาสถาบันอุดมศึกษามีบทบาทที่สำคัญในฐานะที่เป็นองค์กรบริหารสูงสุดของสถาบันอุดมศึกษา ทำหน้าที่กำหนดทิศทาง เป้าหมายของมหาวิทยาลัย และวางนโยบาย รวมทั้งอนุมัติแผนพัฒนา ออกกฎระเบียบ อนุมัติในเรื่องสำคัญ แต่งตั้งและถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งสำคัญในสถาบันอุดมศึกษา ติดตามประเมินผลการดำเนินการ ดังนั้น มาตรา ๒๑ จึงเน้นย้ำให้สภาสถาบันอุดมศึกษาต้องเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีธรรมาภิบาล นอกจากนี้ ย่อมคาดหมายได้ว่าในสถาบันอุดมศึกษาใดที่ผู้นำองค์กรเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีธรรมาภิบาล ย่อมส่งผลต่อเจ้าหน้าที่ระดับอื่นด้วย

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ไม่มีหลักการนี้ในร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้ว เห็นควรเพิ่มเติมความเป็นร่างมาตรา ๒๑ เพื่อกำหนดให้นายกสภาสถาบันอุดมศึกษา กรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา ต้องเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีธรรมาภิบาล และให้สภาสถาบันอุดมศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการธรรมาภิบาลและจริยธรรม คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง จากบุคคลซึ่งเป็นกลางและได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางเพื่อทำหน้าที่ตามที่กำหนดในข้อบังคับว่าด้วยธรรมาภิบาล^{๑๐} ดังนี้

“มาตรา ๒๑ นายกสภาสถาบันอุดมศึกษา กรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา ต้องเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีธรรมาภิบาล

ให้สภาสถาบันอุดมศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการธรรมาภิบาลและจริยธรรม คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง จากบุคคลซึ่งเป็นกลางและได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง เพื่อทำหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับว่าด้วยธรรมาภิบาลของสถาบันอุดมศึกษา”

^{๑๐}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๔ วันศุกร์ ที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๑

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๒๑ นายกสภาสถาบันอุดมศึกษาและกรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา ต้องเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีธรรมาภิบาล

ให้สภาสถาบันอุดมศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการธรรมาภิบาลและจริยธรรม และคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง จากบุคคลซึ่งเป็นกลางและได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง เพื่อทำหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับว่าด้วยธรรมาภิบาลของสถาบันอุดมศึกษา”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ

คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้มีการอภิปรายในประเด็นความสอดคล้องกับบทบัญญัติที่เกี่ยวกับสภาสถาบันอุดมศึกษาตามกฎหมายจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ และมีข้อสังเกตว่า การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในบริบทของอุดมศึกษานั้น ควรให้ความสำคัญกับการที่สภาสถาบันอุดมศึกษาได้มีการดำเนินการตามกฎเกณฑ์หรือระเบียบข้อบังคับอย่างไม่มีข้อยกเว้นหรือไม่ มากกว่าที่จะพิจารณาในแง่ของจริยธรรม ซึ่งที่ประชุมเห็นว่า การกำหนดให้สภาสถาบันอุดมศึกษาต้องเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีธรรมาภิบาลถือเป็นเรื่องสำคัญ โดยคณะทำงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้อาจนำพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ มาพิจารณาควบคู่กันไปได้ ทั้งนี้ ไม่มีการแก้ไขร่างมาตรานี้ในชั้นคณะกรรมการวิสามัญฯ แต่อย่างไรก็ตาม^{๕๑}

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตรานี้แต่อย่างไรก็ตาม^{๕๒}

<p>มาตรา ๒๒ สถาบันอุดมศึกษาต้องกำหนดพันธกิจที่มีต่อผู้เรียน บุคลากร สังคม และประเทศโดยรวมอย่างเป็นรูปธรรม และประกาศต่อสาธารณะเพื่อให้รับทราบกันอย่างกว้างขวาง</p> <p>สถาบันอุดมศึกษาและบุคลากรต้องยึดถือและปฏิบัติตามพันธกิจที่ประกาศตามวรรคหนึ่ง</p> <p>การกำหนดพันธกิจตามมาตรานี้ สถาบันอุดมศึกษาต้องรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียและปรับปรุงพันธกิจดังกล่าวให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและประเทศเป็นระยะ ทั้งนี้ ตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด</p>	<p>พันธกิจของสถาบันอุดมศึกษา</p>
---	----------------------------------

^{๕๑}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗/๒๕๖๒ วันพุธ ที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๒

^{๕๒}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

มาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง เป็นการกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาต้องกำหนดพันธกิจที่มีต่อผู้เรียน บุคลากร สังคม และประเทศโดยรวมอย่างเป็นรูปธรรม และประกาศต่อสาธารณะเพื่อให้รับทราบกันอย่างกว้างขวาง เพื่อเป็นข้อบ่งชี้ในเบื้องต้นว่าสถาบันอุดมศึกษานั้นจะมีบทบาทต่อผู้เรียนและบุคลากร และจะมีความรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศ ตามหลักความรับผิดชอบต่อสังคม อย่างไรก็ตาม โดยนัยนี้ “พันธกิจ” (Mission statement) จึงเป็นเหมือนสัญญาประชาคม (Social contract) ที่สถาบันอุดมศึกษาประกาศให้บุคคลภายนอกได้รับรู้ว่า กรอบการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาจะเป็นอย่างไร ซึ่งจะต้องมีลักษณะที่เป็นรูปธรรม สามารถวัดและประเมินผลได้ ซึ่งเมื่อได้ประกาศออกมาแล้ว มาตรา ๒๒ วรรคสอง กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาจะต้องยึดถือและปฏิบัติตามพันธกิจนั้น สำหรับบทบัญญัติในมาตรา ๒๒ วรรคสาม เป็นการสะท้อนหลักความมีส่วนร่วม (Participation) ซึ่งเป็นหนึ่งในหลักการสำคัญของหลักธรรมาภิบาล โดยกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาต้องรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียในการกำหนดพันธกิจ และต้องปรับปรุงพันธกิจดังกล่าวให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและประเทศเป็นระยะ

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ร่างที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการ ปราบกฏดังนี้

“มาตรา ๒๒ สถาบันอุดมศึกษาต้องกำหนดพันธกิจที่มีต่อนิสิตและนักศึกษา ต่อสังคม และต่อประเทศโดยรวมอย่างเป็นรูปธรรม และเผยแพร่ต่อสาธารณะเพื่อให้รับทราบกันอย่างกว้างขวาง”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า ร่างมาตรา ๒๒ เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับพันธกิจ (Mission statement) ของสถาบันอุดมศึกษา โดยที่ประชุมได้พิจารณาและแก้ไขเพิ่มเติมเป็นสามวรรค โดยวรรคหนึ่งเป็นการกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาต้องกำหนดพันธกิจที่มีต่อผู้เรียน สังคม และประเทศ อย่างเป็นรูปธรรม พร้อมทั้งประกาศให้สาธารณะทราบ ส่วนวรรคสองเป็นการกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาและบุคลากรต้องยึดถือและปฏิบัติตามพันธกิจที่ประกาศไว้นั้น ส่วนวรรคสามเป็นการกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาต้องรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียอย่างรอบด้านและปรับปรุงพันธกิจของสถาบันอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและประเทศเป็นระยะตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด โดย “พันธกิจ” (Mission statement) เป็นเหมือนสัญญาประชาคม (Social contract) ที่สถาบันอุดมศึกษาประกาศให้บุคคลภายนอกได้รับรู้ว่ากรอบการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาจะเป็นอย่างไรในอนาคตข้างหน้า ซึ่งจะต้องมีลักษณะที่เป็นรูปธรรม สามารถวัดและประเมินผลได้ แต่มีข้อยกเว้นที่ตามกฎหมายของสถาบันอุดมศึกษา^{๘๓} โดยมีรายละเอียดการแก้ไขเพิ่มเติมดังนี้

^{๘๓}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๔ วันศุกร์ ที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๑

“มาตรา ๒๒ สถาบันอุดมศึกษาต้องกำหนดพันธกิจที่มีต่อผู้เรียน บุคลากร นิสิตและนักศึกษา ต่อสังคม และต่อประเทศโดยรวมอย่างเป็นรูปธรรม และประกาศเผยแพร่ต่อสาธารณะเพื่อให้รับทราบกันอย่างกว้างขวาง

สถาบันอุดมศึกษาและบุคลากรต้องยึดถือและปฏิบัติตามพันธกิจที่ประกาศตามวรรคหนึ่ง

การกำหนดพันธกิจตามมาตรา นี้ สถาบันอุดมศึกษาต้องรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียอย่างรอบด้านและปรับปรุงพันธกิจดังกล่าวให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและประเทศเป็นระยะ ทั้งนี้ ตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด”

โดยในการประชุมพิจารณา ร่างกฎหมายในวาระที่สอง ที่ประชุมมีมติให้แก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสามเกี่ยวกับการกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาต้องรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียอย่างรอบด้าน โดยตัดคำว่า “อย่างรอบด้าน” เพื่อมิให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ ซึ่งจะต้องตีความว่าต้องดำเนินการเพียงไรจึงจะเป็นการดำเนินการอย่างรอบด้าน^{๔๔}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๒๒ สถาบันอุดมศึกษาต้องกำหนดพันธกิจที่มีต่อผู้เรียน บุคลากร สังคม และประเทศโดยรวมอย่างเป็นรูปธรรม และประกาศต่อสาธารณะเพื่อให้รับทราบกันอย่างกว้างขวาง

สถาบันอุดมศึกษาและบุคลากรต้องยึดถือและปฏิบัติตามพันธกิจที่ประกาศตามวรรคหนึ่ง

การกำหนดพันธกิจตามมาตรา นี้ สถาบันอุดมศึกษาต้องรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย และปรับปรุงพันธกิจดังกล่าวให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและประเทศเป็นระยะ ทั้งนี้ ตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ

คณะกรรมการวิสามัญฯ ไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตรา นี้แต่อย่างใด

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตรา นี้แต่อย่างใด^{๔๕}

^{๔๔}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒๖ วันอังคาร ที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

^{๔๕}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

<p>หมวด ๓</p> <p>ประเภทและกลุ่มของสถาบันอุดมศึกษา</p> <hr/> <p>มาตรา ๒๓ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมกำกับ รัฐมนตรีจะประกาศกำหนดประเภทของสถาบันอุดมศึกษาได้</p>	<p>การกำหนดประเภท ของสถาบันอุดมศึกษา</p>
--	--

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

มาตรา ๒๓ ให้อำนาจแก่รัฐมนตรีในการแบ่งประเภทของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อประโยชน์ในการควบคุมและกำกับ ซึ่งโดยสภาพข้อเท็จจริงสถาบันอุดมศึกษาแบ่งออกเป็นสองประเภท คือ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐและสถาบันอุดมศึกษาเอกชน แต่หากรัฐมนตรีเห็นควรกำหนดประเภทของสถาบันอุดมศึกษาในลักษณะอื่นในอนาคต ย่อมสามารถอาศัยอำนาจตาม มาตรา ๒๓ ประกาศกำหนดประเภทของสถาบันอุดมศึกษาเพิ่มเติมได้

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ร่างที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการ ปราบกฏดังนี้

“มาตรา ๒๔ สถาบันอุดมศึกษามี ๒ ประเภท ดังต่อไปนี้

(๑) สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ประกอบด้วยสถาบันอุดมศึกษา ๒ ประเภท ดังต่อไปนี้

(ก) สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงการอุดมศึกษา คือ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่อยู่ในการควบคุมหรือกำกับดูแลของกระทรวงการอุดมศึกษา ประกอบด้วย

๑) สถาบันอุดมศึกษาระดับปริญญา คือ สถาบันอุดมศึกษา ที่จัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าหรือระดับบัณฑิตศึกษา ประกอบด้วย สถาบันอุดมศึกษา ๒ ประเภท ดังต่อไปนี้

ก) สถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่เป็นส่วนราชการ คือ มหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่เป็นส่วนราชการที่อยู่ในสังกัดของกระทรวงการอุดมศึกษา

ข) สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ คือ มหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่มีกฎหมายจัดตั้งให้เป็นมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษา ในการกำกับของรัฐ และอยู่ในกำกับดูแลของรัฐมนตรี

๒) สถาบันอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา คือ สถาบันอุดมศึกษา ที่จัดการเรียนการสอนในระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า

(ข) สถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่ไม่อยู่ในสังกัดของกระทรวงการอุดมศึกษา คือ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่อยู่ในสังกัดหรืออยู่ในกำกับดูแลของกระทรวง ทบวง กรมอื่น ที่มีใช้กระทรวงการอุดมศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๒) สถาบันอุดมศึกษาเอกชน คือ มหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษา ที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ฯลฯ

ฯลฯ”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วมีความเห็นว่าเป็นความในวรรคหนึ่งของร่างมาตรา ๒๔ ที่กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาแบ่งออกเป็นสองประเภท คือ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐและสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้น ไม่มีความจำเป็นต้องกำหนดไว้ แต่เห็นควรไปกำหนดเพิ่มเป็นอีกมาตราหนึ่งต่างหาก โดยให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศกำหนดประเภทของสถาบันอุดมศึกษาได้ เพื่อเป็นการเปิดช่องให้สามารถกำหนดประเภทของสถาบันอุดมศึกษาในลักษณะอื่นในอนาคตได้ด้วย^{๖๖}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๒๓ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมกำกับ รัฐมนตรีจะประกาศกำหนดประเภทของสถาบันอุดมศึกษาก็ได้”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ

คณะกรรมการวิสามัญ ได้มีการอภิปรายเกี่ยวกับการแบ่งประเภทและกลุ่มของสถาบันอุดมศึกษาในปัจจุบัน ซึ่งเป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๔ ที่ได้แบ่งออกเป็น ๔ ประเภท ได้แก่ ๑) วิทยาลัยชุมชน ๒) สถาบันที่จัดการศึกษาระดับปริญญาตรี ๓) สถาบันที่เน้นเรื่องของบัณฑิตศึกษาและการวิจัย และ ๔) สถาบันการศึกษาเฉพาะทาง ซึ่งในอนาคตอาจจะมีการปรับเปลี่ยนกลุ่มและประเภทของสถาบันการศึกษาตามบริบทของการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้ ไม่มีการแก้ไขร่างมาตรานี้ในชั้นกรรมาธิการแต่อย่างใด^{๖๗}

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตรานี้แต่อย่างใด^{๖๘}

^{๖๖}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๕ วันจันทร์ ที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๑

^{๖๗}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗/๒๕๖๒ วันพุธ ที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๒

^{๖๘}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

<p>มาตรา ๒๔ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริม สนับสนุน ประเมินคุณภาพ กำกับดูแล และจัดสรรงบประมาณให้แก่สถาบันอุดมศึกษา รัฐมนตรีจะประกาศกำหนดให้จัดสถาบันอุดมศึกษาเป็นกลุ่มได้ โดยคำนึงถึงจุดมุ่งหมาย พันธกิจ ยุทธศาสตร์ ศักยภาพ และผลการดำเนินการที่ผ่านมาของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละกลุ่ม โดยต้องกำหนดมาตรการส่งเสริม สนับสนุน ประเมินคุณภาพ กำกับดูแล และจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับการจัดกลุ่มดังกล่าวด้วย</p> <p>ในกรณีที่รัฐมนตรีประกาศให้สถาบันอุดมศึกษากลุ่มใดมีพันธกิจหลักในการให้การศึกษาอบรมทักษะอาชีพะชั้นสูงเพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนการปฏิรูปประเทศ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สถาบันอุดมศึกษากลุ่มนั้นย่อมได้รับความสนับสนุนเป็นพิเศษจากรัฐตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด</p> <p>การจัดสถาบันอุดมศึกษาเป็นกลุ่มและการกำหนดมาตรการตามวรรคหนึ่ง รวมทั้งการกำหนดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาและการให้ความสนับสนุนเป็นพิเศษตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง</p> <p>ในกรณีที่เห็นสมควรรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษาอาจประกาศกำหนดให้จัดกลุ่มส่วนราชการหรือกลุ่มส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษาใดสถาบันอุดมศึกษาหนึ่งเพื่อดำเนินการตามมาตรานี้ก็ได้</p>	<p>การจัดกลุ่ม สถาบันอุดมศึกษา และการจัดกลุ่ม ส่วนราชการหรือ ส่วนงานภายในของ สถาบันอุดมศึกษา</p>
--	--

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

มาตรา ๒๔ วรรคหนึ่งให้อำนาจรัฐมนตรีประกาศกำหนดให้จัดสถาบันอุดมศึกษาเป็นกลุ่มได้ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริม สนับสนุน ประเมินคุณภาพ กำกับดูแล และจัดสรรงบประมาณให้แก่สถาบันอุดมศึกษา โดยต้องกำหนดมาตรการส่งเสริม สนับสนุน ประเมินคุณภาพ กำกับดูแล และจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับการจัดกลุ่มดังกล่าวด้วย โดยในปัจจุบันตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๔ มีการแบ่งกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาออกเป็นสี่กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มวิทยาลัยชุมชน กลุ่มสถาบันที่เน้นระดับปริญญาตรี กลุ่มสถาบันเฉพาะทาง และกลุ่มสถาบันที่เน้นการวิจัยขั้นสูงและผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษา โดยเฉพาะระดับปริญญาเอก ซึ่งเป็นการแบ่งกลุ่มโดยใช้ระดับการศึกษาเป็นเกณฑ์สำคัญในการแบ่งมาตรา ๒๔ จึงให้อำนาจรัฐมนตรีประกาศกำหนดให้จัดสถาบันอุดมศึกษาเป็นกลุ่มโดยใช้เกณฑ์อย่างอื่นได้ อย่างเช่น โครงสร้างของสถาบันอุดมศึกษา (structural) ขนาดของสถาบันอุดมศึกษา (size) หลักสูตรการศึกษา (programmatic) หรือแม้กระทั่งชื่อเสียง (reputation) หากรัฐมนตรีเห็นว่าการแบ่งกลุ่มนั้นจะเป็นไปเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริม สนับสนุน ประเมินคุณภาพ กำกับดูแล และจัดสรรงบประมาณให้แก่สถาบันอุดมศึกษา

มาตรา ๒๔ วรรคสอง มีเจตนารมณ์ที่จะให้เกิดการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดการศึกษาในสายอาชีวะมากขึ้น เพื่อให้เกิดสมดุลระหว่างปริมาณบัณฑิตสายปริญญาตรีกับบัณฑิตสายวิชาชีพ เนื่องจากการศึกษาไทยในปัจจุบันมุ่งเน้นผลิตบัณฑิตสายปริญญาตรี โดยมีได้ให้ความสำคัญกับการผลิตผู้เรียนหรือบัณฑิตทั้งในส่วนของการประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

มาตรา ๒๔ วรรคสี่ เป็นการจัดกลุ่มในระดับส่วนงานภายใน อย่างเช่น คณะต่าง ๆ ของสถาบันอุดมศึกษาที่ได้ดำเนินการที่มีลักษณะหรือเป็นประโยชน์ตามความในวรรคสองก็อาจได้รับการประกาศกำหนดให้จัดกลุ่มเพื่อได้รับการสนับสนุนเป็นพิเศษเฉพาะส่วนนั้น ๆ โดยอาศัยอำนาจตามวรรคสี่ ทั้งนี้ เนื่องจากกฎหมายต้องการให้เน้นการผลิตผู้เรียนให้มีความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน แต่การจัดการศึกษาในแต่ละคณะหรือสาขาวิชาของสถาบันอุดมศึกษาโดยลำพังมีอาจดำเนินการในลักษณะดังกล่าวได้ทั้งหมด จึงได้กำหนดให้รัฐมนตรีอาจประกาศให้บางคณะหรือบางสาขาวิชาของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งรวมตัวกันเพื่อจัดสถาบันอุดมศึกษาเป็นกลุ่มเพื่อกำหนดจุดมุ่งหมายในการดำเนินการ การกำหนดมาตรการส่งเสริม สนับสนุน ประเมินคุณภาพ กำกับดูแล และจัดสรรงบประมาณให้ตามความในวรรคหนึ่งต่อไป

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ร่างที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการ ปรากฏดังนี้

“มาตรา ๒๔ ฯลฯ

ฯลฯ

นอกเหนือจากประเภทของสถาบันอุดมศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้รัฐมนตรีประกาศกำหนดกลุ่มยุทธศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษา โดยแบ่งตามพันธกิจ ศักยภาพ คุณภาพ หรือจุดมุ่งหมายของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อประโยชน์ในการกำหนดวิธีการสนับสนุน ส่งเสริม ประเมินคุณภาพ ควบคุม หรือกำกับดูแล ให้เหมาะสมกับประเภทของสถาบันอุดมศึกษานั้น

ในกรณีที่รัฐมนตรีประกาศตามวรรคสองให้สถาบันอุดมศึกษาใดมีพันธกิจหลักในการให้การศึกษาระดับอาชีวะชั้นสูงเพื่อพัฒนาบุคลากรที่มีความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ สถาบันอุดมศึกษานั้นย่อมได้รับความสนับสนุนเป็นพิเศษจากรัฐตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้แก้ไขถ้อยคำในวรรคสองของร่างมาตรา ๒๔ เดิม เสียใหม่เพื่อให้ชัดเจนยิ่งขึ้นว่า การจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาต้องคำนึงถึงจุดมุ่งหมาย พันธกิจ ยุทธศาสตร์ ศักยภาพ และผลการดำเนินการที่ผ่านมา และให้มีการกำหนดมาตรการและจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับการจัดกลุ่มดังกล่าว เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมและสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษานั้น ๆ และได้กำหนดให้หลักเกณฑ์ในการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาและการกำหนดมาตรการส่งเสริม รวมทั้งการกำหนดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาที่มีพันธกิจหลักในการให้การศึกษาระดับอาชีวะชั้นสูง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยเพิ่มความเป็นวรรคสามของร่างมาตรา ๒๔ นอกจากนี้ ที่ประชุมฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า

การจัดกลุ่มในบางกรณีนั้นอาจทำในระดับของคณะหรือบางสาขาวิชาเท่านั้น จึงได้เพิ่มความเป็นวรรคสี่ของร่างมาตรา ๒๔ เพื่อรองรับกรณีดังกล่าวว่า อาจมีการประกาศกำหนดให้จัดกลุ่มส่วนราชการหรือส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษาได้ในกรณีที่รัฐมนตรีเห็นสมควร^{๔๙}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๒๔ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริม สนับสนุน ประเมินคุณภาพ กำกับดูแล และจัดสรรงบประมาณให้แก่สถาบันอุดมศึกษา รัฐมนตรีจะประกาศกำหนดให้จัดสถาบันอุดมศึกษาเป็นกลุ่มได้ โดยคำนึงถึงจุดมุ่งหมาย พันธกิจ ยุทธศาสตร์ ศักยภาพ และผลการดำเนินการที่ผ่านมาของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละกลุ่ม โดยต้องกำหนดมาตรการส่งเสริม สนับสนุน ประเมินคุณภาพ กำกับดูแล และจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับการจัดกลุ่มดังกล่าวด้วย

ในกรณีที่รัฐมนตรีประกาศให้สถาบันอุดมศึกษากลุ่มใดมีพันธกิจหลักในการให้การศึกษาอบรมทักษะอาชีพะชั้นสูงเพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนการปฏิรูปประเทศ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สถาบันอุดมศึกษากลุ่มนั้นย่อมได้รับความสนับสนุนเป็นพิเศษจากรัฐตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

การจัดสถาบันอุดมศึกษาเป็นกลุ่มและการกำหนดมาตรการตามวรรคหนึ่ง รวมทั้งการกำหนดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาและการให้ความสนับสนุนเป็นพิเศษตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่เห็นสมควรรัฐมนตรีอาจประกาศกำหนดให้จัดกลุ่มส่วนราชการหรือส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษาใดสถาบันอุดมศึกษาหนึ่ง เพื่อดำเนินการตามมาตรานี้ก็ได้”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ

คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้มีการอภิปรายเกี่ยวกับหลักการและสาระสำคัญของร่างมาตรา ๒๔ วรรคสองและวรรคสี่ โดยร่างมาตรา ๒๔ วรรคสองนั้น มีที่มาจาก การที่การศึกษาไทยในปัจจุบันมุ่งเน้นผลิตผู้เรียนหรือบัณฑิตสายปริญญาตรี โดยมีได้ให้ความสำคัญกับการผลิตผู้เรียนหรือบัณฑิตสายอาชีวศึกษาทั้งในส่วนของประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ซึ่งเป็นผู้ที่มีทักษะในการปฏิบัติงาน และในความเป็นจริงระบบเศรษฐกิจของประเทศจะอยู่ในระดับดีหรือไม่ มิได้ขึ้นอยู่กับกำลังพลของผู้สำเร็จการศึกษาสายปริญญาตรีเท่านั้น แต่จำเป็นต้องมีกำลังพลของผู้สำเร็จการศึกษาจากทั้งสองส่วนประกอบกัน ดังนั้น ความในวรรคสองจึงมีเจตนารมณ์ที่จะให้เกิดการส่งเสริมสนับสนุนให้มีจัดการศึกษาในลักษณะนี้เพิ่มมากขึ้น สำหรับการจัดกลุ่มตามความในวรรคสองและวรรคสี่จะแตกต่างกัน โดยวรรคสอง จะใช้กับการจัดกลุ่มในระดับสถาบันอุดมศึกษา แต่หากเป็นกรณีส่วนงานภายใน อย่างเช่น คณะต่าง ๆ ของสถาบันอุดมศึกษาได้ดำเนินการที่มีลักษณะหรือเป็นประโยชน์ตามความในวรรคสองก็อาจได้รับการประกาศกำหนดให้จัดกลุ่มเพื่อได้รับการสนับสนุนเป็นพิเศษเฉพาะส่วนนั้น ๆ โดยอาศัยอำนาจ

^{๔๙}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๕ วันจันทร์ ที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๑

เจตนารมณ์พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

ตามวรรคสี่ก็ได้ ทั้งนี้ เนื่องจากกฎหมายต้องการกำหนดให้มีหลักการและสาระสำคัญที่เน้น การผลิตผู้เรียนให้มีความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน แต่การจัดการศึกษาในแต่ละคณะหรือ สาขาวิชาของสถาบันอุดมศึกษาโดยลำพังมีอาจดำเนินการในลักษณะดังกล่าวได้ทั้งหมด ดังนั้น จึงได้กำหนดให้รัฐมนตรีอาจประกาศให้บางคณะหรือบางสาขาวิชาของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่ง รวมตัวกันเพื่อจัดสถาบันอุดมศึกษาเป็นกลุ่มเพื่อกำหนดจุดมุ่งหมายในการดำเนินการ การกำหนด มาตรการส่งเสริม สนับสนุน ประเมินคุณภาพ กำกับดูแล และจัดสรรงบประมาณให้ตามความใน วรรคหนึ่งต่อไป^{๙๐}

นอกจากนี้ คณะกรรมการวิสามัญฯ ยังได้อภิปรายในเรื่องความเหมาะสม ของการใช้คำว่า “อาชีวะชั้นสูง” โดยเห็นว่าคำดังกล่าวเหมาะสมแล้ว และจะเป็นการส่งสัญญาณไปยัง สายอาชีวศึกษาโดยตรงว่าขณะนี้อาชีวศึกษากำลังถูกยกระดับให้สูงขึ้น^{๙๑}

ทั้งนี้ เพื่อมิให้เกิดปัญหาในการตีความ คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้มีมติ ให้เพิ่มคำว่า “กลุ่ม” นำหน้าถ้อยคำว่า “ส่วนงานภายใน” และเห็นควรกำหนดให้การประกาศจัดกลุ่ม ของรัฐมนตรีตามมาตราสี่ จะต้องเป็นไปโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษา^{๙๒}

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตรานี้ แต่อย่างไร^{๙๓}

<p>มาตรา ๒๕ การกำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษา ต้องกำหนดให้สอดคล้องกับประเภทและกลุ่มของสถาบันอุดมศึกษา ตามหมวดนี้</p>	<p>ความสอดคล้องของ มาตรฐานการอุดมศึกษา กับประเภทและกลุ่ม ของสถาบันอุดมศึกษา</p>
--	---

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

มาตรา ๒๕ วางหลักการให้การกำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษาซึ่งเป็นอำนาจ ของรัฐมนตรีโดยข้อเสนอแนะและความเห็นชอบของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา ตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ จะต้องสอดคล้องกับการแบ่งประเภทและกลุ่มของสถาบันอุดมศึกษา

^{๙๐}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗/๒๕๖๒ วันพุธ ที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๒

^{๙๑}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๘/๒๕๖๒ วันศุกร์ ที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๒ และครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

^{๙๒}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗/๒๕๖๒ วันพุธ ที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๒, ครั้งที่ ๘/๒๕๖๒ วันศุกร์ ที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๒ และครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

^{๙๓}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

เจตนารมณ์พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

ซึ่งเป็นอำนาจของรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริม การกำกับดูแล การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้ตรงตาม ข้อเท็จจริงของสถาบันอุดมศึกษามากที่สุด

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ไม่มีหลักการนี้ในร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้เพิ่มเติมบทบัญญัติมาตรานี้ เพื่อให้มาตรฐานการอุดมศึกษา ซึ่งเป็นข้อกำหนดขั้นต่ำเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพ และเกณฑ์อื่น ในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ข้อกำหนดขั้นต่ำของหลักสูตรการศึกษา และข้อกำหนดขั้นต่ำ ของเกณฑ์ในการขอตำแหน่งทางวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานอื่นตามที่กำหนด ในกฎกระทรวง นั้น จะต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับประเภทและกลุ่มของสถาบันอุดมศึกษา ตามที่รัฐมนตรีจะประกาศกำหนดด้วย เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริม การกำกับดูแล การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้ตรงตามข้อเท็จจริง ของสถาบันอุดมศึกษามากที่สุด^{๔๔}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๒๕ การกำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษาต้องกำหนดให้สอดคล้อง กับประเภทและกลุ่มของสถาบันอุดมศึกษาตามหมวดนี้”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมาธิการวิสามัญ

คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มี การแก้ไขร่างมาตรานี้แต่อย่างใด

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มี การแก้ไขร่างมาตรานี้แต่อย่างใด^{๔๕}

<p>หมวด ๔ หน้าที่และอำนาจของสถาบันอุดมศึกษา</p> <hr/> <p>ส่วนที่ ๑ หน้าที่และอำนาจ</p> <hr/>	
--	--

^{๔๔}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒๖ วันอังคาร ที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

^{๔๕}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

<p>มาตรา ๒๖ สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none">(๑) การจัดการศึกษา(๒) การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม(๓) การบริการวิชาการแก่สังคม(๔) การทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม(๕) หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่กฎหมายกำหนด <p>การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ และแผนด้านการอุดมศึกษา และสนองต่อความจำเป็นและความต้องการของประเทศในด้านต่าง ๆ การส่งเสริมให้เกิดผู้ประกอบการรายใหม่ให้แก่ประเทศ การพัฒนากำลังคนของประเทศ และการจัดการศึกษาตลอดชีวิต เพื่อให้ประเทศไทยพัฒนาไปสู่ประเทศที่มีความก้าวหน้าทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และมีพลเมืองที่มีคุณภาพ</p> <p>การดำเนินการตาม (๒) โดยใช้งบประมาณแผ่นดิน ต้องสอดคล้องกับแนวทางที่สภานโยบายกำหนด</p>	<p>หน้าที่และอำนาจของสถาบันอุดมศึกษา</p>
---	--

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

โดยสากลนั้น ภารกิจหลัก (core function) ของสถาบันอุดมศึกษามีอยู่สามประการ คือ (๑) ให้การศึกษาระดับสูง (๒) การวิจัย และ (๓) การบริการวิชาการแก่สังคม อย่างไรก็ตาม ในแต่ละประเทศอาจมีความเป็นมาและความจำเป็นที่แตกต่างกัน ในกรณีของประเทศไทยมีการกำหนดให้การทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมเป็นหนึ่งในภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา มาเป็นเวลานานแล้ว ประกอบกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๔ ก็ได้กล่าวถึงภารกิจของสถาบันอุดมศึกษาเอาไว้ ๔ ด้าน อันได้แก่ ด้านการผลิตบัณฑิต ด้านการวิจัย ด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ด้วยเหตุผลดังกล่าว มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง (๑) ถึง (๔) จึงได้กำหนดให้ภารกิจทั้งสี่ประการดังกล่าวเป็นหน้าที่และอำนาจหลักของสถาบันอุดมศึกษา และหากสถาบันอุดมศึกษาใดประสงค์จะมีหน้าที่และอำนาจประการอื่นก็ย่อมกำหนดเพิ่มเติมเป็นการเฉพาะเอาไว้ในกฎหมายจัดตั้งหรือกฎหมายอื่นได้ โดยมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง (๕) ได้รับรองหลักการดังกล่าวเอาไว้ โดยมีมาตรา ๒๖ วรรคสองเป็นกรอบในการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของสถาบันอุดมศึกษา

มาตรา ๒๖ วรรคสาม เป็นการกำหนดหลักการและสาระสำคัญให้เชื่อมโยงกับกฎหมายว่าด้วยสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ซึ่งกำหนดหลักการและสาระสำคัญที่มุ่งหมายให้มีการบูรณาการงานวิจัยทั้งหมดของประเทศ และได้กำหนดหลักการและสาระสำคัญเกี่ยวกับการเสนอขอจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินงานส่วนนี้ไว้อย่างชัดเจน

โดยหากเป็นงบประมาณส่วนอื่นที่มีงบประมาณของแผ่นดิน การดำเนินงานนั้น ๆ ก็เป็นสิทธิที่สถาบันอุดมศึกษาสามารถพิจารณาดำเนินการได้ตามแนวทางของสถาบัน แต่ถ้าต้องการงบประมาณแผ่นดินก็ต้องดำเนินการตามที่สภานโยบายฯ กำหนดเท่านั้น

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ร่างที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการ ปรากฏดังนี้

“มาตรา ๓๗ สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

- (๑) การจัดการศึกษา
- (๒) การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม
- (๓) การบริการวิชาการแก่สังคม
- (๔) การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
- (๕) อำนาจและหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด

การดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจตามวรรคหนึ่ง สถาบันอุดมศึกษาต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หรือแผนพัฒนาประเทศในรูปแบบอื่น และสนองต่อความจำเป็นและความต้องการของประเทศในด้านต่าง ๆ การส่งเสริมให้เกิดผู้ประกอบการรายใหม่ให้กับประเทศ การพัฒนากำลังคนของประเทศ และการจัดการศึกษาตลอดชีวิต เพื่อให้ประเทศไทยพัฒนาไปสู่ประเทศที่มีความก้าวหน้าทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และมีพลเมืองที่มีคุณภาพ

การดำเนินการตาม (๒) โดยใช้งบประมาณแผ่นดินต้องสอดคล้องกับแนวทางที่สภานโยบายวิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติกำหนด”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาถึงความจำเป็นของการกำหนดหน้าที่และอำนาจของสถาบันอุดมศึกษาในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยผู้แทนที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทยได้ชี้แจงว่า สถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทยนำเรื่องการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมมากำหนดเป็นหนึ่งในมาตรฐานการอุดมศึกษามาโดยตลอด และยังสัมพันธ์กับการของงบประมาณของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งด้วย ซึ่งปัจจุบันได้มีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่กำหนดให้มาตรฐานการอุดมศึกษา ประกอบด้วย มาตรฐาน ๕ ด้าน ได้แก่ (๑) ด้านผลลัพธ์ผู้เรียน (๒) ด้านการวิจัยและนวัตกรรม (๓) ด้านการบริการวิชาการ (๔) ด้านศิลปวัฒนธรรมและความเป็นไทย และ (๕) ด้านการบริหารจัดการ จึงเห็นว่ามีความจำเป็นต้องกำหนดเรื่องดังกล่าวไว้ อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมไม่ได้เป็นมิติในทางวิชาการ ประกอบกับการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาในระดับสากลนั้นก็นำเอาปัจจัยดังกล่าวมาใช้เป็นตัวชี้วัดมาตรฐานหรือคุณภาพการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาแต่อย่างใด จึงอาจไม่จำเป็นต้องกำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ อีกทั้งหน้าที่ดังกล่าวย่อมถือเป็นหน้าที่และอำนาจอื่นตามที่กฎหมายกำหนด

ทั้งนี้ ตามร่างมาตรา ๓๗ (๕)^{๓๖} ด้วยเหตุดังกล่าว ที่ประชุมจึงมีมติให้ตัด (๔) ของร่างมาตรา ๓๗ ออก และมีการแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำเล็กน้อยโดยแก้ไขจากคำว่า “แผนการอุดมศึกษา” เป็น “แผนด้านการอุดมศึกษา” และแก้ไขคำว่า “สภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ” เป็น “สภา” เพื่อให้สอดคล้องกับการกำหนดบทนิยามคำว่า “สภา^{๓๗}” โดยมีรายละเอียดการแก้ไขเพิ่มเติมดังนี้

“มาตรา ๓๗~~๒๖~~ สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (๑) การจัดการศึกษา
- (๒) การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม
- (๓) การบริการวิชาการแก่สังคม
- ~~(๔) การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม~~
- ~~(๕) อำนาจและหน้าที่และอำนาจ~~อื่นตามที่กฎหมายกำหนด

การดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจตามวรรคหนึ่ง สถาบันอุดมศึกษาต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ และแผนด้านการอุดมศึกษา หรือแผนพัฒนาประเทศในรูปแบบอื่น และสนองต่อความจำเป็นและความต้องการของประเทศในด้านต่าง ๆ การส่งเสริมให้เกิดผู้ประกอบการรายใหม่ให้กับประเทศ การพัฒนากำลังคนของประเทศ และการจัดการศึกษาตลอดชีวิต เพื่อให้ประเทศไทยพัฒนาไปสู่ประเทศที่มีความก้าวหน้าทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และมีพลเมืองที่มีคุณภาพ

การดำเนินการตาม (๒) โดยใช้งบประมาณแผ่นดินต้องสอดคล้องกับแนวทางที่สภานโยบายวิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติกำหนด”

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๒๖ สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (๑) การจัดการศึกษา
- (๒) การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม
- (๓) การบริการวิชาการแก่สังคม
- (๔) หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่กฎหมายกำหนด

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ และแผนด้านการอุดมศึกษา และสนองต่อความจำเป็นและความต้องการของประเทศในด้านต่าง ๆ การส่งเสริมให้เกิดผู้ประกอบการรายใหม่ให้แก่ประเทศ การพัฒนากำลังคนของประเทศ และการจัดการศึกษาตลอดชีวิต เพื่อให้ประเทศไทยพัฒนาไปสู่ประเทศที่มีความก้าวหน้าทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และมีพลเมืองที่มีคุณภาพ

การดำเนินการตาม (๒) โดยใช้งบประมาณแผ่นดินต้องสอดคล้องกับแนวทางที่สภากำหนด”

^{๓๖}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๕ วันจันทร์ ที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๑

^{๓๗}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒๖ วันอังคาร ที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการการวิสามัญ

คณะกรรมการการวิสามัญฯ ได้อธิบายถึงเหตุผลของร่างมาตรา ๒๖ วรรคสาม ที่กำหนดให้ในการดำเนินการตามอนุมาตรา (๒) โดยใช้งบประมาณแผ่นดินต้องสอดคล้องกับที่สภานโยบายฯ กำหนด โดยบทบัญญัติดังกล่าวเป็นการกำหนดหลักการและสาระสำคัญให้เชื่อมโยงกับกฎหมายว่าด้วยสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ซึ่งกำหนดหลักการและสาระสำคัญที่มุ่งหมายให้มีการบูรณาการงานวิจัยทั้งหมดของประเทศ และได้กำหนดหลักการและสาระสำคัญเกี่ยวกับการเสนอขอจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินงานส่วนนี้ไว้อย่างชัดเจน โดยหากเป็นงบประมาณส่วนอื่นที่มีใช้งบประมาณของแผ่นดิน การดำเนินงานนั้น ๆ ก็เป็นสิทธิที่สถาบันอุดมศึกษาสามารถพิจารณาดำเนินการได้ตามแนวทางของสถาบัน แต่ถ้าต้องการงบประมาณแผ่นดินก็ต้องดำเนินการตามที่สภานโยบายฯ กำหนดเท่านั้น ซึ่งหากไม่มีบัญญัติวรรคสามก็อาจจะมีการตีความว่าสภานโยบายฯ จะสามารถสั่งมหาวิทยาลัยในทุกเรื่องซึ่งจะกระทบต่อหลักความเป็นอิสระของมหาวิทยาลัย^{๙๘}

นอกจากนี้ คณะกรรมการการวิสามัญฯ ได้พิจารณาในประเด็นที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้ตัดความในร่างมาตรา ๓๗ (๔) เดิม ที่ได้กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่และอำนาจในการทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม โดยเห็นว่าแม้ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) จะมีการอธิบายไว้อย่างชัดเจนแล้วว่าหน้าที่และอำนาจดังกล่าวมิใช่วัตถุประสงค์หลักของการจัดการอุดมศึกษา แต่หากสถาบันอุดมศึกษาเห็นว่าต้องการดำเนินการในเรื่องการทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ก็สามารถกำหนดไว้ในกฎหมายจัดตั้งได้ตามความใน (๕) แต่อย่างไรก็ดี คณะกรรมการการวิสามัญฯ เห็นควรให้คงบทบัญญัติเรื่องหน้าที่และอำนาจในการทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมของสถาบันอุดมศึกษาเอาไว้ เพื่อแสดงให้เห็นถึงความสำคัญ จึงมีมติให้แก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๒๖ ดังต่อไปนี้^{๙๙}

“มาตรา ๒๖ สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

๑.ล๑

๑.ล๑

(๓/๑) การทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

๑.ล๑

๑.ล๑”

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตรานี้แต่อย่างใด^{๑๐๐}

^{๙๘}บันทึกการประชุมคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗/๒๕๖๒ วันพุธ ที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๒ และครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

^{๙๙}บันทึกการประชุมคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ วันอาทิตย์ ที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ และครั้งที่ ๒๒/๒๕๖๒ วันจันทร์ ที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

^{๑๐๐}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

<p>มาตรา ๒๗ สถาบันอุดมศึกษาต้องดำเนินการให้คณาจารย์และบุคลากรอื่นมีความรู้เท่าทันความก้าวหน้าทางวิชาการในโลก พัฒนาการเรียนการสอน การวิจัยให้ทันสมัยสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางวิชาการ ความเปลี่ยนแปลงของโลก สังคมและเทคโนโลยี และส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตผลงานทางวิชาการในระดับชาติและระดับนานาชาติ</p>	<p>การส่งเสริมบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษา</p>
---	---

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

มาตรา ๒๗ วางหลักการให้สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่ดำเนินการให้คณาจารย์และบุคลากรอื่นมีความรู้ พัฒนาการเรียนการสอนและการวิจัย และส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตผลงานทางวิชาการ เนื่องจากบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งคณาจารย์ซึ่งรับผิดชอบภาระการสอนโดยตรง เป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินการตามภารกิจด้านการจัดการศึกษา และภารกิจด้านการวิจัยและการสร้างนวัตกรรม

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ร่างที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการ ปรากฏดังนี้

“มาตรา ๓๘ สถาบันอุดมศึกษาต้องดำเนินการให้คณาจารย์และบุคลากรอื่นมีความรู้เท่าทันความก้าวหน้าทางวิชาการในโลก พัฒนาการเรียนการสอน การวิจัยให้ทันสมัยสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางวิชาการ ความเปลี่ยนแปลงของโลกและสังคม และส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตผลงานทางวิชาการในระดับชาติและระดับนานาชาติ”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

ที่ประชุมผ่านการพิจารณา โดยมีการแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำในร่างมาตรา ๓๘ เล็กน้อย ดังนี้ “..พัฒนาการเรียนการสอน การวิจัยให้ทันสมัยสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางวิชาการ ความเปลี่ยนแปลงของโลกและสังคม และเทคโนโลยี..”

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๒๗ สถาบันอุดมศึกษาต้องดำเนินการให้คณาจารย์และบุคลากรอื่นมีความรู้เท่าทันความก้าวหน้าทางวิชาการในโลก พัฒนาการเรียนการสอน การวิจัยให้ทันสมัยสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางวิชาการ ความเปลี่ยนแปลงของโลก สังคม และเทคโนโลยี และส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตผลงานทางวิชาการในระดับชาติและระดับนานาชาติ”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกาฯ ไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตรานี้แต่อย่างใด

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีกรแก้ไขร่างมาตรานี้ แต่อย่างไร^{๑๐๑}

<p>มาตรา ๒๘ สถาบันอุดมศึกษาพึงส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ประกอบการภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และชุมชน นำความรู้ ผลงานวิจัย หรือนวัตกรรมของสถาบันอุดมศึกษา ไปใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวาง</p> <p>สถาบันอุดมศึกษาต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการนำความรู้ ผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ในการสร้างผู้ประกอบการ รายใหม่ให้กับประเทศ</p> <p>สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดมาตรการใด ๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง รวมถึงการสนับสนุนทางการเงินเพื่อการประกอบธุรกิจใหม่ ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง สถาบันอุดมศึกษาจะให้บุคคลตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง นำความรู้ ผลการวิจัย หรือนวัตกรรมตามวรรคหนึ่งไปใช้โดยมีหรือไม่มีประโยชน์ตอบแทนก็ได้ หรือจะร่วมดำเนินการกับผู้ประกอบการ หรือเป็นผู้ดำเนินการ โดยได้รับการสนับสนุนจากผู้ประกอบการก็ได้</p> <p>รายได้ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่ได้รับมาจากการดำเนินการตามมาตรานี้ ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน</p>	<p>การส่งเสริมให้ ผู้ประกอบการ นำความรู้ ผลงานวิจัย หรือนวัตกรรม ไปใช้ประโยชน์</p>
---	--

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง วางหลักการให้สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่และอำนาจในการนำความรู้ งานวิจัย หรือนวัตกรรมไปให้ผู้ประกอบการและชุมชนไปใช้ประโยชน์ ซึ่งสะท้อนถึงหลักความรับผิดชอบต่อสังคม โดยวรรคสองและวรรคสามเป็นการเน้นความสำคัญของการสร้างผู้ประกอบการรายใหม่ของประเทศ โดยการให้นำความรู้ งานวิจัย หรือนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์นั้น สถาบันอุดมศึกษาอาจได้รับประโยชน์ตอบแทนหรือไม่ก็ได้ และหากมีรายได้เกิดขึ้นจากการนั้น มาตรา ๒๘ วรรคห้า กำหนดให้รายได้ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่ได้รับมาจากการดำเนินการตามมาตรานี้ ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน อันเป็นการสะท้อนหลักความเป็นอิสระของสถาบันอุดมศึกษา

^{๑๐๑}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ร่างที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการ ปราบกฏดังนี้

“มาตรา ๖๒ สถาบันอุดมศึกษาต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ประกอบการ นำความรู้ ผลงานวิจัย หรือนวัตกรรมของสถาบันอุดมศึกษาไปใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวาง

สถาบันอุดมศึกษาต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการนำความรู้ ผลงานวิจัย และนวัตกรรม ไปใช้ในการสร้างผู้ประกอบการใหม่ให้กับประเทศ

สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดมาตรการใด ๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมและ สนับสนุนการดำเนินการตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง รวมถึงการจัดตั้งกองทุนเพื่อสนับสนุนทางด้านการเงินเพื่อการประกอบธุรกิจใหม่

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง สถาบันอุดมศึกษาจะให้ ผู้ประกอบการนำความรู้ ผลการวิจัย หรือนวัตกรรมตามวรรคหนึ่งไปใช้โดยมีหรือไม่มีประโยชน์ ตอบแทนก็ได้ หรือจะร่วมดำเนินการกับผู้ประกอบการ หรือเป็นผู้ดำเนินการโดยได้รับการสนับสนุน จากผู้ประกอบการก็ได้

ในกรณีสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ รายได้ของสถาบันการศึกษาตามมาตรา นี้ ให้เป็นรายได้ของสถาบันการศึกษา ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้นำหลักการตามร่างมาตรา ๖๒ ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาอาจส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ประกอบการ นำผลงานวิจัยหรือนวัตกรรมของสถาบันอุดมศึกษาหรือบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษา ไปใช้ประโยชน์ได้ และอาจให้การสนับสนุนทางด้านการเงินเพื่อสร้างผู้ประกอบการใหม่ให้แก่ประเทศ ได้ด้วย มากำหนดไว้ในหมวด ๔ หน้าที่และอำนาจของสถาบันอุดมศึกษา ส่วนที่ ๑ หน้าที่และ อำนาจ^{๑๐๒} โดยที่ประชุมมีมติให้แก้ไขถ้อยคำในวรรคแรกจาก “ผู้ประกอบการ” เป็น “ผู้ประกอบการ ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม” เพื่อให้มีความหมายชัดเจนและครอบคลุมผู้ที่มหาวิทยาลัย ควรส่งเสริมให้ใช้ประโยชน์จากความรู้ ผลงานวิจัยหรือนวัตกรรม และแก้ไขถ้อยคำในวรรคสี่จากคำว่า “ผู้ประกอบการ” เป็น “บุคคลตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง” รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคท้าย เกี่ยวกับกรณีการยกเว้นให้รายได้ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่ได้รับมาจากการดำเนินการ ตามมาตรานี้ ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน เพื่อให้เป็นไปตามรูปแบบการร่างกฎหมาย^{๑๐๓} ดังนี้

“มาตรา ๖๒ ๒๔ สถาบันอุดมศึกษาพึงส่งเสริมและสนับสนุนให้ ผู้ประกอบการ ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และชุมชน นำความรู้ ผลงานวิจัย หรือนวัตกรรมของสถาบันอุดมศึกษาไปใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวาง

^{๑๐๒}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๘ วันศุกร์ ที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๑

^{๑๐๓}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒๖ วันอังคาร ที่

สถาบันอุดมศึกษาต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการนำความรู้ ผลงานวิจัย และนวัตกรรม ไปใช้ในการสร้างผู้ประกอบการใหม่ให้กับประเทศ

สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดมาตรการใด ๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง รวมถึงการสนับสนุนทางการเงินเพื่อการประกอบธุรกิจใหม่

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง สถาบันอุดมศึกษาจะให้ ผู้ประกอบการบุคคลตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง นำความรู้ ผลการวิจัย หรือนวัตกรรมตามวรรคหนึ่งไปใช้โดยมีหรือไม่มีประโยชน์ตอบแทนก็ได้ หรือจะร่วมดำเนินการกับผู้ประกอบการ หรือเป็นผู้ดำเนินการโดยได้รับการสนับสนุนจากผู้ประกอบการก็ได้

ในกรณีสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ รายได้ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สถาบันการศึกษาที่ได้รับมาจากการดำเนินการตามมาตรานี้ ให้เป็นรายได้ของสถาบันการศึกษา ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน”

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๒๘ สถาบันอุดมศึกษาพึงส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ประกอบการ ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และชุมชน นำความรู้ ผลงานวิจัย หรือนวัตกรรมของสถาบันอุดมศึกษาไปใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวาง

สถาบันอุดมศึกษาต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการนำความรู้ ผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ในการสร้างผู้ประกอบการรายใหม่ให้กับประเทศ

สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดมาตรการใด ๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง รวมถึงการสนับสนุนทางการเงินเพื่อการประกอบธุรกิจใหม่

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง สถาบันอุดมศึกษาจะให้ บุคคลตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง นำความรู้ ผลการวิจัย หรือนวัตกรรมตามวรรคหนึ่งไปใช้โดยมีหรือไม่มีประโยชน์ตอบแทนก็ได้ หรือจะร่วมดำเนินการกับผู้ประกอบการ หรือเป็นผู้ดำเนินการโดยได้รับการสนับสนุนจากผู้ประกอบการก็ได้

รายได้ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่ได้รับมาจากการดำเนินการตามมาตรานี้ ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ

คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้อภิปรายถึงหลักการและความเหมาะสมของร่างมาตรา ๒๘ ในประเด็นของการกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาจะให้บุคคลอื่น โดยเฉพาะภาคธุรกิจ นำความรู้ ผลงานวิจัย หรือนวัตกรรมไปใช้โดยมีหรือไม่มีประโยชน์ตอบแทนก็ได้ โดยคณะกรรมการวิสามัญฯ เห็นว่าร่างมาตรา ๒๘ มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน เนื่องจากประเทศที่พัฒนาแล้วจะส่งเสริมสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาไปทำงานร่วมกับภาคเอกชนอย่างใกล้ชิด

ซึ่งทำให้เกิดการพัฒนาประเทศอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ ยังเป็นการสนับสนุนเจ้าของธุรกิจหรือผู้ประกอบการรายใหม่ รวมถึงการทำความร่วมมือต่าง ๆ ที่สามารถนำเอางานวิจัยและนวัตกรรมของสถาบันอุดมศึกษามาใช้ประโยชน์ ร่างมาตรา ๒๘ นี้จึงเป็นการส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยนำความรู้และผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ ซึ่งขณะนี้สถาบันอุดมศึกษาได้มีการดำเนินการดังกล่าวอยู่แล้วเพียงแต่ไม่ครอบคลุมทุกสถาบัน นอกจากนี้ คณะกรรมการการวิสามัญฯ ยังได้พิจารณาความสอดคล้องกับกฎหมายอื่นของบทบัญญัติในวรรคห้า ที่กำหนดให้รายได้ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่ได้รับมาจากการดำเนินการตามมาตรานี้ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน เมื่อมีให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ ทั้งนี้ ไม่มีการแก้ไขร่างมาตราดังกล่าวในชั้นกรรมาธิการแต่อย่างใด^{๑๐๔}

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตรานี้แต่อย่างใด^{๑๐๕}

<p>มาตรา ๒๘ สถาบันอุดมศึกษาต้องส่งเสริมและสนับสนุนผู้เรียนของสถาบันอุดมศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริงให้มีโอกาสเรียนจนสำเร็จปริญญาตรี</p> <p>สถาบันอุดมศึกษาของรัฐจะปฏิเสธไม่รับผู้สมัครผู้ใดที่ผ่านการคัดเลือกเข้าศึกษาไม่สูงกว่าระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษา เพราะเหตุที่ไม่มีเงินชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาเนื่องมาจากการขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริง หรือจะให้ผู้เรียนยุติหรือพ้นสภาพผู้เรียนในสถาบันอุดมศึกษานั้นเพราะเหตุดังกล่าวมิได้</p>	<p>การส่งเสริมผู้เรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์</p>
---	--

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง เป็นการวางหลักการให้สถาบันอุดมศึกษาต้องส่งเสริมและสนับสนุนผู้เรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ อันเป็นการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาตามหลักความเสมอภาค ส่วนความในวรรคสองเป็นเรื่องของการบังคับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เพื่อให้เกิดความชัดเจนว่าหลักการตามร่างมาตรานี้ จะเป็นหลักประกันในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้เรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริงทั้งในขณะที่สอบคัดเลือกเข้าเรียนในระดับไม่สูงกว่าปริญญาตรี และในระหว่างการศึกษา

^{๑๐๔}บันทึกการประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวง กรม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗/๒๕๖๒ วันพุธ ที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๒

^{๑๐๕}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ร่างที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการ ปรากฏดังนี้

“มาตรา ๖๓ สถาบันอุดมศึกษาต้องส่งเสริมและสนับสนุนนิสิตและนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริงให้มีโอกาสเรียนจนสำเร็จปริญญาตรี”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้นำหลักการตามร่างมาตรา ๖๓ ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่วางหลักการส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ให้มีโอกาสเรียนมากำหนดไว้ในหมวด ๔ หน้าที่และอำนาจของสถาบันอุดมศึกษา ส่วนที่ ๑ หน้าที่และอำนาจ และที่ประชุมมีมติให้เพิ่มความเป็นวรรคสองว่า “สถาบันอุดมศึกษาของรัฐจะปฏิเสธไม่รับผู้สมัครผู้ใดที่ผ่านการคัดเลือกเข้าศึกษาไม่สูงกว่าระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาเพราะเหตุที่ไม่มีเงินชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาเนื่องมาจากการขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริง หรือจะให้ผู้เรียนยุติหรือพ้นสภาพผู้เรียนในสถาบันอุดมศึกษานั้นเพราะเหตุดังกล่าว มิได้” เพื่อให้เกิดความชัดเจนว่าหลักการตามร่างมาตรานี้ จะเป็นหลักประกันในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้เรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริง ทั้งในขณะที่สอบคัดเลือกเข้าเรียนในระดับไม่สูงกว่าปริญญาตรี และในระหว่างการศึกษาในระดับไม่สูงกว่าระดับชั้นปริญญาตรี ซึ่งจะหมายความรวมถึงระดับวิทยาลัยชุมชนด้วย^{๑๖}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๒๙ สถาบันอุดมศึกษาต้องส่งเสริมและสนับสนุนผู้เรียนของสถาบันอุดมศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริงให้มีโอกาสเรียนจนสำเร็จปริญญาตรี

สถาบันอุดมศึกษาของรัฐจะปฏิเสธไม่รับผู้สมัครผู้ใดที่ผ่านการคัดเลือกเข้าศึกษาไม่สูงกว่าระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษา เพราะเหตุที่ไม่มีเงินชำระค่าธรรมเนียมการศึกษา เนื่องมาจากการขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริง หรือจะให้ผู้เรียนยุติหรือพ้นสภาพผู้เรียนในสถาบันอุดมศึกษานั้นเพราะเหตุดังกล่าวมิได้”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกาวิสามัญฯ ได้อภิปรายในประเด็นของการใช้ถ้อยคำในวรรคหนึ่งและวรรคสองที่แตกต่างกัน โดยวรรคหนึ่งบัญญัติว่า “สถาบันอุดมศึกษาต้องส่งเสริมและสนับสนุนผู้เรียนของสถาบันอุดมศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริงให้มีโอกาสเรียนจนสำเร็จปริญญาตรี” แต่ในวรรคสองบัญญัติว่า “สถาบันอุดมศึกษาของรัฐจะปฏิเสธไม่รับผู้สมัครผู้ใดที่ผ่านการคัดเลือกเข้าศึกษา ไม่สูงกว่าระดับปริญญาตรี ...” โดยเห็นว่า ความในวรรคหนึ่งเป็นเรื่องของ

^{๑๖}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒๖ วันอังคาร ที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

การวางหลักการให้สถาบันอุดมศึกษาต้องส่งเสริมและสนับสนุนผู้เรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ ในขณะที่ความในวรรคสองเป็นเรื่องของการบังคับ ซึ่งจะบังคับเฉพาะสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เพราะรัฐจะต้องปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญฯ ทั้งนี้ ไม่มีการแก้ไขร่างมาตราในชั้นกรรมาธิการแต่อย่างใด^{๑๐๗}

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตราในแต่อย่างใด^{๑๐๘}

ส่วนที่ ๒ การจัดการศึกษา	
มาตรา ๓๐ การจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาขึ้นใหม่ต้องคำนึงถึงเหตุผล ความคุ้มค่า และความจำเป็นของประเทศ รวมทั้งการขยายโอกาสทางการศึกษา	การจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาขึ้นใหม่
การจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาขึ้นใหม่ตามวรรคหนึ่งต้องไม่เป็นไปเพื่อการพาณิชย์ในการแสวงหากำไรจากการจัดการเรียนการสอน	
ห้ามมิให้นำกิจการการอุดมศึกษาของผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนหรือของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไปดำเนินการออกหลักทรัพย์เพื่อเสนอขายต่อประชาชนเพื่อการระดมทุน หรือนำหุ้นหรือหลักทรัพย์อื่นของสถาบันอุดมศึกษาไปจดทะเบียนหรือซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์หรือศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ ทั้งนี้ ไม่ว่าในหรือนอกราชอาณาจักร	ห้ามนำกิจการของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไประดมทุนในตลาดหลักทรัพย์

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

เป็นการกำหนดหลักเกณฑ์เรื่องการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาขึ้นใหม่ จะต้องคำนึงถึงเหตุผล ความคุ้มค่า และความจำเป็นของประเทศ รวมทั้งการขยายโอกาสทางการศึกษา เนื่องจากสภาพในปัจจุบันมีการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาจำนวนมากและสถาบันอุดมศึกษาหลายแห่งต้องปิดไปเพราะมีจำนวนนักศึกษาไม่เพียงพอ ซึ่งเป็นการสิ้นเปลืองทรัพยากรของประเทศ และเพื่อให้การจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนเป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้เรียน มาตรา ๓๐ วรรคสาม จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการควบคุมมิให้การจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเพื่อทำการค้าหากำไร

^{๑๐๗}บันทึกการประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวง กรม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗/๒๕๖๒ วันพุธ ที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๒

^{๑๐๘}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

โดยกำหนดห้ามนำกิจการของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไปประดมทุนในตลาดหลักทรัพย์ โดยการฝ่าฝืน มาตรา ๓๐ วรรคสาม จะมีโทษทางปกครองตามมาตรา ๗๓ ซึ่งกำหนดให้เพิกถอนใบอนุญาตจัดตั้ง สถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ร่างที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการ ปรากฏดังนี้
“มาตรา ๕๕ การจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาขึ้นใหม่ต้องคำนึงถึงเหตุผล ความคุ้มค่า และความจำเป็นของประเทศ รวมทั้งการขยายโอกาสทางการศึกษา การจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาขึ้นใหม่ตามวรรคหนึ่ง ต้องไม่เป็นไป เพื่อการพาณิชย์ในการแสวงหากำไรจากการจัดการเรียนการสอน”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาหลักการร่างมาตรา ๕๕ ซึ่งเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์เรื่องการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาขึ้นใหม่ เนื่องจากปัจจุบันมีการจัดตั้ง สถาบันอุดมศึกษาจำนวนมากและต้องปิดไปเพราะมีจำนวนนักศึกษาไม่เพียงพอ^{๑๐๙} ที่ประชุม พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนเป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุด ของผู้เรียนจึงควรมีการกำหนดหลักเกณฑ์ในการควบคุมมิให้การจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ดังกล่าวเป็นการจัดตั้งขึ้นมาเพื่อทำการค้าหากำไร จึงสมควรกำหนดห้ามมิให้มีการนำกิจการ ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไปประดมทุนในตลาดหลักทรัพย์โดยกำหนดเพิ่มเติมเป็นวรรคสามและ วรรคสี่^{๑๑๐} ดังนี้

“ห้ามมิให้บุคคลผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนำกิจการ ของตนหรือของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเสนอขายหลักทรัพย์ต่อประชาชนเพื่อการระดมทุน

ห้ามมิให้ตลาดหลักทรัพย์หรือศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ตามกฎหมาย ว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์รับหุ้นหรือหลักทรัพย์อื่นของสถาบันอุดมศึกษาเป็นหุ้น หรือหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์หรือศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์”

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๓๐ การจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาขึ้นใหม่ต้องคำนึงถึงเหตุผล ความคุ้มค่า และความจำเป็นของประเทศ รวมทั้งการขยายโอกาสทางการศึกษา การจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาขึ้นใหม่ตามวรรคหนึ่งต้องไม่เป็นไปเพื่อการ พณิชย์ในการแสวงหากำไรจากการจัดการเรียนการสอน

ห้ามมิให้นำกิจการของผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนหรือ ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไปดำเนินการออกหลักทรัพย์เพื่อเสนอขายต่อประชาชนเพื่อการระดมทุน หรือนำหุ้นหรือหลักทรัพย์อื่นของสถาบันอุดมศึกษาไปจดทะเบียนหรือซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ หรือศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ ทั้งนี้ ไม่ว่าในหรือนอกราชอาณาจักร”

^{๑๐๙}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๘ วันศุกร์ ที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๑

^{๑๑๐}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๓๓ วันศุกร์ ที่ ๓๐ พฤศจิกายน

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ

คณะกรรมการวิสามัญฯ ไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตรานี้แต่อย่างใด

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ในชั้นการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้มีการเสนอขอแก้ไขเพิ่มเติมความในร่างมาตรา ๓๐ วรรคสาม โดยเพิ่มถ้อยคำดังนี้ “ห้ามมิให้นำกิจการการอุดมศึกษาของผู้รับใบอนุญาต” เพื่อให้มีความชัดเจนมากขึ้น เนื่องจากผู้รับใบอนุญาตอาจมีกิจการอื่นด้วย จึงต้องระบุให้ชัดเจนว่าหมายความว่าเฉพาะกิจการการอุดมศึกษาเท่านั้น โดยสภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขดังกล่าว^{๑๑๑}

<p>มาตรา ๓๑ หลักสูตรการศึกษาที่สภาสถาบันอุดมศึกษาจะอนุมัติเพื่อให้เปิดสอนได้ต้องมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่าข้อกำหนดขั้นต่ำด้านคุณภาพที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนด และต้องมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน พัฒนาวิชาชีพหรือทักษะอาชีพะชั้นสูง หรือการค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้และเพื่อพัฒนาสังคม</p> <p>สถาบันอุดมศึกษาพึงจัดให้มีหลักสูตรการศึกษาหรือการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลายจนถึงระดับปริญญา ซึ่งอาจเป็นการศึกษาแบบชุดการเรียนรู้อ การศึกษาตลอดชีวิต การศึกษานอกเวลางาน เพื่อพัฒนาศักยภาพและทักษะการทำงานของบุคคลในทุกช่วงวัย</p> <p>การจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นการหากำไรให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเป็นหลักจะกระทำมิได้ ในกรณีที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาเห็นว่าการจัดการศึกษาในหลักสูตรการศึกษาใดมีลักษณะดังกล่าว ให้สั่งสถาบันอุดมศึกษาให้แก้ไขหรือยุติการกระทำดังกล่าว</p>	<p>มาตรฐานหลักสูตรการศึกษา</p>
--	---------------------------------------

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

มาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง เป็นการวางหลักการให้อำนาจในการอนุมัติหลักสูตรการศึกษาซึ่งโดยหลักการแล้วจะเป็นอำนาจของสภาสถาบันอุดมศึกษาตามกฎหมายเฉพาะ จะต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขว่าหลักสูตรการศึกษาดังกล่าวมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่าข้อกำหนดขั้นต่ำด้านคุณภาพที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนดด้วย ความในวรรคสองเป็นการวางหลักการให้รูปแบบการศึกษาระดับอุดมศึกษาต้องมีความหลากหลาย ตอบสนองต่อกลุ่มผู้เรียนที่มี

^{๑๑๑}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

ความต้องการและความพร้อมที่แตกต่างกัน ความในวรรคสามมีวัตถุประสงค์เพื่อไม่ให้สถาบันอุดมศึกษามุ่งเน้นเรื่องการหากำไรเป็นหลัก โดยให้อำนาจคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาสั่งสถาบันอุดมศึกษาให้แก้ไขหรือยุติการกระทำดังกล่าวได้

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ร่างที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการ ปรากฏดังนี้

“มาตรา ๓๙ สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดให้มีหลักสูตรการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นในการพัฒนาคุณภาพของบุคคล พัฒนาวิชาชีพหรือทักษะอาชีพะชั้นสูง และการค้นคว้าวิจัย เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และเพื่อพัฒนาสังคม

หลักสูตรที่สภาสถาบันอุดมศึกษาจะอนุมัติเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาเปิดสอนได้ จะต้องมีความทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการด้านกำลังคนของประเทศ และเป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานไม่ต่ำกว่ามาตรฐานการอุดมศึกษาและมาตรฐานหลักสูตรตามที่ประกาศกำหนด

สถาบันอุดมศึกษาพึงจัดให้มีหลักสูตรหรือการเรียนการสอนในรูปแบบของประกาศนียบัตร การศึกษาแบบไม่รับปริญญา การศึกษานอกเวลาราชการ หรือการอบรมระยะสั้น เพื่อพัฒนาศักยภาพและทักษะการทำงานของบุคคลในทุกช่วงวัย รวมถึงการจัดการศึกษาในรูปแบบการศึกษาตลอดชีวิต

การจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นหารายได้ให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเป็นหลัก จะกระทำมิได้ ในกรณีที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาเห็นว่าหลักสูตรใดมีลักษณะดังกล่าว อาจมีคำสั่งให้สถาบันอุดมศึกษาแก้ไขหรือยุติการกระทำดังกล่าวได้”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้ว เห็นว่า ร่างมาตรานี้มีความมุ่งหมายที่จะพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนเป็นหลัก โดยหลักสูตรการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเห็นควรกำหนดให้มีมาตรฐานไม่ต่ำกว่าข้อกำหนดขั้นต่ำด้านคุณภาพที่คณะกรรมการกำหนด เพื่อมิให้หลักสูตรการศึกษาต้องอยู่ภายใต้กรอบมาตรฐานการอุดมศึกษาและมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาเท่านั้น จึงได้ตัดความในวรรคสองออกแล้วนำมากำหนดรวมความไว้ในวรรคหนึ่ง สำหรับรูปแบบการเรียนการสอนนั้นได้แก้ไขเพื่อให้สามารถจัดได้จนถึงระดับปริญญาโดยให้รวมถึงการศึกษาแบบชุดการเรียนรู้อและการศึกษาตลอดชีวิตด้วย โดยร่างมาตรา ๓๐ จะครอบคลุมรูปแบบการจัดการเรียนการสอนทางไกลด้วยแล้ว เนื่องจากความในร่างมาตรา ๓๐ วรรคสอง กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาพึงจัดให้มีหลักสูตรการศึกษาหรือการเรียนการสอนใน “รูปแบบที่หลากหลาย” ซึ่งจะรวมทั้งรูปแบบการจัดการเรียนการสอนทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน รวมทั้งการจัดการเรียนการสอนทางไกลด้วย ทั้งนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้มีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า เมื่อได้มีการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาแล้ว ย่อมมีความจำเป็นต้องกำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษาตามกลุ่มของสถาบันอุดมศึกษาต่อไปด้วย^{๑๒} โดยมีรายละเอียดการแก้ไขเพิ่มเติมดังนี้

^{๑๒}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๕ วันจันทร์ ที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๑ และครั้งที่ ๒๗ วันศุกร์ ที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

“มาตรา ๓๙ หลักสูตรการศึกษาที่สภาสถาบันอุดมศึกษาจะอนุมัติเพื่อให้เปิดสอนได้ต้องมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่าข้อกำหนดขั้นต่ำด้านคุณภาพที่คณะกรรมการกำหนดและต้องจัดให้มีหลักสูตรการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นในการพัฒนาคุณภาพของบุคคลผู้เรียน พัฒนาวิชาชีพ หรือทักษะอาชีพขั้นสูง และหรือการค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้และเพื่อพัฒนาสังคม

หลักสูตรที่สภาสถาบันอุดมศึกษาจะอนุมัติเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาเปิดสอนได้ จะต้องมีความทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการด้านกำลังคนของประเทศ และเป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานไม่ต่ำกว่ามาตรฐานการอุดมศึกษาและมาตรฐานหลักสูตรตามที่ประกาศกำหนด

สถาบันอุดมศึกษาพึงจัดให้มีหลักสูตรการศึกษาหรือการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลายจนถึงระดับปริญญาของประกาศนียบัตร การศึกษาแบบไม่รับปริญญา ซึ่งอาจเป็นการศึกษาแบบชุดการเรียนรู้ การศึกษาตลอดชีวิต การศึกษานอกเวลา งาน หรือการอบรมระยะสั้น เพื่อพัฒนาศักยภาพและทักษะการทำงานของบุคคลในทุกช่วงวัย รวมถึงการจัดการศึกษาในรูปแบบการศึกษาตลอดชีวิต

การจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นการหารายได้ให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเป็นหลักจะกระทำมิได้ ในกรณีที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาเห็นว่าการจัดการศึกษาในหลักสูตรใดมีลักษณะดังกล่าว อาจมีค่าใช้จ่ายให้สถาบันอุดมศึกษาให้แก่ไขหรือยุติการกระทำดังกล่าวได้”

โดยในการประชุมพิจารณาร่างกฎหมายในวาระที่สองนั้น ผู้แทน สกอ. ได้เสนอประเด็นต่อที่ประชุมว่า การสั่งให้สถาบันอุดมศึกษาให้แก่ไขหรือยุติการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นการหารายได้เป็นหลักตามร่างมาตรา ๓๐ วรรคสาม นั้น ควรจะเป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการการอุดมศึกษาหรือคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา ซึ่งที่ประชุมพิจารณาแล้ว เห็นควรกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา จึงมีการแก้ไขความในร่างมาตรา ๓๐ วรรคสาม จากเดิมที่เป็นอำนาจของคณะกรรมการการอุดมศึกษา ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา^{๑๓๓}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๓๑ หลักสูตรการศึกษาที่สภาสถาบันอุดมศึกษาจะอนุมัติเพื่อให้เปิดสอนได้ ต้องมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่าข้อกำหนดขั้นต่ำด้านคุณภาพที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนด และต้องมุ่งเน้นในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน พัฒนาวิชาชีพหรือทักษะอาชีพขั้นสูง หรือการค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้และเพื่อพัฒนาสังคม

สถาบันอุดมศึกษาพึงจัดให้มีหลักสูตรการศึกษาหรือการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลายจนถึงระดับปริญญา ซึ่งอาจเป็นการศึกษาแบบชุดการเรียนรู้ การศึกษาตลอดชีวิต การศึกษานอกเวลา งาน เพื่อพัฒนาศักยภาพและทักษะการทำงานของบุคคลในทุกช่วงวัย

การจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นการหารายได้ให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเป็นหลักจะกระทำมิได้ ในกรณีที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาเห็นว่าการจัดการศึกษาในหลักสูตรการศึกษาใดมีลักษณะดังกล่าว ให้สั่งสถาบันอุดมศึกษาให้แก่ไขหรือยุติการกระทำดังกล่าว”

^{๑๓๓}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒๘ วันเสาร์ ที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ

คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้มีการอภิปรายในประเด็นตามวรรคสามที่บัญญัติไว้ว่า การจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นการหารายได้ให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเป็นหลักจะกระทำมิได้ในกรณีที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาเห็นว่า ... นั้น ไม่แน่ใจว่าจะเป็นภาระหน้าที่ของคณะกรรมการใด แต่เห็นว่าควรจะเป็นของคณะกรรมการการอุดมศึกษามากกว่าคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการวิสามัญฯ ไม่ได้มีการแก้ไขร่างมาตรานี้แต่อย่างใด^{๑๑๔}

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ในชั้นการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้มีการเสนอขอแก้ไขเพิ่มเติมความในร่างมาตรา ๓๑ วรรคสาม โดยแก้ไขถ้อยคำดังนี้ “การจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นการหา~~กำไร~~รายได้ให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเป็นหลักจะกระทำมิได้” เนื่องจากร่างมาตรา ๓๑ มีวัตถุประสงค์เพื่อไม่ให้สถาบันอุดมศึกษามุ่งเน้นเรื่องการหา~~กำไร~~รายได้เป็นหลัก ซึ่งต่างจากรายได้เพราะบางหลักสูตรมีค่าใช้จ่ายสูงและสถาบันอุดมศึกษาต้องเก็บค่าเล่าเรียนสูงตามไปด้วย ทำให้สถาบันอุดมศึกษามีรายได้สูงแต่ไม่ได้หมายความว่าจะมีกำไร การเปลี่ยนจากคำว่า “รายได้” เป็น “กำไร” จึงทำให้บทบัญญัติมีความชัดเจนตรงตามวัตถุประสงค์มากขึ้น โดยสภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขดังกล่าว^{๑๑๕}

<p>มาตรา ๓๒ สถาบันอุดมศึกษาต้องให้การศึกษาร้อยละเก้าสิบเก้าต่อร้อยอย่างเต็มที่กับผู้เรียน โดยมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีความเป็นเลิศทั้งในด้านวิชาการหรือวิชาชีพ และเป็นคนดีของสังคม</p> <p>สถาบันอุดมศึกษาต้องสร้างเสริมผู้เรียนให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศ</p> <p>ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา</p>	<p>หน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาในการพัฒนาและสร้างเสริมผู้เรียน</p>
---	---

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

มาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง เป็นการกำหนดเป้าหมายสูงสุดในการให้การศึกษาร้อยละเก้าสิบเก้าต่อร้อยของสถาบันอุดมศึกษา คือ ความเป็นเลิศทางวิชาการหรือวิชาชีพ และเป็นคนดีของสังคม ความในวรรคสองเป็นการเน้นย้ำว่านอกเหนือจากการให้การศึกษาร้อยละเก้าสิบเก้าต่อร้อยแล้ว สถาบันอุดมศึกษาจะต้องสร้างเสริม

^{๑๑๔}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗/๒๕๖๒ วันพุธ ที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๒

^{๑๑๕}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

ผู้เรียนให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบด้วย เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดการอุดมศึกษาตามมาตรา ๕ (๒) ที่กำหนดให้การจัดการอุดมศึกษาต้องเป็นไปเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ในการพัฒนาบุคคลให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และทักษะที่จำเป็น เป็นคนดี มีวินัย มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ โดยเป็นหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาที่จะต้องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ร่างที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการ ปรากฏดังนี้

“มาตรา ๖๑ สถาบันอุดมศึกษาต้องให้การศึกษอย่างเต็มที่กับนิสิตและนักศึกษา โดยมุ่งพัฒนาให้นิสิตและนักศึกษามีความเป็นเลิศทั้งในด้านวิชาการและเป็นคนดีของสังคม ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า นอกจากสถาบันอุดมศึกษาจะมีหน้าที่ต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีความเป็นเลิศในด้านวิชาการแล้ว ควรต้องมีหน้าที่พัฒนาผู้เรียนให้มีความเป็นเลิศในด้านวิชาชีพด้วย จึงได้เพิ่มการมุ่งพัฒนาด้านวิชาชีพไว้ในวรรคหนึ่ง นอกจากนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดการอุดมศึกษาตามร่างมาตรา ๕ (๒) ที่กำหนดให้การจัดการอุดมศึกษาต้องเป็นไปเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ในการพัฒนาบุคคลให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และทักษะที่จำเป็น เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ เข้าใจสังคมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถปรับเปลี่ยนตนเองเพื่อรองรับสังคมโลกที่จะเปลี่ยนแปลงในอนาคต มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ร่วมกันแก้ปัญหาสังคม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข จึงได้เพิ่มบทบัญญัติเป็นวรรคที่สอง โดยกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาต้องสร้างเสริมผู้เรียนให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ นอกเหนือไปจากการให้การศึกษาด้วย^{๑๖๖} โดยมีรายละเอียดการแก้ไขเพิ่มเติมดังนี้

“มาตรา ๓๑ สถาบันอุดมศึกษาต้องให้การศึกษอย่างเต็มที่กับนิสิตและนักศึกษาผู้เรียน โดยมุ่งพัฒนาให้นิสิตและนักศึกษาผู้เรียน มีความเป็นเลิศทั้งในด้านวิชาการหรือวิชาชีพ และเป็นคนดีของสังคม

สถาบันอุดมศึกษาต้องสร้างเสริมผู้เรียนให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา”

^{๑๖๖}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒๗ วันศุกร์ ที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๓๒ สถาบันอุดมศึกษาต้องให้การศึกษอย่างเต็มที่กับผู้เรียน โดยมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีความเป็นเลิศทั้งในด้านวิชาการหรือวิชาชีพ และเป็นคนดีของสังคม

สถาบันอุดมศึกษาต้องสร้างเสริมผู้เรียนให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศ

ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมาธิการวิสามัญ

คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตรานี้แต่อย่างใด

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตรานี้แต่อย่างใด^{๑๑๗}

มาตรา ๓๓ เพื่อเป็นการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษา ให้รัฐสนับสนุนระบบสารสนเทศทางการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่ง ทั้งที่เป็นของรัฐและเอกชน เพื่อความเท่าเทียมในการเข้าถึงสารสนเทศทางการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา	การสนับสนุนระบบสารสนเทศให้แก่สถาบันอุดมศึกษา
--	--

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

เพื่อเป็นการส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งทั้งที่เป็นของรัฐและเอกชน สามารถเข้าถึงสารสนเทศทางการศึกษาได้อย่างเท่าเทียมกัน โดยกำหนดให้รัฐต้องสนับสนุนระบบสารสนเทศทางการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเพื่อประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ร่างที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการ ปราบกฏดังนี้

“มาตรา ๔๑ เพื่อเป็นการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษา ให้รัฐสนับสนุนระบบสารสนเทศทางการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่ง เพื่อความเท่าเทียมในการเข้าถึงสารสนเทศทางการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา”

^{๑๑๗} บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นชอบในหลักการของร่างมาตราชดงกล่าว โดยการประชุมร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวในวาระที่หนึ่ง^{๑๑๘} ที่ประชุมได้มีมติให้แก้ไขถ้อยคำเล็กน้อย เป็น “...ให้รัฐสนับสนุนระบบสารสนเทศทางการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งทั้งที่เป็นของรัฐและเอกชน...” เพื่อให้มีความชัดเจนว่ารัฐจะต้องสนับสนุนเรื่องดังกล่าวให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนด้วย ทั้งนี้ สำหรับการพิจารณาร่างมาตราชดงกล่าวในวาระที่สองและวาระที่สาม คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) มิได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมแต่อย่างใด^{๑๑๙}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๓๓ เพื่อเป็นการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษา ให้รัฐสนับสนุนระบบสารสนเทศทางการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่ง ทั้งที่เป็นของรัฐและเอกชน เพื่อความเท่าเทียมในการเข้าถึงสารสนเทศทางการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้พิจารณาบทบัญญัติร่างมาตราชดงแล้ว มีมติให้ผ่านการตรวจพิจารณาตามร่างที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมแต่อย่างใด

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตราชดงแต่อย่างใด^{๑๒๐}

มาตรา ๓๔ สถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและของเอกชนอาจร่วมมือกันในการจัดการศึกษา การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม และในด้านอื่น ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศ	ความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนเพื่อพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศ
ความร่วมมือตามวรรคหนึ่งหมายความรวมถึงการใช้บุคลากรร่วมกัน การร่วมกันออกค่าใช้จ่าย การใช้ทรัพยากรร่วมกันหรือความร่วมมืออย่างอื่น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง	

^{๑๑๘}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๕ วันจันทร์ ที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๑

^{๑๑๙}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒๗ วันศุกร์ ที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ และครั้งที่ ๓๓ วันศุกร์ ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

^{๑๒๐}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือกันระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนในด้านต่าง ๆ เช่น การจัดการศึกษา การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศ

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ร่างที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการ ปรากฏดังนี้

“มาตรา ๔๒ ให้มีความร่วมมือกันของสถาบันอุดมศึกษาทั้งสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในเรื่องการจัดการศึกษา การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม และความร่วมมือในด้านอื่น ๆ อย่างใกล้ชิด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศ”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นชอบในหลักการของร่างมาตราดังกล่าว โดยการประชุมร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวในวาระที่หนึ่ง ที่ประชุมได้มีมติให้แก้ไขถ้อยคำในวรรคหนึ่งเล็กน้อย เพื่อให้มีความเหมาะสมและชัดเจนยิ่งขึ้น นอกจากนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ยังเห็นควรขยายขอบเขตในเรื่องความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน โดยเพิ่มความเป็นวรรคสองว่าให้หมายความรวมถึงการใช้บุคลากรร่วมกัน การร่วมกันออกค่าใช้จ่าย การใช้ทรัพยากรร่วมกันหรือความร่วมมืออย่างอื่นด้วย และกำหนดให้หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับความร่วมมือดังกล่าวนี้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง^{๑๒๑}

ทั้งนี้ สำหรับการพิจารณาร่างมาตราดังกล่าวในวาระที่สองและวาระที่สาม คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) มิได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมแต่อย่างใด^{๑๒๒}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๓๔ สถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและของเอกชนอาจร่วมมือกันในการจัดการศึกษา การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม และในด้านอื่น ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศ

ความร่วมมือตามวรรคหนึ่งให้หมายความรวมถึงการใช้บุคลากรร่วมกัน การร่วมกันออกค่าใช้จ่าย การใช้ทรัพยากรร่วมกัน หรือความร่วมมืออย่างอื่น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง”

^{๑๒๑}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๕ วันจันทร์ ที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๑

^{๑๒๒}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒๗ วันศุกร์ ที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ และครั้งที่ ๓๓ วันศุกร์ ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ

ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญฯ ได้พิจารณาบทบัญญัติร่างมาตรานี้แล้ว มีมติให้ผ่านการตรวจพิจารณาตามร่างที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมแต่อย่างใด

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตรานี้แต่อย่างใด^{๑๒๓}

<p>มาตรา ๓๕ สถาบันอุดมศึกษาพึงสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคอุตสาหกรรมเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการปฏิบัติงานจริง และเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ สมรรถนะ และคุณลักษณะอื่นให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ</p> <p>สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดทำข้อตกลงร่วมกับหน่วยงานตามวรรคหนึ่ง ในการจัดหลักสูตรการศึกษา การเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล โดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งในสถาบันอุดมศึกษา และอีกส่วนหนึ่งในสถานประกอบการของหน่วยงานดังกล่าว</p> <p>ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง สถาบันอุดมศึกษาอาจอนุญาตให้บุคลากรและผู้เรียนไปปฏิบัติงานในหน่วยงานดังกล่าวได้ ตามระเบียบที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด</p>	<p>ความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษา กับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคอุตสาหกรรม</p>
---	---

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และมีประสบการณ์จากการปฏิบัติงานจริง โดยกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดทำข้อตกลงร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคอุตสาหกรรม ในการจัดหลักสูตรการศึกษา การเรียนการสอน และการวัดและการประเมินผลได้

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ร่างที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการ ปราบกฏดังนี้

“มาตรา ๔๓ สถาบันอุดมศึกษาพึงสร้างความร่วมมือกับองค์กรภาคเอกชน และภาคอุตสาหกรรมเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อให้บัณฑิตศึกษาได้เรียนรู้โดยการปฏิบัติงานจริง”

^{๑๒๓}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นชอบในหลักการของร่างมาตราดังกล่าว โดยการประชุมร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวในวาระที่หนึ่ง คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้รับฟังคำชี้แจงจากผู้แทนที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทยว่า ร่างมาตรานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้บัณฑิตนักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติงานจริงและเพื่อเป็นการผลิตบัณฑิตให้ตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงาน และในปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษาได้ทำความร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ (สวทน.) โดยจัดให้มีโครงการส่งเสริมบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมจากมหาวิทยาลัยและสถาบันวิจัยของภาครัฐไปปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันในภาคเอกชน (Talent Mobility) อันเป็นนโยบายหนึ่งของรัฐบาลที่มุ่งส่งเสริมศักยภาพด้านการแข่งขันของประเทศให้สูงขึ้นด้วยการใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้วย คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) จึงเห็นสมควรเปิดกว้างให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐได้ด้วย และได้เพิ่มบทบัญญัติเพื่อรองรับโครงการแลกเปลี่ยนบุคลากรและผู้เรียนให้สามารถไปปฏิบัติงานในหน่วยงานอื่นได้ด้วย โดยให้เป็นอำนาจของสภาสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งที่จะไปกำหนดรายละเอียดการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวต่อไป^{๑๒๔} ซึ่งมีรายละเอียดการแก้ไขความในร่างมาตรา ๔๓ ดังนี้

“มาตรา ๔๓ สถาบันอุดมศึกษาพึงสร้างความร่วมมือกับองค์กรหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคอุตสาหกรรมเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อให้บัณฑิตนักศึกษาผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการปฏิบัติงานจริง

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง สถาบันอุดมศึกษาอาจอนุญาตให้บุคลากรและผู้เรียนไปปฏิบัติงานในหน่วยงานตามวรรคหนึ่งได้ ตามระเบียบที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด”

ต่อมาคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาบทบัญญัติเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมขององค์กรภาคเอกชนในการให้การสนับสนุนในด้านต่าง ๆ แก่สถาบันอุดมศึกษาตามร่างมาตรา ๖๗ ซึ่งผู้แทนที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทยได้ชี้แจงเพิ่มเติมว่า ร่างมาตราดังกล่าวเป็นลักษณะที่ให้ภาคเอกชนมาร่วมมือและร่วมลงทุน โดยดำเนินงานร่วมกันกับสถาบันอุดมศึกษา (joint operation) เพื่อผลิตคนที่มีคุณภาพ ซึ่งเป็นการเรียนรู้แบบผสมผสานโดยมิใช่เป็นการฝึกภาคปฏิบัติแต่เพียงอย่างเดียว แต่จะเป็นการเสริมทักษะในด้านต่าง ๆ แก่ผู้เรียน เช่น ทักษะความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้และความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านเกี่ยวกับงาน (technical skill) ทักษะความสามารถด้านสังคม (soft skill) ซึ่งในขณะนี้บางมหาวิทยาลัยได้ทำบันทึกข้อตกลงร่วมกับภาคเอกชนโดยให้บัณฑิตนักศึกษาใช้เวลาเรียนรู้ในมหาวิทยาลัยร้อยละ ๕๐ และในภาคอุตสาหกรรมร้อยละ ๕๐ โดยที่ประชุมฯ พิจารณาแล้วเห็นด้วยกับหลักการของร่างมาตรา ๖๗ เนื่องจากการจัดการศึกษาดังกล่าวมีลักษณะทำนองเดียวกับโครงการส่งเสริมการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน (Work Integrated Learning : WIL) ที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเคยดำเนินการเพื่อส่งเสริมการมีงานทำของบัณฑิต โดยให้องค์กรผู้ใช้บัณฑิตมีส่วนร่วมในการออกแบบหลักสูตรการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ ทั้งนี้ ที่ประชุมฯ ได้มีมติให้แก้ไขความในร่างมาตรา

^{๑๒๔}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๕ วันจันทร์ ที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๑

เจตนารมณ์พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

ดังกล่าวให้ชัดเจนยิ่งขึ้นว่า สถาบันอุดมศึกษาอาจร่วมกับหน่วยงานอื่นของรัฐหรือหน่วยงานภาคเอกชนในการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาได้ โดยจัดทำเป็นข้อตกลงร่วมกันในการจัดหลักสูตร การเรียนการสอน การวัดและการประเมินผลด้วย^{๑๒๕} ดังมีรายละเอียดการแก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้

“มาตรา ๖๗ ให้องค์กรภาคเอกชนมีส่วนร่วมร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาร่วมกับหน่วยงานอื่นของรัฐหรือหน่วยงานภาคเอกชนในการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเท่าที่ไม่ขัดกับวัตถุประสงค์ของสถาบันอุดมศึกษานั้นเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ สมรรถนะ และคุณลักษณะอื่นให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ

องค์กรภาคเอกชนอาจให้การสนับสนุนเงินทุน วัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ หรือสิ่งอื่นจำเป็นอื่นให้แก่สถาบันอุดมศึกษาได้ ทั้งนี้ ให้รัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดมาตรการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้องค์กรภาคเอกชนให้การสนับสนุนแก่สถาบันอุดมศึกษาได้เท่าที่จำเป็น

สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดทำข้อตกลงร่วมกับหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานภาคเอกชนในการจัดหลักสูตร การเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล โดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งในสถาบันอุดมศึกษาและอีกส่วนหนึ่งในสถานประกอบการของหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานภาคเอกชน”

ภายหลังจากที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณา ร่างพระราชบัญญัติฯ ในวาระที่หนึ่งเสร็จเรียบร้อยแล้ว ฝ่ายเลขานุการฯ จึงได้แก้ไขปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติฯ ตามแนวทางที่ที่ประชุมฯ ได้ให้ไว้ และเรียงลำดับมาตราเสียใหม่ก่อนที่จะเสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาในวาระที่สอง โดยฝ่ายเลขานุการฯ ได้นำบทบัญญัติตามร่างมาตรา ๖๗ ซึ่งเดิมอยู่ในหมวด ๖ องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษา ส่วนที่ ๔ องค์กรภาคเอกชน มากำหนดเป็นร่างมาตรา ๓๖ อยู่ในหมวด ๔ หน้าที่และอำนาจของสถาบันอุดมศึกษา ส่วนที่ ๑ การจัดการศึกษา โดยอยู่ในลำดับต่อจากร่างมาตรา ๓๕ (ร่างมาตรา ๔๓ เดิม) ซึ่งเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับหน่วยงานภาครัฐ องค์กรภาคเอกชน และภาคอุตสาหกรรม

การพิจารณาในวาระที่สอง^{๑๒๖} คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า ควรนำความในร่างมาตรา ๓๕ และร่างมาตรา ๓๖ มากำหนดรวมเป็นร่างมาตราเดียวกัน เนื่องจากบทบัญญัติของทั้งสองมาตรามีเนื้อหาเกี่ยวกับความร่วมมือในการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษากับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคอุตสาหกรรม เช่นเดียวกัน ซึ่งมีรายละเอียดการแก้ไขปรับปรุงร่างมาตรา ๓๕ และร่างมาตรา ๓๖ ดังนี้

“มาตรา ๓๕ สถาบันอุดมศึกษาพึงสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคอุตสาหกรรมเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการปฏิบัติงานจริง และเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ สมรรถนะ และคุณลักษณะอื่นให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ

^{๑๒๕}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๘ วันศุกร์ ที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๑

^{๑๒๖}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒๗ วันศุกร์ ที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดทำข้อตกลงร่วมกับหน่วยงานตามวรรคหนึ่ง ในการจัดหลักสูตรการศึกษา การเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล โดยผู้เรียนใช้เวลา ส่วนหนึ่งในสถาบันอุดมศึกษาและอีกส่วนหนึ่งในสถานประกอบการของหน่วยงานดังกล่าว

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง สถาบันอุดมศึกษา อาจอนุญาตให้บุคลากรและผู้เรียนไปปฏิบัติงานในหน่วยงานดังกล่าวตามวรรคหนึ่งได้ ตามระเบียบที่ สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด”

การพิจารณาในวาระที่สามคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) มิได้มีการ แก้ไขเพิ่มเติมแต่อย่างใด^{๑๒๗}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๓๕ สถาบันอุดมศึกษาพึงสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคอุตสาหกรรมเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการปฏิบัติงานจริง และเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ สมรรถนะ และคุณลักษณะอื่นให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ

สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดทำข้อตกลงร่วมกับหน่วยงานตามวรรคหนึ่ง ในการจัดหลักสูตรการศึกษา การเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล โดยผู้เรียนใช้เวลา ส่วนหนึ่งในสถาบันอุดมศึกษาและอีกส่วนหนึ่งในสถานประกอบการของหน่วยงานดังกล่าว

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง สถาบันอุดมศึกษา อาจอนุญาตให้บุคลากรและผู้เรียนไปปฏิบัติงานในหน่วยงานดังกล่าวได้ ตามระเบียบที่ สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้พิจารณาบทบัญญัติ ร่างมาตรานี้แล้ว มีมติให้ผ่านการตรวจพิจารณาตามร่างที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกา โดยไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมแต่อย่างใด

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตรานี้ แต่อย่างใด^{๑๒๘}

^{๑๒๗}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๓๓ วันศุกร์ ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

^{๑๒๘}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

มาตรา ๓๖ หน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานภาคเอกชนที่ให้ความร่วมมือในการดำเนินการตามมาตรา ๓๕ อาจได้รับสิทธิประโยชน์ ดังต่อไปนี้ (๑) การสนับสนุนด้านวิชาการและทรัพยากรตามสมควรแก่กรณี (๒) ได้รับการเชิดชูเกียรติ (๓) สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร (๔) สิทธิประโยชน์อื่นตามที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษา	สิทธิประโยชน์ของหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานภาคเอกชนที่ให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษา
---	---

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดให้หน่วยงานต่าง ๆ ที่ให้ความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาในการดำเนินการจัดการศึกษาตามมาตรา ๓๕ ได้รับสิทธิประโยชน์ในด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นการเพิ่มแรงจูงใจให้หน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาสนับสนุนและร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาในการพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะและความสามารถในการปฏิบัติงานจริง

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ไม่มีหลักการนี้ในร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

โดยที่การประชุมร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษาฯ ในวาระที่หนึ่ง คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาบทบัญญัติเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมขององค์กรภาคเอกชนในการให้การสนับสนุนในด้านต่าง ๆ แก่สถาบันอุดมศึกษาตามร่างมาตรา ๖๗ แล้ว ได้มีมติให้แก้ไขให้ชัดเจนยิ่งขึ้นว่า สถาบันอุดมศึกษาอาจร่วมกับหน่วยงานอื่นของรัฐหรือหน่วยงานภาคเอกชนในการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาได้ โดยจัดทำเป็นข้อตกลงร่วมกันในการจัดหลักสูตร การเรียนการสอน การวัดและการประเมินผลด้วย นอกจากนี้ ที่ประชุมฯ ยังเห็นควรให้เพิ่มร่างมาตรา ๖๗/๑ โดยกำหนดให้หน่วยงานต่าง ๆ ที่ให้ความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาในการดำเนินการจัดการศึกษา อาจได้รับสิทธิประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การสนับสนุนด้านวิชาการและทรัพยากรตามสมควรแก่กรณี การได้รับการเชิดชูเกียรติ และสิทธิประโยชน์อื่นตามที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษา เพื่อเป็นการเพิ่มแรงจูงใจให้หน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาสนับสนุนและร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาในการพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะและความสามารถในการปฏิบัติงานจริง^{๑๒๙}

^{๑๒๙}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๘ วันศุกร์ ที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๑

ภายหลังจากที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณา ร่างพระราชบัญญัติฯ ในวาระที่หนึ่งเสร็จเรียบร้อยแล้ว ฝ่ายเลขานุการฯ จึงได้แก้ไขปรับปรุง ร่างพระราชบัญญัติฯ ตามแนวทางที่ที่ประชุมฯ ได้ให้ไว้ และเรียงลำดับมาตราเสียใหม่ก่อนที่จะเสนอ ให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาในวาระที่สอง โดยฝ่ายเลขานุการฯ ได้นำบทบัญญัติ ตามร่างมาตรา ๖๗/๑ ซึ่งเดิมอยู่ในหมวด ๖ องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษา ส่วนที่ ๔ องค์กร ภาคเอกชน มากำหนดเป็นร่างมาตรา ๓๗ อยู่ในหมวด ๔ หน้าที่และอำนาจของสถาบันอุดมศึกษา ส่วนที่ ๑ การจัดการศึกษา ต่อมาในการพิจารณาในวาระที่สอง^{๓๐} คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า สมควรเพิ่มสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรให้แก่หน่วยงาน ภาคเอกชนที่ให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษากับสถาบันอุดมศึกษาด้วย สำหรับข้อพิจารณาว่า จะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรในรูปแบบใดบ้างนั้น จำเป็นต้องไปดำเนินการตามขั้นตอน และเสนอไปยังกระทรวงการคลังอีกครั้งหนึ่ง สำหรับการพิจารณาในวาระที่สาม^{๓๑} คณะกรรมการ กฤษฎีกา (คณะพิเศษ) มิได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมแต่อย่างใด

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๓๖ หน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานภาคเอกชนที่ให้ความร่วมมือ ในการดำเนินการตามมาตรา ๓๕ อาจได้รับสิทธิประโยชน์ ดังต่อไปนี้

- (๑) การสนับสนุนด้านวิชาการและทรัพยากรตามสมควรแก่กรณี
- (๒) ได้รับการเชิดชูเกียรติ
- (๓) สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร
- (๔) สิทธิประโยชน์อื่นตามที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของ

คณะกรรมการการอุดมศึกษา”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ

ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญฯ ได้พิจารณาบทบัญญัติ ร่างมาตรานี้แล้ว มีมติให้ผ่านการตรวจพิจารณาตามร่างที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกา โดยไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมแต่อย่างใด

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตรานี้ แต่อย่างใด^{๓๒}

^{๓๐}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒๗ วันศุกร์ ที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

^{๓๑}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๓๓ วันศุกร์ ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

^{๓๒}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

<p>ส่วนที่ ๓</p> <p>การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม</p> <hr/>	<p>การส่งเสริมการศึกษา วิจัยและการสร้าง นวัตกรรมของ สถาบันอุดมศึกษา</p>
<p>มาตรา ๓๗ การวิจัยและการสร้างนวัตกรรมจะต้องสอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของประเทศ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาและแก้ปัญหาของประเทศได้อย่างเป็นรูปธรรมและเพื่อความเจริญของงานทางวิชาการ และต้องสอดคล้องกับแนวทางที่สภานโยบายและคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมกำหนด</p> <p>รัฐมีหน้าที่ในการส่งเสริมการศึกษาวิจัยตามวรรคหนึ่งให้เป็นที่ไปเพื่อการสร้างความรู้และนวัตกรรมเพื่อใช้ในการพัฒนาชุมชน สังคม และประเทศ</p>	

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

เพื่อให้การวิจัยและการสร้างนวัตกรรมของสถาบันอุดมศึกษาเป็นไปในทิศทางเดียวกับการจัดสรรงบประมาณและเงินอุดหนุนจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จึงกำหนดกรอบทิศทางให้การวิจัยและการสร้างนวัตกรรมนั้นต้องสอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของประเทศ และต้องสอดคล้องกับแนวทางที่สภานโยบายและคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมกำหนดด้วย

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ร่างที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการ ปรากฏดังนี้

ส่วนที่ ๒

การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม

“มาตรา ๔๔ สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่ในการศึกษาวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาต่าง ๆ เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ทางวิชาการของประเทศ ไม่ว่าจะป็นงานวิจัยภายในสถาบันอุดมศึกษานั้นเอง หรือเป็นงานวิจัยจากภายนอกทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชน

การศึกษาวิจัยและการสร้างนวัตกรรมจะต้องสอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของประเทศ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาและแก้ปัญหาของประเทศได้อย่างเป็นรูปธรรม และต้องสอดคล้องกับแนวทางที่สภานโยบายวิจัยและนวัตกรรมกำหนด

รัฐมีหน้าที่ในการส่งเสริมการศึกษาวิจัยตามวรรคหนึ่งให้เป็นที่ไปเพื่อการสร้างนวัตกรรมใหม่เพื่อใช้ในการพัฒนาชุมชน สังคม และประเทศชาติ”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

การประชุมในวาระที่หนึ่ง^{๑๓๓} ผู้แทนที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทยชี้แจงว่า บทบัญญัติมาตราดังกล่าวมีวัตถุประสงค์ที่จะกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่ในการศึกษาวิจัยและการสร้างนวัตกรรม โดยจะต้องสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาและแก้ปัญหาของประเทศได้อย่างเป็นรูปธรรมด้วย คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นชอบในหลักการของร่างมาตราดังกล่าว แต่ได้มีการแก้ไขโดยตัดความในวรรคหนึ่งออก และได้แก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสอง เพื่อให้การวิจัยและการสร้างนวัตกรรมของสถาบันอุดมศึกษามีความสอดคล้องกับแนวทางที่สภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และคณะกรรมการส่งเสริมการวิจัยและนวัตกรรมตามกฎหมายว่าด้วยสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมได้กำหนดไว้ด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ.^{๑๓๔} ซึ่งอยู่ระหว่างการพิจารณา ยกร่างฯ ของสำนักงานฯ ในช่วงเวลาดังกล่าว และได้กำหนดให้สภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ในฐานะที่เป็นคณะกรรมการระดับชาติซึ่งมีหน้าที่และอำนาจในการเสนอแนะนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนด้านการอุดมศึกษา รวมทั้งแผนด้านการวิจัยและนวัตกรรมของประเทศ ในขณะที่คณะกรรมการส่งเสริมการวิจัยและนวัตกรรมมีหน้าที่และอำนาจในการบริหารและพิจารณาการจัดสรรทรัพยากรเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ภายหลังจากที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณา ร่างพระราชบัญญัติฯ ในวาระที่หนึ่งเสร็จเรียบร้อยแล้ว ฝ่ายเลขานุการฯ จึงได้แก้ไขปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติฯ ตามแนวทางที่ที่ประชุมฯ ได้ให้ไว้ และเรียงลำดับมาตราเสียใหม่ก่อนที่จะเสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาในวาระที่สอง ต่อมาในการพิจารณาวาระที่สอง^{๑๓๕} คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เห็นควรแก้ไขถ้อยคำในวรรคสองเล็กน้อยเป็น “รัฐมีหน้าที่ในการส่งเสริมการศึกษาวิจัยตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปเพื่อการสร้างนวัตกรรมใหม่เพื่อใช้ในการพัฒนาชุมชน สังคม และประเทศชาติ” เนื่องจากคำว่า “นวัตกรรม” หมายถึง การสร้างสิ่งใหม่อยู่แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องมีคำว่า “ใหม่” ซ้ำอีก สำหรับการพิจารณาในวาระที่สาม^{๑๓๖} คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) มิได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมแต่อย่างใด

^{๑๓๓}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๘ วันศุกร์ ที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๑

^{๑๓๔}มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๑

^{๑๓๕}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒๗ วันศุกร์ ที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

^{๑๓๖}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๓๓ วันศุกร์ ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

ส่วนที่ ๓

การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม

“มาตรา ๓๗ การวิจัยและการสร้างนวัตกรรมจะต้องสอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของประเทศ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาและแก้ปัญหาของประเทศได้อย่างเป็นรูปธรรมและเพื่อความเจริญงอกงามทางวิชาการ และต้องสอดคล้องกับแนวทางที่สภาและคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมกำหนด

รัฐมีหน้าที่ในการส่งเสริมการศึกษาวิจัยตามวรรคหนึ่งให้เป็นที่ไปเพื่อการสร้างนวัตกรรมเพื่อใช้ในการพัฒนาชุมชน สังคม และประเทศ”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมาธิการวิสามัญ

ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ได้พิจารณาบทบัญญัติร่างมาตรานี้แล้ว เห็นว่า ในส่วนของการวิจัยนั้น การวิจัยเป็นที่ไปเพื่อการสร้างองค์ความรู้และนำไปใช้ประโยชน์ทางด้านนวัตกรรม ที่ประชุมจึงมีมติให้แก้ไขถ้อยคำในวรรคสองเป็น “รัฐมีหน้าที่ในการส่งเสริมการศึกษาวิจัยตามวรรคหนึ่งให้เป็นที่ไปเพื่อการสร้างความรู้และนวัตกรรมเพื่อใช้ในการพัฒนาชุมชน สังคม และประเทศชาติ” เพื่อให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น^{๑๓๗}

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตรานี้แต่อย่างใด^{๑๓๘}

มาตรา ๓๘ ให้สถาบันอุดมศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดทำฐานข้อมูลด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ	ความร่วมมือในการจัดทำฐานข้อมูลด้านวิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม
---	---

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

ด้วยเหตุที่สถาบันอุดมศึกษาถือเป็นหน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรมหน่วยหนึ่ง จึงต้องกำหนดให้มีหน้าที่ในการให้ความร่วมมือในการจัดทำฐานข้อมูลด้านวิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรมของประเทศด้วย

^{๑๓๗}บันทึกการประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวง กรม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๘/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

^{๑๓๘}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ร่างที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการ ปราบกฏดังนี้

“มาตรา ๔๖ ให้มีการบูรณาการข้อมูลทางด้านการวิจัยและการสร้างนวัตกรรมของสถาบันวิจัยในประเทศ ไม่ว่าจะ เป็นภาครัฐหรือภาคเอกชน เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการพัฒนางานวิจัยและการสร้างนวัตกรรมของประเทศ”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

การประชุมในวาระที่หนึ่ง^{๑๓๙} คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) มีข้อพิจารณาว่า การนำข้อมูลทางด้านการวิจัยและการสร้างนวัตกรรมของสถาบันวิจัยภาคเอกชนมารวมไว้เพื่อเป็นฐานข้อมูลด้วยนั้น สามารถกระทำได้หรือไม่ เนื่องจากกรณีดังกล่าวย่อมถือเป็นเรื่องภายในขององค์กรและอาจเกี่ยวข้องกับเรื่องความลับทางการค้าด้วย ซึ่งผู้แทนที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทยได้ชี้แจงว่า การสร้างฐานข้อมูลทางด้านการวิจัยและนวัตกรรมของประเทศถือเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้มีแผนงานและกลยุทธ์ด้านการวิจัยและนวัตกรรมของประเทศอย่างแท้จริง ส่วนประเด็นเกี่ยวกับความลับทางการค้าหรือการวิจัยนั้น เห็นว่า แม้แต่ในสถาบันวิจัยของภาครัฐเองก็มีพันธกรณีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องความลับทางการค้าเช่นกัน เพราะงานวิจัยในบางเรื่องต้องมีการถ่ายทอดทางเทคโนโลยีด้วย คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้ว เห็นว่า สมควรให้คงบทบัญญัติมาตรานี้ไว้ และมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ ปรับร่างมาตราดังกล่าวโดยให้มุ่งเน้นไปที่การให้สถาบันอุดมศึกษาต้องมีการเชื่อมโยงฐานข้อมูลด้านการวิจัยและนวัตกรรมโดยให้ส่งข้อมูลไปยังสถานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ร่างพระราชบัญญัติสถานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ.^{๑๔๐}) และเพิ่มกลไกเพื่อให้สามารถบูรณาการและเชื่อมโยงข้อมูลได้อย่างแท้จริง ทั้งนี้ สำหรับหลักเกณฑ์และรายละเอียดในเรื่องฐานข้อมูลด้านการวิจัยและนวัตกรรมของประเทศ สมควรกำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติสถานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติการวิจัยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม พ.ศ.^{๑๔๑}

ต่อมาฝ่ายเลขานุการฯ ได้แก้ไขปรับปรุงร่างมาตราดังกล่าวตามแนวทางที่ที่ประชุมฯ ได้ให้ไว้ และเรียงลำดับมาตราเสียใหม่เพื่อเสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาในวาระที่สอง โดยที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมความในร่างมาตราดังกล่าวโดยกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดทำฐานข้อมูลด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ เนื่องจากสถาบันอุดมศึกษาถือเป็นหน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรมหน่วยหนึ่ง จึงต้องมีหน้าที่ให้ความร่วมมือในการจัดทำฐานข้อมูลดังกล่าวด้วย^{๑๔๒} สำหรับการ

^{๑๓๙}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๘ วันศุกร์ ที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๑

^{๑๔๐}มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๑

^{๑๔๑}เรื่องรับที่ ๑๖๙๒/๒๕๖๑

^{๑๔๒}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒๗ วันศุกร์ ที่ ๑๖

พิจารณาในวาระที่สาม^{๑๔๓} คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) มิได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมแต่อย่างใด

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๓๘ ให้สถาบันอุดมศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดทำฐานข้อมูลด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ

ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญฯ ได้พิจารณาบทบัญญัติร่างมาตรานี้แล้ว มีมติให้ผ่านการตรวจพิจารณาตามร่างที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมแต่อย่างใด

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตรานี้แต่อย่างใด^{๑๔๔}

<p>มาตรา ๓๘ เพื่อส่งเสริมให้มีการนำผลการวิจัยและนวัตกรรมของสถาบันอุดมศึกษาไปใช้ประโยชน์ สถาบันอุดมศึกษาพึงสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรในด้านการวิจัยและการสร้างนวัตกรรม การบริหารการวิจัย การแลกเปลี่ยนบุคลากร การจัดตั้งกลุ่มวิจัยร่วม การแปลงผลงานวิจัยให้เป็นรูปธรรมระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นของรัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ทั้งในประเทศและต่างประเทศ</p> <p>สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดตั้งนิติบุคคลหรือร่วมลงทุนกับหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำผลการวิจัยและนวัตกรรมของสถาบันอุดมศึกษาไปใช้ประโยชน์ก็ได้</p>	<p>การส่งเสริมให้นำผลการวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาไปใช้ประโยชน์</p>
--	--

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

เพื่อเป็นการต่อยอดให้ผลการวิจัยและนวัตกรรมของสถาบันอุดมศึกษาสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ จึงกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาอาจมีการแลกเปลี่ยนบุคลากร การจัดตั้งกลุ่มวิจัยร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นของรัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ทั้งในประเทศและต่างประเทศได้

^{๑๔๓}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๓๓ วันศุกร์ ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

^{๑๔๔}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ร่างที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการ ปราบกฏดังนี้

“มาตรา ๔๗ เพื่อส่งเสริมให้มีการนำผลการวิจัยและนวัตกรรมของสถาบันอุดมศึกษาไปใช้ประโยชน์จริง สถาบันอุดมศึกษาพึงสนับสนุนการแลกเปลี่ยนบุคลากร การจัดตั้งกลุ่มวิจัยร่วม การแปลงผลงานวิจัยให้เป็นรูปธรรม ระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับภาคเอกชน

สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดตั้งนิติบุคคลหรือร่วมลงทุนกับเอกชนเพื่อจัดตั้งนิติบุคคลโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำผลการวิจัยและนวัตกรรมของสถาบันอุดมศึกษาไปใช้ประโยชน์ก็ได้”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

การประชุมในวาระที่หนึ่ง ผู้แทนที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทยชี้แจงว่า ร่างมาตรานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาทางกฎหมายซึ่งแต่เดิมสถาบันอุดมศึกษาไม่สามารถเป็นหน่วยลงทุนในการสร้างงานวิจัยและนวัตกรรมและรับซื้อผลงานนั้นมาทดลองใช้งานได้ จึงต้องให้ภาคเอกชนมาลงทุนแทน คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นด้วยในหลักการดังกล่าว โดยที่ประชุมมีมติให้แก้ไขบทบัญญัติมาตราดังกล่าวให้เปิดกว้างมากขึ้น โดยกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาอาจมีการแลกเปลี่ยนบุคลากร การจัดตั้งกลุ่มวิจัยร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นของรัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ทั้งในประเทศและต่างประเทศได้ และอาจจัดตั้งนิติบุคคลหรือร่วมลงทุนกับหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนเพื่อนำผลการวิจัยและนวัตกรรมของสถาบันอุดมศึกษาไปใช้ประโยชน์ได้ด้วย^{๑๔๕}

ทั้งนี้ สำหรับการพิจารณาร่างมาตราดังกล่าวในวาระที่สองและวาระที่สาม คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) มิได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมแต่อย่างใด^{๑๔๖}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๓๙ เพื่อส่งเสริมให้มีการนำผลการวิจัยและนวัตกรรมของสถาบันอุดมศึกษาไปใช้ประโยชน์ สถาบันอุดมศึกษาพึงสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรในด้านการวิจัย และการสร้างนวัตกรรม การบริหารการวิจัย การแลกเปลี่ยนบุคลากร การจัดตั้งกลุ่มวิจัยร่วม การแปลงผลงานวิจัยให้เป็นรูปธรรม ระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นของรัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดตั้งนิติบุคคลหรือร่วมลงทุนกับหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำผลการวิจัยและนวัตกรรมของสถาบันอุดมศึกษาไปใช้ประโยชน์ก็ได้”

^{๑๔๕}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๘ วันศุกร์ ที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๑

^{๑๔๖}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒๗ วันศุกร์ ที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ และครั้งที่ ๓๓ วันศุกร์ ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ

ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญฯ ได้พิจารณาบทบัญญัติร่างมาตราชั้นแล้ว มีมติให้ผ่านการตรวจพิจารณาตามร่างที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมแต่อย่างใด

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตราชั้นนี้แต่อย่างใด^{๑๔๗}

<p>ส่วนที่ ๔ การบริการวิชาการแก่สังคม</p> <hr/>	
<p>มาตรา ๔๐ สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่ในการให้บริการทางวิชาการ ให้คำปรึกษาทางวิชาการ และถ่ายทอดองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนการสอน การวิจัยและการสร้างนวัตกรรมแก่ภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และสังคม เพื่อนำความรู้ไปใช้ประโยชน์และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต</p> <p>สถาบันอุดมศึกษาในฐานะที่เป็นที่พึ่งทางวิชาการของชุมชนและสังคม ต้องร่วมเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนในการพัฒนาพื้นที่ที่ใกล้เคียงกับที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษานั้นหรือพื้นที่อื่นตามที่สถาบันอุดมศึกษาเห็นสมควร</p> <p>สถาบันอุดมศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ กับสังคมเพื่อสร้างเสริมจิตสำนึกในการนำความรู้และประสบการณ์มาใช้เพื่อสร้างประโยชน์แก่ส่วนรวม</p>	<p>การให้บริการและคำปรึกษาทางวิชาการแก่ภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และสังคมของสถาบันอุดมศึกษา</p>

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

ด้วยเหตุที่การบริการวิชาการแก่สังคมเป็นบทบาทที่สำคัญอย่างหนึ่งของสถาบันอุดมศึกษา จึงสมควรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมกับสังคม โดยการนำความรู้ไปถ่ายทอดต่อสังคมและชุมชน หรือการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะเป็นการสร้างประโยชน์แก่ส่วนรวม

^{๑๔๗} บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ร่างที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการ ปรากฏดังนี้

“ส่วนที่ ๓

การบริการวิชาการแก่สังคม

มาตรา ๔๘ สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่ในการให้บริการทางวิชาการ และวิชาชีพและให้คำปรึกษาทางวิชาการและวิชาชีพแก่สังคมภายนอกสถาบันอุดมศึกษา โดยนำความรู้จากการจัดการศึกษา การฝึกอบรมทางวิชาการ การผลิตงานวิจัยและการสร้างนวัตกรรม การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มาดำเนินการดังกล่าว เพื่อพัฒนาสังคมในด้านวิชาการหรือการพัฒนาความรู้ตลอดจนความเข้มแข็งของประเทศชาติและนานาชาติ

มาตรา ๔๙ สถาบันอุดมศึกษาในฐานะที่เป็นที่พึ่งทางวิชาการของ ชุมชนหรือสังคม ต้องร่วมเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนในการพัฒนาพื้นที่ที่ใกล้เคียงกับที่ตั้งของ สถาบันอุดมศึกษานั้นหรือพื้นที่อื่นตามที่สถาบันอุดมศึกษาเห็นสมควร

มาตรา ๕๐ สถาบันอุดมศึกษาต้องส่งเสริมให้นักศึกษามีส่วนร่วม ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ กับสังคมเพื่อสร้างเสริมจิตสาธารณะในการนำความรู้และประสบการณ์ มาใช้เพื่อสร้างประโยชน์แก่ส่วนรวม”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

การประชุมในวาระที่หนึ่ง ผู้แทนที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทยชี้แจงว่า โดยที่ผู้เรียนถือเป็นกลไกหนึ่งในภาคสังคม จึงเห็นควรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมกับสังคมโดยการ นำความรู้ที่ได้จากการเรียนการสอนไปถ่ายทอดต่อสังคมและชุมชน ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ในการพัฒนา ศักยภาพของผู้เรียนอีกทางหนึ่งด้วย คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นด้วย ในหลักการดังกล่าว โดยที่ประชุมมีมติให้นำบทบัญญัติในส่วนที่ ๓ เกี่ยวกับการบริการวิชาการ แก่สังคมที่กำหนดไว้ในร่างมาตรา ๔๘ ร่างมาตรา ๔๙ และร่างมาตรา ๕๐ มากำหนดรวมไว้เป็น มาตราเดียวกัน โดยนำความในร่างมาตรา ๔๙ และร่างมาตรา ๕๐ มาบัญญัติไว้เป็นวรรคสอง และวรรคสามของร่างมาตรา ๔๘ สำหรับความในวรรคหนึ่งที่ประชุมเห็นควรตัดเรื่องการให้บริการ ทางวิชาชีพออกเนื่องจากมิใช่ภารกิจโดยตรงของสถาบันอุดมศึกษาแต่เป็นภารกิจขององค์กรวิชาชีพ รวมทั้งได้มีการแก้ไขถ้อยคำเล็กน้อยเพื่อให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น^{๑๔๘}

^{๑๔๘}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) วันศุกร์ ที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๑

ทั้งนี้ การพิจารณาร่างมาตราชั่งกล่าวในวาระที่สอง^{๑๔๙} ที่ประชุมมีมติให้แก้ไขถ้อยคำในวรรคสองเล็กน้อยเป็น “สถาบันอุดมศึกษาในฐานะที่เป็นที่พึ่งทางวิชาการของชุมชน และหรือสังคม” สำหรับการประชุมในวาระที่สาม คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) มิได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมแต่อย่างใด^{๑๕๐}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๔๐ สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่ในการให้บริการทางวิชาการ ให้คำปรึกษาทางวิชาการ และถ่ายทอดองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนการสอน การวิจัย และการพัฒนานวัตกรรมแก่ภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และสังคม เพื่อนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

สถาบันอุดมศึกษาในฐานะที่เป็นที่พึ่งทางวิชาการของชุมชนและสังคม ต้องร่วมเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนในการพัฒนาพื้นที่ที่ใกล้เคียงกับที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษานั้น หรือพื้นที่อื่นตามที่สถาบันอุดมศึกษาเห็นสมควร

สถาบันอุดมศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ กับสังคมเพื่อสร้างเสริมจิตสาธารณะในการนำความรู้และประสบการณ์มาใช้เพื่อสร้างประโยชน์แก่ส่วนรวม”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ

ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญฯ ที่ประชุมมีมติให้แก้ไขถ้อยคำในวรรคหนึ่งเล็กน้อยเป็น “มาตรา ๔๐ สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่ในการให้บริการทางวิชาการ ให้คำปรึกษาทางวิชาการ และถ่ายทอดองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนการสอน การวิจัย และการพัฒนาสร้างนวัตกรรมแก่ภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และสังคม เพื่อนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต”^{๑๕๑}

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตราชั้นนี้แต่อย่างใด^{๑๕๒}

^{๑๔๙}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒๗ วันศุกร์ ที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

^{๑๕๐}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๓๓ วันศุกร์ ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

^{๑๕๑}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๘/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

^{๑๕๒}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

<p>ส่วนที่ ๕</p> <p>การทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม</p> <hr/> <p>มาตรา ๔๑ สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่ในการทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม โดยการอนุรักษ์ ฟื้นฟู สืบสาน และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นและของชาติ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และบูรณาการการทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมกับการเรียนการสอนและกิจกรรมของผู้เรียน</p>	<p>หน้าที่ในการ ทะนุบำรุงศิลปะ และวัฒนธรรมของ สถาบันอุดมศึกษา</p>
--	---

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาดำรงไว้ซึ่งหน้าที่ในการทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมของประเทศ จึงกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาจะต้องอนุรักษ์ ฟื้นฟู สืบสาน และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นและของชาติด้วย

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ร่างที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการ ปรากฏดังนี้

“ส่วนที่ ๔

การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

มาตรา ๕๑ สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่ในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยการอนุรักษ์ ฟื้นฟู สืบสาน และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นและของชาติ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และบูรณาการการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมกับการเรียนการสอนและกิจกรรมของนิสิตและนักศึกษา”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นชอบในหลักการของร่างมาตราดังกล่าว โดยการประชุมร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวในวาระที่หนึ่ง ที่ประชุมได้มีมติให้ตัดร่างมาตรา ๕๑ ออก^{๑๕๓} เพื่อให้สอดคล้องกับมติที่ประชุมในคราวก่อนที่ได้มีการตัดหน้าที่และอำนาจของสถาบันอุดมศึกษาในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมตามร่างมาตรา ๓๗ (๔) ออก เนื่องจากการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมไม่ได้เป็นมิติในทางวิชาการ ประกอบกับการจัดการศึกษา

^{๑๕๓}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๘ วันศุกร์ ที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๑

ระดับอุดมศึกษาในระดับสากลนั้นก็มิได้นำเอาปัจจัยดังกล่าวมาใช้เป็นตัวชี้วัดมาตรฐานหรือคุณภาพ การจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาแต่อย่างใด^{๑๕๔} โดยการพิจารณาในวาระที่สองและวาระที่สาม คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ก็ยังคงมีมติให้ตัดร่างมาตราดังกล่าวเช่นเดิม

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา
ไม่มี

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมาธิการวิสามัญ

ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ที่ประชุมพิจารณาแล้ว เห็นว่า “การทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม” เป็นภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษาที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง จึงเห็นควรกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่และอำนาจในเรื่องดังกล่าวด้วย จึงมีมติให้เพิ่มความว่า “การทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม” เป็น (๓/๑) ของร่างมาตรา ๒๖ และได้เพิ่ม ส่วนที่ ๕ การทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม และเพิ่มความว่า “สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่ในการ ทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม โดยการอนุรักษ์ พื้นฟู สืบสาน และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น และของชาติ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และบูรณาการการทะนุบำรุงศิลปะและ วัฒนธรรมกับการเรียนการสอนและกิจกรรมของผู้เรียน” เป็นร่างมาตรา ๔๐/๑ ด้วย เพื่อให้ สอดคล้องกับการเพิ่มหน้าที่และอำนาจของสถาบันอุดมศึกษาในเรื่องดังกล่าว^{๑๕๕}

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตรานี้ แต่อย่างใด^{๑๕๖}

<p>หมวด ๕</p> <p>ข้อมูลการอุดมศึกษา</p> <hr/> <p>มาตรา ๔๒ สถาบันอุดมศึกษาต้องเปิดเผยข้อมูล ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษานั้นแก่สาธารณะ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง</p>	<p>การเปิดเผยข้อมูล การดำเนินงานของ สถาบันอุดมศึกษา แก่สาธารณะ</p>
---	--

^{๑๕๔}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๕ วันจันทร์ ที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๑

^{๑๕๕}บันทึกการประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๒/๒๕๖๒ วันจันทร์ ที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

^{๑๕๖}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

<p>เพื่อประโยชน์ในการจัดทำแผนด้านการอุดมศึกษา และการพัฒนาคุณภาพการอุดมศึกษา การวิจัยและนวัตกรรม ตลอดจนการมีส่วนร่วมของสาธารณชน ในการตรวจสอบ สถาบันอุดมศึกษา ให้สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่ส่งข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาและมาตรฐานการศึกษา การวิจัยและนวัตกรรม การให้บริการทางวิชาการ และข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องให้แก่กระทรวง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง</p> <p>มาตรา ๔๓ ให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานและ หน่วยงานภาคเอกชนตามลักษณะที่สภานโยบายประกาศกำหนด ส่งข้อมูลเกี่ยวกับการอุดมศึกษาและการอื่นที่เกี่ยวข้องให้แก่กระทรวง ตามที่ได้รับการร้องขอ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง</p> <p>สภานโยบายโดยข้อเสนอของกระทรวงอาจขอให้ คณะรัฐมนตรีมีมติให้เชื่อมโยงระบบข้อมูลสารสนเทศของหน่วยงาน ของรัฐกับฐานข้อมูลการอุดมศึกษาเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตาม วรรคหนึ่งได้</p> <p>มาตรา ๔๔ ให้กระทรวงมีหน้าที่จัดทำฐานข้อมูล การอุดมศึกษาของประเทศ โดยรวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์ และ เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการอุดมศึกษา สถาบันอุดมศึกษา และการ อื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และ เงื่อนไขที่สภานโยบายกำหนด</p> <p>การเปิดเผยข้อมูลตามความในส่วนี้ย่อมได้รับความคุ้มครอง และจะนำไปเป็นเหตุในการฟ้องร้องดำเนินคดีใด ๆ มิได้</p>	<p>การส่งข้อมูลเกี่ยวกับ การอุดมศึกษาของ หน่วยงานของรัฐและ หน่วยงานภาคเอกชน</p> <p>หน้าที่ของกระทรวง ในการจัดทำ ฐานข้อมูล การอุดมศึกษา ของประเทศ</p>
--	--

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

เพื่อให้มีการตรวจสอบสถาบันอุดมศึกษา จึงกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษา ต้องเปิดเผยข้อมูลการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาแก่สาธารณะ และให้สถาบันอุดมศึกษา มีหน้าที่ส่งข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาและข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องให้แก่กระทรวงด้วย และเพื่อประโยชน์ในการจัดทำฐานข้อมูลการอุดมศึกษา จึงได้กำหนดให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีหน้าที่จัดทำฐานข้อมูลการอุดมศึกษาของประเทศ โดยให้ หน่วยงานของรัฐและหน่วยงานภาคเอกชนส่งข้อมูลเกี่ยวกับการอุดมศึกษา และการวิจัย และนวัตกรรม ให้แก่กระทรวงตามที่ได้รับการร้องขอด้วย

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ร่างที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการ ปรากฏดังนี้

“มาตรา ๒๓ สถาบันอุดมศึกษาต้องเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผลการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษานั้นแก่สาธารณะ รวมทั้งร่วมมือและดำเนินการให้มีการประสานข้อมูลอุดมศึกษาในด้านต่าง ๆ อย่างรอบด้าน”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

การประชุมในวาระที่หนึ่ง คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า ร่างมาตรานี้เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาแก่สาธารณะ ซึ่งข้อมูลดังกล่าวจะมีที่มาจากสองส่วน คือ ข้อมูลจากสถาบันอุดมศึกษาและข้อมูลจากหน่วยงานของรัฐหรือภาคเอกชน จึงเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตราดังกล่าวโดยแยกออกเป็นสามกรณี ดังนี้

(๑) ให้สถาบันอุดมศึกษาต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานแก่สาธารณะ และให้สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่ส่งข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการอุดมศึกษา การวิจัยและนวัตกรรม การให้บริการทางวิชาการให้แก่กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อประโยชน์ในการจัดทำแผนการอุดมศึกษาและการพัฒนาการอุดมศึกษา การวิจัยและนวัตกรรม ตลอดจนการมีส่วนร่วมของสาธารณชนในการตรวจสอบสถาบันอุดมศึกษา (เพิ่มความเป็นวรรคสองของร่างมาตรา ๒๓)

(๒) ให้หน่วยงานของรัฐและหน่วยงานภาคเอกชนส่งข้อมูลเกี่ยวกับการอุดมศึกษา และการวิจัยและนวัตกรรม ให้แก่กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ตามที่กระทรวงร้องขอ (เพิ่มความเป็นร่างมาตรา ๒๓/๑)

(๓) ให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีหน้าที่จัดทำฐานข้อมูลการอุดมศึกษาของประเทศ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดทำแผนการอุดมศึกษาและการพัฒนาการอุดมศึกษา การวิจัยและนวัตกรรม ตลอดจนการมีส่วนร่วมของสาธารณชนในการตรวจสอบสถาบันอุดมศึกษา (เพิ่มความเป็นร่างมาตรา ๒๓/๒) ทั้งนี้ โดยมีรายละเอียดการแก้ไขปรับปรุง ดังนี้

“มาตรา ๒๓ สถาบันอุดมศึกษาต้องเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผลการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษานั้นแก่สาธารณะ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง ~~รวมทั้งร่วมมือและดำเนินการให้มีการประสานข้อมูลอุดมศึกษาในด้านต่าง ๆ อย่างรอบด้าน~~”

เพื่อประโยชน์ในการจัดทำแผนการอุดมศึกษาและการพัฒนาคุณภาพการอุดมศึกษา การวิจัยและนวัตกรรม ตลอดจนการมีส่วนร่วมของสาธารณชน ในการตรวจสอบสถาบันอุดมศึกษา ให้สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่ส่งข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษา การวิจัยและนวัตกรรม การให้บริการทางวิชาการ และการอื่นที่เกี่ยวข้องให้แก่กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง

เจตนารมณ์พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ๒๓/๑ ให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานและหน่วยงานภาคเอกชน ส่งข้อมูลเกี่ยวกับการอุดมศึกษา การวิจัยและนวัตกรรม และการอื่นที่เกี่ยวข้องให้แก่กระทรวง การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ตามที่กระทรวงร้องขอ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๓/๒ ให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและ นวัตกรรม มีหน้าที่จัดทำฐานข้อมูลการอุดมศึกษาของประเทศ โดยวิเคราะห์และเผยแพร่ข้อมูล ที่เกี่ยวกับการอุดมศึกษา สถาบันอุดมศึกษา และการอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๒๓ วรรคสอง

การเปิดเผยข้อมูลตามความในส่วนนี้ ย่อมได้รับความคุ้มครอง และผู้ใด จะนำไปฟ้องร้องเป็นคดีแพ่ง คดีอาญา และคดีปกครองมิได้”

นอกจากนี้ ที่ประชุมมีข้อพิจารณาเพิ่มเติมว่า ด้วยเหตุที่ “ข้อมูล การอุดมศึกษา” เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญและส่งต่อการพัฒนาการอุดมศึกษา การวิจัยและ นวัตกรรมของประเทศโดยรวม ที่ประชุมจึงเห็นควรให้นำบทบัญญัติที่ได้กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษา มีหน้าที่ส่งข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการอุดมศึกษา การวิจัยและนวัตกรรม การให้บริการทางวิชาการ และการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวงให้แก่กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ตามความในร่างมาตรา ๒๓ และกรณีตามร่างมาตรา ๒๓/๑ และร่างมาตรา ๒๓/๒ ไปกำหนดไว้ใน หมวดใหม่ว่าด้วย “ข้อมูลการอุดมศึกษา” จากเดิมที่กำหนดอยู่ในหมวด ๒ หลักการสำคัญของการจัดการอุดมศึกษา ส่วนที่ ๕ หลักธรรมาภิบาล^{๑๕๗}

ต่อมาฝ่ายเลขานุการฯ ได้แก้ไขปรับปรุงร่างฯ ตามแนวทางที่ที่ประชุม ได้ให้ไว้ โดยเพิ่มหมวด ๕ ข้อมูลการอุดมศึกษา ซึ่งประกอบไปด้วยบทบัญญัติทั้งสามมาตราดังกล่าว และเสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาในวาระที่สอง^{๑๕๘} ซึ่งที่ประชุมพิจารณาแล้ว มีข้อพิจารณา ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษา (ร่างมาตรา ๔๓) ที่ประชุมเห็นว่า ร่างมาตรานี้กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาจัดส่งข้อมูลเกี่ยวกับการวิจัย และนวัตกรรมด้วย ซึ่งข้อมูลดังกล่าวจะต้องนำส่งให้กับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมซึ่งทำหน้าที่ในการรวบรวมข้อมูลดังกล่าวเพื่อนำมาจัดทำฐานข้อมูล ดังนั้น ที่ประชุมจึงแก้ไขความในวรรคสอง โดยกำหนดเพิ่มเติมให้สถาบันอุดมศึกษาส่งข้อมูลให้แก่ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามกฎหมายว่าด้วยสภานโยบาย การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติด้วย โดยหากเป็นข้อมูลด้านการจัดการศึกษา และมาตรฐานการศึกษาก็ให้จัดส่งให้แก่กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แต่หากเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการวิจัยและนวัตกรรมก็ให้จัดส่งแก่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

^{๑๕๗}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๔ วันศุกร์ ที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๑

^{๑๕๘}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒๗ วันศุกร์ ที่ ๑๖

(๒) กรณีที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐและหน่วยงานภาคเอกชนส่งข้อมูลเกี่ยวกับการอุดมศึกษา (ร่างมาตรา ๔๔) ที่ประชุมเห็นควรเพิ่มความเป็นวรรคสอง โดยกำหนดให้สถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติโดยข้อเสนอของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม อาจขอให้คณะรัฐมนตรีมีมติให้เชื่อมโยงระบบข้อมูลสารสนเทศของ “หน่วยงานของรัฐ” กับฐานข้อมูลการอุดมศึกษาได้ โดยไม่รวมถึงการเชื่อมโยงระบบข้อมูลกับ “หน่วยงานภาคเอกชน” เนื่องจากเห็นว่าไม่อาจบังคับหน่วยงานภาคเอกชนได้ ซึ่งจะแตกต่างกับกรณีตามวรรคหนึ่งที่กำหนดให้ทั้งหน่วยงานของรัฐและหน่วยงานภาคเอกชนจัดส่งข้อมูลเกี่ยวกับการอุดมศึกษาตามที่ได้รับกรรณโองการ โดยให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง นอกจากนี้ ที่ประชุมได้กำหนดให้เพิ่มโทษปรับทางปกครอง กรณีที่หน่วยงานของรัฐและหน่วยงานภาคเอกชนดำเนินการฝ่าฝืนร่างมาตรานี้ด้วย

(๓) กรณีที่กำหนดให้กระทรวงมีหน้าที่จัดทำฐานข้อมูลการอุดมศึกษาของประเทศ (ร่างมาตรา ๔๕) ที่ประชุมเห็นควรกำหนดเพิ่มเติมให้ในการจัดทำฐานข้อมูลการอุดมศึกษาของประเทศ และการวิเคราะห์และเผยแพร่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษา นั้น ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่สภากำหนด

สำหรับการพิจารณาในวาระที่สาม^{๑๕๙} ฝ่ายเลขานุการฯ ได้เสนอให้แก้ไขเพิ่มเติมเฉพาะบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำฐานข้อมูลการอุดมศึกษาของประเทศเป็น “...โดยรวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์ และเผยแพร่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษา...” เพื่อให้สอดคล้องกับถ้อยคำในร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นชอบตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอ และมีมติให้แก้ไขความในวรรคสองเป็น “การเปิดเผยข้อมูลตามความในส่วนนี้ย่อมได้รับความคุ้มครองและคุ้มครองนำไปเป็นเหตุในการฟ้องร้องดำเนินคดีใด ๆ ~~ฟ้องร้องเป็นคดีแพ่ง คดีอาญา หรือคดีปกครองมิได้~~”

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“หมวด ๕

ข้อมูลการอุดมศึกษา

มาตรา ๔๑ สถาบันอุดมศึกษาต้องเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษานั้นแก่สาธารณะ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง

เพื่อประโยชน์ในการจัดทำแผนด้านการอุดมศึกษาและการพัฒนาคุณภาพการอุดมศึกษา การวิจัยและนวัตกรรม ตลอดจนการมีส่วนร่วมของสาธารณชน ในการตรวจสอบสถาบันอุดมศึกษา ให้สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่ส่งข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาและมาตรฐานการศึกษา การวิจัยและนวัตกรรม การให้บริการทางวิชาการ และข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องให้แก่กระทรวงหรือสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง

^{๑๕๙}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๓๓ วันศุกร์ ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

มาตรา ๔๒ ให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานและหน่วยงานภาคเอกชน ตามลักษณะที่สภาประกาศกำหนด ส่งข้อมูลเกี่ยวกับการอุดมศึกษาและการอื่นที่เกี่ยวข้อง ให้แก่กระทรวงตามที่ได้รับการร้องขอ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนด ในกฎกระทรวง

สภาโดยข้อเสนอของกระทรวงอาจขอให้คณะรัฐมนตรีมีมติให้เชื่อมโยง ระบบข้อมูลสารสนเทศของหน่วยงานของรัฐกับฐานข้อมูลการอุดมศึกษาเพื่อประโยชน์ในการ ดำเนินการตามวรรคหนึ่งได้

มาตรา ๔๓ ให้กระทรวงมีหน้าที่จัดทำฐานข้อมูลการอุดมศึกษา ของประเทศ โดยรวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์ และเผยแพร่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษา สถาบันอุดมศึกษา และการอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ ตามมาตรา ๔๑ วรรคสอง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่สภากำหนด

การเปิดเผยข้อมูลตามความในส่วนี้ย่อมได้รับความคุ้มครองและจะนำไป เป็นเหตุในการฟ้องร้องดำเนินคดีใด ๆ มิได้”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ

ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญฯ ได้พิจารณาบทบัญญัติ ในหมวด ๕ ข้อมูลการอุดมศึกษา ร่างมาตรา ๔๑ ถึงร่างมาตรา ๔๓ แล้ว ที่ประชุมได้มีการอภิปราย บทบัญญัติมาตราดังกล่าวโดยมีรายละเอียด ดังนี้

(๑) ร่างมาตรา ๔๑

ที่ประชุมได้พิจารณากรณีตามความในวรรคสองที่กำหนดให้ สถาบันอุดมศึกษาต้องส่งข้อมูลให้แก่กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม หรือสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เนื่องจากกรณีตามความใน มาตรานี้อาจแบ่งข้อมูลที่ต้องจัดส่งเป็นสองส่วน คือ ข้อมูลเกี่ยวกับการอุดมศึกษา และข้อมูล เกี่ยวกับการวิจัยและนวัตกรรม โดยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษาอาจต้องส่งไปยัง หน่วยงานต่าง ๆ ที่อยู่ในสังกัดของกระทรวง การกำหนดว่าส่งข้อมูลให้แก่ “กระทรวง” ก็น่าจะ เพียงพอ สำหรับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและนวัตกรรม ด้วยเหตุที่ที่ประชุมคณะกรรมการ วิสามัญฯ ได้มีการแก้ไขหน้าที่และอำนาจในการจัดทำฐานข้อมูลการวิจัยและนวัตกรรม จากเดิมที่ได้ กำหนดให้เป็นหน้าที่ของ “สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม” แก้ไข เป็นหน้าที่ของ “สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ” ดังนั้น ที่ประชุมจึงมีมติให้แก้ไขความใน ร่างมาตรานี้ให้สอดคล้องกับการแก้ไขหน้าที่และอำนาจในเรื่องดังกล่าวเป็น “...ให้สถาบันอุดมศึกษา มีหน้าที่ส่งข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาและมาตรฐานการศึกษา การวิจัยและนวัตกรรม การให้บริการทางวิชาการ และข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องให้แก่กระทรวงหรือสำนักงานคณะกรรมการ ส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ แล้วแต่กรณี...”^{๑๖๐}

^{๑๖๐}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

ในการประชุมคราวต่อมา ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อสถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่ต้องส่งข้อมูลเกี่ยวกับการอุดมศึกษาและข้อมูลเกี่ยวกับการวิจัย และนวัตกรรมให้กับหน่วยงานต่าง ๆ ที่อยู่ในสังกัดของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ดังนั้น เมื่อสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (ต่อมาแก้ไขเป็น “สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ”) ก็อยู่ในสังกัดของกระทรวงเช่นเดียวกัน ที่ประชุมจึงเห็นควรแก้ไขเป็น “...ให้สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่ส่งข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาและมาตรฐานการศึกษา การวิจัย และนวัตกรรม การให้บริการทางวิชาการ และข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องให้แก่กระทรวงหรือสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติแล้วแต่กรณี...”^{๑๖๑}

(๒) ร่างมาตรา ๔๒ และร่างมาตรา ๔๓

ที่ประชุมได้มีมติให้แก้ไขถ้อยคำเล็กน้อย โดยแก้ไขคำว่า “สภา” เป็น “สภานโยบาย” เพื่อให้สอดคล้องกับกรณีที่ได้มีการแก้ไขบทนิยามคำว่า “สภา” เป็น “สภานโยบาย”^{๑๖๒}

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตรานี้แต่อย่างใด^{๑๖๓}

<p>หมวด ๖ ทรัพยากรอุดมศึกษา</p> <hr/> <p>ส่วนที่ ๑ การจัดสรรทรัพยากรในการจัดการอุดมศึกษา</p> <hr/> <p>มาตรา ๔๕ การทำคำขอและการจัดสรรงบประมาณสำหรับการอุดมศึกษา ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) งบบุคลากรซึ่งเป็นเงินเดือน ค่าจ้าง และสิทธิประโยชน์ของบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวง ให้สถาบันอุดมศึกษาดังกล่าวทำคำขอเสนอต่อสำนักงานงบประมาณโดยตรง และให้สำนักงานงบประมาณจัดสรรงบประมาณให้เต็มตามกรอบอัตรากำลังบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงแต่ละแห่ง</p>	<p>การจัดสรรงบประมาณ สำหรับการอุดมศึกษา</p>
---	--

^{๑๖๑}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ วันอาทิตย์ ที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

^{๑๖๒}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๘/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

^{๑๖๓}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

<p>(๒) งบประมาณงานและงบรายจ่ายอื่นซึ่งเป็นงบประจำ รวมทั้งงบลงทุนอื่นที่ไม่ใช่งบลงทุนตาม (๓) ให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงทำคำขอเสนอต่อสำนักงบประมาณโดยตรง และให้สำนักงบประมาณจัดสรรในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไปหรืองบลงทุน แล้วแต่กรณี ให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวง เพื่อให้มีอิสระในการบริหารงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา โดยต้องคำนึงถึงคุณภาพและความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา</p> <p>(๓) งบลงทุนและงบเงินอุดหนุนเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษา และการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ และเงินอุดหนุนจากกองทุน ส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามกฎหมายว่าด้วยสถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ เพื่อใช้ในการพัฒนาวิทยาศาสตร์ การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม</p> <p>(๔) การจัดสรรเงินเข้ากองทุนให้กู้ยืมดอกเบี้ยต่ำให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชน เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น</p> <p>การจัดสรรงบประมาณตาม (๓) ต้องทำข้อตกลงการพัฒนาการอุดมศึกษากับสำนักงานปลัดกระทรวง หรือข้อตกลงการวิจัยและนวัตกรรมกับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แล้วแต่กรณี</p> <p>การจัดสรรงบประมาณตาม (๑) (๒) และ (๓) ต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับมาตรา ๒๔ ด้วย</p>	
---	--

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

เพื่อให้การทำคำขอและการจัดสรรงบประมาณสำหรับการอุดมศึกษาเป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งประเทศ จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าวให้ครอบคลุมทั้งบุคคลากร งบประมาณ งบลงทุน งบเงินอุดหนุน และงบรายจ่ายอื่น แต่สำหรับงบลงทุนและงบเงินอุดหนุนเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษา และการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ และเงินอุดหนุนจากกองทุน ส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามกฎหมายว่าด้วยสถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ เพื่อใช้ในการพัฒนาวิทยาศาสตร์ การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม นั้น ได้กำหนดหลักเกณฑ์เป็นการเฉพาะว่า จะต้องทำข้อตกลงการพัฒนาการอุดมศึกษากับสำนักงานปลัดกระทรวง หรือข้อตกลงการวิจัยและนวัตกรรมกับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แล้วแต่กรณีด้วย

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ร่างที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการ ปราบกฏดังนี้

“หมวด ๗

ทรัพยากรอุดมศึกษา

ส่วนที่ ๑

การจัดสรรทรัพยากรให้แก่การจัดการอุดมศึกษา

มาตรา ๖๙ ให้รัฐสนับสนุนงบประมาณแผ่นดินให้แก่การอุดมศึกษา โดยจัดสรรเป็นเงินงบประมาณเพื่อการศึกษา ดังนี้

(๑) งบประมาณในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไปให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ในสังกัดของกระทรวงการอุดมศึกษา ทั้งสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่เป็นส่วนราชการและสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินการ และงบลงทุน โดยให้มีอิสระในการบริหารงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงคุณภาพและความเสมอภาค ในโอกาสทางการศึกษา

(๒) ทุนการศึกษาในรูปของกองทุนกั๊ยมให้แก่ผู้เรียนที่มาจากครอบครัว ที่มีรายได้น้อยตามความเหมาะสมและความจำเป็น

(๓) จัดสรรเงินเข้ากองทุนกั๊ยมดอกเบ็ยต่ำให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชน เพื่อให้พึ่งตนเองได้”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

การประชุมในวาระที่หนึ่ง คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้ว มีข้อพิจารณาและได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๖๙^{๑๖๔} ดังนี้

(๑) ที่ประชุมได้เพิ่มความเป็น (๑) ของร่างมาตรา ๖๙ เพื่อให้ครอบคลุม งบประมาณที่รัฐจะต้องจัดสรรให้กับสถาบันอุดมศึกษา โดยกำหนดให้รัฐจัดสรรงบประมาณเพื่อเป็น เงินเดือน ค่าจ้าง และสิทธิประโยชน์ให้กับบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ นอกจากนี้ ด้วยเหตุที่ในปัจจุบันรัฐได้จัดสรรงบประมาณเป็นก้อนเพื่อเป็นเงินเดือนให้แก่บุคลากรของ สถาบันอุดมศึกษาโดยเฉพาะสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ โดยไม่รวมค่าสวัสดิการที่จะต้องจ่ายให้กับ บุคลากรของสถาบันอุดมศึกษา เป็นเหตุให้สถาบันอุดมศึกษาต้องนำเงินงบประมาณที่ได้รับนั้นมาแบ่งจ่าย เป็นสวัสดิการให้กับบุคลากรของตน จึงเป็นเหตุให้มีข้อโต้แย้งจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินว่า กรณีดังกล่าวเป็นการใช้จ่ายเงินงบประมาณไม่ถูกต้องเนื่องจากการใช้จ่ายงบประมาณผิดประเภท ดังนั้น ที่ประชุมจึงเห็นควรกำหนดให้รัฐต้องจัดสรรงบประมาณในเรื่องดังกล่าวให้เต็มตามจำนวน บุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐแต่ละแห่งด้วยเพื่อมิให้เกิดปัญหาดังกล่าวขึ้น

^{๑๖๔}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๑๐ วันศุกร์ ที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๑

(๒) ที่ประชุมได้ตัดความใน (๒) ของร่างมาตรา ๖๙ ออก เนื่องจากกรณีที่กำหนดให้รัฐจัดสรรงบประมาณเป็นทุนการศึกษาในรูปของกองทุนกู้ยืมให้แก่ผู้เรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อย นั้น เป็นการกำหนดให้จัดตั้งกองทุนที่มีวัตถุประสงค์ซ้ำซ้อนกับกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาซึ่งเป็นกองทุนที่ดำเนินการจัดตั้งขึ้นเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งมาตรา ๖๐ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดให้รัฐจัดสรรงบประมาณแผ่นดินเพื่อเป็นทุนการศึกษาในรูปของกองทุนกู้ยืมให้แก่ผู้เรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อยตามความเหมาะสมและความจำเป็น ดังนั้น หากประสงค์จะให้รัฐจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนในเรื่องนี้อีกก็สมควรที่จะกำหนดให้รัฐดำเนินการสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมให้แก่กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาซึ่งจะเป็นการเหมาะสมมากกว่า

(๓) ที่ประชุมได้แก้ไขความใน (๓) ของร่างมาตรา ๖๙ เนื่องจากที่ประชุมเห็นว่า การที่กำหนดให้รัฐจัดสรรเงินเข้ากองทุนกู้ยืมดอกเบี้ยต่ำให้สถาบันอุดมศึกษานั้น ควรมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้นำเงินที่ได้รับมาพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น มิใช่เป็นไปเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนพึ่งตนเองได้

(๔) ที่ประชุมได้เพิ่มความใน (๔) ของร่างมาตรา ๖๙ โดยกำหนดให้รัฐสามารถจัดสรรเงินทุนเพื่อการพัฒนาการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทาง และการวิจัยและการสร้างนวัตกรรมได้ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศหรือสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและสังคม โดยที่ประชุมได้นำหลักการมาจากร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ฉบับของคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษาในร่างมาตรา ๔๒ (๔) ที่กำหนดว่า “เงินทุนเพื่อการพัฒนาตามเป้าหมายของการอุดมศึกษา เพื่อการสร้างความสามารถในการแข่งขันของชาติ และหรือเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นหรือกิจกรรมการพัฒนาประเทศ”

นอกจากนี้ โดยเหตุที่ร่างมาตรา ๒๔ กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจจัดสถาบันอุดมศึกษาเป็นกลุ่ม โดยคำนึงถึงจุดมุ่งหมาย พันธกิจ ยุทธศาสตร์ ศักยภาพ และผลการดำเนินการที่ผ่านมาของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละกลุ่มได้ และกำหนดให้การจัดสรรงบประมาณของรัฐจะต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับการจัดกลุ่มดังกล่าวด้วย ดังนั้น เพื่อให้การจัดสรรงบประมาณของรัฐตามร่างมาตรา ๖๙ นี้มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับร่างมาตรา ๒๔ ที่ประชุมจึงได้เพิ่มความในร่างมาตรา ๖๙ วรรคสอง โดยกำหนดให้ในการจัดสรรงบประมาณตามร่างมาตรา ๖๙ (๑) (๒) และ (๔) ต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับร่างมาตรา ๒๔ ด้วย

ต่อมาที่ประชุมได้พิจารณาบททวนร่างมาตราดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง^{๑๖๔} เพื่อพิจารณาหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณสำหรับการอุดมศึกษาให้มีความสอดคล้องกับกระบวนการจัดสรรงบประมาณตามร่างพระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. โดยมีข้อพิจารณาในเบื้องต้นว่า การจัดสรรงบประมาณแผ่นดินสำหรับการอุดมศึกษาสมควรแบ่งออกเป็น ๔ ประเภท ได้แก่ (๑) งบบุคลากรจากงบประมาณแผ่นดิน (๒) งบดำเนินงานและรายจ่ายอื่นซึ่งเป็นงบประจำซึ่งต้องจัดสรรในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไป และ

^{๑๖๔}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๑๘ วันอังคาร ที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๑

(๓) เงินอุดหนุนจากกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาการผลิตกำลังคนระดับสูง เฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ เงินอุดหนุนจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อพัฒนาวิทยาศาสตร์ การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม เพื่อการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศหรือเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและสังคม และ (๔) การจัดสรรเงินเข้ากองทุนดอกเบี๋ยต่ำ ทั้งนี้ สำหรับเงินอุดหนุนจากกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษานั้นจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนการปฏิรูปการอุดมศึกษา เนื่องจากในอนาคตสถานนโยบายฯ จะใช้กองทุนนี้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนให้การจัดการอุดมศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ เป็นไปตามแนวทางที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดจึงจะได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุน หากสถาบันอุดมศึกษาใดจัดการศึกษาในสาขาวิชาที่ไม่เป็นไปตามความต้องการของประเทศก็จะได้ไม่ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณเพิ่มเติมเป็นพิเศษ แต่หากเป็นสาขาที่ประเทศต้องการกำลังคนในด้านดังกล่าวก็จะได้รับการส่งเสริมจากกองทุน เช่น สาขาวิศวกรรมหุ่นยนต์ (Robotics Engineering) หรือสาขาเกี่ยวกับปัญญาประดิษฐ์ (Artificial intelligence (AI)) ดังนั้น ที่ประชุมจึงมีมติให้แก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๖๙ โดยระบุประเภทการจัดสรรงบประมาณทั้ง ๔ ประเภทให้ชัดเจน และเพิ่มความเป็นวรรคสองโดยกำหนดให้การจัดสรรงบประมาณตาม (๓) ต้องทำข้อตกลงการพัฒนา กับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาหรือสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แล้วแต่กรณีด้วย

สำหรับการพิจารณาร่างมาตราดังกล่าวในวาระที่สอง ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า การจัดสรรงบประมาณที่เป็นเงินอุดหนุนจากกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาและเงินอุดหนุนจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตาม (๓) นั้น จะต้องจัดทำ “ข้อตกลงการพัฒนาการอุดมศึกษา” กับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแล้ว และจัดทำ “ข้อตกลงการวิจัยและนวัตกรรม” กับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แล้วแต่กรณีด้วย ที่ประชุมจึงได้มีมติให้แก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสองเป็น “การจัดสรรงบประมาณตาม (๓) ต้องทำข้อตกลงการพัฒนาการอุดมศึกษากับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา หรือข้อตกลงการวิจัยและนวัตกรรมกับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แล้วแต่กรณี”^{๑๖๖} โดยการพิจารณาในวาระที่สาม คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) มิได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรานี้แต่อย่างใด^{๑๖๗}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“หมวด ๖

ทรัพยากรอุดมศึกษา

^{๑๖๖}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒๗ วันศุกร์ ที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

^{๑๖๗}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๓๓ วันศุกร์ ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

ส่วนที่ ๑

การจัดสรรทรัพยากรในการจัดการอุดมศึกษา

“มาตรา ๔๔ การจัดสรรงบประมาณสำหรับการอุดมศึกษา ให้รัฐจัดสรรตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) งบบุคลากรซึ่งเป็นเงินเดือน ค่าจ้าง และสิทธิประโยชน์ของบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐซึ่งต้องจัดสรรจากงบประมาณแผ่นดินให้เต็มตามจำนวนบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐแต่ละแห่ง

(๒) งบดำเนินงานและรายจ่ายอื่น ซึ่งเป็นงบประจำซึ่งต้องจัดสรรในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไปให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวง เพื่อให้มีอิสระในการบริหารงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา โดยต้องคำนึงถึงคุณภาพและความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา

(๓) เงินอุดหนุนจากกองทุน เพื่อนำมาใช้ในการผลิตกำลังคนระดับสูง เฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ และเงินอุดหนุนจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามกฎหมายว่าด้วยสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ เพื่อใช้ในการพัฒนาวิทยาศาสตร์ การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม รวมทั้งสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ หรือเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและสังคม

(๔) การจัดสรรเงินเข้ากองทุนให้กู้ยืมดอกเบี้ยต่ำให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชน เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

การจัดสรรงบประมาณตาม (๓) ต้องทำข้อตกลงการพัฒนาการอุดมศึกษากับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา หรือข้อตกลงการวิจัยและนวัตกรรมกับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แล้วแต่กรณี

การจัดสรรงบประมาณตาม (๑) (๒) และ (๓) ต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับมาตรา ๒๔ ด้วย”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ

ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญฯ ได้มีการอภิปรายเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณอย่างกว้างขวาง โดยอาจจำแนกรายละเอียดและประเด็นที่มีการพิจารณาในชั้นคณะกรรมการวิสามัญฯ ดังนี้

(๑) งบบุคลากรตามร่างมาตรา ๔๔ (๑)

โดยปกติสถาบันอุดมศึกษาจะจ้างพนักงานด้วยเงินรายได้ของสถาบันอุดมศึกษาซึ่งเป็นเงินนอกงบประมาณอยู่แล้ว แต่ในร่างมาตรานี้จะกำหนดให้รัฐจัดสรรจากงบประมาณแผ่นดินให้เต็มตามจำนวนบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ที่ประชุม

จึงมีข้อสังเกตว่า ควรกำหนดถ้อยคำให้ชัดเจนว่าต้องจัดสรรให้เต็มอัตราจำนวนที่รัฐบาลอนุมัติ^{๑๖๘} แต่การจะกำหนดให้รัฐต้องจัดสรรงบประมาณเต็มตามจำนวนบุคลากรทั้งหมดอาจก่อให้เกิดภาระแก่รัฐในอนาคตได้ จึงเสนอให้แก้ไขถ้อยคำเป็น “กรอบอัตรากำลังบุคลากร”^{๑๖๙} ซึ่งต่อมาได้มีมติให้แก้ไขความในร่างมาตรา ๔๔ (๑) เป็น “(๑) งบประมาณซึ่งเป็นเงินเดือน ค่าจ้าง และสิทธิประโยชน์ของบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวง ให้สถาบันอุดมศึกษาทำคำขอเสนอต่อสำนักงานงบประมาณโดยตรงและให้สำนักงานงบประมาณซึ่งต้องจัดสรรจากงบประมาณแผ่นดินให้เต็มตามกรอบอัตรากำลังจำนวนบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงแต่ละแห่ง”^{๑๗๐}

(๒) งบดำเนินงานและงบรายจ่ายอื่นตามร่างมาตรา ๔๔ (๒)

ที่ประชุมมีข้อสังเกตว่า โดยปกติแล้วงบประมาณรายจ่ายสามารถจำแนกงบรายจ่ายได้ ๕ ประเภท ได้แก่ งบบุคลากร งบดำเนินการ งบลงทุน งบเงินอุดหนุน และงบรายจ่ายอื่น แต่กรณีตามร่างมาตรานี้ยังขาดเรื่องงบลงทุนเกี่ยวกับที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ซึ่งแต่เดิมจะใช้จากเงินรายได้ของสถาบันอุดมศึกษาส่วนหนึ่งในการดำเนินการในเรื่องดังกล่าว เนื่องจากไม่สามารถจัดสรรจากงบประมาณแผ่นดินได้ทั้งหมด จึงเห็นควรเพิ่มงบลงทุนเกี่ยวกับที่ดินและสิ่งปลูกสร้างไว้ใน (๒) ของร่างมาตรานี้ด้วย^{๑๗๑}

นอกจากนี้ ที่ประชุมยังมีข้อสังเกตว่า หากเป็นงบลงทุนอื่นที่ไม่ได้นำไปใช้ในการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางแล้ว จะถือว่าเป็นกรณีตามร่างมาตรา ๔๔ (๓) หรือไม่ ซึ่งที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีตามร่างมาตรา ๔๔ (๓) เป็นกรณีเฉพาะการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางเท่านั้น โดยจะต้องเสนอให้คณะกรรมการพิจารณางบประมาณด้านการอุดมศึกษาเป็นผู้พิจารณาก่อนที่จะเสนอไปยังสำนักงานงบประมาณเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไปตามที่กำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติสถานการณ์นโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. แต่หากเป็นงบลงทุนอื่นจะต้องขอไปยังสำนักงานงบประมาณโดยตรง ที่ประชุมจึงเสนอให้แก้ไขความในร่างมาตรา ๔๔ (๒) ให้ชัดเจนยิ่งขึ้นว่า กรณีตามร่างมาตรา ๔๔ (๒) ให้รวมถึงงบลงทุนอื่นที่ไม่ใช่งบลงทุนตาม (๓) ด้วย^{๑๗๒} โดยได้มีการแก้ไขเป็น “(๒) งบดำเนินงานและงบรายจ่ายอื่นซึ่งเป็นงบประจำ รวมทั้งงบลงทุนอื่นที่ไม่ใช่งบลงทุนตาม (๓) ให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวง

^{๑๖๘}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๘/๒๕๖๒ วันศุกร์ ที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๒

^{๑๖๙}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

^{๑๗๐}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๐/๒๕๖๒ วันเสาร์ ที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

^{๑๗๑}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๘/๒๕๖๒ วันศุกร์ ที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๒

^{๑๗๒}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ วันอาทิตย์ ที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

เจตนาธรรมพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

ทำคำขอเสนอต่อสำนักงบประมาณโดยตรง และให้สำนักงบประมาณ ซึ่งต้องจัดสรรในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไปหรือ**งบลงทุน** แล้วแต่กรณี ให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวง เพื่อให้มีอิสระในการบริหารงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา โดยต้องคำนึงถึงคุณภาพและความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา”^{๑๗๓}

(๓) งบเงินอุดหนุนเพื่อใช้ในการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศตามร่างมาตรา ๔๔ (๓)

เจตนาธรรมเดิมตามร่างมาตรานี้ ประสงค์ให้รัฐจัดสรรงบประมาณอุดหนุนจากเงินของกองทุนจำนวนสองกองทุน ได้แก่ เงินอุดหนุนจากกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยการอุดมศึกษา และเงินอุดหนุนจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามกฎหมายว่าด้วยสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ แต่โดยที่คณะกรรมการวิสามัญฯ มีมติให้ตัดบทบัญญัติทั้งหมดในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา (ส่วนที่ ๓ มาตรา ๔๙ ถึงมาตรา ๕๙) ออกแล้ว เนื่องจากคณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียนได้มีการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ เพื่อพิจารณาขอทบทวนเรื่องการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาตามร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ตามที่กระทรวงศึกษาธิการขอทบทวนเป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยมีมติเห็นควรไม่ให้มีการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา ด้วยเหตุผลสามประการ คือ (๑) กองทุนนี้มิได้มีแหล่งเงินทุนเหมือนกับกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ที่มีรายได้หลักมาจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) (๒) งบการดำเนินการด้านการผลิตและพัฒนาบัณฑิตในระดับอุดมศึกษาสามารถพิจารณาจากการจัดสรรเงินงบประมาณปกติได้ และ (๓) วัตถุประสงค์และกลุ่มเป้าหมายของกองทุนนี้มีความซ้ำซ้อนกับเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน^{๑๗๔} ซึ่งต่อมาคณะรัฐมนตรีก็ได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ เห็นชอบผลการพิจารณาขอทบทวนการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาของคณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียนตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและประธานกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียนเสนอด้วยแล้ว^{๑๗๕} ดังนั้น เงินที่จะนำมาใช้ในการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศจึงต้องมาจากงบประมาณแผ่นดินเป็นสำคัญ จึงเห็นควรให้แก้ไขความในร่างมาตรา ๔๔ (๓) เป็น “**งบลงทุนและเงินอุดหนุนจากกองทุน**เพื่อนำมาใช้ในการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทาง...”^{๑๗๖}

^{๑๗๓}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๒/๒๕๖๒ วันจันทร์ ที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

^{๑๗๔}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๕/๒๕๖๒ วันอาทิตย์ ที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

^{๑๗๕}มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ เรื่อง การเสนอความเห็นการขอทบทวนการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๖๓๓๖ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

^{๑๗๖}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

นอกจากนี้ ที่ประชุมยังมีข้อสังเกตว่า วัตถุประสงค์ในการจัดสรรงบลงทุนและเงินอุดหนุนตามร่างมาตรา ๔๔ (๓) นั้น ยังจำกัดอยู่เพียงการผลิตกำลังคนเท่านั้น ยังไม่ครอบคลุมถึงการผลิตผลงานของสถาบันอุดมศึกษาในรูปแบบอื่นด้วย เช่น การจัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศ ดังนั้น ที่ประชุมจึงเห็นควรขยายความในร่างมาตรา ๔๔ (๓) ให้ครอบคลุมเรื่องการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา (capacity building) ซึ่งถือเป็นวัตถุประสงค์ประการหนึ่งของกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาด้วย^{๑๗๗} ต่อมาจึงได้มีการแก้ไขเป็น “(๓) งบลงทุนและงบเงินอุดหนุนจากกองทุนเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาและการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ...”^{๑๗๘}

สำหรับความในวรรคสองของร่างมาตรา ๔๔ ที่กำหนดให้การจัดสรรงบประมาณที่เป็นงบเงินอุดหนุนในการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทาง จะต้องทำข้อตกลงการพัฒนาการอุดมศึกษากับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา นั้น ที่ประชุมเห็นว่าต้องแก้ไขจาก “สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา” เป็น “สำนักงานปลัดกระทรวง”^{๑๗๙} เพื่อให้สอดคล้องกับมติของคณะกรรมการวิสามัญฯ เกี่ยวกับการปรับโครงสร้างของส่วนราชการในกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ตามร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ที่เห็นควรให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นส่วนงานที่อยู่ในสำนักงานปลัดกระทรวง^{๑๘๐}

(๔) การจัดสรรเงินเข้ากองทุนให้กู้ยืมดอกเบี้ยต่ำให้แก่สถาบันอุดมศึกษา เอกชนตามร่างมาตรา ๔๔ (๔)

ที่ประชุมได้กล่าวถึงเจตนารมณ์ในการบัญญัติความในส่วนนี้ไว้ เพื่อเป็นการเน้นย้ำว่า ภาครัฐยังให้การสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาในการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และสถาบันอุดมศึกษาเอกชนยังมีสิทธิได้รับประโยชน์จากเงินในส่วนนี้อยู่ สำหรับการจัดสรรเงินในส่วนนี้ปัจจุบันเป็นการดำเนินการในรูปแบบของคณะกรรมการ ซึ่งในแต่ละปีสถาบันอุดมศึกษาเอกชนสามารถเสนอขอไปยังคณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียนเพื่อพิจารณาตามกรอบงบประมาณที่ได้รับจัดสรรในแต่ละปีได้^{๑๘๑}

^{๑๗๗}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๒/๒๕๖๒ วันจันทร์ ที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

^{๑๗๘}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๓/๒๕๖๒ วันพุธ ที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

^{๑๗๙}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๘/๒๕๖๒ วันศุกร์ ที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๒

^{๑๘๐}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๔/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

^{๑๘๑}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๘/๒๕๖๒ วันศุกร์ ที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๒

คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้แก้ไขร่างมาตรา ๔๔ ดังนี้

มาตรา ๔๔ การทำคำขอและการจัดสรรงบประมาณสำหรับการอุดมศึกษา ให้ดำเนินการรัฐจัดสรรตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) งบบุคลากรซึ่งเป็นเงินเดือน ค่าจ้าง และสิทธิประโยชน์ของบุคลากร ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวง ให้สถาบันอุดมศึกษาดังกล่าวทำคำขอเสนอต่อ สำนักงบประมาณโดยตรงและให้สำนักงบประมาณซึ่งต้องจัดสรรจากงบประมาณแผ่นดินให้เต็มตาม กรอบอัตรากำลังจำนวนบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงแต่ละแห่ง

(๒) งบดำเนินงานและงบรายจ่ายอื่นซึ่งเป็นงบประจำ รวมทั้งงบลงทุนอื่นที่ไม่ใช่งบลงทุนตาม (๓) ให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงทำคำขอเสนอต่อสำนัก งบประมาณโดยตรง และให้สำนักงบประมาณซึ่งต้องจัดสรรในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไปหรืองบลงทุน แล้วแต่กรณีให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวง เพื่อให้มีอิสระในการบริหาร งบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา โดยต้องคำนึงถึงคุณภาพและความเสมอภาคในโอกาส ทางการศึกษา

(๓) งบลงทุนและงบเงินอุดหนุนจากกองทุน เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนา ความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาและการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของ ประเทศ และเงินอุดหนุนจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามกฎหมายว่าด้วย สถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ เพื่อใช้ในการพัฒนา วิทยาศาสตร์ การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม รวมทั้งสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ หรือเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและสังคม

(๔) การจัดสรรเงินเข้ากองทุนให้กัวยืมดอกเบี้ยต่ำให้แก่สถาบันอุดมศึกษา เอกชน เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

การจัดสรรงบประมาณตาม (๓) ต้องทำข้อตกลงการพัฒนาการอุดมศึกษา กับสำนักงานปลัดกระทรวงสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา หรือข้อตกลงการวิจัยและ นวัตกรรมกับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แล้วแต่กรณี

การจัดสรรงบประมาณตาม (๑) (๒) และ (๓) ต้องดำเนินการให้สอดคล้อง กับมาตรา ๒๔ ด้วย”^{๑๘๒}

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตรานี้ แต่อย่างไร^{๑๘๓}

^{๑๘๒}รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ.

^{๑๘๓}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

<p>มาตรา ๔๖ ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมและความสนับสนุนเป็นพิเศษอื่นให้แก่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐตามมาตรา ๒๔ วรรคสอง และสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่สามารถดำเนินงานได้เกินกว่าเป้าหมายที่คณะรัฐมนตรีกำหนด โดยข้อเสนอของสภานโยบาย</p> <p>หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสนับสนุนเงินงบประมาณเพิ่มเติม และความสนับสนุนเป็นพิเศษอื่นตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยข้อเสนอของสภานโยบาย</p>	<p>งบประมาณเพิ่มเติม และความสนับสนุน เป็นพิเศษอื่นให้แก่ สถาบันอุดมศึกษา ของรัฐ</p>
--	---

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

เพื่อเป็นการส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการตามพันธกิจหลักในการให้การศึกษาอบรมทักษะอาชีพะชั้นสูงตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนการปฏิรูปประเทศ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และผลักดันให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐเร่งดำเนินงานให้เกินกว่าเป้าหมายที่คณะรัฐมนตรีกำหนด โดยให้สถาบันอุดมศึกษานั้นได้รับสนับสนุนเงินงบประมาณเพิ่มเติมและความสนับสนุนเป็นพิเศษอื่น

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ร่างที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการ ปรากฏดังนี้

“มาตรา ๗๐ รัฐอาจพิจารณาสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมให้แก่สถาบันอุดมศึกษาที่สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามพันธกิจ ศักยภาพ คุณภาพ หรือจุดมุ่งหมาย ตามกลุ่มยุทธศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษานั้น และสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสอดคล้องกับความต้องการของประเทศได้

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมให้แก่สถาบันอุดมศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

การประชุมในวาระที่หนึ่ง ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้ชี้แจงว่า ร่างมาตรานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้รัฐสามารถสนับสนุนเงินรางวัลให้แก่สถาบันอุดมศึกษา หรือคณะที่จัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ที่ประชุมจึงเห็นควรแก้ไขความในร่างมาตรานี้ โดยให้รัฐพิจารณาสนับสนุนเงินรางวัลพิเศษโดยจัดสรรเป็นเงินงบประมาณเพิ่มเติมให้แก่สถาบันอุดมศึกษาที่สามารถดำเนินงานได้ตามเป้าหมายที่คณะรัฐมนตรีกำหนด โดยข้อเสนอของสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ตามกฎหมายว่าด้วยสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และกำหนดให้คณะรัฐมนตรีโดยข้อเสนอของสภานโยบาย เป็นผู้ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสนับสนุนเงินรางวัลพิเศษ

เจตนารมณ์พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

ดังกล่าว เพื่อให้มีความชัดเจนและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ตามที่ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ชี้แจงไว้^{๑๘๔}

ต่อมาฝ่ายเลขานุการฯ ได้ปรับปรุงร่างฯ ดังกล่าว โดยได้นำหลักการตามร่างมาตรา ๒๔ วรรคสอง ที่กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาอาจได้รับความสนับสนุนเป็นพิเศษจากรัฐตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด มากำหนดไว้ในร่างมาตรา ๗๐ ด้วย ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นด้วยกับร่างฯ ที่ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอ แต่ได้มีการแก้ไขถ้อยคำเล็กน้อยจากเดิมที่กำหนดไว้ว่าเป็นการสนับสนุนเงินรางวัลพิเศษ โดยแก้ไขเป็นการให้ความสนับสนุนเป็นพิเศษอื่น และแก้ไขเงื่อนไขที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐจะได้รับการสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมและความสนับสนุนเป็นพิเศษอื่น เมื่อสถาบันอุดมศึกษาของรัฐนั้นสามารถดำเนินงานได้เกินกว่าเป้าหมายที่คณะรัฐมนตรีกำหนด จากเดิมที่กำหนดว่าแค่เพียงดำเนินงานได้ตามเป้าหมายที่คณะรัฐมนตรีกำหนด^{๑๘๕}

ทั้งนี้ สำหรับการพิจารณาร่างมาตราดังกล่าวในวาระที่สอง^{๑๘๖} ที่ประชุมได้แก้ไขความตอนท้ายในวรรคหนึ่งจาก “สภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ” เป็น “สภา” เนื่องจากได้มีการกำหนดนิยามคำว่า “สภา” ไว้แล้ว โดยการพิจารณาในวาระที่สาม คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) มิได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมแต่อย่างใด^{๑๘๗}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๔๕ ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมและความสนับสนุนเป็นพิเศษอื่นให้แก่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐตามมาตรา ๒๔ วรรคสอง และสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่สามารถดำเนินงานได้เกินกว่าเป้าหมายที่คณะรัฐมนตรีกำหนดโดยข้อเสนอของสภา

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสนับสนุนเงินงบประมาณเพิ่มเติมและความสนับสนุนเป็นพิเศษอื่นตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยข้อเสนอของสภา”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ

ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญฯ ได้พิจารณาบทบัญญัติร่างมาตรานี้แล้ว มีมติให้แก้ไขคำว่า “สภา” เป็น “สภานโยบาย” เพื่อให้สอดคล้องกับมติที่ประชุมซึ่งได้แก้ไขบทนิยามคำว่า “สภา” เป็น “สภานโยบาย”^{๑๘๘}

^{๑๘๔}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๑๐ วันศุกร์ ที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๑

^{๑๘๕}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๑๘ วันอังคาร ที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๑

^{๑๘๖}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒๗ วันศุกร์ ที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

พฤศจิกายน ๒๕๖๑

^{๑๘๗}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๓๓ วันศุกร์ ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

พฤศจิกายน ๒๕๖๑

^{๑๘๘}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง

ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มี การแก้ไขร่างมาตรานี้ แต่อย่างไร^{๑๘๙}

มาตรา ๔๗ ในกรณีที่เห็นสมควร คณะรัฐมนตรีโดยข้อเสนอ ร่วมกันของกระทรวงและกระทรวงการคลังอาจมีมติให้จัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาขึ้น เพื่อพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาและส่งเสริมการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ	การจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา โดยข้อเสนอ ร่วมกันของกระทรวงการอุดมศึกษา และกระทรวงการคลัง
---	---

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

เพื่อเป็นการรองรับให้มีการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาขึ้นได้ แต่จะต้องเป็นการจัดตั้งขึ้นโดยมติคณะรัฐมนตรีภายใต้ข้อเสนอ ร่วมกันของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมและกระทรวงการคลัง โดยกองทุนนี้จะต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา และเพื่อส่งเสริมการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ไม่มีหลักการนี้ในร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

-ไม่มี-

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

-ไม่มี-

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ

บทบัญญัติมาตรานี้ได้เพิ่มขึ้นมาใหม่ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญฯ เนื่องจากที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า ควรกำหนดให้มีบทบัญญัติอันเป็นการรองรับเรื่องการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ด้วย โดยกองทุนนี้จะจัดตั้งขึ้นได้ก็แต่โดยมติคณะรัฐมนตรีมีมติให้จัดตั้ง โดยข้อเสนอ ร่วมกันของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมและกระทรวงการคลัง นอกจากนี้ ยังได้กำหนดวัตถุประสงค์ของกองทุนที่จะ

^{๑๘๙}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

เจตนารมณ์พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

จัดตั้งขึ้นนี้ไว้ด้วยว่า จะต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา และเพื่อส่งเสริมการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ^{๑๙๐} ดังนี้

“มาตรา ๔๕/๑ คณะรัฐมนตรี โดยข้อเสนอร่วมกันของกระทรวงและกระทรวงการคลังอาจจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาเพื่อส่งเสริมการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ

วัตถุประสงค์ หน้าที่และอำนาจ การบริหาร และการติดตามตรวจสอบกองทุนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา”

ต่อมาในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่อยู่ในวงงานของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ คณะกรรมการฯ ได้มีมติให้เพิ่มวัตถุประสงค์ของกองทุนที่จะจัดตั้งขึ้นให้สอดคล้องกับบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณสำหรับการอุดมศึกษาตามร่างมาตรา ๔๔ (๓) และได้แก้ไขถ้อยคำในร่างมาตรา ๔๕/๑ วรรคหนึ่ง เพื่อให้เหมาะสมยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ในเรื่องการบริหารงานกองทุนนั้น ย่อมจะต้องดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารทุนหมุนเวียนอยู่แล้ว จึงเห็นควรให้ตัดความในวรรคสองออก ดังนี้

“มาตรา ๔๕/๑ ในกรณีที่เห็นสมควร คณะรัฐมนตรีโดยข้อเสนอร่วมกันของกระทรวงและกระทรวงการคลังอาจมีมติให้จัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาขึ้นเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษา และเพื่อส่งเสริมการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ

วัตถุประสงค์ หน้าที่และอำนาจ การบริหาร และการติดตามตรวจสอบกองทุนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา”

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตรานี้แต่อย่างใด^{๑๙๑}

มาตรา ๔๘ คณะรัฐมนตรีอาจกำหนดมาตรการทางการเงิน การคลัง และมาตรการอื่นเพื่อการระดมทรัพยากรมาพัฒนาการอุดมศึกษาได้ การกำหนดมาตรการตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น	มาตรการในการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา
---	--

^{๑๙๐}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

^{๑๙๑}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

เพื่อเป็นการส่งเสริมให้การอุดมศึกษาได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพ อันจะเป็นการสร้างพื้นฐานของการพัฒนากำลังคนของประเทศและการขับเคลื่อนประเทศไทยให้มีความเจริญก้าวหน้าตามนโยบายของรัฐบาลต่อไป จึงกำหนดให้มีการระดมทรัพยากรโดยอาศัยมาตรการต่าง ๆ ตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ร่างที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการ ปรากฏดังนี้

“มาตรา ๗๑ ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณ การเงิน และทรัพย์สิน ทั้งจากรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่น ทั้งในประเทศ และต่างประเทศมาใช้ในการอุดมศึกษา ดังนี้

(๑) ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดมทรัพยากรเพื่อการอุดมศึกษา โดยอาจจัดเก็บภาษีเพื่อการอุดมศึกษาได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

(๒) ให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ระดมทรัพยากรเพื่อการอุดมศึกษา โดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการอุดมศึกษา บริจาคทรัพย์สิน และทรัพยากรอื่นให้แก่สถาบันอุดมศึกษา และมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการอุดมศึกษา ตามความเหมาะสมและความจำเป็น

ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริมและให้แรงจูงใจในการระดมทรัพยากรตามวรรคหนึ่ง โดยการสนับสนุน การอุดหนุน และการใช้มาตรการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษี ตามความเหมาะสมและความจำเป็น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายกำหนด”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

โดยการประชุมร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวในวาระที่หนึ่ง คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า ความในร่างมาตรา ๗๑ มีหลักการเช่นเดียวกับมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงได้ตัดร่างมาตรานี้ออกเนื่องจากไม่ควรกำหนดบทบัญญัติในเรื่องเดียวกันซ้ำอีก^{๑๙๒}

ต่อมาที่ประชุมฯ ได้พิจารณาทบทวนหลักการเรื่องการระดมทรัพยากรเพื่อการอุดมศึกษาตามร่างฯ ที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอมาอีกครั้งหนึ่ง โดยที่ประชุมเห็นว่าการกำหนดหลักเกณฑ์ตามร่างมาตราดังกล่าวมีลักษณะเป็นแนวทางกว้าง ๆ ซึ่งมีแนวโน้มที่จะไม่สามารถผลักดันให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการอุดมศึกษาได้จริง ที่ประชุมจึงเห็นควรกำหนด

^{๑๙๒}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๑๐ วันศุกร์ ที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๑

เจตนาธรรม์พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

หลักเกณฑ์ให้ชัดเจนว่า ให้คณะรัฐมนตรีเป็นผู้กำหนดมาตรการทางการเงิน การคลัง และมาตรการอื่น เพื่อการระดมทรัพยากรมาพัฒนาการอุดมศึกษาได้^{๑๙๓} สำหรับการพิจารณาในวาระที่สองและวาระที่สาม คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) มิได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมแต่อย่างใด^{๑๙๔}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๔๖ คณะรัฐมนตรีอาจกำหนดมาตรการทางการเงิน การคลัง และมาตรการอื่น เพื่อการระดมทรัพยากรมาพัฒนาการอุดมศึกษาได้

การกำหนดมาตรการตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ

ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญฯ ได้พิจารณาบทบัญญัติร่างมาตรานี้แล้ว มีมติให้ผ่านการตรวจพิจารณาตามร่างที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมแต่อย่างใด

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตรานี้แต่อย่างใด^{๑๙๕}

มาตรา ๔๙ เงินรายได้ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน	เงินรายได้ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐไม่ต้องนำส่งคลัง
--	--

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

เพื่อเป็นการกำหนดบทยกเว้นมิให้เงินรายได้ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเป็นรายได้ที่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน เนื่องจากรายได้จากการดำเนินงานถือเป็นรายได้ของสถาบันอุดมศึกษาภายใต้การควบคุมดูแลของสภามหาวิทยาลัย จึงไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลัง ตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและกฎหมายว่าด้วยวิธีงบประมาณ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการที่กำหนดในมาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

^{๑๙๓}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๑๘ วันอังคาร ที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๑

^{๑๙๔}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒๗ วันศุกร์ ที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ และครั้งที่ ๓๓ วันศุกร์ ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

^{๑๙๕}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ไม่มีหลักการนี้ในร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้ว เห็นควรเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับเงินรายได้ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ โดยให้ถือว่าไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งคลัง เป็นรายได้แผ่นดินตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือกฎหมายอื่น ซึ่งหลักการที่เพิ่มเติมนี้สอดคล้องกับกฎหมายจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งที่กำหนดเรื่องนี้ไว้ในลักษณะเดียวกัน^{๑๙๖} ดังนี้

“มาตรา ๗๑/๑ เงินรายได้ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือกฎหมายอื่น”

ต่อมาที่ประชุมฯ ได้พิจารณาทบทวนร่างมาตรา ๗๑/๑ โดยได้ตัดความว่า “ตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือกฎหมายอื่น” ออก เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางในการร่างกฎหมายในปัจจุบัน^{๑๙๗} และการพิจารณาร่างมาตราดังกล่าว ในวาระที่สองและวาระที่สาม คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) มิได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมแต่อย่างใด^{๑๙๘}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๔๗ เงินรายได้ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกาฯ ได้พิจารณาบทบัญญัติร่างมาตรานี้แล้ว มีมติให้ผ่านการตรวจพิจารณาตามร่างที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมแต่อย่างใด

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตรานี้แต่อย่างใด^{๑๙๙}

^{๑๙๖}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๑๐ วันศุกร์ ที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๑

^{๑๙๗}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๑๘ วันอังคาร ที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๑

^{๑๙๘}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒๗ วันศุกร์ ที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ และครั้งที่ ๓๓ วันศุกร์ ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

^{๑๙๙}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

<p>ส่วนที่ ๒</p> <p>การจัดการทรัพยากรของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ</p> <hr/>	<p>อำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาผลประโยชน์ จากทรัพย์สินของ สถาบันอุดมศึกษา</p>
<p>มาตรา ๕๐ ให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ มีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถาบันอุดมศึกษานั้น ทั้งที่เป็นที่ราชพัสดุตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ และที่เป็นทรัพย์สินอื่น รวมทั้งจัดหารายได้จากบริการของสถาบันอุดมศึกษา และเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาที่ไม่ขัดหรือแย้งกับนโยบาย วัตถุประสงค์ และภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา</p> <p>บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ได้มาโดยมีผู้อุทิศให้ หรือโดยการซื้อหรือแลกเปลี่ยนจากรายได้ของสถาบันอุดมศึกษา ไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุ และให้เป็นกรรมสิทธิ์ของสถาบันอุดมศึกษานั้น</p> <p>บรรดารายได้และผลประโยชน์ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ รวมทั้งผลประโยชน์ที่เกิดจากที่ราชพัสดุ เบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาการศึกษา และเบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาการซื้อทรัพย์สินหรือจ้างทำของที่ดำเนินการโดยใช้เงินงบประมาณ รายได้จากทรัพย์สินทางปัญญาที่เกิดขึ้นจากการวิจัยไม่ว่าจะมาจากแหล่งทุนใด ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน</p>	

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

เพื่อเป็นการกำหนดหน้าที่และอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถาบันอุดมศึกษาให้เกิดความชัดเจนว่า สถาบันอุดมศึกษามีอำนาจจัดการทรัพย์สิน รายได้ และผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากทรัพย์สินของสถาบันอุดมศึกษา และเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษามีความคล่องตัวในการจัดการทรัพย์สินและบริหารรายได้มากยิ่งขึ้น

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ร่างที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการ ปรากฏดังนี้

“ส่วนที่ ๒

การจัดการทรัพยากรของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

มาตรา ๗๒ ให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐเป็นส่วนราชการ มีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถาบันอุดมศึกษานั้น ทั้งที่เป็นที่ราชพัสดุ ตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ และที่เป็นทรัพย์สินอื่น รวมทั้งจัดหารายได้จากบริการของ

เจตนารมณ์พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

สถาบันอุดมศึกษา และเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาที่ไม่ขัดหรือแย้งกับนโยบาย วัตถุประสงค์ และภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา

บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่เป็นส่วนราชการได้มา โดยมีผู้อุทิศให้ หรือโดยการซื้อหรือแลกเปลี่ยนจากรายได้ของสถาบันอุดมศึกษา ไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุ และให้เป็นกรรมสิทธิ์ของสถาบันอุดมศึกษานั้น

บรรดารายได้และผลประโยชน์ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่เป็นส่วนราชการ รวมทั้งผลประโยชน์ที่เกิดจากที่ราชพัสดุ เบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาการศึกษา และเบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาการซื้อทรัพย์สินหรือจ้างทำของที่ดำเนินการโดยใช้เงินงบประมาณ รายได้จากทรัพย์สินทางปัญญาที่เกิดขึ้นจากการวิจัยไม่ว่าจะมาจากแหล่งทุนใด ไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือกฎหมายอื่น”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

การประชุมร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวในวาระที่หนึ่ง คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วมีมติให้รอการพิจารณาร่างมาตราชี้ไว้ก่อน^{๒๐๐} ต่อมาที่ประชุมมีมติให้ผ่านการพิจารณาร่างมาตรา ๗๒ โดยแก้ไขคำว่า “สถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่เป็นส่วนราชการ” เป็น “สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ” เนื่องจากหลักการในเรื่องการปกครองดูแลทรัพย์สินของสถาบันอุดมศึกษาตามร่างมาตราชี้ต้องใช้บังคับกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐทุกประเภท^{๒๐๑} สำหรับการพิจารณาร่างมาตราชี้ดังกล่าวในวาระที่สองและวาระที่สาม คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) มิได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมแต่อย่างใด^{๒๐๒}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“ส่วนที่ ๒

การจัดการทรัพยากรของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

มาตรา ๔๘ ให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ มีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถาบันอุดมศึกษานั้น ทั้งที่เป็นที่ราชพัสดุ ตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ และที่เป็นทรัพย์สินอื่น รวมทั้งจัดหารายได้จากบริการของสถาบันอุดมศึกษา และเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาที่ไม่ขัดหรือแย้งกับนโยบาย วัตถุประสงค์ และภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา

^{๒๐๐}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๑๐ วันศุกร์ ที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๑

^{๒๐๑}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๑๘ วันอังคาร ที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๑

^{๒๐๒}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒๗ วันศุกร์ ที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ และครั้งที่ ๓๓ วันศุกร์ ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เจตนาธรรม์พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐได้มาโดยมีผู้อุทิศให้ หรือโดยการซื้อหรือแลกเปลี่ยนจากรายได้ของสถาบันอุดมศึกษา ไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุ และให้เป็นกรรมสิทธิ์ของสถาบันอุดมศึกษานั้น

บรรดารายได้และผลประโยชน์ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ รวมทั้งผลประโยชน์ที่เกิดจากที่ราชพัสดุ เบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาการศึกษา และเบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาการซื้อทรัพย์สินหรือจ้างทำของที่ดำเนินการโดยใช้เงินงบประมาณ รายได้จากทรัพย์สินทางปัญญาที่เกิดขึ้นจากการวิจัยไม่ว่าจะมาจากแหล่งทุนใด ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ

ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ ได้พิจารณาบทบัญญัติร่างมาตรานี้แล้ว มีมติให้ผ่านการตรวจพิจารณาตามร่างที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมแต่อย่างใด

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตรานี้แต่อย่างใด^{๒๐๓}

<p>หมวด ๗</p> <p>การควบคุมและกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษา</p> <hr/> <p>มาตรา ๕๑ รัฐมนตรีมีหน้าที่และอำนาจในการกำกับดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสถาบันอุดมศึกษา และให้สอดคล้องกับกฎหมาย นโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนด้านการอุดมศึกษา และแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศที่สภานโยบายกำหนด ตามกฎหมายว่าด้วยสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ตลอดจนนโยบายของรัฐบาลและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงเป็นการเฉพาะ หลักการของการจัดการอุดมศึกษาตามมาตรา ๙ รวมถึงการควบคุมมาตรฐานการศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษานั้น ๆ</p>	<p>หน้าที่และอำนาจ ของรัฐมนตรีในการ กำกับดูแลสถาบัน อุดมศึกษาของรัฐ ในสังกัดของกระทรวง การอุดมศึกษา</p>
--	---

^{๒๐๓}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

<p>ในกรณีที่มีปัญหาในการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงที่ขัดต่อกฎหมายความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือการไม่ปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลอย่างร้ายแรง หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานการอุดมศึกษาอย่างร้ายแรง หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อส่วนรวม ให้รัฐมนตรีโดยข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการอุดมศึกษาหรือคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา แล้วแต่กรณี แจ้งสภาสถาบันอุดมศึกษาให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้น ในกรณีที่สภาสถาบันอุดมศึกษาไม่ดำเนินการ ดำเนินการล่าช้าเกินสมควร หรือไม่สามารแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ ให้รัฐมนตรีโดยข้อเสนอแนะและความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษาหรือคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา แล้วแต่กรณี วินิจฉัยชี้ขาด สั่งให้กระทำการ ยับยั้งหรือยุติการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาดังกล่าวได้</p> <p>ในกรณีที่สภาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวง เห็นว่าการวินิจฉัยชี้ขาดหรือการสั่งให้กระทำการ ยับยั้งหรือยุติการดำเนินการตามวรรคสองมิชอบ ให้สามารถอุทธรณ์ต่อคณะรัฐมนตรีได้ การอุทธรณ์ไม่เป็นเหตุให้ทุเลาการดำเนินการตามคำวินิจฉัยหรือคำสั่งนั้น เมื่อคณะรัฐมนตรีวินิจฉัยเป็นประการใดแล้ว ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะรัฐมนตรีในการดำเนินการตามวรรคนี้ คณะรัฐมนตรีอาจแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นเพื่อพิจารณาทำความเห็นเสนอต่อคณะรัฐมนตรีก็ได้</p> <p>การกำกับดูแลตามวรรคหนึ่งและวรรคสองต้องทำเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม โดยคำนึงถึงความเหมาะสม ความเป็นอิสระ และความแตกต่างของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละประเภทและกลุ่มด้วย</p>	
--	--

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

เพื่อเป็นการกำหนดหน้าที่และอำนาจของรัฐมนตรีในการกำกับดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อมิให้มีการดำเนินการที่ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย และเพื่อให้การจัดการอุดมศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาสอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนด้านการอุดมศึกษา และแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศที่สภานโยบายกำหนด

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ร่างที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการ ปราบกฏดังนี้

“หมวด ๘

การควบคุมและกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษา

มาตรา ๗๙ รัฐมนตรีมีหน้าที่และอำนาจในการกำกับดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงการอุดมศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสถาบันอุดมศึกษา และให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษาเป็นการเฉพาะ รวมถึงการควบคุมมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา

ในกรณีที่มีปัญหาในการดำเนินกิจการของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงการอุดมศึกษาซึ่งอาจเกิดความเสียหายต่อส่วนรวม ให้รัฐมนตรีแจ้งสภาสถาบันอุดมศึกษาให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้น ในกรณีที่สภาสถาบันอุดมศึกษาไม่ดำเนินการ ดำเนินการล่าช้าเกินสมควร หรือไม่สามารแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ ให้รัฐมนตรีเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาเมื่อคณะรัฐมนตรีวินิจฉัยเป็นประการใดแล้ว ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะรัฐมนตรี

การกำกับดูแลตามวรรคหนึ่งและวรรคสองต้องทำเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ของสถาบันอุดมศึกษาหรือประโยชน์ของส่วนรวม โดยคำนึงถึงความเหมาะสม ความเป็นอิสระ และความแตกต่างของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละรูปแบบและแต่ละประเภท”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นชอบในหลักการของร่างมาตราดังกล่าว โดยการประชุมร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวในวาระที่หนึ่ง^{๒๐๔} ที่ประชุมได้มีมติแก้ไขปรับปรุงร่างฯ ดังนี้

(๑) ได้แก้ไขความในวรรคหนึ่งจากเดิมที่กำหนดให้รัฐมนตรีมีหน้าที่และอำนาจในการกำกับดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงให้สอดคล้องกับ “นโยบายของรัฐบาลหรือมติคณะรัฐมนตรี” เป็นให้สอดคล้องกับ “กฎหมาย นโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนด้านการอุดมศึกษา และแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศที่สภากำหนด ตามกฎหมายว่าด้วยสถานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ตลอดจนนโยบายของรัฐบาลและมติคณะรัฐมนตรี” นอกจากนี้ ยังต้องสอดคล้องกับ “หลักการของการจัดการอุดมศึกษา” ตามที่กำหนดในร่างมาตรา ๘ ด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้มีความครอบคลุมมากยิ่งขึ้น สำหรับหน้าที่และอำนาจในการควบคุมมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษานั้น ที่ประชุมเห็นว่าเป็นหน้าที่และอำนาจที่จำเป็นจะต้องมีทั้งในส่วนของรัฐมนตรีและคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาด้วย

^{๒๐๔}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๑๙ วันพุธ ที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๑

(๒) ได้แก้ไขความในวรรคสองเพื่อให้บทบัญญัติตามร่างมาตราที่สอดรับกับบทบัญญัติในร่างมาตรา ๑๘ (๑๑) และ (๑๒) ของร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ที่ประชุมจึงเห็นควรแก้ไขให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น โดยกำหนดให้ในกรณีที่มีปัญหาในการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงที่ขัดต่อกฎหมาย ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือการไม่ปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลอย่างร้ายแรง หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานการอุดมศึกษาอย่างร้ายแรง หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อส่วนรวม ให้รัฐมนตรีโดยข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการอุดมศึกษาหรือคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา แล้วแต่กรณี แจ้งสภาสถาบันอุดมศึกษาให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้น ในกรณีที่สภาสถาบันอุดมศึกษาไม่ดำเนินการ ดำเนินการล่าช้าเกินสมควร หรือไม่สามารแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ ให้รัฐมนตรีโดยข้อเสนอแนะและความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษาหรือคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา แล้วแต่กรณี วินิจฉัยสั่งการเพื่อยับยั้งหรือยุติการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาดังกล่าวได้

นอกจากนี้ ที่ประชุมเห็นควรเพิ่มบทบัญญัติในวรรคสามเกี่ยวกับสิทธิอุทธรณ์แก่สภาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวง ในกรณีที่เห็นว่าการวินิจฉัยสั่งการของรัฐมนตรีตามวรรคสองเป็นไปโดยมิชอบ โดยให้สามารถอุทธรณ์ต่อคณะรัฐมนตรีได้ และให้คณะรัฐมนตรีอาจแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นเพื่อพิจารณาให้ความเห็นเสนอต่อคณะรัฐมนตรีก็ได้

ในการพิจารณาร่างमतาดังกล่าวในวาระที่สอง ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงดำเนินการใด ๆ ตามที่กำหนดไว้ในร่างมาตรา ๖๒ วรรคสอง เช่น การดำเนินการที่ขัดต่อกฎหมาย ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือการไม่ปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลอย่างร้ายแรง นั้น เห็นควรกำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดหรือสั่งให้สถาบันอุดมศึกษานั้นกระทำการใด ๆ ได้ด้วย ทั้งนี้ จึงได้แก้ไขความในวรรคสามให้สอดคล้องกับกรณีที่ได้มีการแก้ไขกรณีดังกล่าวด้วย นอกจากนี้ ได้แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิในการอุทธรณ์ต่อคณะรัฐมนตรีด้วยว่า “การอุทธรณ์ไม่เป็นเหตุให้ทุเลาการดำเนินการตามคำวินิจฉัยหรือคำสั่งนั้น” เพื่อให้สามารถบังคับการให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยชี้ขาดหรือการสั่งการของรัฐมนตรีต่อไปได้ แม้ว่าจะมีสภาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงได้ใช้สิทธิอุทธรณ์คำวินิจฉัยหรือคำสั่งของรัฐมนตรีนั้นก็ตาม^{๒๐๕} สำหรับการพิจารณาในวาระที่สาม คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) มิได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมแต่อย่างใด^{๒๐๖}

^{๒๐๕}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒๘ วันเสาร์ ที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

^{๒๐๖}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๓๓ วันศุกร์ ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“หมวด ๗

การควบคุมและกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษา

มาตรา ๖๐ รัฐมนตรีมีหน้าที่และอำนาจในการกำกับดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสถาบันอุดมศึกษา และให้สอดคล้องกับกฎหมาย นโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนด้านการอุดมศึกษา และแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศที่สภากำหนด ตามกฎหมายว่าด้วยสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ตลอดจนนโยบายของรัฐบาลและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงเป็นการเฉพาะ หลักการของการจัดการอุดมศึกษาตามมาตรา ๙ รวมถึงการควบคุมมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษานั้น ๆ

ในกรณีที่มีปัญหาในการดำเนินกิจการของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงที่ขัดต่อกฎหมาย ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือการไม่ปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลอย่างร้ายแรง หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานการอุดมศึกษาอย่างร้ายแรง หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อส่วนรวม ให้รัฐมนตรีโดยข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการอุดมศึกษาหรือคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา แล้วแต่กรณี แจ้งสภาสถาบันอุดมศึกษาให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้น ในกรณีที่สภาสถาบันอุดมศึกษาไม่ดำเนินการ ดำเนินการล่าช้าเกินสมควร หรือไม่สามารแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ ให้รัฐมนตรีโดยข้อเสนอแนะและความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษาหรือคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา แล้วแต่กรณี วินิจฉัยชี้ขาด สั่งให้กระทำการ ยับยั้ง หรือยุติการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาดังกล่าวได้

ในกรณีที่สภาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวง เห็นว่าการวินิจฉัยชี้ขาดหรือการสั่งให้กระทำการ ยับยั้ง หรือยุติการดำเนินการตามวรรคสองมิชอบ ให้สามารถอุทธรณ์ต่อคณะรัฐมนตรีได้ การอุทธรณ์ไม่เป็นเหตุให้ทุเลาการดำเนินการตามคำวินิจฉัยหรือคำสั่งนั้น เมื่อคณะรัฐมนตรีวินิจฉัยเป็นประการใดแล้ว ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะรัฐมนตรี ในการดำเนินการตามวรรคนี้ คณะรัฐมนตรีอาจแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นเพื่อพิจารณาทำความเข้าใจเสนอต่อคณะรัฐมนตรีก็ได้

การกำกับดูแลตามวรรคหนึ่งและวรรคสองต้องทำเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม โดยคำนึงถึงความเหมาะสม ความเป็นอิสระ และความแตกต่างของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละประเภทและกลุ่มด้วย”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ

ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญฯ ได้พิจารณาบทบัญญัติร่างมาตรานี้แล้ว มีมติให้แก้ไขคำว่า “สภา” เป็น “สภานโยบาย” เพื่อให้สอดคล้องกับมติที่ประชุมซึ่งได้แก้ไขบทนิยามคำว่า “สภา” เป็น “สภานโยบาย”^{๒๐๗}

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตรานี้แต่อย่างใด^{๒๐๘}

มาตรา ๕๒ การกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน	การกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
---	----------------------------------

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

เพื่อเป็นการกำหนดหลักการในเรื่องการกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษาเอกชนให้ชัดเจนว่า จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ร่างที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการ ปรากฏดังนี้
“มาตรา ๘๐ การกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้ว เห็นชอบในหลักการของร่างมาตราดังกล่าว โดยไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมแต่อย่างใด^{๒๐๙}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๖๑ การกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน”

^{๒๐๗} บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวง กรม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

^{๒๐๘} บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

^{๒๐๙} บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๑๙ วันพุธ ที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๑, ครั้งที่ ๒๘ วันเสาร์ ที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ และครั้งที่ ๓๓ วันศุกร์ ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ

ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ ได้พิจารณาบทบัญญัติร่างมาตราชั้นแล้ว มีมติให้ผ่านการตรวจพิจารณาตามร่างที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมแต่อย่างใด

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตราชั้นแต่อย่างใด^{๒๑๐}

<p>มาตรา ๕๓ ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำกับดูแลให้สถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษา รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาให้สามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สูงกว่ามาตรฐานการอุดมศึกษาที่กำหนด</p> <p>หากปรากฏว่าสถาบันอุดมศึกษาใดไม่ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาแจ้งให้สถาบันอุดมศึกษานั้นแก้ไขปรับปรุงภายในระยะเวลาที่กำหนด หากสถาบันอุดมศึกษาไม่ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาเสนอเรื่องต่อรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาสั่งการให้สถาบันอุดมศึกษาแก้ไขการดำเนินการ หยุดการดำเนินการ หรือดำเนินการอื่นใดอันจำเป็นต่อไป</p>	<p>คณะกรรมการ มาตรฐานฯ กำกับดูแล สถาบันอุดมศึกษา ให้จัดการศึกษา ตามมาตรฐาน</p>
---	--

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษาให้จัดการศึกษาเป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษาเพื่อให้การจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษามีมาตรฐานในระดับที่เหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สูงกว่ามาตรฐานการอุดมศึกษาที่กำหนด เพื่อเพิ่มศักยภาพในการจัดการศึกษา ทั้งนี้ หากสถาบันอุดมศึกษาไม่ดำเนินการ ให้คณะกรรมการมาตรฐานฯ แจ้งให้สถาบันอุดมศึกษาปรับปรุงแก้ไข และหากไม่ปรับปรุงแก้ไข ให้คณะกรรมการมาตรฐานฯ เสนอเรื่องต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษาฯ เพื่อพิจารณาสั่งการให้สถาบันอุดมศึกษาแก้ไขการดำเนินการ หยุดการดำเนินการ หรือดำเนินการอื่นใดอันจำเป็นต่อไป เพื่อให้ผู้ซึ่งมีอำนาจในการกำกับดูแลในชั้นที่เหนือขึ้นไปได้ทราบปัญหาในการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาและหามาตรการในการจัดการแก้ไขปัญหาให้เป็นที่ยุติ

^{๒๑๐}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ไม่มีหลักการนี้ในร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาโครงสร้างการบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามที่สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอ แล้ว เห็นควรแบ่งโครงสร้างการบริหารราชการกระทรวงเป็นด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และด้านการอุดมศึกษา โดยในส่วนของด้านการอุดมศึกษาได้กำหนดให้มืองค์กรนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติและกำกับดูแลสององค์กร ได้แก่ คณะกรรมการการอุดมศึกษาและคณะกรรมการมาตรฐานฯ ซึ่งในส่วนของคณะกรรมการมาตรฐานฯ เห็นควรกำหนดให้เป็นคณะกรรมการที่มีหน้าที่และอำนาจในการสนับสนุน ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา และการกำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษาใน ๔ ด้านหลัก ได้แก่ มาตรฐานการจัดการเรียนการสอน ในระดับอุดมศึกษา มาตรฐานหลักสูตร มาตรฐานตำแหน่งทางวิชาการ และมาตรฐานสมรรถนะ หรือมาตรฐานผลลัพธ์ของผู้เรียน โดยจะต้องกำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับการกำกับดูแลเรื่องมาตรฐานการอุดมศึกษา มาตรฐานการบริหารหรือมาตรฐานหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาไว้ด้วย ฝ่ายเลขานุการฯ จึงได้ยกร่างบทบัญญัติในเรื่องการกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษา โดยกำหนดให้คณะกรรมการมาตรฐานฯ กำกับดูแลให้สถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษา หากปรากฏว่าสถาบันอุดมศึกษาใดไม่ดำเนินการดังกล่าว ให้คณะกรรมการมาตรฐานฯ แจ้งให้สถาบันอุดมศึกษานั้นแก้ไขปรับปรุงภายในระยะเวลาที่กำหนด หากสถาบันอุดมศึกษาไม่ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้คณะกรรมการมาตรฐานฯ พิจารณาสั่งการให้สถาบันอุดมศึกษาแก้ไขการดำเนินการ หยุดการดำเนินการ หรือดำเนินการอื่นใดอันจำเป็นต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาแล้ว เห็นควรเพิ่มเติมขั้นตอนในการสั่งการให้สถาบันอุดมศึกษาแก้ไข โดยกำหนดให้ในกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาไม่ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้คณะกรรมการมาตรฐานฯ เสนอเรื่องต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษาฯ เพื่อพิจารณาสั่งการให้สถาบันอุดมศึกษาแก้ไขการดำเนินการ หยุดการดำเนินการ หรือดำเนินการอื่นใดอันจำเป็นต่อไป^{๒๑๑}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๖๒ ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำกับดูแลให้สถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษา รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาให้สามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สูงกว่ามาตรฐานการอุดมศึกษาที่กำหนด

หากปรากฏว่าสถาบันอุดมศึกษาใดไม่ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาแจ้งให้สถาบันอุดมศึกษานั้นแก้ไขปรับปรุงภายในระยะเวลาที่กำหนด หากสถาบันอุดมศึกษาไม่ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาเสนอเรื่องต่อรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาสั่งการให้สถาบันอุดมศึกษาแก้ไขการดำเนินการ หยุดการดำเนินการ หรือดำเนินการอื่นใดอันจำเป็นต่อไป”

^{๒๑๑}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๖ วันพุธ ที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๑, ครั้งที่ ๘ วันศุกร์ ที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๑ และครั้งที่ ๑๙ วันพุธ ที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๑

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการการวิสามัญ

คณะกรรมการการวิสามัญฯ มีประเด็นอภิปรายว่า ควรจะใช้ถ้อยคำว่า “หยุดการดำเนินการ” ตามที่กำหนดไว้ในร่างมาตรา ๖๒ วรรคสอง หรือควรใช้คำว่า “ยุติการดำเนินการ” ตามร่างมาตรา ๖๐ วรรคสอง และในการควบคุมกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษาควรกำหนดให้คณะกรรมการมาตรฐานฯ เป็นผู้พิจารณากำหนดมาตรการหรือกลไกในการดำเนินการ ส่วนอำนาจในการตัดสินใจควรกำหนดให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นผู้พิจารณาเพื่อสร้างความสมดุลในการดำเนินงาน อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการการวิสามัญฯ ไม่ได้มีการแก้ไขร่างมาตรานี้แต่อย่างใด^{๒๑๒}

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่ได้มีการแก้ไขร่างมาตรานี้แต่อย่างใด^{๒๑๓}

มาตรา ๕๔ หลักสูตรการศึกษาที่สภาสถาบันอุดมศึกษาจะอนุมัติเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาเปิดสอนได้ จะต้องเป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีมาตรฐานไม่ต่ำกว่ามาตรฐานการอุดมศึกษาที่รัฐมนตรีกำหนดโดยข้อเสนอแนะและความเห็นชอบของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา	การอนุมัติหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษา
---	--------------------------------------

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดให้หลักสูตรที่สภาสถาบันอุดมศึกษาจะอนุมัติเพื่อเปิดสอนได้จะต้องมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่ามาตรฐานการอุดมศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษาฯ กำหนดโดยข้อเสนอแนะและความเห็นชอบของคณะกรรมการมาตรฐานฯ เพื่อเป็นหลักประกันให้ผู้เรียนได้เรียนในหลักสูตรที่มีมาตรฐานที่เหมาะสม

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ร่างที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการ ปราบกฏดังนี้

“มาตรา ๓๙ ๗๓ฯ

๗๓ฯ

หลักสูตรที่สภาสถาบันอุดมศึกษาจะอนุมัติเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาเปิดสอนได้ จะต้องมีความทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการด้านกำลังคนของประเทศ และเป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานไม่ต่ำกว่ามาตรฐานการอุดมศึกษาและมาตรฐานหลักสูตรตามที่ประกาศกำหนด

๗๓ฯ

๗๓ฯ”

^{๒๑๒}บันทึกการประชุมคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวง กรม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๘/๒๕๖๒ วันศุกร์ ที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๒, ครั้งที่ ๙/๒๕๖๒ วันพุธ ที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๒ และครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

^{๒๑๓}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้เพิ่มเติมหลักการจากร่างที่ คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการในส่วนของผู้กำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษาและมาตรฐานหลักสูตร ให้ชัดเจนยิ่งขึ้นว่าเป็นมาตรฐานการอุดมศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษาฯ กำหนด โดยข้อเสนอแนะและความเห็นชอบของคณะกรรมการมาตรฐานฯ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม รวมทั้งได้ตัดคำว่า “มาตรฐานหลักสูตร” ออก เนื่องจากอยู่ในความหมายตามบทนิยามคำว่า “มาตรฐานการอุดมศึกษา” แล้ว และได้แก้ไขถ้อยคำ จาก “หลักสูตร” เป็น “หลักสูตรการศึกษา” เพื่อให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น สำหรับการกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาจะต้องเปิดสอนหลักสูตรที่ทันสมัย สอดคล้องกับ ความต้องการกำลังคนของประเทศนั้น ได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาที่จะต้องพัฒนา ความรู้ให้ทันสมัย จัดการศึกษาให้ตอบสนองต่อความต้องการกำลังคนของประเทศอยู่แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องกำหนดในร่างมาตรานี้^{๒๑๔}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๖๓ หลักสูตรการศึกษาที่สภาสถาบันอุดมศึกษาจะอนุมัติเพื่อให้ สถาบันอุดมศึกษาเปิดสอนได้ จะต้องเป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีมาตรฐานไม่ต่ำกว่ามาตรฐาน การอุดมศึกษาที่รัฐมนตรีกำหนดโดยข้อเสนอแนะและความเห็นชอบของคณะกรรมการมาตรฐาน การอุดมศึกษา”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมาธิการวิสามัญ

คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ มีประเด็นอภิปรายว่า การให้ข้อเสนอแนะ และความเห็นชอบต่อรัฐมนตรีเพื่อกำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษามีแนวความเห็นซึ่งยังไม่ได้ข้อสรุป ที่ชัดเจนว่าควรกำหนดบทบาทหน้าที่ดังกล่าวให้เป็นของฝ่ายใดระหว่างคณะกรรมการการอุดมศึกษา คณะกรรมการมาตรฐานฯ หรือคณะกรรมการทั้งสองคณะร่วมกัน แต่ที่ประชุมมีความเห็นว่าการให้ข้อเสนอแนะหรือคำแนะนำต่อรัฐมนตรีควรเป็นบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการคณะใด คณะหนึ่งเท่านั้น อย่างไรก็ตามก็ดี คณะกรรมาธิการฯ ไม่ได้มีการแก้ไขร่างมาตรานี้แต่อย่างใด^{๒๑๕}

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตรานี้ แต่อย่างใด^{๒๑๖}

^{๒๑๔}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๑๙ วันพุธ ที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ และครั้งที่ ๒๘ วันเสาร์ ที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

^{๒๑๕}บันทึกการประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๘/๒๕๖๒ วันศุกร์ ที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๒

^{๒๑๖}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

<p>มาตรา ๕๕ เมื่อสภาสถาบันอุดมศึกษาอนุมัติหลักสูตรการศึกษาตามมาตรา ๕๔ และได้แจ้งหลักสูตรการศึกษาดังกล่าวต่อสำนักงานปลัดกระทรวงแล้ว จึงจะเปิดสอนตามหลักสูตรการศึกษาดังกล่าวได้</p> <p>ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาที่จะต้องตรวจสอบหลักสูตรการศึกษาที่ได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่งว่าเป็นไปตามมาตรฐานตามมาตรา ๕๔ หรือไม่ ในกรณีที่เห็นว่าไม่เป็นไปตามมาตรฐาน ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาสั่งให้สถาบันอุดมศึกษาแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานภายในระยะเวลาที่กำหนด และในกรณีจำเป็นเพื่อป้องกันความเสียหาย คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาจะสั่งให้สถาบันอุดมศึกษาระงับการดำเนินการตามหลักสูตรการศึกษานั้นไว้ก่อนก็ได้</p>	<p>การแจ้งหลักสูตรก่อนเปิดสอน</p> <p>การตรวจสอบและสั่งแก้ไขหลักสูตร</p>
---	---

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาจะเปิดสอนหลักสูตรการศึกษาได้เมื่อได้แจ้งหลักสูตรต่อสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษาฯ เพื่อให้มีการตรวจสอบว่าหลักสูตรที่จะเปิดสอนเป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษาหรือไม่ หากไม่เป็นไปตามมาตรฐาน ให้คณะกรรมการมาตรฐานฯ มีอำนาจสั่งให้สถาบันอุดมศึกษาแก้ไข และหากมีความจำเป็นเพื่อป้องกันความเสียหาย ให้สั่งให้สถาบันอุดมศึกษาระงับการดำเนินการตามหลักสูตรการศึกษานั้นไว้ก่อนก็ได้ ทั้งนี้ เพื่อให้หลักสูตรที่สถาบันอุดมศึกษาจะเปิดสอนได้รับการตรวจสอบคุณภาพว่าเป็นไปตามมาตรฐานหรือไม่ หากมีความเสียหายเกิดขึ้นจะได้ดำเนินการแก้ไขได้ในระยะเวลาที่เหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายต่อผู้เรียน

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ไม่มีหลักการนี้ในร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้กำหนดหลักการให้การเปิดสอนหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาจะต้องแจ้งต่อคณะกรรมการมาตรฐานฯ เพื่อทราบก่อนจึงจะเปิดสอนได้ เพื่อให้ได้มีการตรวจสอบและแก้ไขหากหลักสูตรไม่เป็นไปตามมาตรฐาน ซึ่งฝ่ายเลขานุการฯ ได้ยกร่างบทบัญญัติตามหลักการดังกล่าว โดยกำหนดให้เมื่อสภาสถาบันอุดมศึกษาอนุมัติหลักสูตรแล้ว ให้สถาบันอุดมศึกษาแจ้งหลักสูตรดังกล่าวต่อคณะกรรมการมาตรฐานฯ โดยสถาบันอุดมศึกษาจะเปิดสอนหลักสูตรดังกล่าวได้เมื่อได้แจ้งหลักสูตรต่อคณะกรรมการมาตรฐานฯ แล้ว และให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการมาตรฐานฯ ที่จะต้องตรวจสอบหลักสูตรที่ได้รับแจ้งว่าเป็นไปตามมาตรฐานหรือไม่ ในกรณีที่เห็นว่าไม่เป็นไปตามมาตรฐาน ให้คณะกรรมการมาตรฐานฯ สั่งให้สถาบันอุดมศึกษาแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามมาตรฐานภายในระยะเวลาที่กำหนด และในกรณีจำเป็นเพื่อป้องกันความเสียหาย คณะกรรมการมาตรฐานฯ จะสั่งให้สถาบันอุดมศึกษาระงับการดำเนินการตามหลักสูตรนั้นก็ได้

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้ว ได้แก้ไขให้สถานบันอุดมศึกษาจะต้องแจ้งหลักสูตรต่อสำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา มิใช่แจ้งต่อคณะกรรมการมาตรฐานฯ และเมื่อได้มีการแจ้งหลักสูตรแล้วสถาบันอุดมศึกษาจึงจะเปิดสอนตามหลักสูตรดังกล่าวได้ สำหรับกรณีการตรวจสอบหลักสูตรนั้น เห็นด้วยกับหลักการที่ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอ โดยกำหนดให้คณะกรรมการมาตรฐานฯ มีหน้าที่ตรวจสอบหลักสูตรที่ได้รับแจ้งว่าเป็นไปตามมาตรฐานหรือไม่ ในกรณีที่เห็นว่าไม่เป็นไปตามมาตรฐาน ให้คณะกรรมการมาตรฐานฯ สั่งให้สถานบันอุดมศึกษาแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามมาตรฐานภายในระยะเวลาที่กำหนด และในกรณีจำเป็นเพื่อป้องกันความเสียหาย คณะกรรมการมาตรฐานฯ จะสั่งให้สถานบันอุดมศึกษาระงับการดำเนินการตามหลักสูตรนั้นไว้ก่อนก็ได้^{๒๑๗}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๖๔ เมื่อสถานบันอุดมศึกษาอนุมัติหลักสูตรการศึกษาตามมาตรา ๖๓ และได้แจ้งหลักสูตรการศึกษาดังกล่าวต่อสำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาแล้ว จึงจะเปิดสอนตามหลักสูตรการศึกษาดังกล่าวได้

ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาที่จะต้องตรวจสอบหลักสูตรการศึกษาที่ได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่งว่าเป็นไปตามมาตรฐานตามมาตรา ๖๓ หรือไม่ ในกรณีที่เห็นว่าไม่เป็นไปตามมาตรฐาน ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาสั่งให้สถานบันอุดมศึกษาแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานภายในระยะเวลาที่กำหนด และในกรณีจำเป็นเพื่อป้องกันความเสียหาย คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาจะสั่งให้สถานบันอุดมศึกษาระงับการดำเนินการตามหลักสูตรการศึกษานั้นไว้ก่อนก็ได้”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ

คณะกรรมการวิสามัญฯ มีประเด็นอภิปรายว่า ในการกำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษาซึ่งมีความสัมพันธ์กับการอนุมัติหลักสูตรการศึกษา มาตรการหรือเงื่อนไขดังกล่าวควรมีความยืดหยุ่นในการดำเนินงาน สามารถรองรับความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของสังคม ตลอดจนนำไปสู่การปฏิบัติที่เกิดผลสำเร็จได้อย่างแท้จริง การกำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษาในศาสตร์วิชาความรู้ใหม่ซึ่งอาจไม่สามารถอ้างอิงจากมาตรฐานการศึกษาในรูปแบบเดิมได้ เพื่อรองรับกับการจัดทำหลักสูตรการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศและการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก

คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้มีข้อสังเกตถึงหน้าที่ของคณะกรรมการมาตรฐานฯ ว่า การกำหนดหน้าที่ไว้เช่นนี้หมายความว่าจะให้คณะกรรมการมาตรฐานฯ เป็นคณะกรรมการที่ส่งเสริมในเรื่องของการตรวจประเมินคุณภาพหรือไม่ ซึ่งวิธีการประเมินมาตรฐานหลักสูตรตามแนวปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ที่ผ่านมาเป็นการตรวจประเมินคุณภาพหลักสูตรภายใน โดยให้กรรมการซึ่งมีบุคคลภายนอกมาร่วมประเมินและแจ้งไปยัง สกอ. ว่า

^{๒๑๗}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๑๙ วันพุธ ที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ และครั้งที่ ๒๘ วันเสาร์ ที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เจตนารมณ์พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

มีหลักสูตรใดบ้างที่ผ่านการประเมิน มีคุณภาพหลักสูตรเทียบเท่าตามที่ สกอ. ประกาศ แต่ร่างมาตรานี้ ไม่มีการกำหนดให้ตรวจประเมินคุณภาพของหลักสูตร แต่เป็นการตรวจหลักสูตรเลย ซึ่งกรมการ การวิสามัญฯ จาก สกอ. ได้ชี้แจงว่า เดิมเมื่อสภามหาวิทยาลัยอนุมัติหลักสูตรแล้วจะนำส่ง สกอ. ตรวจสอบว่าเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหรือไม่ และสามารถเปิดสอนได้เลย แต่ร่างพระราชบัญญัตินี้ ได้กำหนดให้ก่อนเปิดสอนต้องตรวจสอบว่าเป็นไปตามเกณฑ์หรือไม่ และต้องแจ้งหลักสูตรต่อ สกอ. จึงสามารถเปิดสอนได้ นอกจากนี้ คณะกรรมการการวิสามัญฯ ได้มีข้อสังเกตว่า สมควรจะกำหนดให้ คณะกรรมการมาตรฐานฯ สั่งให้สถาบันอุดมศึกษาระงับการดำเนินการ หรือควรเสนอให้ คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาก่อน ซึ่งในประเด็นนี้ กรรมการการวิสามัญฯ จาก สกอ. ได้ชี้แจงว่า คณะทำงานได้พิจารณาแล้วเห็นควรกำหนดให้การตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานให้เป็นหน้าที่ของ คณะกรรมการมาตรฐานฯ แต่หากเป็นการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานต่าง ๆ ต้องผ่านความเห็นชอบจาก คณะกรรมการการอุดมศึกษาก่อน

นอกจากนี้ โดยที่คณะกรรมการการวิสามัญฯ ได้มีการแก้ไขให้โอนหน้าที่ และอำนาจของสำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาไปเป็นของสำนักงานปลัดกระทรวง การอุดมศึกษา จึงได้แก้ไขความในวรรคหนึ่งเรื่องการแจ้งหลักสูตรต่อสำนักงานคณะกรรมการ มาตรฐานการอุดมศึกษาเป็นให้แจ้งต่อสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา^{๒๑๘}

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตรา นี้แต่อย่างใด^{๒๑๙}

<p>มาตรา ๕๖ ในการตรวจสอบหรือพิจารณาหลักสูตร ของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาตามมาตรา ๕๕ ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาหรือบุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งหรือ มอบหมายจากคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา มีหน้าที่ ตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา</p> <p>ในกรณีที่ปรากฏว่าสถาบันอุดมศึกษาไม่จัดการศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาที่ได้แจ้งตามมาตรา ๕๕ ให้คณะกรรมการ มาตรฐานการอุดมศึกษาแจ้งให้สถาบันอุดมศึกษาแก้ไขภายในระยะเวลา ที่กำหนด หากสถาบันอุดมศึกษาไม่ดำเนินการภายในระยะเวลาที่ กำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เสนอเรื่องต่อรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการให้สถาบันอุดมศึกษา</p>	<p>การตรวจสอบ การจัดการศึกษา ของสถาบัน อุดมศึกษา</p> <p>การสั่งไม่รับรอง มาตรฐาน การอุดมศึกษา</p>
---	---

^{๒๑๘}บันทึกการประชุมคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๘/๒๕๖๒ วันศุกร์ ที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๒, ครั้งที่ ๙/๒๕๖๒ วันพุธ ที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๒, ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ วันอาทิตย์ ที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ และครั้งที่ ๒๕/๒๕๖๒ วันอังคาร ที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

^{๒๑๙}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

<p>หยุดการดำเนินการหรือดำเนินการอื่นใดอันจำเป็นต่อไป ในกรณีที่เห็นสมควรจะส่งไม่รับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาของหลักสูตรการศึกษาก็ได้ แต่การไม่รับรองมาตรฐานดังกล่าวไม่กระทบผู้สำเร็จการศึกษาไปก่อนแล้ว</p> <p>การไม่รับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาตามวรรคสองให้ประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป</p> <p>หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการแต่งตั้งหรือมอบหมายผู้ตรวจสอบ และการตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาประกาศกำหนด</p>	
---	--

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดให้คณะกรรมการมาตรฐานฯ ตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาหรืออาจแต่งตั้งหรือมอบหมายให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งตรวจสอบว่าการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเป็นไปตามหลักสูตรที่ได้มีการแจ้งต่อสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษาฯ หรือไม่ หากสถาบันอุดมศึกษาไม่จัดการศึกษาตามที่ได้แจ้งไว้ ให้สั่งให้แก้ไขเพื่อการจัดการเรียนการสอนเป็นไปตามหลักสูตรที่มีมาตรฐาน หากสถาบันอุดมศึกษาไม่แก้ไขให้คณะกรรมการมาตรฐานฯ เสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษาฯ เพื่อพิจารณาสั่งการให้สถาบันอุดมศึกษาหยุดการดำเนินการหรือดำเนินการอื่นใดอันจำเป็น หรือส่งไม่รับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาของหลักสูตรการศึกษา โดยต้องไม่กระทบผู้สำเร็จการศึกษาไปก่อนแล้ว และให้ประกาศเรื่องการไม่รับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาดังกล่าวให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปเพื่อเป็นการให้ข้อมูลต่อประชาชนว่าสถาบันอุดมศึกษาใดมีการจัดการศึกษาในหลักสูตรที่ไม่ได้รับการรับรองจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษาฯ ว่าเป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษา

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ไม่มีหลักการนี้ในร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้เสนอทบทวนปัญหาเรื่องการตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา โดยกำหนดให้ในการตรวจสอบหรือพิจารณาหลักสูตรของคณะกรรมการมาตรฐานฯ ให้คณะกรรมการมาตรฐานฯ หรือบุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งหรือมอบหมายจากคณะกรรมการมาตรฐานฯ มีหน้าที่ตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา โดยในกรณีที่ปรากฏว่าสถาบันอุดมศึกษาไม่จัดการศึกษาตามหลักสูตรที่ได้แจ้งหรือที่ผ่านการรับรองให้คณะกรรมการมาตรฐานฯ แจ้งให้สถาบันอุดมศึกษาแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด หากไม่ดำเนินการโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้คณะกรรมการมาตรฐานฯ พิจารณาสั่งการให้สถาบันอุดมศึกษา

หยุดการดำเนินการหรือดำเนินการอื่นใดอันจำเป็น หรือในกรณี que เห็นสมควรจะสั่งเพิกถอนการรับรองปริญญาของสถาบันอุดมศึกษานั้นทั้งหมดหรือบางปริญญาก็ได้ แต่การเพิกถอนจะต้องไม่กระทบผู้สำเร็จการศึกษาที่ได้รับปริญญาไปก่อนแล้ว โดยการเพิกถอนการรับรองปริญญาดังกล่าวจะต้องประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป และให้คณะกรรมการมาตรฐานฯ กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการแต่งตั้งหรือมอบหมายผู้ตรวจสอบ และการตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้ว เห็นว่า กรณีที่คณะกรรมการมาตรฐานฯ ได้กำหนดระยะเวลาให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการแก้ไขเพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามหลักสูตรที่ได้แจ้งไว้ แต่สถาบันอุดมศึกษาไม่ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนด นั้น จะต้องให้คณะกรรมการมาตรฐานฯ เสนอเรื่องต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษาฯ เพื่อพิจารณาสั่งการให้สถาบันอุดมศึกษานั้นหยุดการดำเนินการ หรือดำเนินการอื่นใดอันจำเป็นต่อไป สำหรับกรณีการเพิกถอนการรับรองปริญญา นั้น ผู้แทน สกอ. และผู้แทนที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทยมีข้อสังเกตว่า การดำเนินการกับสถาบันอุดมศึกษาที่ไม่แก้ไขการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามหลักสูตรการศึกษาที่ได้แจ้งไว้ นั้น สมควรแก้ไขจากเดิมที่กำหนดให้สั่งเพิกถอนการรับรองปริญญาเป็นการสั่งไม่รับรองมาตรฐานการอุดมศึกษา^{๒๒๐}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๖๕ ในการตรวจสอบหรือพิจารณาหลักสูตรของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาตามมาตรา ๖๔ ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาหรือบุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งหรือมอบหมายจากคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา มีหน้าที่ตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา

ในกรณีที่ปรากฏว่าสถาบันอุดมศึกษาไม่จัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาที่ได้แจ้งตามมาตรา ๖๔ ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาแจ้งให้สถาบันอุดมศึกษาแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด หากสถาบันอุดมศึกษาไม่ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาเสนอเรื่องต่อรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการให้สถาบันอุดมศึกษาหยุดการดำเนินการ หรือดำเนินการอื่นใดอันจำเป็นต่อไป ในกรณีที่เห็นสมควรจะสั่งไม่รับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาของหลักสูตรการศึกษาก็ได้ แต่การไม่รับรองมาตรฐานดังกล่าวไม่กระทบผู้สำเร็จการศึกษาไปก่อนแล้ว

การไม่รับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาตามวรรคสอง ให้ประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการแต่งตั้งหรือมอบหมายผู้ตรวจสอบ และการตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาประกาศกำหนด”

^{๒๒๐}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๑๙ วันพุธ ที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ และครั้งที่ ๒๘ วันเสาร์ ที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการการวิสามัญ

คณะกรรมการการวิสามัญฯ พิจารณาข้อเสนอของสมาพันธ์สภาวิชาชีพแห่งประเทศไทยที่เสนอให้เพิ่มความในวรรคสองขึ้นใหม่ว่า

“สำหรับสถาบันอุดมศึกษาที่จะเปิดสอนหลักสูตรของคณะกรรมการสาขาวิชาชีพเพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณภาพ มาตรฐาน และสมรรถนะเป็นไปตามที่สภาวิชาชีพกำหนด ให้สภาวิชาชีพพร้อมพิจารณาหลักสูตรและความพร้อมของสถาบันก่อนที่จะเปิดดำเนินการ”

โดยคณะกรรมการการวิสามัญฯ เห็นว่า ข้อเสนอดังกล่าวจะขัดแย้งกับหลักการในร่างนี้ที่กำหนดให้สภาวิชาชีพจะออกข้อบังคับหรือหลักเกณฑ์เพื่อจัดระเบียบการประกอบอาชีพโดยมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติหรือก้าวก่ายการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาไม่ได้ รวมทั้งได้มีการพิจารณาว่าการกำหนดให้คณะกรรมการมาตรฐานฯ เสนอเรื่องต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษาฯ เพื่อพิจารณาสั่งการให้สถาบันอุดมศึกษาหยุดการดำเนินการหรือสั่งไม่รับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาของหลักสูตรจะกระทบต่อผู้เรียนที่อยู่ระหว่างการศึกษาหรือไม่ อย่างไรก็ดี คณะกรรมการการวิสามัญฯ เห็นว่า ร่างมาตรานี้เป็นการบัญญัติให้เชื่อมโยงกับร่างมาตรา ๖๔ โดยกำหนดถึงกรณีที่มีปัญหา มีการจัดการเรียนการสอนไม่ตรงตามหลักสูตรที่แจ้งไว้ จึงต้องกำหนดมาตรการในการแก้ไขปัญหาไว้ในร่างมาตรานี้ คณะกรรมการการวิสามัญฯ จึงไม่ได้มีการแก้ไขร่างมาตรานี้แต่อย่างใด^{๒๒๑}

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตรานี้แต่อย่างใด^{๒๒๒}

<p>มาตรา ๕๗ ในการตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษาตามมาตรา ๕๖ ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา หรือบุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งหรือมอบหมายจากคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษามีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) เข้าไปในสถาบันอุดมศึกษาหรือสถานที่ใดซึ่งมีการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในระหว่างเวลาทำการ</p> <p>(๒) สั่งให้บุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานใด ๆ มาเพื่อประกอบการพิจารณา</p>	<p>หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการมาตรฐานฯ และบุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งหรือมอบหมายในการตรวจสอบการจัดการศึกษา</p>
--	---

^{๒๒๑}บันทึกการประชุมคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๘/๒๕๖๒ วันศุกร์ ที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๒, ครั้งที่ ๙/๒๕๖๒ วันพุธ ที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๒ และครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

^{๒๒๒}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

<p>ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาหรือบุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งหรือมอบหมายจากคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้บุคคลดังกล่าวแสดงบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐและหนังสือแต่งตั้งหรือมอบหมายตามวรรคหนึ่งด้วย และให้บุคคลที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร ให้บุคคลซึ่งได้รับการแต่งตั้งหรือมอบหมายตามวรรคหนึ่งเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา</p>	
---	--

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดให้คณะกรรมการมาตรฐานฯ หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายมีอำนาจเข้าไปในสถาบันอุดมศึกษาหรือสั่งให้บุคคลมาให้ถ้อยคำหรือวางเอกสารหลักฐานเพื่อประกอบการตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษา โดยจะต้องแสดงบัตรประจำตัวและหนังสือแต่งตั้งหรือมอบหมายด้วย โดยให้ถือว่าผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งหรือมอบหมายเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา เพื่อให้คณะกรรมการมาตรฐานฯ หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายมีอำนาจในการเข้าไปตรวจสอบการจัดการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาได้ และให้ได้รับข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาที่ครบถ้วน สำหรับกรณีของผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้เข้าไปดำเนินการแทนคณะกรรมการมาตรฐานฯ นั้น ถือเป็นการใช้หน้าที่และอำนาจของรัฐ จึงได้กำหนดให้บุคคลดังกล่าวเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา หากไปกระทำการใดอันเป็นการมิชอบก็อาจมีความผิดในความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการได้ แต่หากมีผู้กระทำความผิดต่อบุคคลดังกล่าวก็จะถือว่าเป็นการกระทำความผิดต่อเจ้าพนักงานด้วย

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ไม่มีหลักการนี้ในร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้เสนอทบทวนเรื่องการตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา โดยกำหนดให้คณะกรรมการมาตรฐานฯ หรือผู้ได้รับแต่งตั้งหรือมอบหมายจากคณะกรรมการมาตรฐานฯ มีอำนาจเข้าไปในสถาบันอุดมศึกษาหรือสถานที่ใด ซึ่งมีการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในระหว่างเวลาทำการ หรือสั่งให้บุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานใด ๆ มาเพื่อประกอบการพิจารณา โดยในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้ว เห็นว่า การให้อำนาจคณะกรรมการมาตรฐานฯ หรือบุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งเข้าไปในสถาบันอุดมศึกษาเพื่อตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษาอาจมีการดำเนินการที่กระทบสิทธิของสถาบันอุดมศึกษานั้นได้ จึงสมควร

กำหนดให้บุคคลซึ่งได้รับการแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาและการเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวต้องแสดงบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐและหนังสือแต่งตั้งด้วย^{๒๒๓}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๖๖ ในการตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษาตามมาตรา ๖๕ ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาหรือบุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งหรือมอบหมายจากคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษามีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถาบันอุดมศึกษาหรือสถานที่ใดซึ่งมีการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในระหว่างเวลาทำการ

(๒) สั่งให้บุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานใด ๆ มาเพื่อประกอบการพิจารณา

ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาหรือบุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งหรือมอบหมายจากคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้บุคคลดังกล่าวแสดงบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐและหนังสือแต่งตั้งหรือมอบหมายตามวรรคหนึ่งด้วย และให้บุคคลที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

ให้บุคคลซึ่งได้รับการแต่งตั้งหรือมอบหมายตามวรรคหนึ่งเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ

คณะกรรมการวิสามัญฯ มีประเด็นอภิปรายว่า บทบัญญัติในร่างมาตรานี้จะต้องมีความชัดเจนเพื่อให้ทุกฝ่ายเกิดการยอมรับ และเพื่อป้องกันปัญหาการกระทำที่อาจเข้าข่ายที่เป็นความผิดต่อกฎหมายหรือกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคล อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการวิสามัญฯ ไม่ได้มีการแก้ไขร่างมาตรานี้แต่อย่างใด^{๒๒๔}

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตรานี้แต่อย่างใด^{๒๒๕}

^{๒๒๓}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๑๙ วันพุธ ที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ และครั้งที่ ๒๘ วันเสาร์ ที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

^{๒๒๔}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๙/๒๕๖๒ วันพุธ ที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๒

^{๒๒๕}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

<p>มาตรา ๕๘ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕ สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดให้มีการเรียนการสอนนอกสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษาได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาประกาศกำหนด</p> <p>การจัดให้มีสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษามากกว่าหนึ่งแห่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาประกาศกำหนด และแจ้งให้สำนักงานปลัดกระทรวงทบการอุดมศึกษาประกาศกำหนด และแจ้งให้สำนักงานปลัดกระทรวงทบการอุดมศึกษาประกาศกำหนด และแจ้งให้สำนักงานปลัดกระทรวงทบการอุดมศึกษาประกาศกำหนด</p> <p>การจัดการเรียนการสอนนอกสถานที่ตั้งตามวรรคหนึ่งให้หมายความรวมถึงการจัดตั้งศูนย์บริการในการเรียนการสอนหรือการดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดที่เป็นการจัดให้มีการเรียนการสอนนอกสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษาด้วย</p>	<p>การจัดการเรียน การสอน นอกสถานที่ตั้ง</p>
--	---

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดให้การจัดการเรียนการสอนนอกสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษาจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาประกาศกำหนด โดยหากสถาบันอุดมศึกษาจัดให้มีสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษามากกว่าหนึ่งแห่งจะต้องแจ้งให้สำนักงานปลัดกระทรวงทบการอุดมศึกษาฯ ทราบ เพื่อเป็นการกำกับดูแลการจัดการเรียนการสอนนอกสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษาให้มีมาตรฐานและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาฯ กำหนด

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ไม่มีหลักการนี้ในร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้เสนอทบทวนร่างเรื่องการจัดการเรียนการสอนนอกสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษา โดยกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดให้มีการเรียนการสอนนอกสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษาได้ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาประกาศกำหนด โดยในกรณีที่จัดให้มีสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษามากกว่าหนึ่งแห่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาประกาศกำหนด และแจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาทราบ และการจัดการเรียนการสอนนอกสถานที่ตั้งให้รวมถึงการจัดตั้งศูนย์บริการในการเรียนการสอนหรือการดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดที่เป็นการจัดให้มีการเรียนการสอนนอกสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษาด้วย

คณะกรรมการการอุดมศึกษา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้ว เห็นควรแก้ไขให้ คณะกรรมการมาตรฐานฯ เป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการจัดให้มีการเรียน การสอนนอกสถานที่ตั้งแทนคณะกรรมการการอุดมศึกษา เนื่องจากเกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจ ของคณะกรรมการมาตรฐานฯ มากกว่า^{๒๒๖}

อย่างไรก็ดี ในการประชุมครั้งต่อมา คณะกรรมการการอุดมศึกษา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาหลักการในร่างมาตรานี้อีกครั้งแล้วมีความเห็นว่า การจัดการเรียนการสอนนอกสถานที่ตั้ง ของสถาบันอุดมศึกษาเป็นเรื่องในทางนโยบาย ประกอบกับในร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหาร ราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. กำหนดให้เป็นหน้าที่ และอำนาจของคณะกรรมการการอุดมศึกษาในการพิจารณาให้ความเห็นชอบในการจัดตั้ง ยุบ หรือรวมสถาบันอุดมศึกษา จึงเห็นควรแก้ไขให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นผู้ประกาศกำหนด หลักเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าว รวมทั้งได้แก้ไขให้สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่แจ้งให้สำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษาทราบเพื่อให้มีความสอดคล้องกัน^{๒๒๗}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการการอุดมศึกษา

“มาตรา ๖๗ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕ สถาบันอุดมศึกษา อาจจัดให้มีการเรียนการสอนนอกสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษาได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาประกาศกำหนด

การจัดให้มีสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษามากกว่าหนึ่งแห่งให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาประกาศกำหนด และแจ้งให้สำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษาทราบ

การจัดการเรียนการสอนนอกสถานที่ตั้งตามวรรคหนึ่งให้หมายความ รวมถึงการจัดตั้งศูนย์บริการในการเรียนการสอนหรือการดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดที่เป็นการจัดให้มีการ เรียนการสอนนอกสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษาด้วย”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ

คณะกรรมการวิสามัญฯ มีประเด็นอภิปรายว่า บทบัญญัติในร่างมาตรานี้ ควรจะต้องพิจารณาว่าเป็นกรณีที่ไม่ใช่กับการที่สถาบันอุดมศึกษามีสิทธิจัดตั้งวิทยาเขตซึ่งต้องจัดตั้ง มากกว่าหนึ่งแห่งโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาหรือไม่ อย่างไรก็ตาม นอกจากนั้น จะต้องพิจารณาความในวรรคสองและวรรคสามให้มีความเชื่อมโยงกันว่า การจัดการเรียน การสอนนอกสถานที่ตั้งตามวรรคหนึ่งซึ่งหมายถึงการจัดตั้งศูนย์บริการในการเรียนการสอนที่เป็น การจัดการเรียนการสอนนอกสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษานั้นมีขอบเขตการดำเนินการอย่างไร ทั้งนี้ การใช้บังคับไม่ควรส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษาในวิทยาเขตหรือศูนย์การศึกษาต่าง ๆ ซึ่งดำเนินการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพและเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้ง

^{๒๒๖}บันทึกการประชุมคณะกรรมการการอุดมศึกษา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๑๙ วันพุธ ที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๑

^{๒๒๗}บันทึกการประชุมคณะกรรมการการอุดมศึกษา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒๘ วันเสาร์ ที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เจตนารมณ์พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

สถาบันอุดมศึกษา รวมทั้งประกาศหลักเกณฑ์ที่กำหนด ประกอบกับจำเป็นต้องพิจารณาเชื่อมโยงกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการการอุดมศึกษาตามร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ด้วย อย่างไรก็ตาม คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ไม่ได้มีการแก้ไขร่างมาตรานี้แต่อย่างใด^{๒๒๘}

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่ได้มีการแก้ไขร่างมาตรา^{๒๒๙}นี้แต่อย่างใด

มาตรา ๕๙ สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดการศึกษาโดยผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือโดยวิธีอื่นได้ ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนดโดยข้อเสนอแนะและความเห็นชอบของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา	การจัดการศึกษาผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือวิธีอื่น
---	---

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดการศึกษาโดยผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือโดยวิธีอื่นได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนดโดยข้อเสนอแนะและความเห็นชอบของคณะกรรมการมาตรฐานฯ เพื่อเป็นการเปิดกว้างให้การจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาสามารถดำเนินการในรูปแบบอื่นได้ ซึ่งจะทำให้การจัดการศึกษามีความทันสมัยและสอดคล้องกับบริบทของสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา แต่ก็ยังต้องอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดเพื่อให้สามารถกำกับดูแลมาตรฐานในการจัดการศึกษาได้

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ไม่มีหลักการนี้ในร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เห็นควรให้เพิ่มหลักการให้สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดการศึกษาโดยผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษาฯ กำหนดโดยข้อเสนอแนะและความเห็นชอบของคณะกรรมการมาตรฐานฯ เพื่อให้ครอบคลุมวิธีการจัดการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ^{๒๓๐} อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาร่างมาตรา^{๒๒๙}แล้วมีความเห็นเพิ่มเติมว่า นอกจาก

^{๒๒๘}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๙/๒๕๖๒ วันพุธ ที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๒ และครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

^{๒๒๙}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

^{๒๓๐}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๑๙ วันพุธ ที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๑

เจตนารมณ์พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

การจัดการศึกษาโดยผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศแล้ว สมควรกำหนดให้การจัดการศึกษา
อาจกระทำโดยวิธีอื่นได้ด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนด
โดยข้อเสนอแนะและความเห็นชอบของคณะกรรมการมาตรฐานฯ^{๒๓๑}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๖๘ สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดการศึกษาโดยผ่านระบบเทคโนโลยี
สารสนเทศหรือโดยวิธีอื่นได้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนดโดยข้อเสนอแนะ
และความเห็นชอบของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกาฯ ไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไข
ร่างมาตรานี้แต่อย่างใด

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตรานี้
แต่อย่างใด^{๒๓๒}

มาตรา ๖๐ ในกรณีที่ผลการตรวจสอบตามมาตรา ๕๖ ปรากฏว่าการจัดการศึกษาในหลักสูตรการศึกษาใดในสถาบันอุดมศึกษา เป็นไปตามที่ได้แจ้งไว้ตามมาตรา ๕๕ ให้คณะกรรมการมาตรฐาน การอุดมศึกษาประกาศรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาในหลักสูตร การศึกษาดังกล่าว ซึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อนที่ผู้เรียนรุ่นแรก จะสำเร็จการศึกษาในหลักสูตรการศึกษานั้น	การประกาศ รับรองมาตรฐาน การอุดมศึกษา
---	---

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดให้คณะกรรมการมาตรฐานฯ ประกาศรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษา
ในหลักสูตรการศึกษาที่ผ่านการตรวจสอบ เพื่อให้ทราบเป็นการทั่วไปว่าหลักสูตรที่สถาบันอุดมศึกษา
จัดการเรียนการสอนผ่านการตรวจสอบเป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษาแล้ว และเพื่อให้
การประกาศรับรองมาตรฐานดังกล่าวไม่กระทบกับผู้เรียนที่อยู่ระหว่างการศึกษา รวมทั้งเป็นการ
คุ้มครองผู้เรียนที่อยู่ระหว่างการศึกษา จึงได้กำหนดให้การประกาศรับรองมาตรฐานจะต้องดำเนินการ
ให้แล้วเสร็จก่อนที่ผู้เรียนรุ่นแรกจะสำเร็จการศึกษาในหลักสูตรการศึกษานั้น

^{๒๓๑}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒๘ วันเสาร์ ที่ ๑๗
พฤศจิกายน ๒๕๖๑

^{๒๓๒}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่
๕ มีนาคม ๒๕๖๒

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ไม่มีหลักการนี้ในร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้เสนอขอบทบัญญัติเกี่ยวกับการประกาศรับรองหลักสูตร โดยกำหนดให้ในกรณีที่ผลการตรวจสอบปรากฏว่าการจัดการศึกษาในหลักสูตรใดในสถาบันอุดมศึกษา เป็นไปตามที่ได้แจ้งไว้ หรือที่ได้ผ่านการรับรองแล้ว ให้คณะกรรมการมาตรฐานฯ ประกาศรับรอง ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรในหลักสูตรนั้น โดยเมื่อคณะกรรมการมาตรฐานฯ ได้ให้การรับรองปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรแล้ว ให้ถือว่าองค์กรวิชาชีพหรือหน่วยงานอื่น ที่กฎหมายกำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ในการรับรองปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตร ได้ให้การรับรองปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรดังกล่าวแล้ว โดยการประกาศรับรอง ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตร ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อนที่ผู้เรียนรุ่นแรกจะจบ การศึกษาในหลักสูตรนั้น

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้ว เห็นว่า การกำหนดว่า เมื่อคณะกรรมการมาตรฐานฯ ได้ให้การรับรองปริญญาแล้ว ให้ถือว่าองค์กรวิชาชีพหรือหน่วยงานอื่น ได้ให้การรับรองปริญญาด้วยนั้น เป็นบทบัญญัติที่มีหลักการในทำนองเดียวกับร่างมาตรา ๘๐/๕ ที่เป็นเรื่องการรับรองหลักสูตร ซึ่งที่ประชุมได้มีมติให้ตัดร่างมาตราดังกล่าวออกแล้ว จึงเห็นสมควร ตัดความดังกล่าวออกด้วย รวมทั้งสมควรมำเรื่องการประกาศรับรองปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรมากำหนดไว้ในวรรคหนึ่งตอนท้ายแทน อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) มีข้อสังเกตว่า กรณีตามร่างมาตรานี้ยังขาดกระบวนการและกลไกมารองรับหลักสูตร และผู้เรียน ในกรณีที่คณะกรรมการมาตรฐานฯ ได้ตรวจสอบหรือพิจารณาหลักสูตรของสถาบัน อุดมศึกษานั้นแล้ว แต่เห็นว่าหลักสูตรหรือระบบการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรนั้น ยังไม่ได้มาตรฐาน^{๒๓๓}

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาร่างมาตรานี้และมีการ แก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้สอดคล้องกับที่ได้แก้ไขบทบัญญัติเรื่องการตรวจสอบหรือพิจารณาหลักสูตร โดยแก้ไขจากเดิมที่กำหนดให้คณะกรรมการมาตรฐานฯ “ประกาศรับรองปริญญา” เป็น “ประกาศ รับรองมาตรฐานการอุดมศึกษา” โดยกำหนดให้ในกรณีที่ผลการตรวจสอบปรากฏว่าการจัดการศึกษา ในหลักสูตรการศึกษาใดในสถาบันอุดมศึกษาเป็นไปตามที่ได้แจ้งไว้ ให้คณะกรรมการมาตรฐานฯ ประกาศรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาในหลักสูตรการศึกษาดังกล่าว ซึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จ ก่อนที่ผู้เรียนรุ่นแรกจะจบการศึกษาในหลักสูตรการศึกษานั้น^{๒๓๔}

^{๒๓๓}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒๐ วันพฤหัสบดี ที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

^{๒๓๔}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒๘ วันเสาร์ ที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๖๙ ในกรณีที่ผลการตรวจสอบตามมาตรา ๖๕ ปรากฏว่าการจัดการศึกษาในหลักสูตรการศึกษาใดในสถาบันอุดมศึกษาเป็นไปตามที่ได้แจ้งไว้ตามมาตรา ๖๔ ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาประกาศรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาในหลักสูตรการศึกษาดังกล่าว ซึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อนที่ผู้เรียนรุ่นแรกจะสำเร็จการศึกษาในหลักสูตรการศึกษานั้น”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ

คณะกรรมการวิสามัญฯ ไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตรานี้แต่อย่างใด

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตรานี้แต่อย่างใด^{๒๓๕}

มาตรา ๖๑ เมื่อคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาได้ให้การรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาตามมาตรา ๖๐ แล้ว ให้แจ้งเรื่องดังกล่าวต่อองค์กรกลางบริหารงานบุคคลและสภาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบ	การแจ้งเรื่อง การรับรองมาตรฐาน ต่อองค์กรกลาง บริหารงานบุคคล และสภาวิชาชีพ
---	---

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดให้คณะกรรมการมาตรฐานฯ แจ้งเรื่องการรับรองหลักสูตรการศึกษาที่ผ่านการตรวจสอบมาตรฐานการอุดมศึกษาแล้วต่อองค์กรกลางบริหารงานบุคคลและสภาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องให้ทราบ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการหรือบุคลากรประเภทต่าง ๆ ในส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ และเพื่อกำกับดูแลผู้ประกอบการวิชาชีพ รวมทั้งกำหนดอัตราเงินเดือนหรือค่าตอบแทนที่ควรได้รับ และตำแหน่งที่ควรแต่งตั้งขององค์กรกลางบริหารงานบุคคลและสภาวิชาชีพ

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการไม่มีบทบัญญัติที่กำหนดให้ต้องแจ้งเรื่องการรับรองหลักสูตรว่าเป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษาต่อสภาวิชาชีพโดยตรง แต่มีการกำหนดให้สภาวิชาชีพมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นประกอบการจัดทำมาตรฐานหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ ดังนี้

^{๒๓๕}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

“มาตรา ๖๔ ให้สภาวิชาชีพมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นประกอบ การจัดทำมาตรฐานหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพนั้นเพื่อกำหนดคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของ วิชาชีพนั้นได้ แต่มิให้มีอำนาจในการรับรองหรือกำหนดการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชา ที่เกี่ยวข้องกับสภาวิชาชีพนั้นของสถาบันอุดมศึกษา หรือสร้างภาระอื่นใดให้กับสถาบันอุดมศึกษา

สภาวิชาชีพสามารถจัดการประเมินความรู้ ทักษะ และสมรรถนะในการ ประกอบวิชาชีพนั้นแก่ผู้สำเร็จการศึกษาเพื่อประกอบอาชีพที่สภาวิชาชีพนั้นควบคุมอยู่ได้ แต่จะจัดการศึกษาซ้ำซ้อนกับการศึกษาที่สถาบันอุดมศึกษาจัดอยู่มิได้”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในการพิจารณาบทบัญญัติเกี่ยวกับบทบาทของสภาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับ การจัดทำมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพนั้น ได้มีการเชิญผู้แทนสมาพันธ์ สภาวิชาชีพแห่งประเทศไทยเข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณา โดยผู้แทนสมาพันธ์ฯ ได้เสนอความเห็นว่า บทบัญญัติดังกล่าวก่อให้เกิดความไม่ชัดเจนในการ ดำเนินการของสภาวิชาชีพ เนื่องจากมีการห้ามมิให้สภาวิชาชีพมีอำนาจในการรับรองหรือกำหนด การจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับสภาวิชาชีพของสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งอาจส่งผลให้ การผลิตบุคลากรเพื่อเข้าสู่วิชาชีพไม่มีคุณภาพหรือมาตรฐานเพียงพอ และไม่มีหลักประกันว่าผู้สำเร็จ การศึกษาจะสามารถทดสอบความรู้เพื่อขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพได้ ซึ่งจะส่งผลเสียต่อผู้เรียน รวมทั้งอาจส่งผลต่อคุณภาพและมาตรฐานของผู้ประกอบวิชาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิชาชีพที่มีความ เกี่ยวข้องกับสุขภาพหรือความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน หากมีการประกอบ วิชาชีพอย่างขาดมาตรฐานแล้วย่อมจะส่งผลกระทบต่อประชาชนและสังคมได้ ทั้งนี้ การรับรอง หลักสูตรของสภาวิชาชีพนั้น มิได้เป็นการก้าวก้าวการจัดการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษา แต่เป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ และเป็นไปตามหน้าที่ และอำนาจตามกฎหมายของแต่ละสภาวิชาชีพ โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อสร้างมาตรฐานของ วิชาชีพนั้น ๆ อันเป็นการคุ้มครองประโยชน์ของสังคมและประชาชนที่เป็นผู้รับบริการจากผู้ประกอบ วิชาชีพ

ในการนี้ กระทรวงศึกษาธิการได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๕๙๒(๑) ๑.๑๑/๓๕๖๒ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๑ แจ้งให้ตัดบทบัญญัติที่เกี่ยวกับสภาวิชาชีพออก โดยเห็นว่าการตัดบทบัญญัติในเรื่องดังกล่าวออกไม่กระทบต่อหลักการอื่นในร่างพระราชบัญญัตินี้ และยังมีเชื่อมโยงกับสภาวิชาชีพอยู่เนื่องจากร่างพระราชบัญญัตินี้ได้มีการกำหนดให้ผู้แทน สภาวิชาชีพเป็นองค์ประกอบในคณะกรรมการการอุดมศึกษาอยู่ด้วย

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วมีความเห็นว่า สถาบันอุดมศึกษาและสภาวิชาชีพเป็นองค์กรที่จะต้องดำเนินการอย่างสอดคล้องประสานกัน โดยสถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่ผลิตบุคลากรที่จะเข้าสู่การประกอบวิชาชีพต่าง ๆ ผ่านการจัดการเรียน การสอนในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ส่วนสภาวิชาชีพเป็นองค์กรที่มีหน้าที่กำกับดูแลการประกอบ วิชาชีพให้มีมาตรฐานตามหลักวิชา รวมทั้งดูแลให้ผู้ประกอบวิชาชีพประพฤติปฏิบัติตนตามกรอบ ของจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพนั้น ๆ ซึ่งการดำเนินการของทั้งสถาบันอุดมศึกษาและสภาวิชาชีพ ที่ดำเนินการอย่างสอดคล้องประสานกันดังกล่าวจะก่อให้เกิดการพัฒนาบุคลากรและมาตรฐานของวิชาชีพ

ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการให้บริการทางวิชาชีพและสร้างความเชื่อมั่นแก่ประชาชน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีแนวทางการดำเนินการเพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างการพัฒนาลัทธิศตวรรษการศึกษาและการจัดการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษากับการควบคุมมาตรฐานและจรรยาบรรณในการประกอบวิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพ สมควรที่จะกำหนดบทบัญญัติเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางการดำเนินการของสภาวิชาชีพในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดแนวทางที่ชัดเจนในเรื่องดังกล่าว คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) จึงได้ตัดบทบัญญัติในเรื่องสภาวิชาชีพออก และให้ผู้แทนสมาพันธ์ฯ รับผิดชอบร่างบทบัญญัติเกี่ยวกับการดำเนินงานของสภาวิชาชีพเพื่อเสนอต่อที่ประชุมพิจารณาต่อไป^{๒๓๖}

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้เสนอบทบัญญัติเกี่ยวกับการแจ้งเรื่องการรับรองปริญญา โดยกำหนดให้เมื่อคณะกรรมการมาตรฐานฯ ได้ให้การรับรองปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรแล้ว ให้แจ้งเรื่องดังกล่าวต่อองค์กรกลางบริหารงานบุคคลและองค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบ

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้ว มีข้อสังเกตว่าการกำหนดให้คณะกรรมการมาตรฐานฯ รับรองปริญญาแล้ว จะถือว่าคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ได้รับรองปริญญาด้วยแล้วได้หรือไม่ เพื่อไม่ให้หน้าที่และอำนาจมีความซ้ำซ้อนกัน โดยเห็นควรสอบถามสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในเรื่องการรับรองคุณวุฒิหรือการรับรองปริญญาของ ก.พ. เพิ่มเติม^{๒๓๗} ทั้งนี้ ได้มีการแก้ไขในเรื่องการประกาศรับรองปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตร เป็นการรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับที่ได้มีการแก้ไขหลักการในเรื่องนี้ โดยกำหนดว่า เมื่อคณะกรรมการมาตรฐานฯ ได้ให้การรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาแล้ว ให้แจ้งเรื่องดังกล่าวต่อองค์กรกลางบริหารงานบุคคลและสภาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบ^{๒๓๘}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๗๐ เมื่อคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาได้ให้การรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาตามมาตรา ๖๙ แล้ว ให้แจ้งเรื่องดังกล่าวต่อองค์กรกลางบริหารงานบุคคลและสภาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบ”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ

คณะกรรมการวิสามัญฯ ไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตรานี้แต่อย่างใด

^{๒๓๖}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๓ วันพุธ ที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๑ และครั้งที่ ๘ วันศุกร์ ที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๑

^{๒๓๗}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒๐ วันพฤหัสบดี ที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

^{๒๓๘}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒๘ วันเสาร์ ที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตรานี้ แต่อย่างไร^{๒๓๙}

มาตรา ๖๒ ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการอุดมศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา	การจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
การประกันคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพภายใน การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาประกาศกำหนด	

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการอุดมศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา โดยให้การประกันคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพภายใน การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการมาตรฐานฯ กำหนด เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาได้มีการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษานั้นว่าเป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษาหรือไม่ โดยการดำเนินการในการประกันคุณภาพการศึกษาจะเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการมาตรฐานฯ กำหนด เพื่อให้วิธีการในการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ร่างที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการ ปรากฏดังนี้

“มาตรา ๖๑ สถาบันอุดมศึกษาต้องให้การศึกษาย่างเต็มที่กับนิสิตและนักศึกษา โดยมุ่งพัฒนาให้นิสิตและนักศึกษามีความเป็นเลิศทั้งในด้านวิชาการและเป็นคนดีของสังคม

ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา”

^{๒๓๙} บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้ว เห็นควรให้นำความในวรรคสองเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาไปกำหนดไว้เป็นบทบัญญัติมาตราใหม่โดยให้บัญญัติไว้ในหมวดที่ว่าด้วยหน้าที่และอำนาจของสถาบันอุดมศึกษา^{๒๔๐}

ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอบทบัญญัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา โดยนำไปไว้ในหมวดเรื่องการควบคุมและกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษาเพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับการแบ่งหมวดใหม่ โดยกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา โดยการประกันคุณภาพภายในในส่วนที่เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายใน การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษานั้นกำหนด แต่ในการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินให้แต่งตั้งจากบุคคลภายนอกสถาบันอุดมศึกษาตามบัญชีรายชื่อที่คณะกรรมการมาตรฐานฯ ประกาศกำหนดไม่น้อยกว่าหนึ่งในสาม ทั้งนี้ ในกรณีที่กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์ดังกล่าว ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายใน การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการมาตรฐานฯ ประกาศกำหนด โดยให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาที่จะประชุมปรึกษาหารือร่วมกับผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเพื่อกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการและเกณฑ์การประเมินและเมื่อตกลงกำหนดเป็นประการใดแล้วให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการตามวิธีการและเกณฑ์นั้น โดยสำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาจะหารือตามประเภทและกลุ่มของสถาบันอุดมศึกษาตามสถานะและวัตถุประสงค์ของสถาบันอุดมศึกษาก็ได้

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้ว เห็นว่า เมื่อกำหนดให้คณะกรรมการมาตรฐานฯ ทำหน้าที่กำกับดูแลให้สถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษาแล้ว ก็สมควรกำหนดให้คณะกรรมการมาตรฐานฯ กำหนดหลักเกณฑ์เรื่องการประกันคุณภาพภายในสถาบันอุดมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายใน การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อใช้เป็นเกณฑ์กลางที่นำไปใช้กับสถาบันการอุดมศึกษาทุกแห่งด้วย โดยคณะกรรมการมาตรฐานฯ อาจถ่ายโอนหน้าที่และอำนาจดังกล่าวให้สถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งไปกำหนดรายละเอียดในการประเมินเพื่อให้เหมาะสมตามประเภทและกลุ่มของสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้นได้ จึงได้แก้ไขจากหลักการเดิมที่ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษานั้นกำหนด เป็นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการมาตรฐานฯ ประกาศกำหนด^{๒๔๑}

ต่อมาคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้รับฟังข้อสังเกตของผู้แทนที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทยว่า ควรจะตัดความในวรรคสองตอนท้ายที่กำหนดให้มีการแต่งตั้งบุคคลภายนอกสถาบันอุดมศึกษามาเป็นกรรมการประเมินไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามออก

^{๒๔๐}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๘ วันศุกร์ ที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๑

^{๒๔๑}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒๐ วันพฤหัสบดี ที่

ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาแล้วเห็นด้วยกับข้อสังเกตดังกล่าว จึงได้แก้ไขความในวรรคสองโดยกำหนดให้การประกันคุณภาพภายในสถาบันอุดมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพภายใน การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการมาตรฐานฯ ประกาศกำหนด^{๒๔๒}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๗๑ ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการอุดมศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา

การประกันคุณภาพภายในสถาบันอุดมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพภายใน การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาประกาศกำหนด”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมาธิการวิสามัญ

คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ พิจารณาแล้ว มีข้อสังเกตว่า ปัจจุบันการประกันคุณภาพการศึกษามีเพียงรูปแบบเดียวคือการประกันคุณภาพภายใน แต่การประเมินคุณภาพมีสองรูปแบบ ได้แก่ การประเมินภายในคือการประเมินตนเอง และการประเมินภายนอกคือให้บุคคลภายนอกเข้ามาทำการประเมินในสถานศึกษา ดังนั้น การประเมินจึงสามารถปฏิบัติได้ทั้งภายในและภายนอก จึงมีการเสนอให้แก้ไขถ้อยคำในวรรคสอง จาก “การประกันคุณภาพภายในสถาบันอุดมศึกษา” เป็น “การประกันคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษา” อย่างไรก็ตาม มีกรรมาธิการวิสามัญฯ ให้ข้อสังเกตว่า สมควรแก้ไขความในวรรคสอง โดยกำหนดให้การประกันคุณภาพการประเมินคุณภาพภายใน การติดตามตรวจสอบคุณภาพ การพัฒนาคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการมาตรฐานฯ ประกาศกำหนด

คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า การเขียนแยกกันระหว่างการประกันคุณภาพกับการประเมินคุณภาพภายใน โดยหลักแล้วเรื่องการประเมินคุณภาพภายในคือการรับรองตนเองซึ่งเป็นกระบวนการเท่านั้น จึงเห็นควรให้คงการแก้ไขตามหลักการที่ได้เสนอแก้ไขในครั้งแรก^{๒๔๓}

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตรานี้แต่อย่างใด^{๒๔๔}

^{๒๔๒}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒๘ วันเสาร์ ที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

^{๒๔๓}บันทึกการประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒, ครั้งที่ ๒๐/๒๕๖๒ วันเสาร์ ที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ และครั้งที่ ๒๑ วันอาทิตย์ ที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

^{๒๔๔}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

<p>มาตรา ๖๓ เมื่อสถาบันอุดมศึกษาดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรา ๖๒ เสร็จสิ้นแล้ว ให้รายงานผลการประเมินต่อสภาสถาบันอุดมศึกษา และให้สภาสถาบันอุดมศึกษานำผลการประเมินดังกล่าวไปพิจารณาเพื่อกำหนดแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา และให้แจ้งให้สำนักงานปลัดกระทรวงทราบเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก</p> <p>ในกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาเห็นว่าไม่อาจดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามวรรคหนึ่งได้ เพราะการขาดแคลนงบประมาณหรือกำลังคน ให้สภาสถาบันอุดมศึกษาโดยความเห็นชอบของสภาสถาบันอุดมศึกษารายงานเหตุดังกล่าวต่อคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาเพื่อเสนอแนะต่อรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป</p>	<p>การรายงานผล การประเมินคุณภาพภายในและปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษา</p>
--	--

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษารายงานผลการประเมินคุณภาพภายในต่อสภาสถาบันอุดมศึกษา เพื่อกำหนดแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา แล้วแจ้งให้สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษาฯ ทราบ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก โดยในกรณีที่ไมอาจปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพได้เนื่องจากขาดแคลนงบประมาณหรือกำลังคน ให้รายงานต่อคณะกรรมการมาตรฐานฯ เพื่อเสนอแนะต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษาฯ เพื่อพิจารณาดำเนินการหาแนวทางแก้ไขปัญหาต่อไป เนื่องจากปัญหาในเรื่องคุณภาพการศึกษาที่เกิดจากการขาดแคลนงบประมาณหรือกำลังคนเป็นปัญหาที่สถาบันอุดมศึกษาไม่อาจแก้ไขเพียงลำพังได้ จึงมีความจำเป็นที่คณะกรรมการมาตรฐานฯ และรัฐมนตรีซึ่งกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษาจะต้องร่วมกันหาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขในภาพรวมเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษามีศักยภาพในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษาได้

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ไม่มีหลักการนี้ในร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้เสนอบทบัญญัติเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายใน โดยกำหนดให้เมื่อสถาบันอุดมศึกษาดำเนินการประเมินคุณภาพภายในเสร็จสิ้นแล้ว ให้รายงานผลการประเมินต่อสภาสถาบันอุดมศึกษา และให้สภาสถาบันอุดมศึกษานำผลการประเมินดังกล่าวไปพิจารณาเพื่อกำหนดแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา และในกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาเห็นว่าไม่อาจดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ เพราะการขาดแคลนงบประมาณหรือกำลังคน ให้สภาสถาบันอุดมศึกษาโดยความเห็นชอบของสภาสถาบันอุดมศึกษารายงานเหตุดังกล่าวต่อคณะกรรมการมาตรฐานฯ เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้ว เห็นควรให้เรียงลำดับบทบัญญัติใหม่เพื่อให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น โดยนำบทบัญญัติเรื่องการประเมินคุณภาพภายในมากำหนดไว้ก่อนบทบัญญัติเรื่องการประเมินคุณภาพภายนอก รวมทั้งได้กำหนดให้สถานบันอุดมศึกษาแจ้งผลการประเมินให้สำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาทราบเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอกและเพื่อให้การประเมินคุณภาพภายในและภายนอกมีความเชื่อมโยงกัน ทั้งนี้ ในกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาไม่อาจดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ ก็จะต้องรายงานเหตุดังกล่าวต่อคณะกรรมการมาตรฐานฯ เพื่อเสนอแนะต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษาฯ เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป^{๒๔๕}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๗๒ เมื่อสถาบันอุดมศึกษาดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรา ๗๑ เสร็จสิ้นแล้ว ให้รายงานผลการประเมินต่อสถานบันอุดมศึกษา และให้สถานบันอุดมศึกษานำผลการประเมินดังกล่าวไปพิจารณาเพื่อกำหนดแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา และให้แจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาทราบเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก

ในกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาเห็นว่าไม่อาจดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามวรรคหนึ่งได้ เพราะการขาดแคลนงบประมาณหรือกำลังคน ให้สถานบันอุดมศึกษาโดยความเห็นชอบของสถานบันอุดมศึกษารายงานเหตุดังกล่าวต่อคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาเพื่อเสนอแนะต่อรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ

คณะกรรมการวิสามัญฯ พิจารณาแล้ว มีข้อสังเกตว่า ระบบการประกันคุณภาพเป็นกระบวนการตรวจสอบและควบคุมคุณภาพมาตรฐานของสถานบันอุดมศึกษาแต่ละแห่ง ซึ่งเป็นกลไกการรับประกันการผลิตบุคลากรของสถานบันอุดมศึกษา ระบบการประกันคุณภาพไม่ควรแบ่งออกเป็นภายในและภายนอก แต่หากเป็นการประเมินคุณภาพ สมควรให้ดำเนินการตรวจสอบและควบคุมทั้งภายในและภายนอก โดยหากเป็นการประเมินคุณภาพภายในให้ดำเนินการประเมินด้วยตนเอง แต่หากเป็นการประเมินคุณภาพภายนอกให้เป็นการดำเนินการของหน่วยงานภายนอก เช่น สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) เป็นต้น การประเมินจึงแบ่งออกเป็นภายในและภายนอกได้ แต่ในส่วนของการประกันคุณภาพนั้น เป็นกระบวนการหรือกลไกที่ใช้ในระหว่างที่มีการดำเนินงานจึงไม่ควรแบ่งออกเป็นภายในหรือภายนอก และการประเมินคุณภาพควรมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการดำเนินการโดยให้เน้นไปที่

^{๒๔๕}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๘/๒๕๖๒ วันศุกร์ ที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๒ และครั้งที่ ๒๘ วันเสาร์ ที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

การพัฒนาและให้ตั้งอยู่บนพื้นฐานความพร้อมของแต่ละสถาบัน^{๒๔๖} นอกจากนี้ คณะกรรมการการ
 วิสามัญฯ ได้มีความเห็นเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาเพิ่มเติมว่า การประกันคุณภาพนั้น
 เป็นการจัดทำระบบเพื่อควบคุมคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาหรือองค์กรต่าง ๆ
 เพื่อเป็นการรับประกันว่าผลผลิตของสถาบันอุดมศึกษาหรือองค์กรนั้นได้มาตรฐานตามที่กำหนด
 จึงไม่มีการใช้คำว่า “ระบบประกันคุณภาพภายในและระบบประกันคุณภาพภายนอก” แต่การ
 ประเมินคุณภาพเป็นส่วนหนึ่งของระบบประกันคุณภาพโดยรวม และเนื่องจากเป้าประสงค์ของ
 การประเมินคุณภาพเป็นไปเพื่อการพัฒนา จึงควรให้มีการพิจารณาใช้ถ้อยคำให้ถูกต้อง รวมทั้ง
 ควรกำหนดมาตรการช่วยเหลือสถาบันอุดมศึกษาในกรณีที่ไม่อาจดำเนินการปรับปรุงและพัฒนา
 คุณภาพการศึกษาเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบกับผู้เรียนด้วย^{๒๔๗}

นอกจากนี้ โดยที่คณะกรรมการการวิสามัญฯ ได้มีการแก้ไขให้โอนหน้าที่
 และอำนาจของสำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาไปเป็นของสำนักงานปลัดกระทรวง
 การอุดมศึกษาฯ จึงได้แก้ไขความในวรรคหนึ่ง เรื่องการแจ้งผลการประเมินต่อสำนักงานคณะกรรมการ
 มาตรฐานการอุดมศึกษาเป็นให้แจ้งต่อสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษาฯ^{๒๔๘}

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตรา
 นี้แต่อย่างใด^{๒๔๙}

<p>มาตรา ๖๔ การประเมินคุณภาพภายนอกอาจประเมิน โดยหน่วยงานต่างประเทศที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง หรืออาจ ประเมินโดยหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานภาคเอกชน หรือหน่วยงาน ในต่างประเทศที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาประกาศ กำหนดก็ได้</p> <p>สถาบันอุดมศึกษาอาจเสนอให้คณะกรรมการมาตรฐาน การอุดมศึกษา ให้ความเห็นชอบให้หน่วยงานอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ ตามวรรคหนึ่งทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายนอกก็ได้</p>	<p>การประเมิน คุณภาพภายนอก</p>
---	--

^{๒๔๖}บันทึกการประชุมคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง
 ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

^{๒๔๗}บันทึกการประชุมคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง
 ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๙/๒๕๖๒ วันพุธ ที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๒

^{๒๔๘}บันทึกการประชุมคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง
 ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒,
 ครั้งที่ ๒๐/๒๕๖๒ วันเสาร์ ที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒, ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ วันอาทิตย์ ที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒
 และครั้งที่ ๒๕/๒๕๖๒ วันอังคาร ที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

^{๒๔๙}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่
 ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดให้การประเมินคุณภาพภายนอกอาจประเมินโดยหน่วยงานที่หลากหลาย ได้แก่ หน่วยงานต่างประเทศที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานภาคเอกชน หน่วยงานในต่างประเทศที่คณะกรรมการมาตรฐานฯ ประกาศกำหนด หรือหน่วยงานอื่นที่สถาบันอุดมศึกษาเสนอให้คณะกรรมการมาตรฐานฯ ให้ความเห็นชอบ เพื่อให้หน่วยงานที่ประเมินคุณภาพภายนอกมีความหลากหลายและเหมาะสมสอดคล้องกับประเภทของสถาบันอุดมศึกษา

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ร่างที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการ ปรากฏดังนี้

“มาตรา ๓๐ ให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาประกาศกำหนดรายชื่อหน่วยงานเพื่อทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายนอกให้กับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงการอุดมศึกษาและสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ในกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงการอุดมศึกษา หรือสถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกจากหน่วยงานอื่นที่ได้รับการยอมรับจากทั้งในประเทศและหรือต่างประเทศ ให้ถือว่าการประเมินดังกล่าวเป็นการประเมินตามวรรคหนึ่งแล้ว

การประเมินตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองให้เป็นไปเพื่อการพัฒนาและการควบคุมคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษา โดยให้หน่วยงานที่ทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายนอกให้คำแนะนำแก่สถาบันอุดมศึกษาเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถนำไปพิจารณาเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน การวิจัยนวัตกรรม หรือคุณภาพด้านอื่น ๆ ของสถาบันอุดมศึกษาได้

ให้มีการเผยแพร่ผลการประเมินตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองต่อสาธารณชนให้ทราบโดยทั่วกันด้วย”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ปรับปรุงแก้ไขบทบัญญัติเกี่ยวกับหน่วยงานที่ทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายนอกตามที่ได้รับมอบหมายจากที่ประชุม โดยกำหนดให้คณะกรรมการมาตรฐานฯ ประกาศกำหนดหน่วยงานที่จะทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายนอก และให้ถือว่าการประเมินดังกล่าวเป็นการประเมินตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้ว เห็นควรให้เรียงลำดับบทบัญญัติใหม่เพื่อให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น โดยนำบทบัญญัติเรื่องการประเมินคุณภาพภายนอกไปกำหนดไว้หลังบทบัญญัติเรื่องการประเมินคุณภาพภายใน รวมทั้งได้เพิ่มเติมหลักการให้สถาบันอุดมศึกษาอาจเสนอต่อคณะกรรมการมาตรฐานฯ เพื่อให้ความเห็นชอบในการให้หน่วยงานอื่นนอกจากหน่วยงานที่คณะกรรมการมาตรฐานฯ ได้ประกาศกำหนดไว้ มาทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายนอกได้ ซึ่งอาจเป็นหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานภาคเอกชน หรือหน่วยงานในต่างประเทศก็ได้ โดยคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาและแก้ไขความในร่างมาตรานี้ให้มีความชัดเจนและกระชับยิ่งขึ้น^{๒๕๐}

^{๒๕๐}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒๐ วันพฤหัสบดี ที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ และครั้งที่ ๒๘ วันเสาร์ ที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๗๓ การประเมินคุณภาพภายนอกอาจประเมินโดยหน่วยงานต่างประเทศที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง หรืออาจประเมินโดยหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานภาคเอกชน หรือหน่วยงานในต่างประเทศที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาประกาศกำหนดก็ได้

สถาบันอุดมศึกษาอาจเสนอให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาให้ความเห็นชอบให้หน่วยงานอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ตามวรรคหนึ่งทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายนอกก็ได้”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ

คณะกรรมการวิสามัญฯ พิจารณาแล้ว มีข้อสังเกตว่า การกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาเลือกหน่วยงานเพื่อทำการประเมินคุณภาพภายนอก โดยเฉพาะหน่วยงานจากต่างประเทศนั้น อาจเกิดปัญหากรณีที่หน่วยงานภายนอกที่เลือกมาไม่มีคุณภาพ ซึ่งในประเด็นนี้ที่ประชุมได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า แม้ว่าสถาบันอุดมศึกษาจะสามารถเสนอรายชื่อหน่วยงานต่างประเทศให้ทำหน้าที่ประเมินคุณภาพนอกได้ แต่หน่วยงานดังกล่าวจะต้องผ่านการพิจารณาให้ความเห็นชอบโดยคณะกรรมการมาตรฐานฯ จึงไม่น่าจะมีปัญหาในกรณีการเลือกหน่วยงานที่ไม่มีคุณภาพแต่อย่างใด^{๒๕๑}

นอกจากนี้ ยังมีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า การกำหนดหลักเกณฑ์และการคัดเลือกหน่วยงานต่างประเทศที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางเพื่อทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายนอกโดยให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการมาตรฐานฯ แต่การดำเนินการเรื่องนี้เป็นเรื่องที่มีความสำคัญ จึงสมควรกำหนดให้คณะกรรมการการอุดมศึกษามีส่วนในการพิจารณาดำเนินการด้วย อย่างไรก็ตามก็ดี คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้พิจารณาแล้วเห็นควรให้คงไว้ตามร่างเดิมโดยไม่มีการแก้ไขแต่อย่างใด^{๒๕๒}

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตรานี้แต่อย่างใด^{๒๕๓}

มาตรา ๖๕ เมื่อหน่วยงานตามมาตรา ๖๔ ดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอกเสร็จสิ้นแล้ว ให้แจ้งผลการประเมินต่อสถาบันอุดมศึกษาและสำนักงานปลัดกระทรวงเพื่อทราบ ในกรณีที่หน่วยงานต่างประเทศเป็นผู้ประเมิน ให้สถาบันอุดมศึกษาแจ้งผลการประเมินต่อสำนักงานปลัดกระทรวงเพื่อทราบ	การแจ้งผล การประเมิน คุณภาพภายนอก
--	---

^{๒๕๑}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๘/๒๕๖๒ วันศุกร์ ที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๒

^{๒๕๒}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๙/๒๕๖๒ วันพุธ ที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒ และครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

^{๒๕๓}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

<p>ในกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาเห็นว่าผลการประเมินที่ได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่ง คลาดเคลื่อนหรือไม่ตรงต่อความเป็นจริง สถาบันอุดมศึกษาอาจทักท้วงไปยังหน่วยงานผู้ประเมินได้ และให้แจ้งสำนักงานปลัดกระทรวงทราบด้วย</p> <p>ให้ถือว่าการประเมินคุณภาพภายนอกตามพระราชบัญญัตินี้เป็นการประเมินตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ</p>	
--	--

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดให้หน่วยงานที่ทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายนอกมีหน้าที่แจ้งผลการประเมินต่อสถาบันอุดมศึกษาและสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษาฯ เพื่อทราบ แต่หากหน่วยงานต่างประเทศเป็นผู้ประเมินจะไม่สามารถบังคับให้หน่วยงานดังกล่าวแจ้งผลการประเมินไปยังสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษาฯ ได้ จึงต้องให้สถาบันอุดมศึกษาซึ่งได้รับผลการประเมินจากหน่วยงานต่างประเทศโดยตรงมีหน้าที่แจ้งผลการประเมินไปยังสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษาฯ เพื่อทราบ ทั้งนี้ ได้กำหนดให้ในกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาเห็นว่าผลการประเมินมีความคลาดเคลื่อนหรือไม่ตรงต่อความเป็นจริง สถาบันอุดมศึกษาอาจทักท้วงไปยังหน่วยงานผู้ประเมินได้ และให้มีหน้าที่แจ้งให้สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษาฯ ทราบด้วย เพื่อที่จะได้พิจารณาปรับปรุงแก้ไขผลการประเมินให้ตรงต่อความเป็นจริงต่อไป โดยให้ถือว่าการประเมินคุณภาพภายนอกนี้เป็นการประเมินตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ร่างที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการ ปรากฏดังนี้

“มาตรา ๓๐ ให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาประกาศกำหนดรายชื่อหน่วยงานเพื่อทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายนอกให้กับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงการอุดมศึกษาและสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ในกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงการอุดมศึกษา หรือสถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกจากหน่วยงานอื่นที่ได้รับการยอมรับจากทั้งในประเทศและหรือต่างประเทศ ให้ถือว่าการประเมินดังกล่าวเป็นการประเมินตามวรรคหนึ่งแล้ว

การประเมินตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองให้เป็นไปเพื่อการพัฒนาและการควบคุมคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษา โดยให้หน่วยงานที่ทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายนอกให้คำแนะนำแก่สถาบันอุดมศึกษาเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถนำไปพิจารณาเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน การวิจัยนวัตกรรม หรือคุณภาพด้านอื่น ๆ ของสถาบันอุดมศึกษาได้

ให้มีการเผยแพร่ผลการประเมินตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองต่อสาธารณชนให้ทราบโดยทั่วกันด้วย”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ปรับปรุงแก้ไขบทบัญญัติเกี่ยวกับหน่วยงานที่ทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายนอกตามที่ได้รับมอบหมายจากที่ประชุม โดยกำหนดให้เมื่อหน่วยงานที่คณะกรรมการมาตรฐานฯ กำหนดให้ทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายนอก ดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอกเสร็จสิ้นแล้ว ให้แจ้งผลการประเมินต่อสถาบันอุดมศึกษาเพื่อทราบ โดยในกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาเห็นว่าผลการประเมินที่ได้รับแจ้งคลาดเคลื่อนหรือไม่ตรงต่อความเป็นจริง สถาบันอุดมศึกษามีสิทธิทักท้วงไปยังหน่วยงานผู้ประเมินได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับแจ้งผลการประเมิน และให้หน่วยงานผู้ประเมินตรวจสอบและทบทวนผลการประเมินและดำเนินการให้ถูกต้องให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับการทักท้วง

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้ว เห็นควรให้นำความที่กำหนดให้ถือว่าการประเมินคุณภาพภายนอกตามพระราชบัญญัตินี้เป็นการประเมินตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติมากำหนดไว้เป็นความในวรรคสามของร่างมาตรานี้ รวมทั้งได้แก้ไขถ้อยคำให้มีความชัดเจนและเหมาะสมยิ่งขึ้น^{๒๕๔} นอกจากนี้ ได้มีความเห็นเพิ่มเติมว่า ควรจะแก้ไขเรื่องการแจ้งผลการประเมินต่อสถาบันอุดมศึกษา เป็นการแจ้งต่อสถาบันอุดมศึกษา และหากเป็นกรณีที่หน่วยงานต่างประเทศเป็นผู้ประเมินย่อมไม่อาจบังคับให้หน่วยงานดังกล่าวต้องแจ้งผลการประเมินต่อสำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาได้ จึงเห็นควรให้แก้ไขโดยกำหนดให้หน่วยงานผู้ประเมินแจ้งผลการประเมินต่อสถาบันอุดมศึกษาโดยตรง แล้วให้สถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้แจ้งผลดังกล่าวต่อสำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา รวมทั้งได้ตัดความเกี่ยวกับกำหนดเวลาในการทักท้วงผลการประเมินและการทบทวนผลการประเมิน เนื่องจากเป็นเรื่องระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับหน่วยงานผู้ประเมิน จึงไม่จำเป็นต้องระบุไว้ในกฎหมายอีก แต่ควรกำหนดเพียงว่าหากสถาบันอุดมศึกษาได้มีการทักท้วงไปยังหน่วยงานผู้ประเมิน ก็จะต้องแจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาทราบด้วยเท่านั้น^{๒๕๕}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๗๔ เมื่อหน่วยงานตามมาตรา ๗๓ ดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอกเสร็จสิ้นแล้ว ให้แจ้งผลการประเมินต่อสถาบันอุดมศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาเพื่อทราบ ในกรณีที่หน่วยงานต่างประเทศเป็นผู้ประเมิน ให้สถาบันอุดมศึกษาแจ้งผลการประเมินต่อสำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาเพื่อทราบ

ในกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาเห็นว่าผลการประเมินที่ได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่งคลาดเคลื่อนหรือไม่ตรงต่อความเป็นจริง สถาบันอุดมศึกษาอาจทักท้วงไปยังหน่วยงานผู้ประเมินได้ และให้แจ้งสำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาทราบด้วย

ให้ถือว่าการประเมินคุณภาพภายนอกตามพระราชบัญญัตินี้เป็นการประเมินตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ”

^{๒๕๔}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒๐ วันพฤหัสบดี ที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

^{๒๕๕}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒๘ วันเสาร์ ที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการการวิสามัญ

คณะกรรมการการวิสามัญฯ พิจารณาแล้ว มีข้อสังเกตว่า ควรจะกำหนดกลไกหรือกระบวนการแจ้งผลการประเมินคุณภาพภายนอกให้เป็นอย่างเดียวกัน ทั้งกรณีหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานภาคเอกชนในประเทศ และกรณีหน่วยงานต่างประเทศ ซึ่งที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า กระบวนการประเมินควรเป็นแบบเดียวกัน แต่วิธีการแจ้งผลอาจแตกต่างกันได้^{๒๕๖}

นอกจากนี้ โดยที่คณะกรรมการการวิสามัญฯ ได้มีการแก้ไขให้โอนหน้าที่และอำนาจของสำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาไปเป็นของสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษาฯ จึงได้แก้ไขความในวรรคหนึ่งและวรรคสอง เรื่องการแจ้งผลการประเมินต่อสำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาเป็นให้แจ้งต่อสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา^{๒๕๗}

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตรานี้แต่อย่างใด^{๒๕๘}

มาตรา ๖๖ ถ้าผลการประเมินตามมาตรา ๖๕ ปรากฏว่าสถาบันอุดมศึกษาใดมีการจัดการศึกษาไม่เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษา ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาแจ้งให้สถาบันอุดมศึกษานั้นดำเนินการแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนด และให้นำความในมาตรา ๕๖ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม	การแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา
--	--

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพภายนอกไม่เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษาดำเนินการแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการมาตรฐานฯ กำหนด เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาได้นำผลการประเมินภายนอกมาพิจารณาปรับปรุงการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการอุดมศึกษา และเป็นการคุ้มครองผู้เรียนให้ได้ศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาที่มีมาตรฐาน

^{๒๕๖}บันทึกการประชุมคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๘/๒๕๖๒ วันศุกร์ ที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๒ ครั้งที่ ๘/๒๕๖๒ วันพุธ ที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒ และครั้งที่ ๑๙ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

^{๒๕๗}บันทึกการประชุมคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๐/๒๕๖๒ วันเสาร์ ที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒, ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ วันอาทิตย์ ที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ และครั้งที่ ๒๕/๒๕๖๒ วันอังคาร ที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

^{๒๕๘}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

ร่างที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการ ปรากฏดังนี้

“มาตรา ๓๐ ให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาประกาศกำหนดรายชื่อหน่วยงานเพื่อทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายนอกให้กับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงการอุดมศึกษาและสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ในกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงการอุดมศึกษาหรือสถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกจากหน่วยงานอื่นที่ได้รับการยอมรับจากทั้งในประเทศและหรือต่างประเทศ ให้ถือว่าการประเมินดังกล่าวเป็นการประเมินตามวรรคหนึ่งแล้ว

การประเมินตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองให้เป็นไปเพื่อการพัฒนาและการควบคุมคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษา โดยให้หน่วยงานที่ทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายนอกให้คำแนะนำแก่สถาบันอุดมศึกษาเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถนำไปพิจารณาเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน การวิจัยนวัตกรรม หรือคุณภาพด้านอื่น ๆ ของสถาบันอุดมศึกษาได้

ให้มีการเผยแพร่ผลการประเมินตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองต่อสาธารณชนให้ทราบโดยทั่วกันด้วย”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ปรับปรุงแก้ไขบทบัญญัติเกี่ยวกับการดำเนินการในกรณีที่ปรากฏผลการประเมินคุณภาพภายนอกว่าสถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษาไม่เป็นไปตามมาตรฐาน ตามที่ได้รับมอบหมายจากที่ประชุม โดยกำหนดให้หากปรากฏผลการประเมินว่าสถาบันอุดมศึกษาได้มีการจัดการศึกษาไม่เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษา ให้คณะกรรมการมาตรฐานฯ แจ้งให้สภาสถาบันอุดมศึกษาดำเนินการแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการมาตรฐานฯ กำหนด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้ว ได้แก้ไขให้คณะกรรมการมาตรฐานฯ แจ้งเรื่องการแก้ไขปรับปรุงการจัดการศึกษาต่อสถาบันอุดมศึกษาโดยตรงแทนการแจ้งไปยังสภาสถาบันอุดมศึกษา^{๒๕๙}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๗๕ ถ้าผลการประเมินตามมาตรา ๗๔ ปรากฏว่าสถาบันอุดมศึกษาได้มีการจัดการศึกษาไม่เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษา ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาแจ้งให้สถาบันอุดมศึกษานั้นดำเนินการแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนด และให้นำความในมาตรา ๖๕ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

^{๒๕๙}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒๐ วันพฤหัสบดีที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ และครั้งที่ ๒๘ วันเสาร์ที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการการวิสามัญ

คณะกรรมการการวิสามัญฯ พิจารณาแล้ว มีข้อสังเกตว่า การรายงานผลการประเมินในระยะเวลาที่ผ่านมา มีความล่าช้าไม่ทันกับการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษา ในการผลิตบัณฑิตเพื่อไปทำงาน และเมื่อภายหลังมีการประกาศไม่รับรองหลักสูตรการศึกษาก็อาจมีผลกระทบต่อบัณฑิตในส่วนของ การรับรองสถานภาพและคุณวุฒิเพื่อใช้ในการสมัครเข้าทำงาน ในหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ จึงควรกำหนดกรอบเวลาและกระบวนการให้มีความชัดเจน เพื่อให้การแจ้งผลการประเมินต่อสถาบันอุดมศึกษามีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลให้กระบวนการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษาและลดผลกระทบที่มีต่อผู้เรียน และบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในอนาคต ซึ่งในประเด็นนี้ที่ประชุมได้มีการอภิปรายว่าการกำหนดระยะเวลาไว้ชัดเจนในกฎหมายจะเหมาะสมหรือไม่ เช่น ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาหกเดือน หรือภาคการศึกษา อย่างไรก็ตามที่ประชุมพิจารณาแล้ว เห็นว่า การกำหนดระยะเวลานั้นอาจจะต้องพิจารณาด้วยว่าสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งจัดการศึกษาไม่เป็นไปตามมาตรฐานก็เรื่อง ซึ่งอาจจะไม่สามารถกำหนดระยะเวลาที่ตายตัวไว้ในกฎหมายได้ ที่ประชุมจึงเห็นควรให้คงหลักการเรื่องการกำหนดระยะเวลาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการมาตรฐานฯ กำหนดตามร่างเดิมโดยไม่มีกรแก้ไข^{๒๖๐}

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีกรแก้ไขร่างมาตรา^{๒๖๑}นี้แต่อย่างใด^{๒๖๑}

<p>มาตรา ๖๗ ให้มีคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของที่ประชุมร่วมคณะกรรมการการอุดมศึกษาและคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา ทำหน้าที่พิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา ๖๘</p> <p>จำนวน องค์ประกอบ หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มา คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง</p>	<p>คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์</p>
---	---------------------------------

^{๒๖๐}บันทึกการประชุมคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๘/๒๕๖๒ วันศุกร์ ที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๒ ครั้งที่ ๙/๒๕๖๒ วันพุธ ที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒ และครั้งที่ ๑๙ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

^{๒๖๑}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดให้มีคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ที่ประกอบไปด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งแต่งตั้งโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมโดยความเห็นชอบของที่ประชุมร่วมคณะกรรมการการอุดมศึกษาและคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เพื่อทำหน้าที่ในการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ของสถาบันอุดมศึกษาในกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาไม่เห็นด้วยกับคำสั่งของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาในเรื่องต่าง ๆ เพื่อให้กระบวนการพิจารณาคำสั่งเป็นไปโดยรวดเร็วและเป็นที่ยุติลงได้โดยอาจไม่ต้องมีการฟ้องคดีต่อศาลซึ่งจะมีขั้นตอนที่ใช้ระยะเวลาพอสมควรที่อาจส่งผลกระทบต่อการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาและกระทบต่อผู้เรียน

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

ไม่มีหลักการนี้ในร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาแล้ว เห็นควรเพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์เป็นอีกมาตราหนึ่ง โดยให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษาฯ มีอำนาจแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของที่ประชุมร่วมคณะกรรมการการอุดมศึกษาและคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา ส่วนรายละเอียดเกี่ยวกับองค์ประกอบ หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง^{๒๖๒}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๗๖ ให้มีคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง โดยความเห็นชอบของที่ประชุมร่วมคณะกรรมการการอุดมศึกษาและคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา ทำหน้าที่พิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา ๗๗

จำนวน องค์ประกอบ หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มา คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมาธิการวิสามัญ

คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตรานี้แต่อย่างใด

^{๒๖๒}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒๐ วันพฤหัสบดี ที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ และครั้งที่ ๒๘ วันเสาร์ ที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มี การแก้ไขร่างมาตรานี้ แต่อย่างไรได้^{๒๖๓}

<p>มาตรา ๖๘ สถาบันอุดมศึกษาอาจอุทธรณ์คำสั่งของ คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาตามมาตรา ๕๓ วรรคสอง มาตรา ๕๕ วรรคสอง มาตรา ๕๖ วรรคสอง หรือมาตรา ๖๖ ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับ แจ้งคำสั่ง การอุทธรณ์ไม่เป็นเหตุให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งของ คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เว้นแต่คณะกรรมการพิจารณา อุทธรณ์จะให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งนั้นไว้ก่อน</p> <p>ให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์วินิจฉัยอุทธรณ์ ตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่ที่ได้รับอุทธรณ์ คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ให้เป็นที่สุด</p>	<p>การอุทธรณ์คำสั่ง ของคณะกรรมการ มาตรฐานฯ</p>
---	--

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดขั้นตอนให้สถาบันอุดมศึกษามีสิทธิในการอุทธรณ์คำสั่งของ คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาที่สั่งให้สถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐาน การอุดมศึกษา การสั่งระงับการดำเนินการตามหลักสูตรการศึกษา การไม่รับรองมาตรฐาน การอุดมศึกษาของหลักสูตรการศึกษา และการแจ้งให้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพ การศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษา โดยกำหนดระยะเวลาในการพิจารณาอุทธรณ์และ กำหนดให้คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับขั้นตอน ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

ไม่มีหลักการนี้ในร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า ในกรณีที่ สถาบันอุดมศึกษาไม่พอใจคำสั่งของคณะกรรมการมาตรฐานฯ สมควรที่จะกำหนดให้สถาบัน อุดมศึกษาอุทธรณ์คำสั่งนั้นต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ มิใช่กำหนดให้อุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ

^{๒๖๓}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

มาตรฐานฯ ซึ่งเป็นผู้ออกคำสั่งนั้น ๆ นอกจากนี้ ยังกำหนดให้เพิ่มเติมบทบัญญัติในลักษณะเดียวกับกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองโดยกำหนดให้การอุทธรณ์ไม่เป็นเหตุให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่ง เว้นแต่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์จะให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งนั้น รวมทั้งมีการแก้ไขการอ้างถึงวรรคในบทบัญญัติให้ถูกต้อง^{๒๖๔}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๗๗ สถาบันอุดมศึกษาใดไม่พอใจคำสั่งของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาตามมาตรา ๖๒ วรรคสอง มาตรา ๖๔ วรรคสอง มาตรา ๖๕ วรรคสอง หรือมาตรา ๗๕ อาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง การอุทธรณ์ไม่เป็นเหตุให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เว้นแต่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์จะให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งนั้นไว้ก่อน

ให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์วินิจฉัยอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่ที่ได้รับอุทธรณ์

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมาธิการวิสามัญ

คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ พิจารณาแล้ว มีการอภิปรายในเรื่องการใช้คำว่า “ไม่พอใจคำสั่ง...” ตามความในวรรคหนึ่ง โดยกรรมาธิการวิสามัญฯ มีข้อสังเกตว่า การใช้คำว่า “ไม่พอใจ” น่าจะเป็นภาษาพูด ไม่ควรนำมาบัญญัติไว้ในกฎหมาย รวมทั้งอาจมีปัญหาในการตีความถึงระดับของความไม่พอใจว่าการจะอุทธรณ์คำสั่งได้จะต้องมีความไม่พอใจถึงในระดับใด จึงเห็นสมควรจะใช้คำว่า “ไม่เห็นด้วย” น่าจะมีความเหมาะสมกว่า อย่างไรก็ตาม กรรมาธิการวิสามัญฯ บางส่วนมีความเห็นว่า การใช้คำว่า “ไม่พอใจ” เป็นคำที่ใช้กันทั่วไปในกระบวนการอุทธรณ์ในกฎหมายต่าง ๆ เช่น กระบวนการทางศาลปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง หรือกฎหมายเกี่ยวกับกีฬา เช่น กฎหมายว่าด้วยการกีฬาแห่งประเทศไทย กฎหมายว่าด้วยควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา หรือกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมกีฬาอาชีพ โดยคำว่า “ไม่พอใจ” ตามกฎหมายต่าง ๆ ส่วนใหญ่จะเป็นรูปแบบของบทบัญญัติที่มีการเยียวยาตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงสิ้นสุดกระบวนการ และหากมีการเยียวยาแล้ว คู่กรณีมีความพอใจก็จะสิ้นสุดกระบวนการ จึงเห็นว่าการใช้ถ้อยคำดังกล่าวน่าจะมีความเหมาะสมแล้ว อย่างไรก็ตาม ที่ประชุมได้พิจารณาแล้ว เห็นควรให้ตัดคำว่า “ไม่พอใจ” ออก เพื่อจะได้ไม่เป็นปัญหาในการใช้ถ้อยคำและไม่เป็นปัญหาในการตีความ โดยให้กำหนดให้ชัดเจนไปเลยว่า “สถาบันอุดมศึกษาใดไม่พอใจอาจอุทธรณ์คำสั่ง...”

นอกจากนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ได้มีประเด็นพิจารณาความในวรรคสองที่กำหนดให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์วินิจฉัยอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่ที่ได้รับอุทธรณ์ โดยมีข้อสังเกตว่า ระยะเวลาหกสิบวันที่กำหนดไว้นั้น จะสามารถ

^{๒๖๔}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒๐ วันพฤหัสบดี ที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ และครั้งที่ ๒๘ วันเสาร์ ที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เจตนารมณ์พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

ปฏิบัติตามระยะเวลาที่กำหนดได้หรือไม่ ซึ่งที่ประชุมพิจารณาแล้ว มีความเห็นว่า ระยะเวลาดังกล่าว เป็นระยะเวลาที่เร่งรัดเพื่อให้การพิจารณาเสร็จสิ้นไปโดยรวดเร็ว แต่หากปรากฏว่าในเรื่องใด มีข้อเท็จจริงเป็นจำนวนมากและไม่สามารถพิจารณาได้ทันภายในระยะเวลาที่กำหนด คณะกรรมการ พิจารณาอุทธรณ์อาจขยายระยะเวลาการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์เพื่อให้การพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ เป็นไปด้วยความละเอียดรอบคอบได้ตามความเหมาะสม ในการนี้ คณะกรรมการอธิการวิสามัญฯ ได้มีการแก้ไขถ้อยคำในวรรคหนึ่งให้มีความเหมาะสมและชัดเจนยิ่งขึ้น เป็นดังนี้

“มาตรา ๗๗ สถาบันอุดมศึกษาใดไม่พอใจอุทธรณ์ คำสั่งของ คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาตามมาตรา ๖๒ วรรคสอง มาตรา ๖๔ วรรคสอง มาตรา ๖๕ วรรคสอง หรือมาตรา ๗๕ ~~อุทธรณ์~~ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่ วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง การอุทธรณ์ไม่เป็นเหตุให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งของคณะกรรมการมาตรฐาน การอุดมศึกษา เว้นแต่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์จะให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งนั้นไว้ก่อน”^{๒๖๕}

๓.๒ การพิจารณาของสถานิติบัญญัติแห่งชาติ

สถานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตรานี้ แต่อย่างไร^{๒๖๖}

<p>มาตรา ๖๙ เพื่อประโยชน์ในการสร้างนวัตกรรม การอุดมศึกษา รัฐมนตรีอาจเสนอสภานโยบายเพื่อเสนอต่อ คณะรัฐมนตรีให้มีมติให้สถาบันอุดมศึกษาหรือส่วนงาน ในสถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษาที่แตกต่างไปจากมาตรฐาน การอุดมศึกษาได้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่สภานโยบาย กำหนดซึ่งอย่างน้อยต้องกำหนดเรื่อง ดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (๑) ระยะเวลาดำเนินการ (๒) ผลสัมฤทธิ์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน (๓) การสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต (๔) กลไกและมาตรการในการกำกับ และการประกัน คุณภาพการศึกษา (๕) การตรวจสอบและติดตามประเมินผลโดยคณะ ผู้ประเมินผลอิสระ (๖) การดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องเมื่อครบ ระยะเวลาตาม (๑) แล้ว 	<p>การจัดการศึกษา ที่แตกต่างไปจาก มาตรฐาน การอุดมศึกษา</p>
--	--

^{๒๖๕}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สถานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๙/๒๕๖๒ วันพุธ ที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๒, ครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒, ครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ และครั้งที่ ๒๐/๒๕๖๒ วันเสาร์ ที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

^{๒๖๖}บันทึกการประชุมสถานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

<p>ในระหว่างที่สถาบันอุดมศึกษาหรือส่วนงานในสถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษาตามวรรคหนึ่ง มิให้นำมาตรฐานการอุดมศึกษามาใช้บังคับแก่การจัดการศึกษาดังกล่าว และให้ถือว่าการจัดการศึกษานั้นเป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้องแล้ว</p> <p>ในกรณีที่สภานโยบายเห็นว่าการจัดการศึกษาตามวรรคหนึ่งประสบความสำเร็จ ให้แจ้งให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาปรับปรุงแก้ไขมาตรฐานการอุดมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป</p>	
--	--

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษาฯ อาจเสนอสภานโยบายฯ เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้มีมติให้สถาบันอุดมศึกษาหรือส่วนงานในสถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษาที่แตกต่างไปจากมาตรฐานการอุดมศึกษาได้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่สภานโยบายฯ กำหนด เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถสร้างนวัตกรรมที่มีความเจริญก้าวหน้า สามารถพัฒนาหลักสูตรและมาตรฐานการศึกษาได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการสร้างนวัตกรรมการอุดมศึกษาได้โดยที่ไม่ติดขัดกับกฎเกณฑ์หรือมาตรฐานการอุดมศึกษาที่กำหนดไว้ อย่างไรก็ดี เพื่อเป็นการคุ้มครองผู้เรียนและเพื่อให้สามารถกำกับดูแลการจัดการศึกษาให้มีมาตรฐานที่เหมาะสม ได้กำหนดให้หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่สภานโยบายฯ จะกำหนดขึ้น อย่างน้อยจะต้องกำหนดรายละเอียดในเรื่องระยะเวลาดำเนินการ ผลสัมฤทธิ์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน การสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต กลไกและมาตรการในการกำกับ และการประกันคุณภาพการศึกษา การตรวจสอบและติดตามประเมินผลโดยคณะผู้ประเมินผลอิสระ และการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องเมื่อครบระยะเวลาดำเนินการแล้ว และเพื่อเป็นการต่อยอดการพัฒนาและปรับปรุงมาตรฐานการอุดมศึกษาให้มีความเจริญก้าวหน้า ได้กำหนดให้ในกรณีที่สภานโยบายฯ เห็นว่าการจัดการศึกษาดังกล่าวประสบความสำเร็จ ให้แจ้งให้คณะกรรมการมาตรฐานฯ ปรับปรุงแก้ไขมาตรฐานการอุดมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

ไม่มีหลักการนี้ในร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาแล้ว เห็นควรเพิ่มเติมบทบัญญัติที่เป็นการส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาหรือส่วนงานในสถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดการศึกษาที่แตกต่างไปจากมาตรฐานการอุดมศึกษาได้ เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถพัฒนา

หลักสูตรและมาตรฐานการศึกษาได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการสร้างนวัตกรรมการอุดมศึกษา โดยหลักเกณฑ์และวิธีการให้เป็นไปตามที่สภานโยบายฯ กำหนด^{๒๖๗}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๗๘ เพื่อประโยชน์ในการสร้างนวัตกรรมการอุดมศึกษา รัฐมนตรีอาจเสนอสภาเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้มีมติให้สถาบันอุดมศึกษาหรือส่วนงานในสถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษาที่แตกต่างไปจากมาตรฐานการอุดมศึกษาได้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่สภากำหนดซึ่งอย่างน้อยต้องกำหนดเรื่อง ดังต่อไปนี้

- (๑) ระยะเวลาดำเนินการ
- (๒) ผลสัมฤทธิ์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน
- (๓) การสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต
- (๔) กลไกและมาตรการในการกำกับ และการประกันคุณภาพการศึกษา
- (๕) การตรวจสอบและติดตามประเมินผลโดยคณะผู้ประเมินผลอิสระ
- (๖) การดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องเมื่อครบระยะเวลาตาม (๑) แล้ว

ในระหว่างที่สถาบันอุดมศึกษาหรือส่วนงานในสถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษาตามวรรคหนึ่ง มิให้นำมาตรฐานการอุดมศึกษามาใช้บังคับแก่การจัดการศึกษาดังกล่าว และให้ถือว่าการจัดการศึกษานั้นเป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้องแล้ว

ในกรณีที่สภาเห็นว่าการจัดการศึกษาตามวรรคหนึ่งประสบความสำเร็จ ให้แจ้งให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาปรับปรุงแก้ไขมาตรฐานการอุดมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมาธิการวิสามัญ

คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ พิจารณาแล้ว มีข้อสังเกตในการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเรื่องตรวจสอบและติดตามประเมินผลโดยคณะผู้ประเมินผลอิสระว่าจะมีที่มาอย่างไร โดยที่ประชุมมีความเห็นว่า ผู้ประเมินผลอิสระตามร่างมาตรานี้จะมีลักษณะเช่นเดียวกับการประเมินคุณภาพภายนอกซึ่งผู้ประเมินจะต้องเป็นบุคคลภายนอกสถาบันอุดมศึกษา และจะต้องมีความเป็นกลาง รวมทั้งต้องได้รับการยอมรับว่าไม่มีส่วนได้ส่วนเสียในเรื่องนั้น ๆ การคัดเลือกผู้ประเมินจึงจะต้องมีหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกที่เหมาะสม โดยการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาตามร่างมาตรานี้ เห็นว่า มีลักษณะคล้าย Sandbox ที่ทำให้สามารถดำเนินการในเรื่องของนวัตกรรมทางการศึกษาได้โดยไม่ติดขัดกับหลักเกณฑ์และมาตรฐานต่าง ๆ โดยเฉพาะมาตรฐานการอุดมศึกษาซึ่งอาจจะมีลักษณะเป็น One site fit all ทำให้การพัฒนาหลักสูตรและการพัฒนานวัตกรรมต่าง ๆ ไม่สามารถดำเนินการได้โดยง่าย แต่ในทางตรงข้ามกัน หากกำหนดหลักเกณฑ์ให้การดำเนินการตามร่างมาตรานี้ทำได้ง่ายเกินสมควรก็อาจจะเกิดปัญหาตามมาเช่นกัน

^{๒๖๗}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒๘ วันเสาร์ ที่ ๑๗

เจตนารมณ์พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

เพราะสถาบันอุดมศึกษาอาจจะอ้างในเรื่องการสร้างนวัตกรรมเพื่อยกเว้นการจัดการศึกษาที่ต่างไปจากมาตรฐานการอุดมศึกษาได้ การกำหนดให้สถานนโยบายฯ เป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์ในเรื่องนี้จึงน่าจะมีความเหมาะสม เนื่องจากสถานนโยบายฯ จะทราบและเข้าใจข้อจำกัดต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี และทำให้สถาบันอุดมศึกษาได้มีความเป็นอิสระในการดำเนินการในระดับที่เหมาะสมยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม การดำเนินการตามร่างมาตรานี้ซึ่งมีลักษณะเป็น Sandbox จะต้องมียุทธศาสตร์ที่ชัดเจนและหากมีผลสัมฤทธิ์จะได้นำไปสู่การพัฒนามาตรฐานการอุดมศึกษาต่อไป แต่หากไม่ประสบผลสำเร็จก็ต้องหยุดดำเนินการ ดังนั้น จึงควรกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการที่ชัดเจน โดยสถานนโยบายฯ จะต้องพิจารณาว่าการดำเนินการจัดการศึกษาในแต่ละเรื่องที่สถาบันอุดมศึกษาเสนอมานั้น จะดำเนินการเสร็จภายในระยะเวลาเท่าใดเพื่อให้ทราบระยะเวลาที่แน่นอน ส่วนการพิจารณาเรื่องที่สถาบันอุดมศึกษาจะจัดการสอนเพื่อการสร้างนวัตกรรมนั้น ควรจะเป็นการสร้างนวัตกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการของรัฐบาล และโดยที่การดำเนินการในเรื่องนี้มีลักษณะเป็นการยกเว้นกฎหมายเนื่องจากมีผลให้สถาบันอุดมศึกษาไม่ต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการอุดมศึกษาตามที่กฎหมายกำหนดไว้ได้ จึงสมควรกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา เป็นผู้เสนอสถานนโยบายฯ เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้มีมติให้สถาบันอุดมศึกษามีสิทธิดำเนินการเช่นนี้ได้ ทั้งนี้ ที่ประชุมได้พิจารณาแล้วเห็นควรให้คงหลักการไว้ตามร่างเดิมที่ผ่านการพิจารณาจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยแก้ไขคำว่า “สภา” เป็น “สถานนโยบาย” เพื่อให้สอดคล้องกับที่ได้มีการแก้ไขบทนิยามคำดังกล่าว^{๒๖๘}

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตรานี้แต่อย่างใด^{๒๖๙}

<p>มาตรา ๗๐ เพื่อประโยชน์ในการรักษามาตรฐานการอุดมศึกษา หลักธรรมาภิบาล และความซื่อสัตย์สุจริตทางวิชาการ ห้ามมิให้ผู้ใด จ้าง วาน ใช้อื่นทำผลงานทางวิชาการเพื่อไปใช้ในการเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา หรือเพื่อไปใช้ในการทำผลงานซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการขอตำแหน่งทางวิชาการ หรือเสนอขอปรับปรุงการกำหนดตำแหน่ง การเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนวิทยฐานะหรือการให้ได้รับเงินเดือนหรือเงินอื่นในระดับที่สูงขึ้น ทั้งนี้ ไม่ว่าจะมิประโยชน์ตอบแทนหรือไม่ก็ตาม ห้ามมิให้ผู้ใดรับจ้างหรือรับดำเนินการตามวรรคหนึ่ง เพื่อให้ผู้อื่นนำผลงานนั้นไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง เว้นแต่เป็นการช่วยเหลือโดยสุจริตตามสมควร</p>	<p>การห้ามจ้าง วาน หรือใช้อื่นทำผลงานทางวิชาการ</p>
--	---

^{๒๖๘}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๙/๒๕๖๒ วันพุธ ที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๒, ครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒ และครั้งที่ ๒๐/๒๕๖๒ วันเสาร์ ที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

^{๒๖๙}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดจ้าง วาน ใช้ให้ผู้อื่นทำผลงานทางวิชาการเพื่อไปใช้ในการเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษาหรือนำไปใช้ในการขอตำแหน่งทางวิชาการ หรือเสนอขอปรับปรุงการกำหนดตำแหน่ง การเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนวิทยฐานะ หรือการให้ได้รับเงินเดือนหรือเงินอื่นในระดับที่สูงขึ้น เพื่อประโยชน์ในการรักษามาตรฐานการอุดมศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลและความซื่อสัตย์สุจริตทางวิชาการ

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

ไม่มีหลักการนี้ในร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาแล้ว เห็นควรแก้ไขถ้อยคำจาก “หลักสูตรระดับอุดมศึกษา” เป็น “หลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา” เพื่อให้ชัดเจนและสอดคล้องกับที่ได้แก้ไขถ้อยคำในร่างมาตรา ๖๕ จาก “หลักสูตร” เป็น “หลักสูตรการศึกษา”^{๒๗๐}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๗๙ เพื่อประโยชน์ในการรักษามาตรฐานการอุดมศึกษา หลักธรรมาภิบาล และความซื่อสัตย์สุจริตทางวิชาการ ห้ามมิให้ผู้ใด จ้าง วาน ใช้ให้ผู้อื่นทำผลงานทางวิชาการเพื่อไปใช้ในการเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา หรือเพื่อไปใช้ในการทำผลงานซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการขอตำแหน่งทางวิชาการ หรือเสนอขอปรับปรุงการกำหนดตำแหน่ง การเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนวิทยฐานะหรือการให้ได้รับเงินเดือนหรือเงินอื่นในระดับที่สูงขึ้น ทั้งนี้ ไม่ว่าจะมิประโยชน์ตอบแทนหรือไม่ก็ตาม

ห้ามมิให้ผู้ใดรับจ้างหรือรับดำเนินการตามวรรคหนึ่ง เพื่อให้ผู้อื่นนำผลงานนั้นไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง เว้นแต่เป็นการช่วยเหลือโดยสุจริตตามสมควร”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา พิจารณาแล้ว มีข้อสังเกตว่า ความในวรรคสองที่กำหนดยกเว้นสำหรับการช่วยเหลือโดยสุจริตตามสมควร นั้น อาจจะมีปัญหาในการตีความว่าจะหมายความว่าอย่างไร ซึ่งที่ประชุมเห็นว่า กรณีนี้จะต้องพิจารณาข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นด้วยว่าการช่วยเหลือนั้นมีลักษณะเป็นการรับจ้างเพื่อเงินหรือประโยชน์ตอบแทน หรือมีการทำเป็นอาชีพหรือไม่ เนื่องจากในทางปฏิบัติที่ผ่านมาปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีการรับจ้างทำงานวิชาการในลักษณะรับทำเป็นอาชีพ เช่น การรับจ้างทำวิทยานิพนธ์หรือรับจ้างทำผลงานทางวิชาการต่าง ๆ ซึ่งเข้าข่าย

^{๒๗๐}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒๘ วันเสาร์ ที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

มีความผิดในทางอาญา แต่หากเป็นกรณีการช่วยเหลือโดยสุจริต เช่น เพื่อนช่วยเพื่อน หรือครูอาจารย์ช่วยศิษย์ที่มีปัญหาในการจัดทำงานวิชาการบางส่วนเช่นนี้เป็นการช่วยเหลือตามสมควร ซึ่งจะเป็นดุลยพินิจของผู้พิจารณาหรือดุลยพินิจของศาลหากมีการฟ้องคดีต่อศาลที่จะต้องพิจารณาเป็นรายกรณีไป อย่างไรก็ตาม ทัศนคติของกรมการศึกษานานาชาติ บางส่วนยังมีความเห็นว่า ถึงแม้จะไม่มี การว่าจ้างหรือการรับจ้าง หรือเป็นลักษณะของเพื่อนช่วยเพื่อน แต่ในทางวิชาการแล้วยังไม่อาจจรับได้ ซึ่งหากมีการแบ่งระดับของการช่วยเหลือในการทำผลงานทางวิชาการอาจจะยังเป็นการสนับสนุนให้เกิดปัญหาตามมา จึงควรพิจารณาว่าสมควรจะตัดความในวรรคสองออกจะเหมาะสมกว่าหรือไม่ แต่ที่ประชุมได้พิจารณาแล้วมีความเห็นว่า การช่วยเหลือในบางกรณีเช่นที่ได้ยกตัวอย่างข้างต้นระหว่างเพื่อนกับเพื่อนหรือครูอาจารย์กับศิษย์เป็นการช่วยเหลือโดยสุจริตใจไม่สมควรกำหนดให้มีความผิด ซึ่งหากเทียบเคียงกับต่างประเทศโดยเฉพาะฝรั่งเศส ในระบบการเข้าสู่ตำแหน่งศาสตราจารย์ของฝรั่งเศสก็ยังมีระบบเพื่อนช่วยเพื่อนที่ให้การช่วยเหลือกันแบบไม่มีการจ้างและให้ค่าตอบแทนความในวรรคสองนี้จึงมีความสำคัญอย่างมากและไม่ควรตัดออก

นอกจากนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ได้มีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า ในกรณีมีผู้ติดป้ายประกาศรับจ้างทำผลงานทางวิชาการนั้น จะสามารถจับกุมเพื่อลงโทษทางอาญาได้หรือไม่ ซึ่งที่ประชุมได้พิจารณาแล้ว มีความเห็นว่า กรณีดังกล่าวยังไม่สามารถดำเนินการจับกุมเพื่อดำเนินคดีได้ เนื่องจากการกระทำยังไม่ครบองค์ประกอบความผิด แต่หากมีการจ้าง วาน หรือใช้ให้ผู้อื่นทำผลงานทางวิชาการเพื่อประโยชน์ตามร่างมาตรานี้เมื่อใดจึงจะสามารถดำเนินคดีตามกฎหมายได้ โดยเมื่อการกระทำครบองค์ประกอบความผิดตามร่างมาตรานี้ถือว่ามีความเสียหายเกิดขึ้นต่อสถาบันอุดมศึกษาแล้ว ทั้งนี้ ที่ประชุมได้พิจารณาแล้วเห็นควรให้คงหลักการไว้ตามร่างเดิมที่ผ่านการพิจารณาจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยไม่มีการแก้ไขแต่อย่างใด^{๒๗๑}

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตรานี้แต่อย่างใด^{๒๗๒}

<p>หมวด ๘ การคุ้มครองผู้เรียน</p> <hr/> <p>มาตรา ๗๑ ในกรณีที่มีการวินิจัยชี้ขาดหรือสั่งการตามมาตรา ๕๑ วรรคสอง หรือมีการสั่งให้สถาบันอุดมศึกษาระงับการดำเนินการตามมาตรา ๕๕ วรรคสอง หรือมีการไม่รับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาของหลักสูตรการศึกษาตามมาตรา ๕๖ อันมีผลกระทบ</p>	<p>การแก้ไขและเยียวยาผู้เรียนที่ได้รับผลกระทบ</p>
--	---

^{๒๗๑}บันทึกการประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๙/๒๕๖๒ วันพุธ ที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๒ และครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒

^{๒๗๒}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

ต่อการเรียนการสอนหรือการสำเร็จการศึกษาของผู้เรียน ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนดมาตรการเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษานั้นหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นดำเนินการเพื่อแก้ไขและเยียวยาผู้เรียนที่ได้รับผลกระทบด้วย

การดำเนินการตามมาตรการที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง ไม่มีผลให้สภาสถาบันอุดมศึกษาหรืออธิการบดีซึ่งเป็นผู้อนุมัติหรือรับผิดชอบในการดำเนินการอันเป็นเหตุให้เกิดผลตามวรรคหนึ่งพ้นจากความรับผิดในความเสียหายที่เกิดขึ้น

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดให้การดำเนินการใดที่มีผลกระทบต่อการเรียนการสอนหรือการสำเร็จการศึกษาของผู้เรียน ให้คณะกรรมการมาตรฐานฯ กำหนดมาตรการเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษานั้นหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นดำเนินการเพื่อแก้ไขและเยียวยาผู้เรียนที่ได้รับผลกระทบด้วย เพื่อเป็นการคุ้มครองผู้เรียนให้ได้รับการเยียวยาหรือมีมาตรการแก้ไขหากได้รับผลกระทบจากการศึกษาโดยสภาสถาบันอุดมศึกษาหรืออธิการบดีซึ่งเป็นผู้อนุมัติหรือรับผิดชอบในการดำเนินการนั้น จะต้องรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้นด้วยเพื่อที่จะได้มีความระมัดระวังและรอบคอบในการอนุมัติหรือการดำเนินการใด ๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อจัดการเรียนการสอนหรือกระทบต่อผู้เรียนจนเกิดความเสียหายขึ้น

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

ไม่มีหลักการนี้ในร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า โดยที่ร่างมาตรานี้เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการแก้ไขและเยียวยาผู้เรียนที่ได้รับผลกระทบจากคำสั่งของคณะกรรมการมาตรฐานฯ ที่ให้สถาบันอุดมศึกษาระงับการดำเนินการตามหลักสูตรที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานหรือกรณีที่คณะกรรมการมาตรฐานฯ สั่งให้สถาบันอุดมศึกษาหยุดการดำเนินการที่ไม่ถูกต้องหรือไม่ชอบด้วยกฎหมายบางประการ บทบัญญัติมาตราดังกล่าวจึงไม่ควรกำหนดไว้ในหมวด ๘ เรื่องการควบคุมและกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษา แต่ควรอยู่ในหลักการเรื่องการคุ้มครองผู้เรียน จึงได้กำหนดหมวดขึ้นใหม่เป็น “หมวด ๘/๑ การคุ้มครองผู้เรียน” และนำบทบัญญัติเรื่องการห้ามมิให้ผู้บริหาร อาจารย์ ผู้ปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษา ใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยทุจริตครอบงำให้ผู้เรียนกระทำหรือไม่กระทำการใดมาบัญญัติรวมไว้ในหมวดนี้^{๒๗๓}

^{๒๗๓}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒๐ วันพฤหัสบดี ที่

ต่อมาคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาแก้ไขร่างมาตราชี้เพิ่มเติม โดยเพิ่มกรณีที่เป็นเหตุให้เกิดผลกระทบต่อผู้เรียนอีกสองประการ คือ การวินิจฉัยชี้ขาดหรือสั่งการตามมาตรา ๖๒ วรรคสอง และการไม่รับรองมาตรฐานการศึกษาของหลักสูตรการศึกษาตามมาตรา ๖๘ และตัดกรณีหยุดการกระทำหรือแก้ไขการดำเนินการตามมาตรา ๘๑ ออกเนื่องจากได้ตัดร่างมาตราชี้ดังกล่าวออกแล้ว^{๒๗๔}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“หมวด ๘
การคุ้มครองผู้เรียน

มาตรา ๘๐ ในกรณีที่มีการวินิจฉัยชี้ขาดหรือสั่งการตามมาตรา ๖๐ วรรคสอง หรือมีการสั่งให้สถาบันอุดมศึกษาระงับการดำเนินการตามมาตรา ๖๔ วรรคสอง หรือมีการไม่รับรองมาตรฐานการศึกษาของหลักสูตรการศึกษาตามมาตรา ๖๕ อันมีผลกระทบต่อการเรียนการสอนหรือการสำเร็จการศึกษาของผู้เรียน ให้คณะกรรมการมาตรฐานการศึกษากำหนดมาตรการเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษานั้นหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นดำเนินการเพื่อแก้ไขและเยียวยาผู้เรียนที่ได้รับผลกระทบด้วย

การดำเนินการตามมาตรการที่กำหนดตามวรรคหนึ่งไม่มีผลให้สภาพสถาบันอุดมศึกษาหรืออธิการบดีซึ่งเป็นผู้อนุมัติหรือรับผิดชอบในการดำเนินการอันเป็นเหตุให้เกิดผลตามวรรคหนึ่งพ้นจากความรับผิดในความเสียหายที่เกิดขึ้น”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ

คณะกรรมการวิสามัญฯ พิจารณาแล้ว มีข้อสังเกตว่า ในทางปฏิบัติที่ผ่านมา คณะกรรมการการศึกษาและการกีฬาได้รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งและการไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษาของหลักสูตรการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเป็นจำนวนมาก ซึ่งกรณีดังกล่าวส่งผลกระทบต่อและสร้างความเดือดร้อนให้กับผู้เรียน โดยที่ผ่านมาสำนักรงานคณะกรรมการการอุดมศึกษามีมาตรการและวิธีการให้ความช่วยเหลือหรือเยียวยาแก่ผู้เรียน เช่น จัดหาสถานที่เรียนแห่งใหม่ให้กับผู้เรียน ติดต่อประสานงานกับสถาบันอุดมศึกษาเพื่อให้ดำเนินการเยียวยาค่าเสียหายหรือค่าใช้จ่ายให้กับผู้เรียน หากสถาบันอุดมศึกษายังคงเพิกเฉย สำนักรงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจะสอบถามความประสงค์ของผู้เรียนในการดำเนินคดีตามกฎหมายเพื่อช่วยเหลือในการยื่นเรื่องดำเนินคดีตามกฎหมายต่อไป แต่การดำเนินการดังกล่าวก็ยังไม่สามารถทำให้ผู้เรียนที่ได้รับผลกระทบหรือความเดือดร้อนจากการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาได้รับการเยียวยาได้เพียงพอ การที่ความในวรรคหนึ่งตอนท้ายของร่างมาตราชี้กำหนดให้คณะกรรมการมาตรฐานฯ กำหนดมาตรการเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษานั้น

^{๒๗๔}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒๘ วันเสาร์ ที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เจตนารมณ์พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นดำเนินการเพื่อแก้ไขและเยียวยาผู้เรียนที่ได้รับผลกระทบก็จะต้องมีการพิจารณากำหนดมาตรการให้มีความแตกต่างจากเดิม โดยอาจกำหนดในลักษณะมาตรการหรือการให้ความช่วยเหลือในรูปแบบของการเทียบความรู้และประสบการณ์การเรียนเพื่อเป็นการชดเชยหรือลดเวลาทางการศึกษาให้แก่ผู้เรียน เนื่องจากผู้เรียนได้รับความเสียหายจากการสูญเสียโอกาสและเวลาที่มีค่ามากกว่าจำนวนเงิน ทั้งนี้ ที่ประชุมได้พิจารณาแล้วเห็นควรให้คงหลักการไว้ตามร่างเดิมที่ผ่านการพิจารณาจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยไม่มีการแก้ไขแต่อย่างใด^{๒๗๕}

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตรา^{๒๗๖}นี้แต่อย่างใด^{๒๗๖}

มาตรา ๗๒ ห้ามมิให้นายกสภาสถาบันอุดมศึกษา กรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหาร อาจารย์ ผู้ปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษา ใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยทุจริต ครอบงำให้ผู้เรียนกระทำหรือไม่กระทำการใด	การครอบงำผู้เรียน
--	-------------------

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดห้ามมิให้นายกสภาสถาบันอุดมศึกษา กรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหาร อาจารย์ ผู้ปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษามีการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยทุจริต ครอบงำให้ผู้เรียนกระทำหรือไม่กระทำการใด เพื่อเป็นการคุ้มครองผู้เรียนไม่ให้ต้องอยู่ภายใต้อำนาจในการสั่งการของผู้ดำรงตำแหน่งที่จะสร้างผลกระทบต่อผู้เรียน และโดยที่ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวถือเป็นตำแหน่งที่ได้รับความไว้วางใจและเป็นบุคคลตัวอย่างในสถาบันอุดมศึกษา จึงได้กำหนดให้ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนกระทำการดังกล่าวจะต้องได้รับโทษในทางอาญาด้วย

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

ไม่มีหลักการนี้ในร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้เพิ่มบทบัญญัติมาตรานี้ขึ้นใหม่ โดยมีหลักการเป็นการคุ้มครองผู้เรียนไม่ให้ผู้บริหาร อาจารย์ หรือผู้ปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษา ใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยทุจริตเพื่อครอบงำผู้เรียนให้กระทำหรือไม่กระทำการใด ๆ ในทางที่ไม่ชอบ โดยนำมาบัญญัติไว้ในหมวด ๘/๑ การคุ้มครองผู้เรียน^{๒๗๗}

^{๒๗๕}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๙/๒๕๖๒ วันพุธ ที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๒ และครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒

^{๒๗๖}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๑

^{๒๗๗}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒๐ วันพฤหัสบดี ที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๘๑ ห้ามมิให้นายกสภาสถาบันอุดมศึกษา กรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหาร อาจารย์ ผู้ปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษา ใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยทุจริต ครอบงำให้ผู้เรียนกระทำหรือไม่กระทำการใด”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ

คณะกรรมการวิสามัญฯ พิจารณาแล้ว โดยกรรมการวิสามัญฯ ได้มีข้อสังเกตว่า หลักการในร่างมาตรานี้เป็นการกำหนดการกระทำความผิดของผู้บริหาร มีความจำเป็นหรือไม่ที่จะต้องนำมาบัญญัติไว้ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และหากเป็นการกระทำความผิดของผู้ดำรงตำแหน่งอื่น ๆ ที่มีได้ถูกระบุไว้ในบทบัญญัตินี้จะได้รับโทษหรือไม่ ซึ่งที่ประชุมได้พิจารณาแล้ว มีความเห็นว่า บทบัญญัตินี้เป็นการสะท้อนการกระทำความผิดในระดับสถาบันอุดมศึกษาเป็นสำคัญ ซึ่งผู้ดำรงตำแหน่งตามที่กำหนดไว้ล้วนเป็นตำแหน่งที่ได้รับความไว้วางใจและเป็นบุคคลตัวอย่างในสถาบันอุดมศึกษา มิควรนำความไว้วางใจไปกระทำความผิดโดยใช้ตำแหน่งหน้าที่ครอบงำผู้เรียน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดบทบัญญัติในเรื่องนี้ไว้ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ แต่หากผู้ดำรงตำแหน่งอื่นกระทำความผิดตามร่างมาตรานี้ก็ต้องไปพิจารณาบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายอาญาที่เกี่ยวกับฐานความผิดนี้ สำหรับการกำหนดโทษทางอาญาในกรณีที่มีการกระทำฝ่าฝืนบทบัญญัติในร่างมาตรานี้ นั้น เมื่อเทียบกับประมวลกฎหมายอาญาแล้วจะเทียบได้กับการกระทำผิดต่อเสรีภาพในการข่มขืนใจผู้อื่นโดยการใช้หน้าที่การงานโดยมิชอบทำให้ผู้อื่นหรือคนที่เกี่ยวข้องในสายงานหรือภายใต้การบังคับบัญชาเสียหาย หรือต้องกระทำตามโดยมิชอบ ซึ่งประมวลกฎหมายอาญาได้กำหนดอัตราโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ จึงได้กำหนดโทษในการกระทำผิดตามร่างมาตรานี้ไว้เช่นเดียวกันกับประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งเป็นอัตราโทษที่มีความเหมาะสมแล้ว^{๒๗๘}

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตรานี้แต่อย่างใด^{๒๗๙}

หมวด ๙ บทกำหนดโทษ <hr/> ส่วนที่ ๑ โทษทางปกครอง <hr/>	
--	--

^{๒๗๘}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๓/๒๕๖๒ วันพุธ ที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

^{๒๗๙}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

มาตรา ๗๓ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๐ วรรคสาม ให้เพิกถอนใบอนุญาตจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน	การกระทำผิดที่ต้อง เพิกถอนใบอนุญาต จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษา เอกชน
---	---

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดโทษทางปกครองสำหรับผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่นำกิจการการอุดมศึกษาไปดำเนินการออกหลักทรัพย์เพื่อเสนอขายต่อประชาชนเพื่อการระดมทุน หรือนำหุ้นหรือหลักทรัพย์อื่นของสถาบันอุดมศึกษาไปจดทะเบียนหรือซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ หรือศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ไม่ว่าในหรือนอกราชอาณาจักร เพื่อมิให้มีการดำเนินการเชิงพาณิชย์ ในการแสวงหากำไรจากการจัดการเรียนการสอน

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

ไม่มีหลักการนี้ในร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาแล้ว เห็นควรเพิ่ม การกำหนดโทษทางปกครองในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนำกิจการ การอุดมศึกษาไปดำเนินการออกหลักทรัพย์เพื่อเสนอขายต่อประชาชนเพื่อการระดมทุนหรือ นำหุ้นหรือหลักทรัพย์อื่นของสถาบันอุดมศึกษาไปจดทะเบียนหรือซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์หรือ ศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ โดยกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตที่กระทำการดังกล่าวต้องถูกเพิกถอน ใบอนุญาต^{๒๘๐}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“หมวด ๘

บทกำหนดโทษ

ส่วนที่ ๑

โทษทางปกครอง

มาตรา ๘๒ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๐ วรรคสาม ให้เพิกถอน ใบอนุญาตจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน”

^{๒๘๐}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๓๓๓ วันศุกร์ ที่ ๓๐ พฤศจิกายน

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ

คณะกรรมการวิสามัญฯ ไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตรานี้แต่อย่างใด

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตรานี้แต่อย่างใด^{๒๘๑}

<p>มาตรา ๗๔ หน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานภาคเอกชนใดไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามมาตรา ๔๓ โดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้กระทรวงมีหนังสือเตือนไปยังหัวหน้าหน่วยงานนั้นให้ดำเนินการให้ถูกต้องภายในเวลาที่กำหนด</p> <p>หน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานภาคเอกชนที่ไม่ปฏิบัติตามหนังสือเตือนตามวรรคหนึ่งภายในเวลาที่กำหนด ให้ได้รับสภาพบังคับที่เป็นผลร้ายตามที่สภานโยบายประกาศกำหนด โดยข้อเสนอของกระทรวง</p> <p>หัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐผู้ใดปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามหนังสือเตือนตามวรรคหนึ่งโดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด ต้องระวางโทษปรับทางปกครองไม่เกินห้าแสนบาท และต้องระวางโทษปรับเป็นรายวันอีกวันละห้าพันบาทจนกว่าจะปฏิบัติตามที่กระทรวงร้องขอ</p>	<p>โทษปรับกรณี หน่วยงานของรัฐหรือ หน่วยงานภาคเอกชน ไม่ส่งข้อมูลเกี่ยวกับ การอุดมศึกษา ให้แก่กระทรวง การอุดมศึกษา</p>
---	---

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดโทษปรับทางปกครองกรณีหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานภาคเอกชนไม่ส่งข้อมูลเกี่ยวกับการอุดมศึกษาให้แก่กระทรวงการอุดมศึกษาฯ โดยกำหนดขั้นตอนให้กระทรวงการอุดมศึกษาฯ มีหนังสือเตือนไปยังหัวหน้าหน่วยงานนั้นให้ดำเนินการให้ถูกต้องภายในเวลาที่กำหนด ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานภาคเอกชนไม่ปฏิบัติตามหนังสือเตือนภายในเวลาที่กำหนด ให้ได้รับสภาพบังคับที่เป็นผลร้ายตามที่สภานโยบายฯ ประกาศกำหนด โดยข้อเสนอของกระทรวงการอุดมศึกษาฯ และหากหัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐผู้ใดปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามหนังสือเตือนโดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดได้กำหนดโทษปรับทางปกครอง และกำหนดโทษปรับเป็นรายวันจนกว่าจะปฏิบัติตามที่กระทรวงการอุดมศึกษาฯ ร้องขอด้วย เพื่อเป็นการบังคับให้หน่วยงานต่าง ๆ ให้ความร่วมมือในการส่งข้อมูลเกี่ยวกับการอุดมศึกษาและการอื่นที่เกี่ยวข้องให้แก่กระทรวงการอุดมศึกษาฯ

^{๒๘๑}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

ไม่มีหลักการนี้ในร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้ว เห็นควรเพิ่มบทกำหนดโทษทางปกครองสำหรับกรณีที่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือผู้แทนหน่วยงานภาคเอกชนที่ไม่ส่งข้อมูลเกี่ยวกับการอุดมศึกษาหรือการอื่นที่เกี่ยวข้องให้แก่กระทรวงการอุดมศึกษาฯ หรือปฏิเสธการเชื่อมโยงระบบข้อมูลสารสนเทศกับฐานข้อมูลการอุดมศึกษาโดยไม่มีเหตุอันสมควร^{๒๘๒}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๘๓ หน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานภาคเอกชนใดไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามมาตรา ๔๒ โดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้กระทรวงมีหนังสือเตือนไปยังหัวหน้าหน่วยงานนั้นให้ดำเนินการให้ถูกต้องภายในเวลาที่กำหนด

หน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานภาคเอกชนที่ไม่ปฏิบัติตามหนังสือเตือนตามวรรคหนึ่งภายในเวลาที่กำหนด ให้ได้รับสภาพบังคับที่เป็นผลร้ายตามที่สภาประกาศกำหนดโดยข้อเสนอของกระทรวง

หัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐผู้ใดปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามหนังสือเตือนตามวรรคหนึ่งโดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด ต้องระวางโทษปรับทางปกครองไม่เกินห้าแสนบาท และต้องระวางโทษปรับเป็นรายวันอีกวันละห้าพันบาทจนกว่าจะปฏิบัติตามที่กระทรวงร้องขอ”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมาธิการวิสามัญ

คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ได้พิจารณาแล้ว มีการแก้ไขคำว่า “สภา” เป็น “สภานโยบาย” เพื่อให้สอดคล้องกับที่ได้มีการแก้ไขบทนิยามคำดังกล่าว^{๒๘๓}

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีมีการแก้ไขร่างมาตรานี้แต่อย่างใด^{๒๘๔}

^{๒๘๒}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒๘ วันเสาร์ ที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

^{๒๘๓}บันทึกการประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๐/๒๕๖๒ วันเสาร์ ที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

^{๒๘๔}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

<p>ส่วนที่ ๒ โทษทางอาญา</p> <hr/> <p>มาตรา ๗๕ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยชี้ขาดหรือคำสั่งตามมาตรา ๕๑ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>	<p>กำหนดโทษทางอาญา สถาบันอุดมศึกษา ที่ไม่ดำเนินการตาม คำวินิจฉัยหรือ คำสั่งของรัฐมนตรี ว่าการกระทรวง การอุดมศึกษา</p>
---	---

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดโทษทางอาญากรณีสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงการอุดมศึกษาฯ ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยชี้ขาดหรือคำสั่งของรัฐมนตรีว่าการอุดมศึกษาฯ โดยข้อเสนอแนะและความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษาหรือคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาที่สั่งการให้สถาบันอุดมศึกษาทำการ ยับยั้ง หรือยุติการดำเนินการที่ขัดต่อกฎหมาย ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือการไม่ปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลอย่างร้ายแรง หรือไม่เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษาอย่างร้ายแรง หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อส่วนรวม เพื่อเป็นมาตรการป้องปรามไม่ให้สถาบันอุดมศึกษากระทำการในเรื่องดังกล่าว

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

ไม่มีหลักการนี้ในร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาแล้ว เห็นควรเพิ่มบทบัญญัติเพื่อกำหนดโทษทางอาญาสำหรับสถาบันอุดมศึกษาที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยชี้ขาดหรือคำสั่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษาฯ ที่ได้วินิจฉัยชี้ขาด สั่งให้ทำการ ยับยั้ง หรือยุติการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาที่ขัดต่อกฎหมาย ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือการไม่ปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลอย่างร้ายแรง หรือไม่เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษาอย่างร้ายแรง^{๒๘๕}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๘๔ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยชี้ขาดหรือคำสั่งตามมาตรา ๖๐ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

^{๒๘๕}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒๘ วันเสาร์ ที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการการวิสามัญ

คณะกรรมการการวิสามัญฯ พิจารณาแล้ว โดยกรรมการวิสามัญฯ มีข้อสังเกตว่า คำว่า “ผู้ใด” ครอบคลุมถึงบุคคลใด ซึ่งที่ประชุมเห็นว่า หมายถึง ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาของรัฐหรือบุคคลใดที่ดำเนินการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยหรือคำสั่ง แต่ต้องเป็นผู้ซึ่งดำเนินการอยู่ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐตามบทนิยามในร่างพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งที่ผ่านมายังไม่เคยมีการกำหนดมาตรการลงโทษในกรณีที่มีการดำเนินการที่ฝ่าฝืนคำสั่งของรัฐมนตรีมาก่อน เมื่อได้กำหนดมาตรการลงโทษเช่นนี้แล้ว หากในอนาคตผู้บริหารไม่ได้ดำเนินการกิจการของสถาบันอุดมศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลหรือตามมาตรฐานการอุดมศึกษาอาจถูกดำเนินคดีทางอาญาได้ อย่างไรก็ตาม การกำหนดโทษทางอาญาเช่นนี้จะต้องไม่เป็นการปิดกั้นภารกิจของสถาบันอุดมศึกษา ความเป็นอิสระในการดำเนินงาน หรือการคิดเพื่อต่อยอดและสร้างสรรค์งานวิจัยและนวัตกรรมใหม่เพื่อพัฒนาประเทศ ทั้งนี้ ก่อนที่จะมีการลงโทษทางอาญาจะต้องมีกระบวนการหรือมาตรการที่ใช้บังคับในการแก้ไขปัญหาไว้เป็นลำดับขั้นตอน เช่น การเตือนการมีคำสั่งระงับการกระทำที่ไม่ถูกต้องหรือเหมาะสม ซึ่งในร่างมาตรานี้ก็ได้กำหนดให้รัฐมนตรีแจ้งสภาสถาบันอุดมศึกษาดำเนินการแก้ไขปัญหาซึ่งส่วนใหญ่การดำเนินการจะเสร็จสิ้นในขั้นตอนนี้ แต่หากยังคงเพิกเฉยจึงจะถูกดำเนินคดีทางอาญา^{๒๘๖}

นอกจากนี้ ได้มีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า ร่างมาตรา ๘๔ เป็นเรื่องการฝ่าฝืนคำสั่งของรัฐมนตรีในกรณีที่สถาบันอุดมศึกษากระทำผิดขัดต่อกฎหมาย ศีลธรรมอันดีต่อประชาชน และอาจก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อส่วนรวม โดยกำหนดให้ระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท แต่ความในร่างมาตรา ๘๕ เป็นการฝ่าฝืนไม่ปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ร้ายแรงน้อยกว่า แต่อัตราโทษเทียบเท่ากับร่างมาตรา ๘๔ จึงควรจะต้องพิจารณาว่าการกำหนดโทษดังกล่าวเหมาะสมแล้วหรือไม่ โดยที่ประชุมได้พิจารณาแล้ว มีความเห็นว่า เรื่องการปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามมาตรฐานถือเป็นเรื่องที่มีความสำคัญเช่นเดียวกัน จึงควรกำหนดอัตราโทษไว้เท่ากัน ที่ประชุมจึงได้ให้คงหลักการไว้ตามร่างเดิมโดยไม่มีการแก้ไขแต่อย่างใด^{๒๘๗}

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตรานี้แต่อย่างใด^{๒๘๘}

^{๒๘๖}บันทึกการประชุมคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวง กรม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๙/๒๕๖๒ วันพุธ ที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๒

^{๒๘๗}บันทึกการประชุมคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวง กรม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ และครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒

^{๒๘๘}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

มาตรา ๗๖ ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามมาตรา ๕๕ วรรคสอง อันเป็นที่สุด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ	กำหนดโทษทางอาญา ผู้บริหารสถาบัน อุดมศึกษาที่ไม่แก้ไข หลักสูตรการศึกษา
--	--

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดโทษทางอาญาแก่ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการมาตรฐานฯ ที่สั่งให้สถาบันอุดมศึกษาแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐาน หรือสั่งให้สถาบันอุดมศึกษาระงับการดำเนินการตามหลักสูตรการศึกษา

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

ไม่มีหลักการนี้ในร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาแล้ว เห็นควรแก้ไขบทกำหนดโทษสำหรับผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามร่างมาตรา ๖๖ วรรคสอง กรณีการไม่ปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐาน โดยกำหนดให้ชัดเจนว่า คำสั่งดังกล่าวต้องเป็นคำสั่งอันเป็นที่สุดแล้ว เนื่องจากคำสั่งตามร่างมาตรา ๖๖ วรรคสอง นั้น สถาบันอุดมศึกษาอาจอุทธรณ์คำสั่งของคณะกรรมการมาตรฐานฯ ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์วินิจฉัยอุทธรณ์ได้^{๒๘๙}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๘๕ ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามมาตรา ๖๔ วรรคสอง อันเป็นที่สุด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกาฯ ไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มี การแก้ไขร่างมาตรานี้แต่อย่างใด

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มี การแก้ไขร่างมาตรานี้แต่อย่างใด^{๒๙๐}

^{๒๘๙}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒๘ วันเสาร์ ที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

^{๒๙๐}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

มาตรา ๗๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๗๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ	กำหนดโทษทางอาญา กรณีการจ้าง วาน ใช้ให้ผู้อื่นทำผลงาน ทางวิชาการ
---	--

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดโทษทางอาญากรณีมีการจ้าง วาน ใช้ให้ผู้อื่นทำผลงานทางวิชาการ เพื่อไปใช้ในการเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษาหรือเพื่อไปใช้ในการทำผลงานซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการขอตำแหน่งทางวิชาการ หรือเสนอขอปรับปรุงการกำหนดตำแหน่ง การเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนวิทยฐานะหรือการให้ได้รับเงินเดือนหรือเงินอื่นในระดับที่สูงขึ้น ไม่ว่าจะมิมีประโยชน์ตอบแทนหรือไม่ก็ตาม เพื่อประโยชน์ในการรักษามาตรฐานการอุดมศึกษา หลักธรรมาภิบาล และความซื่อสัตย์สุจริตทางวิชาการ

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

ไม่มีหลักการนี้ในร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาแล้ว เห็นควรเพิ่มบทกำหนดโทษสำหรับกรณีการจ้าง วาน หรือใช้ให้ผู้อื่นทำผลงานทางวิชาการ และรับจ้างหรือรับดำเนินการดังกล่าว โดยเทียบเคียงอัตราโทษตามประมวลกฎหมายอาญาในความผิดฐานปลอมเอกสารและความผิดฐานฉ้อโกง^{๒๙๑}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๘๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๗๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มี การแก้ไขร่างมาตรานี้แต่อย่างใด แต่ได้มีข้อสังเกตว่าควรกำหนดมาตรการบังคับทางสังคมโดยการแจ้งให้สาธารณชนได้รับทราบเมื่อปรากฏเหตุตามร่างมาตรานี้^{๒๙๒}

^{๒๙๑}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒๐ วันพฤหัสบดี ที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

^{๒๙๒}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มี การแก้ไขร่างมาตรานี้ แต่อย่างไร^{๒๙๓}

มาตรา ๗๘ นายกสภาสถาบันอุดมศึกษา กรรมการ สภาสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหาร อาจารย์ ผู้ปฏิบัติงานในสถาบัน อุดมศึกษาผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๗๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนมาตรา ๗๒ เป็นการใช้ตำแหน่ง หน้าที่ครอบงำให้ผู้เรียนกระทำการในทางเพศ ผู้กระทำความผิดต้องระวาง โทษหนักเป็นสองเท่าของโทษที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง	กำหนดโทษทางอาญา กรณีการใช้ตำแหน่ง หน้าที่โดยทุจริต ครอบงำผู้เรียนให้ กระทำ ไม่กระทำการ หรือกระทำการ ในทางเพศ
---	--

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดโทษทางอาญาในกรณีที่นายกสภาสถาบันอุดมศึกษา กรรมการ สภาสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหาร อาจารย์ ผู้ปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษาใช้ตำแหน่งหน้าที่ โดยทุจริต ครอบงำให้ผู้เรียนกระทำหรือไม่กระทำการใด และกำหนดอัตราโทษที่สูงขึ้นในกรณีที่ ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวครอบงำให้ผู้เรียนกระทำการในทางเพศ เพื่อเป็นการป้องปรามมิให้มีการ กระทำความผิดเช่นนี้เกิดขึ้นในสถาบันอุดมศึกษา

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

ไม่มีหลักการนี้ในร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาแล้ว เห็นควรเพิ่ม บทกำหนดโทษสำหรับกรณีการใช้ตำแหน่งหน้าที่ครอบงำให้ผู้เรียนกระทำการต่าง ๆ และได้ กำหนดให้ต้องรับโทษหนักเป็นสองเท่าหากเป็นการครอบงำเพื่อให้ผู้เรียนกระทำการในทางเพศ^{๒๙๔} และได้เพิ่มเติมให้นายกสภาสถาบันอุดมศึกษาและกรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษาต้องรับโทษด้วย เนื่องจากมีหลักการที่กำหนดห้ามมิให้นายกสภาสถาบันอุดมศึกษา กรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหาร อาจารย์ ผู้ปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษาใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยทุจริต ครอบงำให้ผู้เรียนกระทำ หรือไม่กระทำการใดด้วย^{๒๙๕}

^{๒๙๓}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

^{๒๙๔}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒๐ วันพฤหัสบดี ที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

^{๒๙๕}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒๘ วันเสาร์ ที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๘๗ นายกสภาสถาบันอุดมศึกษา กรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหาร อาจารย์ ผู้ปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๘๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่การฝ่าฝืนมาตรา ๘๑ เป็นการใช้ตำแหน่งหน้าที่ที่ครอบงำให้ผู้เรียน กระทำการในทางเพศ ผู้กระทำต้องระวางโทษหนักเป็นสองเท่าของโทษที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ

คณะกรรมการวิสามัญฯ พิจารณาแล้ว มีข้อสังเกตว่า การกำหนดโทษทางอาญาในกรณีนี้จะมีความผิดก็ต่อเมื่อมีการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยทุจริตครอบงำผู้เรียน ให้กระทำการหรืองดเว้นกระทำการ โดยหลักนี้ใช้สำหรับบิดามารดากับบุตร ผู้ปกครองกับผู้อยู่ในปกครอง ครูอาจารย์กับลูกศิษย์ หมอกับคนไข้ ซึ่งถือเป็นหลักสากล เนื่องจากเป็นการที่บุคคลหนึ่ง มีอิทธิพลที่เหนือกว่าอีกบุคคลหนึ่ง หากใช้ฐานะที่มีอำนาจเหนือกว่าคนอื่นไปในทางที่ผิด จึงจะมีความผิด จึงได้ใช้คำว่า “ใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยทุจริต” ซึ่งคำว่า “โดยทุจริต” หมายถึง เพื่อแสวงหาผลประโยชน์อันมิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายเพื่อตนเอง สำหรับกรณีการกระทำทางเพศจะต้องได้รับโทษเป็นสองเท่า โดยที่ประชุมมีประเด็นอภิปรายเพิ่มเติมว่า คำว่า “การกระทำในทางเพศ” จะหาถ้อยคำอื่นที่ทำให้มีความหมายชัดเจนมากยิ่งขึ้นได้หรือไม่ โดยที่ประชุมมีความเห็นว่า คำว่า “ลวนลามทางเพศ” หรือ “ล่วงละเมิดทางเพศ” เป็นคำที่แสดงถึงการไม่สมควรใจ ซึ่งหากผู้เรียนสมควรใจอาจทำให้ผู้กระทำความผิดพ้นจากความผิดได้ จึงใช้คำว่า “การกระทำทางเพศ” ในการนี้ ที่ประชุมได้พิจารณาแล้วเห็นควรให้คงไว้ตามร่างเดิมโดยไม่มีการแก้ไขแต่อย่างใด^{๒๙๖}

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตรานี้แต่อย่างใด^{๒๙๗}

บทเฉพาะกาล	
มาตรา ๗๙ บรรดากฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และคำสั่งเกี่ยวกับการอุดมศึกษา ไม่ว่าจะออกตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวง	บทเฉพาะกาลรองรับกฎหมายลำดับรอง

^{๒๙๖}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๙/๒๕๖๒ วันพุธ ที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๒ และครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒

^{๒๙๗}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

ศึกษาธิการ กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา กฎหมายว่าด้วยการบริหารส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษา และกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะได้มีการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ แต่ต้องไม่เกินสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับบรรดา กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และคำสั่งเกี่ยวกับการอุดมศึกษาที่ออกตามกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษา ได้แก่ กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา กฎหมายว่าด้วยการบริหารส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษา และกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้ในช่วงระยะแรกที่ยังไม่มีการออกกฎหมายลำดับรองตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้กฎหมายลำดับรองที่ใช้บังคับอยู่ไปพลางก่อน

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

“มาตรา ๘๒ บรรดาบทกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งเกี่ยวกับการอุดมศึกษา ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไป เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะได้มีการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ แต่ต้องไม่เกินสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมการรองรับกฎหมายลำดับรองและคำสั่งเกี่ยวกับการอุดมศึกษาที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยระบุชื่อกฎหมายแต่ละฉบับเป็น “ไม่ว่าจะออกตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา กฎหมายว่าด้วยการบริหารส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษา และกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน” เพื่อให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๘๘ บรรดาบทกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งเกี่ยวกับการอุดมศึกษา ไม่ว่าจะออกตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา กฎหมายว่าด้วยการบริหารส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษา และกฎหมายว่าด้วย

เจตนารมณ์พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไป เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะได้มีการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ แต่ต้องไม่เกินสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ

คณะกรรมการวิสามัญฯ พิจารณาแล้ว เห็นว่า บทเฉพาะกาลตามร่างมาตรานี้เป็นการรองรับกฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษา ซึ่งต้องรองรับไว้ก่อนในระหว่างช่วงเปลี่ยนผ่าน โดยกรรมการวิสามัญฯ มีข้อสังเกตว่า คำว่า “เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้” นั้น หากมีการขัดกับพระราชบัญญัตินี้แล้วสามารถแก้ไขได้หรือไม่ รวมทั้งได้เสนอให้มีการทบทวนการกำหนดระยะเวลาใช้บังคับของบรรดากฎหมายลำดับรองให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับกรอบระยะเวลาดำเนินการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บทต่าง ๆ ประกอบกับในช่วงการยกร่างกฎหมายนั้นหน่วยงานที่รับผิดชอบต้องเตรียมการล่วงหน้าเกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายลำดับรองแล้ว จึงอาจกำหนดระยะเวลาให้มีความกระชับมากขึ้น เช่น เก้าสิบวัน หนึ่งร้อยยี่สิบวัน หรือหนึ่งร้อยแปดสิบวัน ตามควรแก่กรณี ซึ่งที่ประชุมพิจารณาแล้วมีความเห็นว่า ร่างมาตรานี้มีการกำหนดว่า “...จนกว่าจะได้มีการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ แต่ต้องไม่เกินสองปีนับแต่ที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ” ซึ่งเป็นการกำหนดระยะเวลาที่ชัดเจนและมีความเหมาะสมแล้ว จึงเห็นควรให้คงไว้ตามร่างเดิมโดยไม่มีการแก้ไขแต่อย่างใด^{๒๙๘}

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตรานี้แต่อย่างใด^{๒๙๙}

<p>มาตรา ๘๐ มาตรฐานการอุดมศึกษาซึ่งกำหนดขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นมาตรฐานการอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีการกำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษาขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>หลักสูตรการศึกษาใดที่จัดการศึกษาตามมาตรฐานการอุดมศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นหลักสูตรการศึกษาที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว</p>	<p>บทเฉพาะกาลรองรับมาตรฐานการอุดมศึกษาและหลักสูตรการศึกษา</p>
---	---

^{๒๙๘} บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๙/๒๕๖๒ วันพุธ ที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๒ และครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒

^{๒๙๙} บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับมาตรฐานการอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นมาตรฐานการอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดรองรับหลักสูตรการศึกษาที่จัดการศึกษาตามมาตรฐานการอุดมศึกษา โดยให้ถือว่าเป็นหลักสูตรการศึกษาที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว เพื่อเป็นการรองรับให้ในช่วงระยะเวลาที่ยังไม่มีการกำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษาตามกฎหมายนี้ ให้ใช้มาตรฐานการอุดมศึกษาที่ใช้อยู่ในปัจจุบันไปพลางก่อน ส่วนหลักสูตรที่ได้ผ่านมาตรฐานการอุดมศึกษาที่ใช้อยู่ในปัจจุบันแล้ว ให้ถือว่าเป็นหลักสูตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาตามกฎหมายนี้แล้วเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษา รวมทั้งเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อการศึกษาหรือการสำเร็จการศึกษาของผู้เรียน

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

ไม่มีหลักการนี้ในร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้เพิ่มบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับมาตรฐานการอุดมศึกษาและหลักสูตรการศึกษาที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ จนกว่าจะมีการกำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษาขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๘๘ มาตรฐานการอุดมศึกษาซึ่งกำหนดขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นมาตรฐานการอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีการกำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษาขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้

หลักสูตรการศึกษาใดที่จัดการศึกษาตามมาตรฐานการอุดมศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นหลักสูตรการศึกษาที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ การพิจารณาของคณะกรรมาธิการวิสามัญ

คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตรานี้แต่อย่างใด

๓.๒ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีประเด็นอภิปรายและไม่มีการแก้ไขร่างมาตรานี้แต่อย่างใด^{๓๐๐}

^{๓๐๐}บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันอังคาร ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

บรรณานุกรม

กฎหมาย

- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒
- พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖
- พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖
- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗
- พระราชบัญญัติการบริหารส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐
- พระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘
- พระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑
- พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

มติคณะรัฐมนตรี

- เมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๔๙ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการเสนอร่างกฎหมาย
- เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ เรื่อง แนวทางการจัดทำและการเสนอร่างกฎหมายตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
- เมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ เรื่อง การกำหนดโทษทางอาญาในกฎหมายเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
- เมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๑ เรื่อง การจัดตั้งกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ และ นวัตกรรม
- เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๑ เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ.
- เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ เรื่อง การเสนอความเห็นการขอทบทวนการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา พ.ศ.

บันทึกเรื่องพิจารณาเสร็จ

- ร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๑๙๘๒/๒๕๖๑)

พระราชบัญญัติ

การอุดมศึกษา

พ.ศ. ๒๕๖๒

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการอุดมศึกษา

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้การจัดการอุดมศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเป็นไปเพื่อประโยชน์แก่ประชาชน ลดความเหลื่อมล้ำ และเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาได้อย่างทั่วถึง ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“การอุดมศึกษา” หมายความว่า การศึกษาในระดับที่สูงกว่าการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและเผยแพร่องค์ความรู้และนวัตกรรม ผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง

“สถาบันอุดมศึกษา” หมายความว่า สถาบันที่จัดการอุดมศึกษาระดับปริญญาและระดับต่ำกว่าปริญญาทั้งที่เป็นของรัฐและของเอกชน

“สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ” หมายความว่า สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่ไม่อยู่ในสังกัดของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

“สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวง” หมายความว่า สถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่เป็นส่วนราชการที่อยู่ในสังกัดของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

“มาตรฐานการอุดมศึกษา” หมายความว่า ข้อกำหนดขั้นต่ำเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพ และเกณฑ์อื่นในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ข้อกำหนดขั้นต่ำของหลักสูตรการศึกษา และข้อกำหนดขั้นต่ำของเกณฑ์ในการขอตำแหน่งทางวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการส่งเสริม การกำกับดูแล การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น และมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะอยู่ในบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลของฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายตุลาการ องค์การอัยการ หรือองค์กรอิสระ

“สภานโยบาย” หมายความว่า สภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

“คณะกรรมการการอุดมศึกษา” หมายความว่า คณะกรรมการการอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

“คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา” หมายความว่า คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

“คณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามกฎหมายว่าด้วยสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

“สำนักงานปลัดกระทรวง” หมายความว่า สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

“สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามกฎหมายว่าด้วยสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

“กระทรวง” หมายความว่า กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ และแนวปฏิบัติเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ และแนวปฏิบัตินั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๕ การจัดการอุดมศึกษาต้องเป็นไปเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

(๑) พัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีความเชี่ยวชาญตามสาขาวิชาการหรือวิชาชีพที่ตนถนัด สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประเทศและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันในระดับโลกได้

(๒) พัฒนาบุคคลให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และทักษะที่จำเป็น เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ เข้าใจสังคมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถปรับเปลี่ยนตนเองเพื่อรองรับสังคมโลกที่จะเปลี่ยนแปลงในอนาคต มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ร่วมกันแก้ปัญหาสังคม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

(๓) ตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ และแผนด้านการอุดมศึกษา และต้องเชื่อมโยงกับการศึกษาในระดับที่ต่ำกว่า เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับทรัพยากรบุคคลของประเทศในการเข้ารับการศึกษาในระดับอุดมศึกษา รวมทั้งส่งเสริมให้มีการศึกษาอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะในการประกอบอาชีพของบุคคลและการศึกษาตลอดชีวิต

มาตรา ๖ ให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาความรู้ จัดการเรียนการสอน การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม ตลอดจนการปฏิบัติหน้าที่อื่นให้สอดคล้องกับมาตรา ๕

มาตรา ๗ รัฐพึงจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาให้เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของสถาบันอุดมศึกษา และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ และแผนด้านการอุดมศึกษา

นอกจากงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาตามวรรคหนึ่ง สถาบันอุดมศึกษาพึงจัดสรรงบประมาณเงินรายได้ของสถาบันอุดมศึกษานั้นเพื่อการบริหารงานสถาบันอุดมศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการพัฒนาคุณภาพของการผลิตบัณฑิตและการวิจัยและนวัตกรรม

มาตรา ๘ คณะรัฐมนตรีอาจมีมติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานของรัฐที่ไม่ได้อยู่ในบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลของรัฐมนตรีปฏิบัติให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ก็ได้ เว้นแต่มาตรฐานการอุดมศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๒

หลักการของการจัดการอุดมศึกษา

ส่วนที่ ๑

หลักการทั่วไปในการจัดการอุดมศึกษา

มาตรา ๙ การจัดการอุดมศึกษาต้องเป็นไปตามหลักการ ดังต่อไปนี้

- (๑) หลักความรับผิดชอบต่อสังคม
- (๒) หลักเสรีภาพทางวิชาการ
- (๓) หลักความเป็นอิสระ
- (๔) หลักความเสมอภาค
- (๕) หลักธรรมาภิบาล

(๖) หลักการอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๑๐ เพื่อให้การจัดการอุดมศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ และเป็นไปตามหลักการตามมาตรา ๙ ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดแนวปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามหลักการดังกล่าว แนวปฏิบัตินั้นเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ให้สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งเปิดเผยผลการดำเนินการตามแนวปฏิบัติตามวรรคหนึ่งให้ประชาชนทราบตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ส่วนที่ ๒

หลักความรับผิดชอบต่อสังคม

มาตรา ๑๑ สถาบันอุดมศึกษาต้องดำเนินการเพื่อประโยชน์ของชุมชน สังคม และประเทศ ชุมชนและสังคมมีสิทธิติดตามและตรวจสอบสถาบันอุดมศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษา

มาตรา ๑๒ สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่พัฒนาความรู้ให้ทันสมัย จัดการศึกษาให้ตอบสนองต่อความต้องการกำลังคนของประเทศ จัดให้มีการวิจัย การสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม รวมทั้งให้บริการทางวิชาการอันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชน สังคม และประเทศโดยรวม และเผยแพร่องค์ความรู้ที่ถูกต้องตามหลักวิชาการในเรื่องต่าง ๆ ต่อสาธารณชน

สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดให้มีการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียน คณาจารย์ และบุคลากรได้เข้าถึงและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน สังคมชนบท และกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางสังคม เพื่อสร้างสำนึกรับผิดชอบต่อชุมชนและสังคม

มาตรา ๑๓ สถาบันอุดมศึกษาพึงเป็นแบบอย่างให้แก่สังคมในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ

ส่วนที่ ๓

หลักเสรีภาพทางวิชาการ

มาตรา ๑๔ เสรีภาพทางวิชาการในการศึกษาวิจัย ในการเรียนการสอน และการแสดงความคิดเห็นทางวิชาการตามหลักวิชา ย่อมได้รับความคุ้มครอง แต่การใช้เสรีภาพนั้นต้องไม่ขัดต่อกฎหมาย

หน้าที่ของปวงชนชาวไทย และศีลธรรมอันดีของประชาชน และต้องเคารพและไม่ปิดกั้นความเห็นต่างของบุคคลอื่น

การปิดกั้น คุกคาม ครอบงำ หรือจำกัดการใช้เสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้

ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดให้มีกลไกที่เหมาะสมในการประกัน การให้ความช่วยเหลือ และความคุ้มครองแก่บุคคลผู้ใช้เสรีภาพตามมาตรานี้

ส่วนที่ ๔

หลักความเป็นอิสระ

มาตรา ๑๕ สถาบันอุดมศึกษาย่อมมีอิสระในการจัดการเรียนการสอน การศึกษาวิจัย การบริหารวิชาการ การบริหารงานบุคคล การเงิน งบประมาณ และทรัพย์สิน โดยมีมาตรการที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันและขจัดการขัดกันแห่งผลประโยชน์ และการทุจริตและประพฤติมิชอบ ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษา

การควบคุมและกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษาจะกระทำได้เพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อรักษาประโยชน์ของประชาชนหรือประเทศเป็นส่วนรวม และเท่าที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติหรือกฎหมายอื่น

มาตรา ๑๖ สภาวิชาชีพจะออกข้อบังคับหรือหลักเกณฑ์เพื่อจัดระเบียบการประกอบอาชีพ โดยมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติหรือก้าวก่ายการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษามิได้

ส่วนที่ ๕

หลักความเสมอภาค

มาตรา ๑๗ สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียนอย่างเต็มที่และเท่าเทียมกัน ไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมไม่ว่าด้วยเหตุความแตกต่างเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือเหตุอื่นใด

มาตรการที่สถาบันอุดมศึกษากำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรค ส่งเสริม หรืออำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนสามารถได้รับการศึกษาเช่นเดียวกับผู้อื่น มิถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๘ สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดสรรงบประมาณหรือรายได้ตามสมควรเพื่อเป็นทุนการศึกษาให้แก่ผู้เรียนเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด และประกาศให้ทราบเป็นการทั่วไป

ส่วนที่ ๖

หลักธรรมาภิบาล

มาตรา ๑๙ สถาบันอุดมศึกษาและบุคลากรต้องปฏิบัติหน้าที่ตามหลักธรรมาภิบาล

สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดให้มีระบบควบคุมภายในและระบบการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและจัดการขัดกันแห่งผลประโยชน์ และการทุจริตและประพฤติมิชอบ

มาตรา ๒๐ สภาสถาบันอุดมศึกษาต้องจัดให้มีประมวลจริยธรรมของนายกสภาสถาบันอุดมศึกษา กรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหารและบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษา และผู้เรียน โดยมีกลไก ในการส่งเสริม ตรวจสอบ และบังคับใช้ที่มีประสิทธิภาพ

มาตรา ๒๑ นายกสภาสถาบันอุดมศึกษาและกรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา ต้องเป็น แบบอย่างในการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีธรรมาภิบาล

ให้สภาสถาบันอุดมศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการธรรมาภิบาลและ จริยธรรม และคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง จากบุคคลซึ่งเป็นกลางและได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง เพื่อทำหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับว่าด้วยธรรมาภิบาลของสถาบันอุดมศึกษา

มาตรา ๒๒ สถาบันอุดมศึกษาต้องกำหนดพันธกิจที่มีต่อผู้เรียน บุคลากร สังคม และ ประเทศโดยรวมอย่างเป็นรูปธรรม และประกาศต่อสาธารณะเพื่อให้รับทราบกันอย่างกว้างขวาง

สถาบันอุดมศึกษาและบุคลากรต้องยึดถือและปฏิบัติตามพันธกิจที่ประกาศตามวรรคหนึ่ง

การกำหนดพันธกิจตามมาตรา ๒๒ นี้ สถาบันอุดมศึกษาต้องรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย และปรับปรุงพันธกิจดังกล่าวให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและประเทศเป็นระยะ ทั้งนี้ ตามที่ สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

หมวด ๓

ประเภทและกลุ่มของสถาบันอุดมศึกษา

มาตรา ๒๓ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมกำกับ รัฐมนตรีจะประกาศกำหนดประเภทของ สถาบันอุดมศึกษาก็ได้

มาตรา ๒๔ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริม สนับสนุน ประเมินคุณภาพ กำกับดูแล และ จัดสรรงบประมาณให้แก่สถาบันอุดมศึกษา รัฐมนตรีจะประกาศกำหนดให้จัดสถาบันอุดมศึกษาเป็นกลุ่มได้ โดยคำนึงถึงจุดมุ่งหมาย พันธกิจ ยุทธศาสตร์ ศักยภาพ และผลการดำเนินการที่ผ่านมาของสถาบัน

อุดมศึกษาแต่ละกลุ่ม โดยต้องกำหนดมาตรการส่งเสริม สนับสนุน ประเมินคุณภาพ กำกับดูแล และจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับการจัดกลุ่มดังกล่าวด้วย

ในกรณีที่รัฐมนตรีประกาศให้สถาบันอุดมศึกษากลุ่มใดมีพันธกิจหลักในการให้การศึกษาอบรม ทักษะอาชีพขั้นสูงเพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนการปฏิรูปประเทศ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สถาบันอุดมศึกษากลุ่มนั้นย่อมได้รับความสนับสนุนเป็นพิเศษจากรัฐตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

การจัดสถาบันอุดมศึกษาเป็นกลุ่มและการกำหนดมาตรการตามวรรคหนึ่ง รวมทั้งการกำหนดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาและการให้ความสนับสนุนเป็นพิเศษตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่เห็นสมควรรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษาอาจประกาศกำหนดให้จัดกลุ่มส่วนราชการหรือกลุ่มส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษาใดสถาบันอุดมศึกษาหนึ่ง เพื่อดำเนินการตามมาตรานี้ก็ได้

มาตรา ๒๕ การกำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษาต้องกำหนดให้สอดคล้องกับประเภทและกลุ่มของสถาบันอุดมศึกษาตามหมวดนี้

หมวด ๔

หน้าที่และอำนาจของสถาบันอุดมศึกษา

ส่วนที่ ๑

หน้าที่และอำนาจ

มาตรา ๒๖ สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (๑) การจัดการศึกษา
- (๒) การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม
- (๓) การบริการวิชาการแก่สังคม
- (๔) การทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม
- (๕) หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่กฎหมายกำหนด

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ และแผนด้านการอุดมศึกษา และสนองต่อความจำเป็นและความต้องการของประเทศในด้านต่าง ๆ การส่งเสริมให้เกิดผู้ประกอบการรายใหม่ให้แก่ประเทศ การพัฒนากำลังคนของประเทศ และการจัดการศึกษาตลอดชีวิต เพื่อให้ประเทศไทยพัฒนาไปสู่ประเทศที่มีความก้าวหน้าทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และมีพลเมืองที่มีคุณภาพ

การดำเนินการตาม (๒) โดยใช้งบประมาณแผ่นดินต้องสอดคล้องกับแนวทางที่สภานโยบายกำหนด

มาตรา ๒๗ สถาบันอุดมศึกษาต้องดำเนินการให้คณาจารย์และบุคลากรอื่นมีความรู้เท่าทันความก้าวหน้าทางวิชาการในโลก พัฒนาการเรียนการสอน การวิจัยให้ทันสมัยสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางวิชาการ ความเปลี่ยนแปลงของโลก สังคม และเทคโนโลยี และส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตผลงานทางวิชาการในระดับชาติและระดับนานาชาติ

มาตรา ๒๘ สถาบันอุดมศึกษาพึงส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ประกอบการภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และชุมชน นำความรู้ ผลงานวิจัย หรือนวัตกรรมของสถาบันอุดมศึกษาไปใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวาง

สถาบันอุดมศึกษาต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการนำความรู้ ผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ในการสร้างผู้ประกอบการรายใหม่ให้กับประเทศ

สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดมาตรการใด ๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง รวมถึงการสนับสนุนทางการเงินเพื่อการประกอบธุรกิจใหม่

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง สถาบันอุดมศึกษาจะให้บุคคลตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง นำความรู้ ผลการวิจัย หรือนวัตกรรมตามวรรคหนึ่งไปใช้โดยมีหรือไม่มีประโยชน์ตอบแทนก็ได้ หรือจะร่วมดำเนินการกับผู้ประกอบการ หรือเป็นผู้ดำเนินการ โดยได้รับการสนับสนุนจากผู้ประกอบการก็ได้

รายได้ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่ได้รับมาจากการดำเนินการตามมาตรานี้ ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา ๒๙ สถาบันอุดมศึกษาต้องส่งเสริมและสนับสนุนผู้เรียนของสถาบันอุดมศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริงให้มีโอกาสเรียนจนสำเร็จปริญญาตรี

สถาบันอุดมศึกษาของรัฐจะปฏิเสธไม่รับผู้สมัครผู้ใดที่ผ่านการคัดเลือกเข้าศึกษาไม่สูงกว่าระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาเพราะเหตุที่ไม่มีเงินชำระค่าธรรมเนียมการศึกษา เนื่องมาจากการขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริง หรือจะให้ผู้เรียนยุติหรือพักสภาพผู้เรียนในสถาบันอุดมศึกษานั้น เพราะเหตุดังกล่าวมิได้

ส่วนที่ ๒

การจัดการศึกษา

มาตรา ๓๐ การจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาขึ้นใหม่ต้องคำนึงถึงเหตุผล ความคุ้มค่า และความจำเป็นของประเทศ รวมทั้งการขยายโอกาสทางการศึกษา

การจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาขึ้นใหม่ตามวรรคหนึ่งต้องไม่เป็นไปเพื่อการพาณิชย์ในการแสวงหากำไรจากการจัดการเรียนการสอน

ห้ามมิให้นำกิจการการอุดมศึกษาของผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนหรือของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไปดำเนินการออกหลักทรัพย์เพื่อเสนอขายต่อประชาชนเพื่อการระดมทุน หรือนำหุ้นหรือหลักทรัพย์อื่นของสถาบันอุดมศึกษาไปจดทะเบียนหรือซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์หรือศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ ทั้งนี้ ไม่ว่าในหรือนอกราชอาณาจักร

มาตรา ๓๑ หลักสูตรการศึกษาที่สภาสถาบันอุดมศึกษาจะอนุมัติเพื่อให้เปิดสอนได้ต้องมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่าข้อกำหนดขั้นต่ำด้านคุณภาพที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนด และต้องมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน พัฒนาวิชาชีพหรือทักษะอาชีพขั้นสูง หรือการค้นคว้าวิจัย เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และเพื่อพัฒนาสังคม

สถาบันอุดมศึกษาพึงจัดให้มีหลักสูตรการศึกษาหรือการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลาย จนถึงระดับปริญญา ซึ่งอาจเป็นการศึกษาแบบขุดการเรียนรู้ การศึกษาตลอดชีวิต การศึกษานอกเวลางาน เพื่อพัฒนาศักยภาพและทักษะการทำงานของบุคคลในทุกช่วงวัย

การจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นการหากำไรให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเป็นหลักจะกระทำมิได้ ในกรณีที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาเห็นว่าการจัดการศึกษาในหลักสูตรการศึกษาใดมีลักษณะดังกล่าว ให้สั่งสถาบันอุดมศึกษาให้แก้ไขหรือยุติการกระทำดังกล่าว

มาตรา ๓๒ สถาบันอุดมศึกษาต้องให้การศึกษอย่างเต็มที่กับผู้เรียน โดยมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีความเป็นเลิศทั้งในด้านวิชาการหรือวิชาชีพ และเป็นคนดีของสังคม

สถาบันอุดมศึกษาต้องสร้างเสริมผู้เรียนให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความรับผิดชอบ ต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศ

ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา

มาตรา ๓๓ เพื่อเป็นการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษา ให้รัฐ สนับสนุนระบบสารสนเทศทางการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่ง ทั้งที่เป็นของรัฐและ เอกชน เพื่อความเท่าเทียมในการเข้าถึงสารสนเทศทางการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา

มาตรา ๓๔ สถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและของเอกชนอาจร่วมมือกันในการจัดการศึกษา การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม และในด้านอื่น ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาทรัพยากรบุคคล ของประเทศ

ความร่วมมือตามวรรคหนึ่งหมายความรวมถึงการใช้บุคลากรร่วมกัน การร่วมกันออกค่าใช้จ่าย การใช้ทรัพยากรร่วมกัน หรือความร่วมมืออย่างอื่น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด ในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๕ สถาบันอุดมศึกษาพึงสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และ ภาคอุตสาหกรรมเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ โดยการปฏิบัติงานจริง และเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ สมรรถนะ และคุณลักษณะอื่น ให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ

สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดทำข้อตกลงร่วมกับหน่วยงานตามวรรคหนึ่ง ในการจัดหลักสูตรการศึกษา การเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล โดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งในสถาบันอุดมศึกษาและ อีกส่วนหนึ่งในสถานประกอบการของหน่วยงานดังกล่าว

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง สถาบันอุดมศึกษาอาจอนุญาตให้บุคลากรและ ผู้เรียนไปปฏิบัติงานในหน่วยงานดังกล่าวได้ ตามระเบียบที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

มาตรา ๓๖ หน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานภาคเอกชนที่ให้ความร่วมมือในการดำเนินการ ตามมาตรา ๓๕ อาจได้รับสิทธิประโยชน์ ดังต่อไปนี้

- (๑) การสนับสนุนด้านวิชาการและทรัพยากรตามสมควรแก่กรณี
- (๒) ได้รับการเชิดชูเกียรติ
- (๓) สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร
- (๔) สิทธิประโยชน์อื่นตามที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ส่วนที่ ๓

การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม

มาตรา ๓๗ การวิจัยและการสร้างนวัตกรรมจะต้องสอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของประเทศ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาและแก้ปัญหาของประเทศได้อย่างเป็นรูปธรรมและเพื่อความเจริญงอกงามทางวิชาการ และต้องสอดคล้องกับแนวทางที่สภานโยบายและคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมกำหนด

รัฐมีหน้าที่ในการส่งเสริมการศึกษาวิจัยตามวรรคหนึ่งให้เป็นที่ไปเพื่อการสร้างความรู้และนวัตกรรมเพื่อใช้ในการพัฒนาชุมชน สังคม และประเทศ

มาตรา ๓๘ ให้สถาบันอุดมศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดทำฐานข้อมูลด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ

มาตรา ๓๙ เพื่อส่งเสริมให้มีการนำผลการวิจัยและนวัตกรรมของสถาบันอุดมศึกษาไปใช้ประโยชน์ สถาบันอุดมศึกษาพึงสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรในด้านการวิจัยและการสร้างนวัตกรรม การบริหารการวิจัย การแลกเปลี่ยนบุคลากร การจัดตั้งกลุ่มวิจัยร่วม การแปลงผลงานวิจัยให้เป็นรูปธรรมระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นของรัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดตั้งนิติบุคคลหรือร่วมลงทุนกับหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำผลการวิจัยและนวัตกรรมของสถาบันอุดมศึกษาไปใช้ประโยชน์ก็ได้

ส่วนที่ ๔

การบริการวิชาการแก่สังคม

มาตรา ๔๐ สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่ในการให้บริการทางวิชาการ ให้คำปรึกษาทางวิชาการ และถ่ายทอดองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนการสอน การวิจัยและการสร้างนวัตกรรมแก่ภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และสังคม เพื่อนำความรู้ไปใช้ประโยชน์และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

สถาบันอุดมศึกษาในฐานะที่เป็นที่พึ่งทางวิชาการของชุมชนและสังคม ต้องร่วมเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนในการพัฒนาพื้นที่ที่ใกล้เคียงกับที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษานั้นหรือพื้นที่อื่นตามที่สถาบันอุดมศึกษาเห็นสมควร

สถาบันอุดมศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ กับสังคมเพื่อสร้างเสริมจิตสาธารณะในการนำความรู้และประสบการณ์มาใช้เพื่อสร้างประโยชน์แก่ส่วนรวม

ส่วนที่ ๕

การทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

มาตรา ๔๑ สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่ในการทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม โดยการอนุรักษ์ฟื้นฟู สืบสาน และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นและของชาติ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และบูรณาการการทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมกับการเรียนการสอนและกิจกรรมของผู้เรียน

หมวด ๕

ข้อมูลการอุดมศึกษา

มาตรา ๔๒ สถาบันอุดมศึกษาต้องเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษานั้นแก่สาธารณะ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง

เพื่อประโยชน์ในการจัดทำแผนด้านการอุดมศึกษาและการพัฒนาคุณภาพการอุดมศึกษา การวิจัยและนวัตกรรม ตลอดจนการมีส่วนร่วมของสาธารณชน ในการตรวจสอบสถาบันอุดมศึกษา ให้สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่ส่งข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาและมาตรฐานการศึกษา การวิจัยและนวัตกรรม การให้บริการทางวิชาการ และข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องให้แก่กระทรวง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๓ ให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานและหน่วยงานภาคเอกชนตามลักษณะที่สภานโยบายประกาศกำหนด ส่งข้อมูลเกี่ยวกับการอุดมศึกษาและการอื่นที่เกี่ยวข้องให้แก่กระทรวง ตามที่ได้รับการร้องขอ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง

สภานโยบายโดยข้อเสนอของกระทรวงอาจขอให้คณะรัฐมนตรีมีมติให้เชื่อมโยงระบบข้อมูลสารสนเทศของหน่วยงานของรัฐกับฐานข้อมูลการอุดมศึกษาเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งได้

มาตรา ๔๔ ให้กระทรวงมีหน้าที่จัดทำฐานข้อมูลการอุดมศึกษาของประเทศ โดยรวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์ และเผยแพร่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษา สถาบันอุดมศึกษา และการอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่สภานโยบายกำหนด

การเปิดเผยข้อมูลตามความในส่วนี้ย่อมได้รับความคุ้มครองและจะนำไปเป็นเหตุในการฟ้องร้องดำเนินคดีใด ๆ มิได้

หมวด ๖

ทรัพยากรอุดมศึกษา

ส่วนที่ ๑

การจัดสรรทรัพยากรในการจัดการอุดมศึกษา

มาตรา ๔๕ การทำคำขอและการจัดสรรงบประมาณสำหรับการอุดมศึกษา ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) งบบุคลากรซึ่งเป็นเงินเดือน ค่าจ้าง และสิทธิประโยชน์ของบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวง ให้สถาบันอุดมศึกษาดังกล่าวทำคำขอเสนอต่อสำนักงบประมาณโดยตรง และให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณให้เต็มตามกรอบอัตรากำลังบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงแต่ละแห่ง

(๒) งบดำเนินงานและงบรายจ่ายอื่นซึ่งเป็นงบประจำ รวมทั้งงบลงทุนอื่นที่ไม่ใช่งบลงทุนตาม (๓) ให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงทำคำขอเสนอต่อสำนักงบประมาณโดยตรง และให้สำนักงบประมาณจัดสรรในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไปหรืองบลงทุน แล้วแต่กรณี ให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวง เพื่อให้มีอิสระในการบริหารงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา โดยต้องคำนึงถึงคุณภาพและความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา

(๓) งบลงทุนและงบเงินอุดหนุนเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษา และการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ และเงินอุดหนุนจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามกฎหมายว่าด้วยสถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ เพื่อใช้ในการพัฒนาวิทยาศาสตร์ การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม

(๔) การจัดสรรเงินเข้ากองทุนให้กู้ยืมดอกเบี้ยต่ำให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชน เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

การจัดสรรงบประมาณตาม (๓) ต้องทำข้อตกลงการพัฒนาการอุดมศึกษากับสำนักงานปลัดกระทรวง หรือข้อตกลงการวิจัยและนวัตกรรมกับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แล้วแต่กรณี

การจัดสรรงบประมาณตาม (๑) (๒) และ (๓) ต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับมาตรา ๒๔ ด้วย
มาตรา ๔๖ ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมและความสนับสนุน
เป็นพิเศษอื่นให้แก่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐตามมาตรา ๒๔ วรรคสอง และสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ
ที่สามารถดำเนินงานได้เกินกว่าเป้าหมายที่คณะรัฐมนตรีกำหนด โดยข้อเสนอของสภานโยบาย

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสนับสนุนเงินงบประมาณเพิ่มเติมและความสนับสนุน
เป็นพิเศษอื่นตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยข้อเสนอของสภานโยบาย

มาตรา ๔๗ ในกรณีที่เห็นสมควร คณะรัฐมนตรีโดยข้อเสนอร่วมกันของกระทรวงและ
กระทรวงการคลังอาจมีมติให้จัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาขึ้น เพื่อพัฒนาความเป็นเลิศของ
สถาบันอุดมศึกษาและส่งเสริมการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ

มาตรา ๔๘ คณะรัฐมนตรีอาจกำหนดมาตรการทางการเงิน การคลัง และมาตรการอื่น
เพื่อการระดมทรัพยากรมาพัฒนาการอุดมศึกษาได้

การกำหนดมาตรการตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๔๙ เงินรายได้ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

ส่วนที่ ๒

การจัดการทรัพยากรของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

มาตรา ๕๐ ให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ มีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้
และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถาบันอุดมศึกษานั้น ทั้งที่เป็นที่ราชพัสดุตามกฎหมายว่าด้วย
ที่ราชพัสดุ และที่เป็นทรัพย์สินอื่น รวมทั้งจัดหารายได้จากบริการของสถาบันอุดมศึกษา และเก็บ
ค่าธรรมเนียมการศึกษาที่ไม่ขัดหรือแย้งกับนโยบาย วัตถุประสงค์ และภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา

บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐได้มาโดยมีผู้อุทิศให้ หรือโดยการซื้อ
หรือแลกเปลี่ยนจากรายได้ของสถาบันอุดมศึกษา ไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุ และให้เป็นกรรมสิทธิ์ของ
สถาบันอุดมศึกษานั้น

บรรดารายได้และผลประโยชน์ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ รวมทั้งผลประโยชน์ที่เกิดจาก
ที่ราชพัสดุ เบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาการศึกษา และเบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาการซื้อทรัพย์สิน
หรือจ้างทำของที่ดำเนินการโดยใช้เงินงบประมาณ รายได้จากทรัพย์สินทางปัญญาที่เกิดขึ้นจากการวิจัย
ไม่ว่าจะมาจากแหล่งทุนใด ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

หมวด ๗

การควบคุมและกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษา

มาตรา ๕๑ รัฐมนตรีมีหน้าที่และอำนาจในการกำกับดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสถาบันอุดมศึกษา และให้สอดคล้องกับกฎหมาย นโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนด้านการอุดมศึกษา และแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศที่สภานโยบายกำหนด ตามกฎหมายว่าด้วยสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ตลอดจนนโยบายของรัฐบาลและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงเป็นการเฉพาะ หลักการของการจัดการอุดมศึกษาตามมาตรา ๙ รวมถึงการควบคุม มาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษานั้น ๆ

ในกรณีที่มีปัญหาในการดำเนินกิจการของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงที่ขัดต่อกฎหมาย ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือการไม่ปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลอย่างร้ายแรง หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานการอุดมศึกษาอย่างร้ายแรง หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อส่วนรวม ให้รัฐมนตรีโดยข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการอุดมศึกษาหรือคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา แล้วแต่กรณี แจ้งสภาสถาบันอุดมศึกษาให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้น ในกรณีที่สภาสถาบันอุดมศึกษาไม่ดำเนินการ ดำเนินการล่าช้าเกินสมควร หรือไม่สามรถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ ให้รัฐมนตรีโดยข้อเสนอแนะและความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษาหรือคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา แล้วแต่กรณี วินิจฉัยชี้ขาด สั่งให้กระทำการ ยับยั้ง หรือยุติการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาดังกล่าวได้

ในกรณีที่สภาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวง เห็นว่าการวินิจฉัยชี้ขาดหรือการสั่งให้กระทำการ ยับยั้ง หรือยุติการดำเนินการตามวรรคสองมิชอบ ให้สามารถอุทธรณ์ต่อคณะรัฐมนตรีได้ การอุทธรณ์ไม่เป็นเหตุให้ทุเลาการดำเนินการตามคำวินิจฉัยหรือคำสั่งนั้น เมื่อคณะรัฐมนตรีวินิจฉัยเป็นประการใดแล้ว ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะรัฐมนตรี ในการดำเนินการตามวรรคนี้ คณะรัฐมนตรีอาจแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นเพื่อพิจารณาทำความเห็นเสนอต่อคณะรัฐมนตรีก็ได้

การกำกับดูแลตามวรรคหนึ่งและวรรคสองต้องทำเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม โดยคำนึงถึงความเหมาะสม ความเป็นอิสระ และความแตกต่างของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละประเภท และกลุ่มด้วย

มาตรา ๕๒ การกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษาเอกชนให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

มาตรา ๕๓ ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำกับดูแลให้สถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษา รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาให้สามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สูงกว่ามาตรฐานการอุดมศึกษาที่กำหนด

หากปรากฏว่าสถาบันอุดมศึกษาใดไม่ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาแจ้งให้สถาบันอุดมศึกษานั้นแก้ไขปรับปรุงภายในระยะเวลาที่กำหนด หากสถาบันอุดมศึกษาไม่ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาเสนอเรื่องต่อรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาสั่งการให้สถาบันอุดมศึกษาแก้ไขการดำเนินการ หยุดการดำเนินการหรือดำเนินการอื่นใดอันจำเป็นต่อไป

มาตรา ๕๔ หลักสูตรการศึกษาที่สภาสถาบันอุดมศึกษาจะอนุมัติเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาเปิดสอนได้ จะต้องเป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีมาตรฐานไม่ต่ำกว่ามาตรฐานการอุดมศึกษาที่รัฐมนตรีกำหนดโดยข้อเสนอแนะและความเห็นชอบของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา

มาตรา ๕๕ เมื่อสภาสถาบันอุดมศึกษาอนุมัติหลักสูตรการศึกษาตามมาตรา ๕๔ และได้แจ้งหลักสูตรการศึกษาดังกล่าวต่อสำนักงานปลัดกระทรวงแล้ว จึงจะเปิดสอนตามหลักสูตรการศึกษาดังกล่าวได้

ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาที่จะต้องตรวจสอบหลักสูตรการศึกษาที่ได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่งว่าเป็นไปตามมาตรฐานตามมาตรา ๕๔ หรือไม่ ในกรณีที่เห็นว่าไม่เป็นไปตามมาตรฐาน ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาสั่งให้สถาบันอุดมศึกษาแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานภายในระยะเวลาที่กำหนด และในกรณีจำเป็นเพื่อป้องกันความเสียหาย คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาจะสั่งให้สถาบันอุดมศึกษาระงับการดำเนินการตามหลักสูตรการศึกษานั้นไว้ก่อนก็ได้

มาตรา ๕๖ ในการตรวจสอบหรือพิจารณาหลักสูตรของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาตามมาตรา ๕๕ ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาหรือบุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งหรือมอบหมายจากคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา มีหน้าที่ตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา

ในกรณีที่ปรากฏว่าสถาบันอุดมศึกษาไม่จัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาที่ได้แจ้งตามมาตรา ๕๕ ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาแจ้งให้สถาบันอุดมศึกษาแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด หากสถาบันอุดมศึกษาไม่ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาเสนอเรื่องต่อรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการให้สถาบันอุดมศึกษาหยุดการดำเนินการ หรือดำเนินการอื่นใดอันจำเป็นต่อไป ในกรณีที่เห็นสมควรจะสั่งไม่รับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาของ หลักสูตรการศึกษาก็ได้ แต่การไม่รับรองมาตรฐานดังกล่าวไม่กระทบผู้สำเร็จการศึกษาไปก่อนแล้ว

การไม่รับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาตามวรรคสอง ให้ประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการแต่งตั้งหรือมอบหมายผู้ตรวจสอบ และการตรวจสอบ การดำเนินการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการมาตรฐาน การอุดมศึกษาประกาศกำหนด

มาตรา ๕๗ ในการตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษาตามมาตรา ๕๖ ให้คณะกรรมการ มาตรฐานการอุดมศึกษาหรือบุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งหรือมอบหมายจากคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถาบันอุดมศึกษาหรือสถานที่ใดซึ่งมีการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาใน ระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในระหว่างเวลาทำการ

(๒) สั่งให้บุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานใด ๆ มาเพื่อประกอบการ พิจารณา

ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาหรือบุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งหรือ มอบหมายจากคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้บุคคลดังกล่าวแสดงบัตรประจำตัว เจ้าหน้าที่ของรัฐและหนังสือแต่งตั้งหรือมอบหมายตามวรรคหนึ่งด้วย และให้บุคคลที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

ให้บุคคลซึ่งได้รับการแต่งตั้งหรือมอบหมายตามวรรคหนึ่งเป็นเจ้าพนักงานตามประมวล กฎหมายอาญา

มาตรา ๕๘ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕ สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดให้มีการเรียนการสอนนอกสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษาได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ มาตรฐานการอุดมศึกษาประกาศกำหนด

การจัดให้มีสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษามากกว่าหนึ่งแห่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาประกาศกำหนด และแจ้งให้สำนักงานปลัดกระทรวงทราบ

การจัดการเรียนการสอนนอกสถานที่ตั้งตามวรรคหนึ่งให้หมายความรวมถึงการจัดตั้งศูนย์บริการในการเรียนการสอนหรือการดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดที่เป็นการจัดให้มีการเรียนการสอนนอกสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษาด้วย

มาตรา ๕๙ สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดการศึกษาโดยผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือโดยวิธีอื่นได้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนดโดยข้อเสนอแนะและความเห็นชอบของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา

มาตรา ๖๐ ในกรณีที่ผลการตรวจสอบตามมาตรา ๕๖ ปรากฏว่าการจัดการศึกษาในหลักสูตรการศึกษาใดในสถาบันอุดมศึกษาเป็นไปตามที่ได้แจ้งไว้ตามมาตรา ๕๕ ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาประกาศรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาในหลักสูตรการศึกษาดังกล่าว ซึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อนที่ผู้เรียนรุ่นแรกจะสำเร็จการศึกษาในหลักสูตรการศึกษานั้น

มาตรา ๖๑ เมื่อคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาได้ให้การรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาตามมาตรา ๖๐ แล้ว ให้แจ้งเรื่องดังกล่าวต่อองค์กรกลางบริหารงานบุคคลและสภาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบ

มาตรา ๖๒ ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการอุดมศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา

การประกันคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายใน การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาประกาศกำหนด

มาตรา ๖๓ เมื่อสถาบันอุดมศึกษาดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรา ๖๒ เสร็จสิ้นแล้ว ให้รายงานผลการประเมินต่อสภาสถาบันอุดมศึกษา และให้สภาสถาบันอุดมศึกษานำผลการประเมินดังกล่าวไปพิจารณาเพื่อกำหนดแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา และให้แจ้งให้สำนักงานปลัดกระทรวงทราบเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก

ในกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาเห็นว่าไม่อาจดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามวรรคหนึ่งได้ เพราะการขาดแคลนงบประมาณหรือกำลังคน ให้สถาบันอุดมศึกษาโดยความเห็นชอบของสภาสถาบันอุดมศึกษารายงานเหตุดังกล่าวต่อคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาเพื่อเสนอแนะต่อรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

มาตรา ๖๔ การประเมินคุณภาพภายนอกอาจประเมินโดยหน่วยงานต่างประเทศที่ได้รับ การยอมรับอย่างกว้างขวาง หรืออาจประเมินโดยหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานภาคเอกชน หรือหน่วยงาน ในต่างประเทศที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาประกาศกำหนดก็ได้

สถาบันอุดมศึกษาอาจเสนอให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา ให้ความเห็นชอบ ให้หน่วยงานอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ตามวรรคหนึ่งทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายนอกก็ได้

มาตรา ๖๕ เมื่อหน่วยงานตามมาตรา ๖๔ ดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอกเสร็จสิ้นแล้ว ให้แจ้งผลการประเมินต่อสถาบันอุดมศึกษาและสำนักงานปลัดกระทรวงเพื่อทราบ ในกรณีที่หน่วยงาน ต่างประเทศเป็นผู้ประเมิน ให้สถาบันอุดมศึกษาแจ้งผลการประเมินต่อสำนักงานปลัดกระทรวงเพื่อทราบ

ในกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาเห็นว่าผลการประเมินที่ได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่ง คลาดเคลื่อนหรือไม่ตรงต่อความเป็นจริง สถาบันอุดมศึกษาอาจทักท้วงไปยังหน่วยงานผู้ประเมินได้ และให้แจ้งสำนักงาน ปลัดกระทรวงทราบด้วย

ให้ถือว่าการประเมินคุณภาพภายนอกตามพระราชบัญญัตินี้เป็น การประเมินตามกฎหมายว่าด้วยการ ศึกษาแห่งชาติ

มาตรา ๖๖ ถ้าผลการประเมินตามมาตรา ๖๕ ปรากฏว่าสถาบันอุดมศึกษาใดมีการจัด การศึกษาไม่เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษา ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาแจ้งให้ สถาบันอุดมศึกษานั้นดำเนินการแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐาน การอุดมศึกษาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนด และให้นำความ ในมาตรา ๕๖ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๖๗ ให้มีคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของ ที่ประชุมร่วมคณะกรรมการการอุดมศึกษาและคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา ทำหน้าที่พิจารณา อุทธรณ์ตามมาตรา ๖๘

จำนวน องค์ประกอบ หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มา คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วาระ การดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ให้เป็นไปตามที่กำหนด ในกฎกระทรวง

มาตรา ๖๘ สถาบันอุดมศึกษาอาจอุทธรณ์คำสั่งของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา ตามมาตรา ๕๓ วรรคสอง มาตรา ๕๕ วรรคสอง มาตรา ๕๖ วรรคสอง หรือมาตรา ๖๖ ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับแจ้งคำสั่ง การอุทธรณ์ไม่เป็นเหตุให้

ทุเลาการบังคับตามคำสั่งของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เว้นแต่คณะกรรมการพิจารณา
อุทธรณ์จะให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งนั้นไว้ก่อน

ให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์วินิจฉัยอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวัน
นับแต่ที่ได้รับอุทธรณ์

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด

มาตรา ๖๙ เพื่อประโยชน์ในการสร้างนวัตกรรมการอุดมศึกษา รัฐมนตรีอาจเสนอ
สภานโยบายเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้มีมติให้สถาบันอุดมศึกษาหรือส่วนงานในสถาบันอุดมศึกษา
จัดการศึกษาที่แตกต่างไปจากมาตรฐานการอุดมศึกษาได้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่
สภานโยบายกำหนดซึ่งอย่างน้อยต้องกำหนดเรื่อง ดังต่อไปนี้

- (๑) ระยะเวลาดำเนินการ
- (๒) ผลสัมฤทธิ์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน
- (๓) การสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต
- (๔) กลไกและมาตรการในการกำกับ และการประกันคุณภาพการศึกษา
- (๕) การตรวจสอบและติดตามประเมินผลโดยคณะผู้ประเมินผลอิสระ
- (๖) การดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องเมื่อครบระยะเวลาตาม (๑) แล้ว

ในระหว่างที่สถาบันอุดมศึกษาหรือส่วนงานในสถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษาตามวรรคหนึ่ง
มิให้นำมาตรฐานการอุดมศึกษามาใช้บังคับแก่การจัดการศึกษาดังกล่าว และให้ถือว่าการจัดการศึกษานั้น
เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้องแล้ว

ในกรณีที่สภานโยบายเห็นว่าการจัดการศึกษาตามวรรคหนึ่งประสบความสำเร็จ ให้แจ้งให้
คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาปรับปรุงแก้ไขมาตรฐานการอุดมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

มาตรา ๗๐ เพื่อประโยชน์ในการรักษามาตรฐานการอุดมศึกษา หลักธรรมาภิบาล และ
ความซื่อสัตย์สุจริตทางวิชาการ ห้ามมิให้ผู้ใด จ้าง วาน ใช้ให้ผู้อื่นทำผลงานทางวิชาการเพื่อไปใช้
ในการเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษาหรือเพื่อไปใช้ในการทำผลงาน
ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการขอตำแหน่งทางวิชาการ หรือเสนอขอปรับปรุงการกำหนดตำแหน่ง การเลื่อน
ตำแหน่ง การเลื่อนวิทยฐานะหรือการให้ได้รับเงินเดือนหรือเงินอื่นในระดับที่สูงขึ้น ทั้งนี้ ไม่ว่าจะมิ
ประโยชน์ตอบแทนหรือไม่ก็ตาม

ห้ามมิให้ผู้ใดรับจ้างหรือรับดำเนินการตามวรรคหนึ่ง เพื่อให้ผู้อื่นนำผลงานนั้นไปใช้ประโยชน์ใน
การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง เว้นแต่เป็นการช่วยเหลือโดยสุจริตตามสมควร

หมวด ๘
การคุ้มครองผู้เรียน

มาตรา ๗๑ ในกรณีที่มีการวินิจฉัยชี้ขาดหรือสั่งการตามมาตรา ๕๑ วรรคสอง หรือมีการสั่งให้สถาบันอุดมศึกษาระงับการดำเนินการตามมาตรา ๕๕ วรรคสอง หรือมีการไม่รับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาของหลักสูตรการศึกษาตามมาตรา ๕๖ อันมีผลกระทบต่อการเรียนการสอนหรือการสำเร็จการศึกษาของผู้เรียน ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนดมาตรการเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษานั้นหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นดำเนินการเพื่อแก้ไขและเยียวยาผู้เรียนที่ได้รับผลกระทบด้วย

การดำเนินการตามมาตรการที่กำหนดตามวรรคหนึ่งไม่มีผลให้สภาสถาบันอุดมศึกษาหรืออธิการบดีซึ่งเป็นผู้อนุมัติหรือรับผิดชอบในการดำเนินการอันเป็นเหตุให้เกิดผลตามวรรคหนึ่งพ้นจากความรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้น

มาตรา ๗๒ ห้ามมิให้นายกสภาสถาบันอุดมศึกษา กรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหาร อาจารย์ ผู้ปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษา ใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยทุจริต ครอบงำให้ผู้เรียนกระทำหรือไม่กระทำการใด

หมวด ๙
บทกำหนดโทษ

ส่วนที่ ๑
โทษทางปกครอง

มาตรา ๗๓ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๐ วรรคสาม ให้เพิกถอนใบอนุญาตจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

มาตรา ๗๔ หน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานภาคเอกชนใดไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามมาตรา ๔๓ โดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้กระทรวงมีหนังสือเตือนไปยังหัวหน้าหน่วยงานนั้นให้ดำเนินการให้ถูกต้องภายในเวลาที่กำหนด

หน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานภาคเอกชนที่ไม่ปฏิบัติตามหนังสือเตือนตามวรรคหนึ่งภายในเวลาที่กำหนด ให้ได้รับสภาพบังคับที่เป็นผลร้ายตามที่สภานโยบายประกาศกำหนด โดยข้อเสนอของกระทรวง

หัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐผู้ใดปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามหนังสือเตือนตามวรรคหนึ่งโดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด ต้องระวางโทษปรับทางปกครองไม่เกินห้าแสนบาท และต้องระวางโทษปรับเป็นรายวันอีกวันละห้าพันบาทจนกว่าจะปฏิบัติตามที่กระทรวงร้องขอ

ส่วนที่ ๒

โทษทางอาญา

มาตรา ๗๕ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยชี้ขาดหรือคำสั่งตามมาตรา ๕๑ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๖ ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามมาตรา ๕๕ วรรคสอง อันเป็นที่สุด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๗๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๘ นายกสภาสถาบันอุดมศึกษา กรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหาร อาจารย์ ผู้ปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๗๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่การฝ่าฝืนมาตรา ๗๒ เป็นการใช้ตำแหน่งหน้าที่ครอบงำให้ผู้เรียนกระทำการในทางเพศ ผู้กระทำต้องระวางโทษหนักเป็นสองเท่าของโทษที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๗๙ บรรดา กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และคำสั่งเกี่ยวกับการอุดมศึกษา ไม่ว่าจะออกตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา กฎหมายว่าด้วยการบริหารส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษา และกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะได้มีการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ แต่ต้องไม่เกินสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๘๐ มาตรฐานการอุดมศึกษาซึ่งกำหนดขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นมาตรฐานการอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีการกำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษาขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้

หลักสูตรการศึกษาใดที่จัดการศึกษาตามมาตรฐานการอุดมศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นหลักสูตรการศึกษาที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว

ผู้รับสนองพระราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่สถาบันอุดมศึกษามีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างพื้นฐานของการพัฒนากำลังคนของประเทศและการขับเคลื่อนประเทศไทยให้มีความเจริญก้าวหน้า ตามนโยบายของรัฐบาล ประกอบกับปัจจุบันมีการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก รวมทั้ง มีการจัดการด้านการอุดมศึกษาที่หลากหลาย เพื่อให้การจัดการอุดมศึกษาและการพัฒนาบุคลากรของประเทศ เป็นไปอย่างมีคุณภาพและมาตรฐานทัดเทียมนานาชาติ สมควรส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษามีระบบ บริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ มีความเป็นอิสระทางวิชาการ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีองค์ความรู้ทางวิชาการในแขนงต่าง ๆ ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก มีการวิจัยและการสร้างนวัตกรรม ให้แก่กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย ตลอดจนสามารถถ่ายทอดเทคโนโลยีไปสู่ภาคส่วนต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เพื่อสร้างความเป็นเลิศในทางวิชาการและมีทักษะขั้นสูงในการประกอบวิชาชีพ สามารถตอบสนองความต้องการ ของภาครัฐและภาคเอกชนได้อย่างแท้จริง และส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ และแก้ปัญหาให้แก่สังคมส่วนรวมได้ อันจะนำไปสู่ความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและสังคม จึงจำเป็นต้องตรา พระราชบัญญัตินี้

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการอุดมศึกษา

เหตุผล

โดยที่สถาบันอุดมศึกษามีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างพื้นฐานของการพัฒนา
กำลังคนของประเทศและการขับเคลื่อนประเทศไทยให้มีความเจริญก้าวหน้าตามนโยบายของรัฐบาล
ประกอบกับปัจจุบันมีการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก รวมทั้งมีการจัดการ
ด้านการศึกษาที่หลากหลาย เพื่อให้การจัดการอุดมศึกษาและการพัฒนาบุคลากรของประเทศ
เป็นไปอย่างมีคุณภาพและมาตรฐานทัดเทียมนานาชาติ สมควรส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษา
มีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ มีความเป็นอิสระทางวิชาการ สามารถพัฒนาผู้เรียน
ให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีองค์ความรู้ทางวิชาการในแขนงต่าง ๆ ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก
มีการวิจัยและการสร้างนวัตกรรมให้แก่กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย ตลอดจนสามารถถ่ายทอด
เทคโนโลยีไปสู่ภาคส่วนต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เพื่อสร้างความเป็นเลิศในทางวิชาการและมีทักษะ
ขั้นสูงในการประกอบวิชาชีพ สามารถตอบสนองความต้องการของภาครัฐและภาคเอกชนได้
อย่างแท้จริง และส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ
สติปัญญา มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ
และแก้ปัญหาให้แก่สังคมส่วนรวมได้ อันจะนำไปสู่ความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและสังคม
จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

“สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ” หมายความว่า สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่ไม่อยู่ในสังกัดของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

“สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวง” หมายความว่า สถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่เป็นส่วนราชการที่อยู่ในสังกัดของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

“มาตรฐานการอุดมศึกษา” หมายความว่า ข้อกำหนดขั้นต่ำเกี่ยวกับคุณลักษณะคุณภาพ และเกณฑ์อื่นในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ข้อกำหนดขั้นต่ำของหลักสูตรการศึกษา และข้อกำหนดขั้นต่ำของเกณฑ์ในการขอตำแหน่งทางวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการส่งเสริม การกำกับดูแล การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะอยู่ในบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลของฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายตุลาการ องค์การอัยการ หรือองค์การอิสระ

“สภา” หมายความว่า สภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

“คณะกรรมการการอุดมศึกษา” หมายความว่า คณะกรรมการการอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

“คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา” หมายความว่า คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

“คณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามกฎหมายว่าด้วยสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

“คณะกรรมการบริหารกองทุน” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา

“สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

“สำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

“สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามกฎหมายว่าด้วยสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา
“กระทรวง” หมายความว่า กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย
และนวัตกรรม

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์
วิจัยและนวัตกรรม รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง ระเบียบ
ประกาศ และแนวปฏิบัติเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ และแนวปฏิบัตินั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุ
เบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๕ การจัดการอุดมศึกษาต้องเป็นไปเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

(๑) พัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีความเชี่ยวชาญตามสาขาวิชาการหรือวิชาชีพ
ที่ตนถนัด สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประเทศและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน
ในระดับโลกได้

(๒) พัฒนาบุคคลให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้
และทักษะที่จำเป็น เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ เข้าใจสังคมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต
สามารถปรับเปลี่ยนตนเองเพื่อรองรับสังคมโลกที่จะเปลี่ยนแปลงในอนาคต มีความรับผิดชอบ
ต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ร่วมกันแก้ปัญหาสังคม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น
ได้อย่างมีความสุข

(๓) ตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
แผนการศึกษาแห่งชาติ และแผนด้านการอุดมศึกษา และต้องเชื่อมโยงกับการศึกษาในระดับที่ต่ำกว่า
เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับทรัพยากรบุคคลของประเทศในการเข้ารับการศึกษาในระดับอุดมศึกษา
รวมทั้งส่งเสริมให้มีการศึกษาอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะในการประกอบอาชีพของบุคคล
และการศึกษาตลอดชีวิต

มาตรา ๖ ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดการเรียนการสอน การวิจัย และการสร้าง
นวัตกรรม ตลอดจนการปฏิบัติหน้าที่อื่นให้สอดคล้องกับมาตรา ๕

มาตรา ๗ รัฐพึงจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาให้เหมาะสม
สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของสถาบันอุดมศึกษา และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ
แผนแม่บท แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ และแผนด้านการอุดมศึกษา

นอกจากงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาตามวรรคหนึ่ง สถาบันอุดมศึกษา
พึงจัดสรรงบประมาณเงินรายได้ของสถาบันอุดมศึกษานั้นเพื่อการบริหารงานสถาบันอุดมศึกษา
อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการพัฒนาคุณภาพของการผลิตบัณฑิตและการวิจัยและนวัตกรรม

มาตรา ๘ คณะรัฐมนตรีอาจมีมติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือ
หน่วยงานของรัฐที่ไม่ได้อยู่ในบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลของรัฐมนตรีปฏิบัติให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้
ในพระราชบัญญัตินี้ได้ เว้นแต่มาตรฐานการอุดมศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๒

หลักการของการจัดการอุดมศึกษา

ส่วนที่ ๑

หลักการทั่วไปในการจัดการอุดมศึกษา

มาตรา ๙ การจัดการอุดมศึกษาต้องเป็นไปตามหลักการ ดังต่อไปนี้

- (๑) หลักความรับผิดชอบต่อสังคม
- (๒) หลักเสรีภาพทางวิชาการ
- (๓) หลักความเป็นอิสระ
- (๔) หลักความเสมอภาค
- (๕) หลักธรรมาภิบาล
- (๖) หลักการอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๑๐ เพื่อให้การจัดการอุดมศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕
และเป็นไปตามหลักการตามมาตรา ๙ ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ
การอุดมศึกษากำหนดแนวปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามหลักการดังกล่าว แนวปฏิบัตินั้นเมื่อประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ให้สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งเปิดเผยผลการดำเนินการตามแนวปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง
ให้ประชาชนทราบ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบ
ของคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ส่วนที่ ๒

หลักความรับผิดชอบต่อสังคม

มาตรา ๑๑ สถาบันอุดมศึกษาต้องดำเนินการเพื่อประโยชน์ของชุมชน สังคม
และประเทศ

ชุมชนและสังคมมีสิทธิติดตามและตรวจสอบสถาบันอุดมศึกษาตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษา

มาตรา ๑๒ สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่จัดการศึกษาให้ตอบสนองต่อความต้องการ กำลังคนของประเทศ จัดให้มีการวิจัย การสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม รวมทั้งให้บริการ ทางวิชาการอันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชน สังคม และประเทศโดยรวม และเผยแพร่ องค์ความรู้ที่ถูกต้องตามหลักวิชาการในเรื่องต่าง ๆ ต่อสาธารณชน

สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดวิชาบังคับในหลักสูตรการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียน คณาจารย์ และบุคลากรได้เข้าถึงและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน สังคมชนบท และกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางสังคม เพื่อสร้างสำนึกรับผิดชอบต่อชุมชนและสังคม

มาตรา ๑๓ สถาบันอุดมศึกษาพึงเป็นแบบอย่างให้แก่สังคมในการอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ

ส่วนที่ ๓

หลักเสรีภาพทางวิชาการ

มาตรา ๑๔ เสรีภาพทางวิชาการในการศึกษาวิจัย ในการเรียนการสอน และการแสดงความคิดเห็นทางวิชาการตามหลักวิชา ย่อมได้รับความคุ้มครอง แต่การใช้เสรีภาพนั้น ต้องไม่ขัดต่อกฎหมาย หน้าที่ของปวงชนชาวไทย และศีลธรรมอันดีของประชาชน และต้องเคารพ และไม่ปิดกั้นความเห็นต่างของบุคคลอื่น

การปิดกั้น คุกคาม ครอบงำ หรือจำกัดการใช้เสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดให้มีกลไกที่เหมาะสมในการประกัน การให้ความช่วยเหลือ และความคุ้มครองแก่บุคคลผู้ใช้เสรีภาพตามมาตรา

ส่วนที่ ๔

หลักความเป็นอิสระ

มาตรา ๑๕ สถาบันอุดมศึกษาย่อมมีอิสระในการจัดการเรียนการสอน การศึกษาวิจัย การบริหารวิชาการ การบริหารงานบุคคล การเงิน งบประมาณ และทรัพย์สิน โดยมีมาตรการที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันและขจัดการขัดกันแห่งผลประโยชน์ และการทุจริต และประพฤติมิชอบ ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษา

การควบคุมและกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษาจะกระทำได้เพียงพอเท่าที่จำเป็น เพื่อรักษาประโยชน์ของประชาชนหรือประเทศเป็นส่วนรวม และเท่าที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่น

มาตรา ๑๖ สภาวิชาชีพจะออกข้อบังคับหรือหลักเกณฑ์เพื่อจัดระเบียบ การประกอบอาชีพ โดยมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติหรือก้าวกายการจัดการศึกษา ของสถาบันอุดมศึกษามีได้

ส่วนที่ ๕ หลักความเสมอภาค

มาตรา ๑๗ สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียนอย่างเต็มที่และเท่าเทียมกัน ไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมไม่ว่าด้วยเหตุความแตกต่างเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อ ทางศาสนา หรือความคิดเห็นทางการเมือง อันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือเหตุอื่นใด

มาตรการที่สถาบันอุดมศึกษากำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรค ส่งเสริม หรืออำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนสามารถได้รับการศึกษาเช่นเดียวกับผู้อื่น ไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติ โดยไม่เป็นธรรมตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๘ สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดสรรงบประมาณหรือรายได้ตามสมควร เพื่อเป็นทุนการศึกษาให้แก่ผู้เรียนเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่ สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนดและประกาศให้ทราบเป็นการทั่วไป

ส่วนที่ ๖ หลักธรรมาภิบาล

มาตรา ๑๙ สถาบันอุดมศึกษาและบุคลากรต้องปฏิบัติหน้าที่ตามหลักธรรมาภิบาล สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดให้มีระบบควบคุมภายในและระบบการตรวจสอบ ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและขจัดการขัดกันแห่งผลประโยชน์ และการทุจริต และประพฤติมิชอบ

มาตรา ๒๐ สภาสถาบันอุดมศึกษาต้องจัดให้มีประมวลจริยธรรมของ นายกสภาสถาบันอุดมศึกษา กรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหารและบุคลากรของ สถาบันอุดมศึกษา และผู้เรียน โดยมีกลไกในการส่งเสริม ตรวจสอบ และบังคับใช้ที่มีประสิทธิภาพ

มาตรา ๒๑ นายกสภาสถาบันอุดมศึกษาและกรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา ต้องเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีธรรมาภิบาล ให้สภาสถาบันอุดมศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการธรรมาภิบาล และจริยธรรม และคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง จากบุคคลซึ่งเป็นกลางและได้รับการยอมรับ อย่างกว้างขวาง เพื่อทำหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับว่าด้วยธรรมาภิบาลของสถาบันอุดมศึกษา

มาตรา ๒๒ สถาบันอุดมศึกษาต้องกำหนดพันธกิจที่มีต่อผู้เรียน บุคลากร สังคม และประเทศโดยรวมอย่างเป็นรูปธรรม และประกาศต่อสาธารณชนเพื่อให้รับทราบกันอย่างกว้างขวาง สถาบันอุดมศึกษาและบุคลากรต้องยึดถือและปฏิบัติตามพันธกิจที่ประกาศ ตามวรรคหนึ่ง

การกำหนดพันธกิจตามมาตรานี้ สถาบันอุดมศึกษาต้องรับฟังความคิดเห็น ของผู้มีส่วนได้เสีย และปรับปรุงพันธกิจดังกล่าวให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและประเทศ เป็นระยะ ทั้งนี้ ตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

หมวด ๓

ประเภทและกลุ่มของสถาบันอุดมศึกษา

มาตรา ๒๓ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมกำกับ รัฐมนตรีจะประกาศกำหนดประเภท ของสถาบันอุดมศึกษาก็ได้

มาตรา ๒๔ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริม สนับสนุน ประเมินคุณภาพ กำกับดูแล และจัดสรรงบประมาณให้แก่สถาบันอุดมศึกษา รัฐมนตรีจะประกาศกำหนดให้จัดสถาบันอุดมศึกษา เป็นกลุ่มได้ โดยคำนึงถึงจุดมุ่งหมาย พันธกิจ ยุทธศาสตร์ ศักยภาพ และผลการดำเนินการที่ผ่านมา ของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละกลุ่ม โดยต้องกำหนดมาตรการส่งเสริม สนับสนุน ประเมินคุณภาพ กำกับดูแล และจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับการจัดกลุ่มดังกล่าวด้วย

ในกรณีที่รัฐมนตรีประกาศให้สถาบันอุดมศึกษากลุ่มใดมีพันธกิจหลักในการ ให้การศึกษาอบรมทักษะอาชีพะชั้นสูงเพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนการปฏิรูปประเทศ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ สถาบันอุดมศึกษากลุ่มนั้นย่อมได้รับความสนับสนุนเป็นพิเศษจากรัฐตามที่ คณะรัฐมนตรีกำหนด

การจัดสถาบันอุดมศึกษาเป็นกลุ่มและการกำหนดมาตรการตามวรรคหนึ่ง รวมทั้งการกำหนดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาและการให้ความสนับสนุนเป็นพิเศษตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่เห็นสมควรรัฐมนตรีอาจประกาศกำหนดให้จัดกลุ่มส่วนราชการ หรือส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษาใดสถาบันอุดมศึกษาหนึ่ง เพื่อดำเนินการตามมาตรานี้ก็ได้

มาตรา ๒๕ การกำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษาต้องกำหนดให้สอดคล้องกับ ประเภทและกลุ่มของสถาบันอุดมศึกษาตามหมวดนี้

หมวด ๔
หน้าที่และอำนาจของสถาบันอุดมศึกษา

ส่วนที่ ๑
หน้าที่และอำนาจ

มาตรา ๒๖ สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (๑) การจัดการศึกษา
- (๒) การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม
- (๓) การบริการวิชาการแก่สังคม
- (๔) หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่กฎหมายกำหนด

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท
แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ
และแผนด้านการศึกษา และสนองต่อความจำเป็นและความต้องการของประเทศในด้านต่าง ๆ
การส่งเสริมให้เกิดผู้ประกอบการรายใหม่ให้แก่ประเทศ การพัฒนากำลังคนของประเทศ
และการจัดการศึกษาตลอดชีวิต เพื่อให้ประเทศไทยพัฒนาไปสู่ประเทศที่มีความก้าวหน้า
ทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และมีพลเมืองที่มีคุณภาพ

การดำเนินการตาม (๒) โดยใช้งบประมาณแผ่นดินต้องสอดคล้องกับแนวทาง
ที่สภากำหนด

มาตรา ๒๗ สถาบันอุดมศึกษาต้องดำเนินการให้คณาจารย์และบุคลากรอื่นมีความรู้
เท่าทันความก้าวหน้าทางวิชาการในโลก พัฒนาการเรียนการสอน การวิจัยให้ทันสมัยสอดคล้อง
กับความเปลี่ยนแปลงทางวิชาการ ความเปลี่ยนแปลงของโลก สังคม และเทคโนโลยี และส่งเสริม
และสนับสนุนการผลิตผลงานทางวิชาการในระดับชาติและระดับนานาชาติ

มาตรา ๒๘ สถาบันอุดมศึกษาพึงส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ประกอบการภาครัฐ
ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และชุมชน นำความรู้ ผลงานวิจัย หรือนวัตกรรมของสถาบันอุดมศึกษา
ไปใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวาง

สถาบันอุดมศึกษาต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการนำความรู้ ผลงานวิจัยและนวัตกรรม
ไปใช้ในการสร้างผู้ประกอบการรายใหม่ให้กับประเทศ

สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดมาตรการใด ๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุน
การดำเนินการตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง รวมถึงการสนับสนุนทางการเงินเพื่อการประกอบธุรกิจใหม่

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง สถาบันอุดมศึกษาจะให้บุคคล
ตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง นำความรู้ ผลการวิจัย หรือนวัตกรรมตามวรรคหนึ่งไปใช้โดยมีหรือไม่มี
ประโยชน์ตอบแทนก็ได้ หรือจะร่วมดำเนินการกับผู้ประกอบการ หรือเป็นผู้ดำเนินการ
โดยได้รับการสนับสนุนจากผู้ประกอบการก็ได้

รายได้ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่ได้รับมาจากการดำเนินการตามมาตรานี้
ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา ๒๙ สถาบันอุดมศึกษาต้องส่งเสริมและสนับสนุนผู้เรียน
ของสถาบันอุดมศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริงให้มีโอกาสเรียนจนสำเร็จปริญญาตรี
สถาบันอุดมศึกษาของรัฐจะปฏิเสธไม่รับผู้สมัครผู้ใดที่ผ่านการคัดเลือกเข้าศึกษา
ไม่สูงกว่าระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาเพราะเหตุที่ไม่มีเงินชำระค่าธรรมเนียมการศึกษา
เนื่องมาจากการขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริง หรือจะให้ผู้เรียนยุติหรือพ้นสภาพผู้เรียน
ในสถาบันอุดมศึกษานั้นเพราะเหตุดังกล่าวมิได้

ส่วนที่ ๒ การจัดการศึกษา

มาตรา ๓๐ การจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาขึ้นใหม่ต้องคำนึงถึงเหตุผล ความคุ้มค่า
และความจำเป็นของประเทศ รวมทั้งการขยายโอกาสทางการศึกษา

การจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาขึ้นใหม่ตามวรรคหนึ่งต้องไม่เป็นไปเพื่อการพาณิชย์
ในการแสวงหากำไรจากการจัดการเรียนการสอน

ห้ามมิให้นำกิจการของผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนหรือของ
สถาบันอุดมศึกษาเอกชนไปดำเนินการออกหลักทรัพย์เพื่อเสนอขายต่อประชาชนเพื่อการระดมทุน
หรือนำหุ้นหรือหลักทรัพย์อื่นของสถาบันอุดมศึกษาไปจดทะเบียนหรือซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์
หรือศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ ทั้งนี้ ไม่ว่าในหรือนอกราชอาณาจักร

มาตรา ๓๑ หลักสูตรการศึกษาที่สภาสถาบันอุดมศึกษาจะอนุมัติเพื่อให้เปิดสอนได้
ต้องมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่าข้อกำหนดขั้นต่ำด้านคุณภาพที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา
กำหนด และต้องมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน พัฒนาวิชาชีพหรือทักษะอาชีพะชั้นสูง
หรือการค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้และเพื่อพัฒนาสังคม

สถาบันอุดมศึกษาพึงจัดให้มีหลักสูตรการศึกษาหรือการเรียนการสอนในรูปแบบ
ที่หลากหลายจนถึงระดับปริญญา ซึ่งอาจเป็นการศึกษาแบบชุดการเรียนรู้ การศึกษาตลอดชีวิต
การศึกษานอกเวลา งาน เพื่อพัฒนาศักยภาพและทักษะการทำงานของบุคคลในทุกช่วงวัย

การจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นการหารายได้ให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเป็นหลัก
จะกระทำมิได้ ในกรณีที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาเห็นว่าการจัดการศึกษาในหลักสูตร
การศึกษาใดมีลักษณะดังกล่าว ให้ส่งสถาบันอุดมศึกษาให้แก้ไขหรือยุติการกระทำดังกล่าว

มาตรา ๓๒ สถาบันอุดมศึกษาต้องให้การศึกษาย่างเต็มที่กับผู้เรียน โดยมุ่งพัฒนา
ให้ผู้เรียนมีความเป็นเลิศทั้งในด้านวิชาการหรือวิชาชีพ และเป็นคนดีของสังคม

สถาบันอุดมศึกษาต้องสร้างเสริมผู้เรียนให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม
และมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศ

ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา

มาตรา ๓๓ เพื่อเป็นการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษา ให้รัฐสนับสนุนระบบสารสนเทศทางการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่ง ทั้งที่เป็นของรัฐและเอกชน เพื่อความเท่าเทียมในการเข้าถึงสารสนเทศทางการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา

มาตรา ๓๔ สถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและของเอกชนอาจร่วมมือกัน ในการจัดการศึกษา การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม และในด้านอื่น ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศ

ความร่วมมือตามวรรคหนึ่งหมายความรวมถึงการใช้บุคลากรร่วมกัน การร่วมกัน ออกค่าใช้จ่าย การใช้ทรัพยากรร่วมกัน หรือความร่วมมืออย่างอื่น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๕ สถาบันอุดมศึกษาพึงสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคอุตสาหกรรมเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการปฏิบัติงานจริง และเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ สมรรถนะ และคุณลักษณะอื่นให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ

สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดทำข้อตกลงร่วมกับหน่วยงานตามวรรคหนึ่ง ในการจัดหลักสูตรการศึกษา การเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล โดยผู้เรียนใช้เวลา ส่วนหนึ่งในสถาบันอุดมศึกษาและอีกส่วนหนึ่งในสถานประกอบการของหน่วยงานดังกล่าว

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง สถาบันอุดมศึกษาอาจอนุญาต ให้บุคลากรและผู้เรียนไปปฏิบัติงานในหน่วยงานดังกล่าวได้ ตามระเบียบที่สภาสถาบันอุดมศึกษา กำหนด

มาตรา ๓๖ หน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานภาคเอกชนที่ให้ความร่วมมือ ในการดำเนินการตามมาตรา ๓๕ อาจได้รับสิทธิประโยชน์ ดังต่อไปนี้

- (๑) การสนับสนุนด้านวิชาการและทรัพยากรตามสมควรแก่กรณี
- (๒) ได้รับการเชิดชูเกียรติ
- (๓) สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร
- (๔) สิทธิประโยชน์อื่นตามที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

การอุดมศึกษา

ส่วนที่ ๓
การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม

มาตรา ๓๗ การวิจัยและการสร้างนวัตกรรมจะต้องสอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของประเทศ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาและแก้ปัญหาของประเทศได้อย่างเป็นรูปธรรมและเพื่อความเจริญของทางวิชาการ และต้องสอดคล้องกับแนวทางที่สภาและคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมกำหนด

รัฐมีหน้าที่ในการส่งเสริมการศึกษาวิจัยตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปเพื่อการสร้างนวัตกรรมเพื่อใช้ในการพัฒนาชุมชน สังคม และประเทศ

มาตรา ๓๘ ให้สถาบันอุดมศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดทำฐานข้อมูลด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ

มาตรา ๓๙ เพื่อส่งเสริมให้มีการนำผลการวิจัยและนวัตกรรมของสถาบันอุดมศึกษาไปใช้ประโยชน์ สถาบันอุดมศึกษาพึงสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรในด้านการศึกษาวิจัยและการสร้างนวัตกรรม การบริหารการวิจัย การแลกเปลี่ยนบุคลากร การจัดตั้งกลุ่มวิจัยร่วม การแปลงผลงานวิจัยให้เป็นรูปธรรม ระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นของรัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดตั้งนิติบุคคลหรือร่วมลงทุนกับหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำผลการวิจัยและนวัตกรรมของสถาบันอุดมศึกษาไปใช้ประโยชน์ก็ได้

ส่วนที่ ๔
การบริการวิชาการแก่สังคม

มาตรา ๔๐ สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่ในการให้บริการทางวิชาการ ให้คำปรึกษาทางวิชาการ และถ่ายทอดองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนการสอน การวิจัยและการพัฒนานวัตกรรมแก่ภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และสังคม เพื่อนำความรู้ไปใช้ประโยชน์และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

สถาบันอุดมศึกษาในฐานะที่เป็นที่พึ่งทางวิชาการของชุมชนและสังคมต้องร่วมเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนในการพัฒนาพื้นที่ที่ใกล้เคียงกับที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษานั้นหรือพื้นที่อื่นตามที่สถาบันอุดมศึกษาเห็นสมควร

สถาบันอุดมศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ กับสังคมเพื่อสร้างเสริมจิตสำนึกในการนำความรู้และประสบการณ์มาใช้เพื่อสร้างประโยชน์แก่ส่วนรวม

หมวด ๕ ข้อมูลการอุดมศึกษา

มาตรา ๔๑ สถาบันอุดมศึกษาต้องเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษานั้นแก่สาธารณะ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง เพื่อประโยชน์ในการจัดทำแผนด้านการอุดมศึกษาและการพัฒนาคุณภาพ การอุดมศึกษา การวิจัยและนวัตกรรม ตลอดจนการมีส่วนร่วมของสาธารณชน ในการตรวจสอบ สถาบันอุดมศึกษา ให้สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่ส่งข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาและมาตรฐาน การศึกษา การวิจัยและนวัตกรรม การให้บริการทางวิชาการ และข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องให้แก่ กระทรวงหรือสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๒ ให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานและหน่วยงานภาคเอกชน ตามลักษณะที่สภาพประกาศกำหนด ส่งข้อมูลเกี่ยวกับการอุดมศึกษาและการอื่นที่เกี่ยวข้อง ให้แก่กระทรวงตามที่ได้รับกรร้องขอ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนด ในกฎกระทรวง

สภาโดยข้อเสนอของกระทรวงอาจขอให้คณะรัฐมนตรีมีมติให้เชื่อมโยงระบบ ข้อมูลสารสนเทศของหน่วยงานของรัฐกับฐานข้อมูลการอุดมศึกษาเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการ ตามวรรคหนึ่งได้

มาตรา ๔๓ ให้กระทรวงมีหน้าที่จัดทำฐานข้อมูลการอุดมศึกษาของประเทศ โดยรวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์ และเผยแพร่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษา สถาบันอุดมศึกษา และการอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๔๑ วรรคสอง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่สภากำหนด

การเปิดเผยข้อมูลตามความในส่วนนี้ย่อมได้รับความคุ้มครองและจะนำไปเป็นเหตุ ในการฟ้องร้องดำเนินคดีใด ๆ มิได้

หมวด ๖ ทรัพยากรอุดมศึกษา

ส่วนที่ ๑ การจัดสรรทรัพยากรในการจัดการอุดมศึกษา

มาตรา ๔๔ การจัดสรรงบประมาณสำหรับการอุดมศึกษา ให้รัฐจัดสรร ตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) งบบุคลากรซึ่งเป็นเงินเดือน ค่าจ้าง และสิทธิประโยชน์ของบุคลากร
ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐซึ่งต้องจัดสรรจากงบประมาณแผ่นดินให้เต็มตามจำนวนบุคลากร
ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐแต่ละแห่ง

(๒) งบดำเนินงานและรายจ่ายอื่น ซึ่งเป็นงบประจำซึ่งต้องจัดสรรในลักษณะ
เงินอุดหนุนทั่วไปให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวง เพื่อให้มีอิสระในการบริหาร
งบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา โดยต้องคำนึงถึงคุณภาพและความเสมอภาคในโอกาส
ทางการศึกษา

(๓) เงินอุดหนุนจากกองทุน เพื่อนำมาใช้ในการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทาง
ตามความต้องการของประเทศ และเงินอุดหนุนจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
ตามกฎหมายว่าด้วยสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ เพื่อใช้
ในการพัฒนาวิทยาศาสตร์ การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม รวมทั้งสร้างความสามารถในการแข่งขัน
ของประเทศ หรือเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและสังคม

(๔) การจัดสรรเงินเข้ากองทุนให้กู้ยืมดอกเบี้ยต่ำให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชน
เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

การจัดสรรงบประมาณตาม (๓) ต้องทำข้อตกลงการพัฒนาการอุดมศึกษา
กับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา หรือข้อตกลงการวิจัยและนวัตกรรมกับสำนักงาน
คณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แล้วแต่กรณี

การจัดสรรงบประมาณตาม (๑) (๒) และ (๓) ต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับ
มาตรา ๒๔ ด้วย

มาตรา ๔๕ ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติม
และความสนับสนุนเป็นพิเศษอื่นให้แก่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐตามมาตรา ๒๔ วรรคสอง
และสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่สามารถดำเนินงานได้เกินกว่าเป้าหมายที่คณะรัฐมนตรีกำหนด
โดยข้อเสนอของสภา

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสนับสนุนเงินงบประมาณเพิ่มเติมและ
ความสนับสนุนเป็นพิเศษอื่นตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยข้อเสนอ
ของสภา

มาตรา ๔๖ คณะรัฐมนตรีอาจกำหนดมาตรการทางการเงิน การคลัง และมาตรการอื่น
เพื่อการระดมทรัพยากรมาพัฒนาการอุดมศึกษาได้

การกำหนดมาตรการตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๔๗ เงินรายได้ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐไม่ต้องนำส่งคลัง
เป็นรายได้แผ่นดิน

ส่วนที่ ๒

การจัดการทรัพยากรของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

มาตรา ๔๘ ให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ มีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถาบันอุดมศึกษานั้น ทั้งที่เป็นที่ราชพัสดุตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ และที่เป็นทรัพย์สินอื่น รวมทั้งจัดหารายได้จากบริการของสถาบันอุดมศึกษา และเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาที่ไม่ขัดหรือแย้งกับนโยบาย วัตถุประสงค์ และภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา

บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐได้มาโดยมีผู้อุทิศให้ หรือโดยการซื้อหรือแลกเปลี่ยนจากรายได้ของสถาบันอุดมศึกษา ไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุ และให้เป็นกรรมสิทธิ์ของสถาบันอุดมศึกษานั้น

บรรดารายได้และผลประโยชน์ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ รวมทั้งผลประโยชน์ที่เกิดจากที่ราชพัสดุ เบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาการศึกษา และเบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาการซื้อทรัพย์สินหรือจ้างทำของที่ดำเนินการโดยใช้เงินงบประมาณ รายได้จากทรัพย์สินทางปัญญาที่เกิดขึ้นจากการวิจัยไม่ว่าจะมาจากแหล่งทุนใด ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

ส่วนที่ ๓

กองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา

มาตรา ๔๙ ให้จัดตั้ง “กองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา” ในสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ พัฒนาการเรียนการสอน การวิจัย และนวัตกรรมร่วมกับนักวิชาการสถาบันวิชาการและองค์กรชั้นนำของโลก และเชื่อมโยงการเรียนการสอน การวิจัย และการสร้างนวัตกรรมกับสถานประกอบการทั้งภาคเอกชนและภาครัฐ รวมทั้งร่วมศึกษาและพัฒนาชุมชนและสังคม และดำเนินการพัฒนาในเรื่องอื่นตามที่สภากำหนด

กองทุนประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

(๑) เงินทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้

(๒) เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปีตามกรอบวงเงินที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

โดยข้อเสนอของคณะกรรมการพิจารณางบประมาณด้านการอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

(๓) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้เพื่อสมทบกองทุน

(๔) เงินอุดหนุนจากต่างประเทศรวมทั้งองค์การระหว่างประเทศ

(๕) ดอกผล ผลประโยชน์ หรือรายได้อื่นที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน

เงินและทรัพย์สินของกองทุนไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

เงินอุดหนุนตาม (๔) จะต้องไม่มีเงื่อนไขที่จำกัดความเป็นอิสระในการดำเนินงาน

ตามวัตถุประสงค์ของกองทุน

มาตรา ๕๐ เงินกองทุนให้ใช้จ่ายเพื่อการ ดังต่อไปนี้

- (๑) สนับสนุนการดำเนินงานและการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวง
- (๒) สนับสนุนและพัฒนาผู้เรียน คณาจารย์ และบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวง
- (๓) สนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาเอกชนให้ผลิตกำลังคนตามความต้องการของประเทศ
- (๔) ค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุน
- (๕) ค่าใช้จ่ายอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๑ การจัดสรรเงินกองทุนให้เป็นไปตามข้อตกลงการพัฒนาการอุดมศึกษาระหว่างสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงหรือสถาบันอุดมศึกษาเอกชนซึ่งได้รับจัดสรร โดยข้อตกลงดังกล่าวต้องกำหนดผลสัมฤทธิ์และตัวชี้วัดที่ตรวจสอบได้ และเป็นไปตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนดำเนินการอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยสถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ และเป็นไปตามความต้องการของประเทศอย่างแท้จริง

การดำเนินการตามวรรคหนึ่งต้องคำนึงถึงความคล่องตัว มีความโปร่งใส ไม่มีการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม และปราศจากการแทรกแซงทางการเมือง

ให้มีการติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์ของการพัฒนาตามข้อตกลงตามวรรคหนึ่ง และรายงานให้คณะกรรมการบริหารกองทุน คณะกรรมการการอุดมศึกษา และรัฐมนตรีทราบเพื่อประโยชน์ในการจัดสรรเงินกองทุนให้สถาบันอุดมศึกษานั้นในโอกาสต่อไป

มาตรา ๕๒ ให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุน ประกอบด้วย

- (๑) ปลัดกระทรวง เป็นประธานกรรมการ
- (๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ประธานกรรมการการอุดมศึกษา ผู้แทนสำนักงบประมาณ และผู้แทนกรมบัญชีกลาง
- (๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินสามคนซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ ด้านการเงิน เศรษฐศาสตร์ การลงทุน กฎหมาย หรือด้านอื่นที่เกี่ยวข้อง

ให้เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เป็นกรรมการและเลขานุการ ห้ามมิให้กรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหาร และบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษา เป็นกรรมการตามมาตรา

หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๓) ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕๓ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (๑) เสนอแนะการกำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดสรรเงินกองทุนให้แก่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงและสถาบันอุดมศึกษาเอกชนต่อรัฐมนตรีและคณะกรรมการการอุดมศึกษา
- (๒) พิจารณานุมัติเงินกองทุนตามมาตรา ๕๐ (๑) และ (๒) ทั้งนี้ โดยต้องสอดคล้องกับหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินกองทุนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
- (๓) พิจารณานุมัติการใช้จ่ายเงินกองทุนตามมาตรา ๕๐ (๓) และ (๔)
- (๔) บริหารกองทุนและดำเนินการเกี่ยวกับการจัดหาผลประโยชน์ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษา
- (๕) วางระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินและทรัพย์สินของกองทุนและการดำเนินการอื่นที่จำเป็น โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษา
- (๖) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานที่ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากกองทุน
- (๗) รายงานสถานะการเงินและการบริหารกองทุน การปฏิบัติของสถาบันอุดมศึกษาตามข้อตกลงการพัฒนาการอุดมศึกษาตามมาตรา ๕๑ ต่อคณะกรรมการการอุดมศึกษา รัฐมนตรีและสภา ภายในหนึ่งสัปดาห์นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ และเปิดเผยรายงานดังกล่าวให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป
- (๘) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนมอบหมาย
- (๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกองทุน

มาตรา ๕๔ การประชุมของคณะกรรมการบริหารกองทุน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนด

มาตรา ๕๕ ให้ประธานกรรมการ กรรมการ และอนุกรรมการที่คณะกรรมการบริหารกองทุนแต่งตั้งขึ้น ได้รับเบี้ยประชุมหรือประโยชน์ตอบแทนอื่นตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๕๖ ให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการบริหารกองทุน และดำเนินการในเรื่อง ดังต่อไปนี้ด้วย

- (๑) จัดทำแผนการดำเนินงานประจำปี แผนการเงินและงบประมาณประจำปีของกองทุนเพื่อเสนอคณะกรรมการบริหารกองทุนให้ความเห็นชอบ
- (๒) จัดให้มีบุคคลภายนอกที่เป็นอิสระเพื่อประเมินผลการดำเนินการของกองทุนเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการบริหารกองทุน
- (๓) ให้ความช่วยเหลือหรือคำแนะนำแก่สถาบันอุดมศึกษาหรือผู้ที่ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนตามมาตรา ๕๐ (๑) (๒) และ (๓)
- (๔) รับผิดชอบในการจัดทำบัญชีและรายงานการเงินของกองทุน

- (๕) จัดทำรายงานตามมาตรา ๕๓ (๗) เสนอต่อคณะกรรมการบริหารกองทุน
 (๖) ดำเนินการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุน

มอบหมาย

มาตรา ๕๗ กองทุนต้องจัดให้มีระบบบัญชีที่เหมาะสมเพื่อบันทึกรายการ
 ทางบัญชีและแสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกองทุนโดยถูกต้อง
 การบันทึกรายการในสมุดบัญชีตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามมาตรฐาน
 การบัญชีภาครัฐ

มาตรา ๕๘ ให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจัดทำรายงานการเงิน
 เพื่อแสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกองทุนเสนอผู้สอบบัญชีภายในเก้าสิบวันนับแต่
 วันสิ้นปีงบประมาณ

มาตรา ๕๙ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้สอบบัญชีที่สำนักงาน
 การตรวจเงินแผ่นดินให้ความเห็นชอบเป็นผู้สอบบัญชีของกองทุน
 ให้ผู้สอบบัญชีทำรายงานการสอบบัญชีของกองทุนเสนอต่อคณะกรรมการ
 บริหารกองทุนภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

หมวด ๗

การควบคุมและกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษา

มาตรา ๖๐ รัฐมนตรีมีหน้าที่และอำนาจในการกำกับดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการ
 ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสถาบันอุดมศึกษา
 และให้สอดคล้องกับกฎหมาย นโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนด้านการอุดมศึกษา และแผนด้าน
 วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศที่สภากำหนด ตามกฎหมายว่าด้วยสภานโยบาย
 การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ตลอดจนนโยบายของรัฐบาล
 และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงเป็นการเฉพาะ
 หลักการของการจัดการอุดมศึกษาตามมาตรา ๙ รวมถึงการควบคุมมาตรฐานการศึกษา
 และการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษานั้น ๆ

ในกรณีที่มีปัญหาในการดำเนินกิจการของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัด
 ของกระทรวงที่ขัดต่อกฎหมาย ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือการไม่ปฏิบัติ
 ตามหลักธรรมาภิบาลอย่างร้ายแรง หรือไม่เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษาอย่างร้ายแรง
 หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อส่วนรวม ให้รัฐมนตรีโดยข้อเสนอแนะ
 ของคณะกรรมการการอุดมศึกษาหรือคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา แล้วแต่กรณี
 แจ้งสภาสถาบันอุดมศึกษาให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้น ในกรณีที่สภาสถาบันอุดมศึกษา
 ไม่ดำเนินการ ดำเนินการล่าช้าเกินสมควร หรือไม่สามารแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ ให้รัฐมนตรี
 โดยข้อเสนอแนะและความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษาหรือคณะกรรมการมาตรฐาน

การอุดมศึกษา แล้วแต่กรณี วินิจฉัยชี้ขาด สั่งให้กระทำการ ยับยั้ง หรือยุติการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาดังกล่าวได้

ในกรณีที่สภาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวง เห็นว่าการวินิจฉัยชี้ขาดหรือการสั่งให้กระทำการ ยับยั้ง หรือยุติการดำเนินการตามวรรคสองมิชอบ ให้สามารถอุทธรณ์ต่อคณะรัฐมนตรีได้ การอุทธรณ์ไม่เป็นเหตุให้ทุเลาการดำเนินการตามคำวินิจฉัยหรือคำสั่งนั้น เมื่อคณะรัฐมนตรีวินิจฉัยเป็นประการใดแล้ว ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะรัฐมนตรี ในการดำเนินการตามวรรคนี้ คณะรัฐมนตรีอาจแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นเพื่อพิจารณาทำความเข้าใจเสนอต่อคณะรัฐมนตรีก็ได้

การกำกับดูแลตามวรรคหนึ่งและวรรคสองต้องทำเพียงเท่าที่จำเป็น เพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม โดยคำนึงถึงความเหมาะสม ความเป็นอิสระ และความแตกต่างของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละประเภทและกลุ่มด้วย

มาตรา ๖๑ การกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษาเอกชนให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

มาตรา ๖๒ ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำกับดูแลให้สถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษา รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาให้สามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สูงกว่ามาตรฐานการอุดมศึกษาที่กำหนด

หากปรากฏว่าสถาบันอุดมศึกษาใดไม่ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาแจ้งให้สถาบันอุดมศึกษานั้นแก้ไขปรับปรุงภายในระยะเวลาที่กำหนด หากสถาบันอุดมศึกษาไม่ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาเสนอเรื่องต่อรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาสั่งการให้สถาบันอุดมศึกษาแก้ไขการดำเนินการ หยุดการดำเนินการ หรือดำเนินการอื่นใดอันจำเป็นต่อไป

มาตรา ๖๓ หลักสูตรการศึกษาที่สภาสถาบันอุดมศึกษาจะอนุมัติเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาเปิดสอนได้ จะต้องเป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีมาตรฐานไม่ต่ำกว่ามาตรฐานการศึกษาที่รัฐมนตรีกำหนดโดยข้อเสนอแนะและความเห็นชอบของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา

มาตรา ๖๔ เมื่อสภาสถาบันอุดมศึกษาอนุมัติหลักสูตรการศึกษาตามมาตรา ๖๓ และได้แจ้งหลักสูตรการศึกษาดังกล่าวต่อสำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาแล้ว จึงจะเปิดสอนตามหลักสูตรการศึกษาดังกล่าวได้

ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาที่จะต้องตรวจสอบหลักสูตรการศึกษาที่ได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่งว่าเป็นไปตามมาตรฐานตามมาตรา ๖๓ หรือไม่ ในกรณีที่เห็นว่าไม่เป็นไปตามมาตรฐาน ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาสั่งให้สถาบันอุดมศึกษาแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานภายในระยะเวลา

ที่กำหนด และในกรณีจำเป็นเพื่อป้องกันความเสียหาย คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา จะสั่งให้สถาบันอุดมศึกษาระงับการดำเนินการตามหลักสูตรการศึกษานั้นไว้ก่อนก็ได้

มาตรา ๖๕ ในการตรวจสอบหรือพิจารณาหลักสูตรของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาตามมาตรา ๖๔ ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาหรือบุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งหรือมอบหมายจากคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา มีหน้าที่ตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา

ในกรณีที่ปรากฏว่าสถาบันอุดมศึกษาไม่จัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาที่ได้แจ้งตามมาตรา ๖๔ ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาแจ้งให้สถาบันอุดมศึกษาแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด หากสถาบันอุดมศึกษาไม่ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาเสนอเรื่องต่อรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการให้สถาบันอุดมศึกษาหยุดการดำเนินการ หรือดำเนินการอื่นใดอันจำเป็นต่อไป ในกรณีที่เห็นสมควรจะสั่งไม่รับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาของหลักสูตรการศึกษาก็ได้ แต่การไม่รับรองมาตรฐานดังกล่าวไม่กระทบผู้สำเร็จการศึกษาไปก่อนแล้ว

การไม่รับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาตามวรรคสอง ให้ประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการแต่งตั้งหรือมอบหมายผู้ตรวจสอบ และการตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาประกาศกำหนด

มาตรา ๖๖ ในการตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษาตามมาตรา ๖๕ ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาหรือบุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งหรือมอบหมายจากคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษามีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (๑) เข้าไปในสถาบันอุดมศึกษาหรือสถานที่ใดซึ่งมีการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในระหว่างเวลาทำการ
- (๒) สั่งให้บุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานใด ๆ มาเพื่อประกอบการพิจารณา

ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาหรือบุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งหรือมอบหมายจากคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้บุคคลดังกล่าวแสดงบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐและหนังสือแต่งตั้งหรือมอบหมายตามวรรคหนึ่งด้วย และให้บุคคลที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

ให้บุคคลซึ่งได้รับการแต่งตั้งหรือมอบหมายตามวรรคหนึ่งเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๖๗ ภายใต้อำนาจมาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕ สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดให้มีการเรียนการสอนนอกสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษาได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาประกาศกำหนด

การจัดให้มีสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษามากกว่าหนึ่งแห่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาประกาศกำหนด และแจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาทราบ

การจัดการเรียนการสอนนอกสถานที่ตั้งตามวรรคหนึ่งให้หมายความรวมถึงการจัดตั้งศูนย์บริการในการเรียนการสอนหรือการดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดที่เป็นการจัดให้มีการเรียนการสอนนอกสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษาด้วย

มาตรา ๖๘ สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดการศึกษาโดยผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือโดยวิธีอื่นได้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนดโดยข้อเสนอแนะและความเห็นชอบของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา

มาตรา ๖๙ ในกรณีที่ผลการตรวจสอบตามมาตรา ๖๕ ปรากฏว่าการจัดการศึกษาในหลักสูตรการศึกษาใดในสถาบันอุดมศึกษาเป็นไปตามที่ได้แจ้งไว้ตามมาตรา ๖๔ ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาประกาศรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาในหลักสูตรการศึกษาดังกล่าว ซึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อนที่ผู้เรียนรุ่นแรกจะสำเร็จการศึกษาในหลักสูตรการศึกษานั้น

มาตรา ๗๐ เมื่อคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาได้ให้การรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาตามมาตรา ๖๙ แล้ว ให้แจ้งเรื่องดังกล่าวต่อองค์กรกลางบริหารงานบุคคลและสภาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบ

มาตรา ๗๑ ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการอุดมศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา

การประกันคุณภาพภายในสถาบันอุดมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายใน การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาประกาศกำหนด

มาตรา ๗๒ เมื่อสถาบันอุดมศึกษาดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรา ๗๑ เสร็จสิ้นแล้ว ให้รายงานผลการประเมินต่อสภาสถาบันอุดมศึกษา และให้สภาสถาบันอุดมศึกษานำผลการประเมินดังกล่าวไปพิจารณาเพื่อกำหนดแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา และให้แจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาทราบเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก

ในกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาเห็นว่าไม่อาจดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามวรรคหนึ่งได้ เพราะการขาดแคลนงบประมาณหรือกำลังคน ให้สถาบันอุดมศึกษาโดยความเห็นชอบของสภาสถาบันอุดมศึกษารายงานเหตุดังกล่าวต่อคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาเพื่อเสนอแนะต่อรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

มาตรา ๗๓ การประเมินคุณภาพภายนอกอาจประเมินโดยหน่วยงานต่างประเทศ ที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง หรืออาจประเมินโดยหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานภาคเอกชน หรือหน่วยงานในต่างประเทศที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาประกาศกำหนดก็ได้

สถาบันอุดมศึกษาอาจเสนอให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา ให้ความเห็นชอบให้หน่วยงานอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ตามวรรคหนึ่งทำหน้าที่ประเมินคุณภาพ ภายนอกก็ได้

มาตรา ๗๔ เมื่อหน่วยงานตามมาตรา ๗๓ ดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอก เสร็จสิ้นแล้ว ให้แจ้งผลการประเมินต่อสถาบันอุดมศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการมาตรฐาน การอุดมศึกษาเพื่อทราบ ในกรณีที่หน่วยงานต่างประเทศเป็นผู้ประเมิน ให้สถาบันอุดมศึกษา แจ้งผลการประเมินต่อสำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาเพื่อทราบ

ในกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาเห็นว่าผลการประเมินที่ได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่ง คลาดเคลื่อนหรือไม่ตรงต่อความเป็นจริง สถาบันอุดมศึกษาอาจทักท้วงไปยังหน่วยงาน ผู้ประเมินได้ และให้แจ้งสำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาทราบด้วย

ให้ถือว่าการประเมินคุณภาพภายนอกตามพระราชบัญญัตินี้เป็นการประเมิน ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

มาตรา ๗๕ ถ้าผลการประเมินตามมาตรา ๗๔ ปรากฏว่าสถาบันอุดมศึกษาใด มีการจัดการศึกษาไม่เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษา ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา แจ้งให้สถาบันอุดมศึกษานั้นดำเนินการแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตาม มาตรฐานการอุดมศึกษาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา กำหนด และให้นำความในมาตรา ๖๕ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๗๖ ให้มีคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง โดยความเห็นชอบของที่ประชุมร่วมคณะกรรมการการอุดมศึกษาและคณะกรรมการมาตรฐาน การอุดมศึกษา ทำหน้าที่พิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา ๗๗

จำนวน องค์ประกอบ หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มา คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ให้เป็นไปตาม ที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๗๗ สถาบันอุดมศึกษาใดไม่พอใจคำสั่งของคณะกรรมการมาตรฐาน การอุดมศึกษาตามมาตรา ๖๒ วรรคสอง มาตรา ๖๔ วรรคสอง มาตรา ๖๕ วรรคสอง หรือมาตรา ๗๕ อาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับแจ้งคำสั่ง การอุทธรณ์ไม่เป็นเหตุให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เว้นแต่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์จะให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งนั้นไว้ก่อน

ให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์วินิจฉัยอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายใน หกสิบวันนับแต่ที่ได้รับอุทธรณ์

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด

มาตรา ๗๘ เพื่อประโยชน์ในการสร้างนวัตกรรมการอุดมศึกษา รัฐมนตรีอาจเสนอสภาเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้มีมติให้สถาบันอุดมศึกษาหรือส่วนงานในสถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษาที่แตกต่างไปจากมาตรฐานการอุดมศึกษาได้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่สภากำหนดซึ่งอย่างน้อยต้องกำหนดเรื่อง ดังต่อไปนี้

- (๑) ระยะเวลาดำเนินการ
- (๒) ผลสัมฤทธิ์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน
- (๓) การสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต
- (๔) กลไกและมาตรการในการกำกับ และการประกันคุณภาพการศึกษา
- (๕) การตรวจสอบและติดตามประเมินผลโดยคณะผู้ประเมินผลอิสระ
- (๖) การดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องเมื่อครบระยะเวลาตาม (๑) แล้ว

ในระหว่างที่สถาบันอุดมศึกษาหรือส่วนงานในสถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษาตามวรรคหนึ่ง มิให้นำมาตรฐานการอุดมศึกษามาใช้บังคับแก่การจัดการศึกษาดังกล่าว และให้ถือว่าการจัดการศึกษานั้นเป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้องแล้ว

ในกรณีที่สภาเห็นว่าการจัดการศึกษาตามวรรคหนึ่งประสบความสำเร็จ ให้แจ้งให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาปรับปรุงแก้ไขมาตรฐานการอุดมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

มาตรา ๗๙ เพื่อประโยชน์ในการรักษามาตรฐานการอุดมศึกษา หลักธรรมาภิบาล และความซื่อสัตย์สุจริตทางวิชาการ ห้ามมิให้ผู้ใด จ้าง วาน ใช้ให้ผู้อื่นทำผลงานทางวิชาการเพื่อไปใช้ในการเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษาหรือเพื่อไปใช้ในการทำผลงานซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการขอตำแหน่งทางวิชาการ หรือเสนอขอปรับปรุงการกำหนดตำแหน่ง การเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนวิทยฐานะหรือการให้ได้รับเงินเดือนหรือเงินอื่นในระดับที่สูงขึ้น ทั้งนี้ ไม่ว่าจะมิประโยชน์ตอบแทนหรือไม่ก็ตาม

ห้ามมิให้ผู้ใดรับจ้างหรือรับดำเนินการตามวรรคหนึ่ง เพื่อให้ผู้อื่นนำผลงานนั้นไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง เว้นแต่เป็นการช่วยเหลือโดยสุจริตตามสมควร

หมวด ๘

การคุ้มครองผู้เรียน

มาตรา ๘๐ ในกรณีที่มีการวินิจฉัยชี้ขาดหรือสั่งการตามมาตรา ๖๐ วรรคสอง หรือมีการสั่งให้สถาบันอุดมศึกษาระงับการดำเนินการตามมาตรา ๖๔ วรรคสอง หรือมีการไม่รับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาของหลักสูตรการศึกษามาตรา ๖๕ อันมีผลกระทบต่อการเรียนการสอน หรือการสำเร็จการศึกษาของผู้เรียน ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนดมาตรการเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษานั้นหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นดำเนินการเพื่อแก้ไขและเยียวยาผู้เรียนที่ได้รับผลกระทบด้วย

การดำเนินการตามมาตรการที่กำหนดตามวรรคหนึ่งไม่มีผลให้สภาสถาบันอุดมศึกษา หรืออธิการบดีซึ่งเป็นผู้อนุมัติหรือรับผิดชอบในการดำเนินการอันเป็นเหตุให้เกิดผลตามวรรคหนึ่ง พ้นจากความรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้น

มาตรา ๘๑ ห้ามมิให้นายกสภาสถาบันอุดมศึกษา กรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหาร อาจารย์ ผู้ปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษา ใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยทุจริต ครอบงำให้ผู้เรียน กระทำหรือไม่กระทำการใด

หมวด ๙
บทกำหนดโทษ

ส่วนที่ ๑
โทษทางปกครอง

มาตรา ๘๒ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๐ วรรคสาม ให้เพิกถอนใบอนุญาต จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

มาตรา ๘๓ หน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานภาคเอกชนใดไม่ปฏิบัติตาม หรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามมาตรา ๔๒ โดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้กระทรวงมีหนังสือเตือนไปยัง หัวหน้าหน่วยงานนั้นให้ดำเนินการให้ถูกต้องภายในเวลาที่กำหนด

หน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานภาคเอกชนที่ไม่ปฏิบัติตามหนังสือเตือน ตามวรรคหนึ่งภายในเวลาที่กำหนด ให้ได้รับสภาพบังคับที่เป็นผลร้ายตามที่สภาประกาศกำหนด โดยข้อเสนอของกระทรวง

หัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐผู้ใดปฏิบัติหรือละเว้น การปฏิบัติหน้าที่ตามหนังสือเตือนตามวรรคหนึ่งโดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด ต้องระวางโทษปรับทางปกครองไม่เกินห้าแสนบาท และต้องระวางโทษปรับเป็นรายวันอีกวันละ ห้าพันบาทจนกว่าจะปฏิบัติตามที่กระทรวงร้องขอ

ส่วนที่ ๒
โทษทางอาญา

มาตรา ๘๔ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยชี้ขาดหรือคำสั่งตามมาตรา ๖๐ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๕ ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ตามมาตรา ๖๔ วรรคสอง อันเป็นที่สุด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๗๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๗ นายกสภาสถาบันอุดมศึกษา กรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหาร อาจารย์ ผู้ปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษา ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๘๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่การฝ่าฝืนมาตรา ๘๑ เป็นการใช้ตำแหน่งหน้าที่ครอบงำให้ผู้เรียน กระทำการในทางเพศ ผู้กระทำต้องระวางโทษหนักเป็นสองเท่าของโทษที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๘๘ บรรดา กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งเกี่ยวกับการอุดมศึกษา ไม่ว่าจะออกตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา กฎหมายว่าด้วยการบริหารส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษา และกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไป เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะได้มีการดำเนินการปรับปรุงแก้ไข ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ แต่ต้องไม่เกินสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๘๙ มาตรฐานการอุดมศึกษาซึ่งกำหนดขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นมาตรฐานการอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีการกำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษาขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้

หลักสูตรการศึกษาใดที่จัดการศึกษาตามมาตรฐานการอุดมศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นหลักสูตรการศึกษาที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว

ผู้รับสนองพระราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

(ก)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการอุดมศึกษา

เหตุผล

โดยที่สถาบันอุดมศึกษามีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างพื้นฐานของการพัฒนา
กำลังคนของประเทศและการขับเคลื่อนประเทศไทยให้มีความเจริญก้าวหน้าตามนโยบายของรัฐบาล
ประกอบกับปัจจุบันมีการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก รวมทั้งมีการจัดการ
ด้านการศึกษาที่หลากหลาย เพื่อให้การจัดการอุดมศึกษาและการพัฒนาบุคลากรของประเทศ
เป็นไปอย่างมีคุณภาพและมาตรฐานทัดเทียมนานาชาติ สมควรส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษา
มีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ มีความเป็นอิสระทางวิชาการ สามารถพัฒนาผู้เรียน
ให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีองค์ความรู้ทางวิชาการในแขนงต่าง ๆ ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก
มีการวิจัย และการสร้างนวัตกรรมกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย ตลอดจนสามารถถ่ายทอดเทคโนโลยี
ไปสู่ภาคส่วนต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เพื่อสร้างความเป็นเลิศในทางวิชาการและมีทักษะขั้นสูง
ในการประกอบวิชาชีพ สามารถตอบสนองความต้องการของภาครัฐและภาคเอกชนได้อย่างแท้จริง
และส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา
มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและแก้ปัญหา
ให้แก่สังคมส่วนรวมได้ อันจะนำไปสู่ความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและสังคม
จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
การอุดมศึกษา
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการอุดมศึกษา

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ
ของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๔๐
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้
เพื่อให้การจัดการอุดมศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเป็นไปเพื่อประโยชน์แก่ประชาชน ลดความเหลื่อมล้ำ
และเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาได้อย่างทั่วถึง ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไข
ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“การอุดมศึกษา” หมายความว่า การศึกษาในระดับที่สูงกว่าการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและเผยแพร่องค์ความรู้
และนวัตกรรม ผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง

“สถาบันอุดมศึกษา” หมายความว่า สถาบันที่จัดการอุดมศึกษาระดับปริญญา
และระดับต่ำกว่าปริญญาทั้งที่เป็นของรัฐและของเอกชน

“สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ” หมายความว่า สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่ไม่อยู่ในสังกัดของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

“สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวง” หมายความว่า สถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่เป็นส่วนราชการที่อยู่ในสังกัดของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

“มาตรฐานการอุดมศึกษา” หมายความว่า ข้อกำหนดขั้นต่ำเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพ และเกณฑ์อื่นในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ข้อกำหนดขั้นต่ำของหลักสูตรการศึกษา และข้อกำหนดขั้นต่ำของเกณฑ์ในการขอตำแหน่งทางวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการส่งเสริม การกำกับดูแล การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะอยู่ในบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลของฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายตุลาการ องค์การอัยการ หรือองค์กรอิสระ

“สภานโยบาย” หมายความว่า สภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมแห่งชาติ

“คณะกรรมการการอุดมศึกษา” หมายความว่า คณะกรรมการการอุดมศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

“คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา” หมายความว่า คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

“คณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามกฎหมายว่าด้วยสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

“คณะกรรมการบริหารกองทุน” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา

“สำนักงานคณะกรรมการบริหารกองทุน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

“สำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

“สำนักงานปลัดกระทรวง” หมายความว่า สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

“สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามกฎหมายว่าด้วยสถานโยบาย การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนเพื่อพัฒนาพรสวรรค์พิเศษ

“กระทรวง” หมายความว่า กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ และแนวปฏิบัติเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ และแนวปฏิบัตินั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๕ การจัดการอุดมศึกษาต้องเป็นไปเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

(๑) พัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีความเชี่ยวชาญตามสาขาวิชาการหรือวิชาชีพ ที่ตนถนัด สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประเทศและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน ในระดับโลกได้

(๒) พัฒนาบุคคลให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และทักษะที่จำเป็น เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ เข้าใจสังคมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถปรับเปลี่ยนตนเองเพื่อรองรับสังคมโลกที่จะเปลี่ยนแปลงในอนาคต มีความรับผิดชอบ ต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ร่วมกันแก้ปัญหาสังคม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข

(๓) ตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ และแผนด้านการอุดมศึกษา และต้องเชื่อมโยงกับการศึกษาในระดับที่ต่ำกว่า เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับทรัพยากรบุคคลของประเทศในการเข้ารับการศึกษาระดับอุดมศึกษา รวมทั้งส่งเสริมให้มีการศึกษาอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะในการประกอบอาชีพของบุคคล และการศึกษาตลอดชีวิต

มาตรา ๖ ให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาความรู้ จัดการเรียนการสอน การวิจัย และการสร้างนวัตกรรม ตลอดจนการปฏิบัติหน้าที่อื่นให้สอดคล้องกับมาตรา ๕

มาตรา ๗ รัฐพึงจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาให้เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของสถาบันอุดมศึกษา และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ และแผนด้านการอุดมศึกษา นอกจากนี้งบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาตามวรรคหนึ่ง สถาบันอุดมศึกษา พึงจัดสรรงบประมาณเงินรายได้ของสถาบันอุดมศึกษานั้นเพื่อการบริหารงานสถาบันอุดมศึกษา อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการพัฒนาคุณภาพของการผลิตบัณฑิตและการวิจัยและนวัตกรรม

มาตรา ๘ คณะรัฐมนตรีอาจมีมติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือ หน่วยงานของรัฐที่ไม่ได้อยู่ในบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลของรัฐมนตรีปฏิบัติให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ก็ได้ เว้นแต่มาตรฐานการอุดมศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๒

หลักการของการจัดการอุดมศึกษา

ส่วนที่ ๑

หลักการทั่วไปในการจัดการอุดมศึกษา

มาตรา ๙ การจัดการอุดมศึกษาต้องเป็นไปตามหลักการ ดังต่อไปนี้

- (๑) หลักความรับผิดชอบต่อสังคม
- (๒) หลักเสรีภาพทางวิชาการ
- (๓) หลักความเป็นอิสระ
- (๔) หลักความเสมอภาค
- (๕) หลักธรรมาภิบาล
- (๖) หลักการอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๑๐ เพื่อให้การจัดการอุดมศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ และเป็นไปตามหลักการตามมาตรา ๙ ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ การอุดมศึกษากำหนดแนวปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามหลักการดังกล่าว แนวปฏิบัตินั้นเมื่อประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ให้สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งเปิดเผยผลการดำเนินการตามแนวปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง ให้ประชาชนทราบ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบ ของคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ส่วนที่ ๒

หลักความรับผิดชอบต่อสังคม

มาตรา ๑๑ สถาบันอุดมศึกษาต้องดำเนินการเพื่อประโยชน์ของชุมชน สังคม และประเทศ

ชุมชนและสังคมมีสิทธิติดตามและตรวจสอบสถาบันอุดมศึกษาตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษา

มาตรา ๑๒ สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่พัฒนาความรู้ให้ทันสมัย จัดการศึกษา ให้ตอบสนองต่อความต้องการกำลังคนของประเทศ จัดให้มีการวิจัย การสร้างสรรค์และพัฒนา นวัตกรรม รวมทั้งให้บริการทางวิชาการอันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชน สังคม และประเทศ โดยรวม และเผยแพร่องค์ความรู้ที่ถูกต้องตามหลักวิชาการในเรื่องต่าง ๆ ต่อสาธารณะ

สถาบันอุดมศึกษาต้องจัด วิชาบังคับในหลักสูตรครุศึกษ ให้มีการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียน คณาจารย์ และบุคลากรได้เข้าถึงและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน สังคมชนบท และกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางสังคม เพื่อสร้างสำนึกรับผิดชอบต่อชุมชนและสังคม

มาตรา ๑๓ สถาบันอุดมศึกษาพึงเป็นแบบอย่างให้แก่สังคมในการอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ

ส่วนที่ ๓

หลักเสรีภาพทางวิชาการ

มาตรา ๑๔ เสรีภาพทางวิชาการในการศึกษาวิจัย ในการเรียนการสอน และการแสดงความคิดเห็นทางวิชาการตามหลักวิชา ย่อมได้รับความคุ้มครอง แต่การใช้เสรีภาพนั้น ต้องไม่ขัดต่อกฎหมาย หน้าที่ของปวงชนชาวไทย และศีลธรรมอันดีของประชาชน และต้องเคารพ และไม่ปิดกั้นความเห็นต่างของบุคคลอื่น

การปิดกั้น คุกคาม ครอบงำ หรือจำกัดการใช้เสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดให้มีกลไกที่เหมาะสมในการประกัน การให้ความช่วยเหลือ และความคุ้มครองแก่บุคคลผู้ใช้เสรีภาพตามมาตรา

ส่วนที่ ๔

หลักความเป็นอิสระ

มาตรา ๑๕ สถาบันอุดมศึกษาต้องมีอิสระในการจัดการเรียนการสอน การศึกษาวิจัย การบริหารวิชาการ การบริหารงานบุคคล การเงิน งบประมาณ และทรัพย์สิน โดยมีมาตรการที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันและจัดการขัดกันแห่งผลประโยชน์ และการทุจริต และประพฤติมิชอบ ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง การอุดมศึกษา

การควบคุมและกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษาจะกระทำได้เพียงเท่าที่จำเป็น เพื่อรักษาประโยชน์ของประชาชนหรือประเทศเป็นส่วนรวม และเท่าที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่น

มาตรา ๑๖ สภาวิชาชีพจะออกข้อบังคับหรือหลักเกณฑ์เพื่อจัดระเบียบ การประกอบอาชีพ โดยมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติหรือก้าวก่ายการจัดการศึกษา ของสถาบันอุดมศึกษามีได้

ส่วนที่ ๕ หลักความเสมอภาค

มาตรา ๑๗ สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียนอย่างเต็มที่และเท่าเทียมกัน ไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมไม่ว่าด้วยเหตุความแตกต่างเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อ ทางศาสนา หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือเหตุอื่นใด
มาตรการที่สถาบันอุดมศึกษากำหนดขึ้นเพื่อจัดอุปสรรค ส่งเสริม หรืออำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนสามารถได้รับการศึกษาเช่นเดียวกับผู้อื่น ไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติ โดยไม่เป็นธรรมตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๘ สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดสรรงบประมาณหรือรายได้ตามสมควร เพื่อเป็นทุนการศึกษาให้แก่ผู้เรียนเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่ สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนดและประกาศให้ทราบเป็นการทั่วไป

ส่วนที่ ๖ หลักธรรมาภิบาล

มาตรา ๑๙ สถาบันอุดมศึกษาและบุคลากรต้องปฏิบัติหน้าที่ตามหลักธรรมาภิบาล สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดให้มีระบบควบคุมภายในและระบบการตรวจสอบ ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและขจัดการขัดกันแห่งผลประโยชน์ และการทุจริต และประพฤติมิชอบ

มาตรา ๒๐ สภาสถาบันอุดมศึกษาต้องจัดให้มีประมวลจริยธรรม ของนายกสภาสถาบันอุดมศึกษา กรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหารและบุคลากร ของสถาบันอุดมศึกษา และผู้เรียน โดยมีกลไกในการส่งเสริม ตรวจสอบ และบังคับใช้ ที่มีประสิทธิภาพ

มาตรา ๒๑ นายกสภาสถาบันอุดมศึกษาและกรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา
ต้องเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีธรรมาภิบาล

ให้สภาสถาบันอุดมศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการธรรมาภิบาล
และจริยธรรม และคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง จากบุคคลซึ่งเป็นกลางและได้รับการยอมรับ
อย่างกว้างขวาง เพื่อทำหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับว่าด้วยธรรมาภิบาลของสถาบันอุดมศึกษา

มาตรา ๒๒ สถาบันอุดมศึกษาต้องกำหนดพันธกิจที่มีต่อผู้เรียน บุคลากร สังคม
และประเทศโดยรวมอย่างเป็นรูปธรรม และประกาศต่อสาธารณชนเพื่อให้รับทราบกันอย่างกว้างขวาง
สถาบันอุดมศึกษาและบุคลากรต้องยึดถือและปฏิบัติตามพันธกิจที่ประกาศ
ตามวรรคหนึ่ง

การกำหนดพันธกิจตามมาตรา ๒๒ นี้ สถาบันอุดมศึกษาต้องรับฟังความคิดเห็น
ของผู้มีส่วนได้เสีย และปรับปรุงพันธกิจดังกล่าวให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและประเทศ
เป็นระยะ ทั้งนี้ ตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

หมวด ๓

ประเภทและกลุ่มของสถาบันอุดมศึกษา

มาตรา ๒๓ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมกำกับ รัฐมนตรีจะประกาศกำหนดประเภท
ของสถาบันอุดมศึกษาก็ได้

มาตรา ๒๔ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริม สนับสนุน ประเมินคุณภาพ กำกับดูแล
และจัดสรรงบประมาณให้แก่สถาบันอุดมศึกษา รัฐมนตรีจะประกาศกำหนดให้จัดสถาบันอุดมศึกษา
เป็นกลุ่มได้ โดยคำนึงถึงจุดมุ่งหมาย พันธกิจ ยุทธศาสตร์ ศักยภาพ และผลการดำเนินการที่ผ่านมา
ของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละกลุ่ม โดยต้องกำหนดมาตรการส่งเสริม สนับสนุน ประเมินคุณภาพ
กำกับดูแล และจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับการจัดกลุ่มดังกล่าวด้วย

ในกรณีที่รัฐมนตรีประกาศให้สถาบันอุดมศึกษากลุ่มใดมีพันธกิจหลักในการ
ให้การศึกษาอบรมทักษะอาชีพขั้นสูงเพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน
ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนการปฏิรูปประเทศ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ สถาบันอุดมศึกษากลุ่มนั้นย่อมได้รับความสนับสนุนเป็นพิเศษจากรัฐ
ตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

การจัดสถาบันอุดมศึกษาเป็นกลุ่มและการกำหนดมาตรการตามวรรคหนึ่ง
รวมทั้งการกำหนดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาและการให้ความสนับสนุนเป็นพิเศษตามวรรคสอง
ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่เห็นสมควรรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษา
อาจประกาศกำหนดให้จัดกลุ่มส่วนราชการหรือกลุ่มส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษาใด
สถาบันอุดมศึกษาหนึ่ง เพื่อดำเนินการตามมาตรานี้ก็ได้

มาตรา ๒๕ การกำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษาต้องกำหนดให้สอดคล้องกับ
ประเภทและกลุ่มของสถาบันอุดมศึกษาตามหมวดนี้

หมวด ๔

หน้าที่และอำนาจของสถาบันอุดมศึกษา

ส่วนที่ ๑

หน้าที่และอำนาจ

มาตรา ๒๖ สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (๑) การจัดการศึกษา
- (๒) การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม
- (๓) การบริการวิชาการแก่สังคม
- (๓/๑) การทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม
- (๔) หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่กฎหมายกำหนด

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท
แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ
และแผนด้านการอุดมศึกษา และสนองต่อความจำเป็นและความต้องการของประเทศในด้านต่าง ๆ
การส่งเสริมให้เกิดผู้ประกอบการรายใหม่ให้แก่ประเทศ การพัฒนากำลังคนของประเทศ
และการจัดการศึกษาตลอดชีวิต เพื่อให้ประเทศไทยพัฒนาไปสู่ประเทศที่มีความก้าวหน้า
ทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และมีพลเมืองที่มีคุณภาพ

การดำเนินการตาม (๒) โดยใช้งบประมาณแผ่นดินต้องสอดคล้องกับแนวทาง
ที่สภานโยบายกำหนด

มาตรา ๒๗ สถาบันอุดมศึกษาต้องดำเนินการให้คณาจารย์และบุคลากรอื่นมีความรู้
เท่าทันความก้าวหน้าทางวิชาการในโลก พัฒนาการเรียนการสอน การวิจัยให้ทันสมัยสอดคล้อง
กับความเปลี่ยนแปลงทางวิชาการ ความเปลี่ยนแปลงของโลก สังคม และเทคโนโลยี และส่งเสริม
และสนับสนุนการผลิตผลงานทางวิชาการในระดับชาติและระดับนานาชาติ

มาตรา ๒๘ สถาบันอุดมศึกษาพึงส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ประกอบการภาครัฐ
ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และชุมชน นำความรู้ ผลงานวิจัย หรือนวัตกรรมของสถาบันอุดมศึกษา
ไปใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวาง

สถาบันอุดมศึกษาต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการนำความรู้ ผลงานวิจัยและนวัตกรรม
ไปใช้ในการสร้างผู้ประกอบการรายใหม่ให้กับประเทศ

สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดมาตรการใด ๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุน
การดำเนินการตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง รวมถึงการสนับสนุนทางการเงินเพื่อการประกอบธุรกิจใหม่

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง สถาบันอุดมศึกษาจะให้บุคคลตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง นำความรู้ ผลการวิจัย หรือนวัตกรรมตามวรรคหนึ่งไปใช้โดยมีหรือไม่มีประโยชน์ตอบแทนก็ได้ หรือจะร่วมดำเนินการกับผู้ประกอบการ หรือเป็นผู้ดำเนินการ โดยได้รับการสนับสนุนจากผู้ประกอบการก็ได้

รายได้ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่ได้รับมาจากการดำเนินการตามมาตรานี้ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา ๒๙ สถาบันอุดมศึกษาต้องส่งเสริมและสนับสนุนผู้เรียนของสถาบันอุดมศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริงให้มีโอกาสเรียนจนสำเร็จปริญญาตรี สถาบันอุดมศึกษาของรัฐจะปฏิเสธไม่รับผู้สมัครผู้ใดที่ผ่านการคัดเลือกเข้าศึกษาไม่สูงกว่าระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาเพราะเหตุที่ไม่มีเงินชำระค่าธรรมเนียมการศึกษา เนื่องมาจากการขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริง หรือจะให้ผู้เรียนยติหรือพ้นสภาพผู้เรียนในสถาบันอุดมศึกษานั้นเพราะเหตุดังกล่าวมิได้

ส่วนที่ ๒

การจัดการศึกษา

มาตรา ๓๐ การจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาชั้นใหม่ต้องคำนึงถึงเหตุผล ความคุ้มค่า และความจำเป็นของประเทศ รวมทั้งการขยายโอกาสทางการศึกษา

การจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาชั้นใหม่ตามวรรคหนึ่งต้องไม่เป็นไปเพื่อการพาณิชย์ในการแสวงหากำไรจากการจัดการเรียนการสอน

ห้ามมิให้นำกิจการของผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนหรือของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไปดำเนินการออกหลักทรัพย์เพื่อเสนอขายต่อประชาชนเพื่อการระดมทุน หรือนำหุ้นหรือหลักทรัพย์อื่นของสถาบันอุดมศึกษาไปจดทะเบียนหรือซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ หรือศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ ทั้งนี้ ไม่ว่าในหรือนอกราชอาณาจักร

มาตรา ๓๑ หลักสูตรการศึกษาที่สภาสถาบันอุดมศึกษาจะอนุมัติเพื่อให้เปิดสอนได้ต้องมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่าข้อกำหนดขั้นต่ำด้านคุณภาพที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา กำหนด และต้องมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน พัฒนาวิชาชีพหรือทักษะอาชีพขั้นสูง หรือการค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้และเพื่อพัฒนาสังคม

สถาบันอุดมศึกษาพึงจัดให้มีหลักสูตรการศึกษาหรือการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลายจนถึงระดับปริญญา ซึ่งอาจเป็นการศึกษาแบบชุดการเรียนรู้ การศึกษาตลอดชีวิต การศึกษานอกเวลาราชการ เพื่อพัฒนาศักยภาพและทักษะการทำงานของบุคคลในทุกช่วงวัย

การจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นการหารายได้ให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเป็นหลัก จะกระทำมิได้ ในกรณีที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาเห็นว่าการจัดการศึกษาในหลักสูตรการศึกษาใดมีลักษณะดังกล่าว ให้สั่งสถาบันอุดมศึกษาให้แก้ไขหรือยุติการกระทำดังกล่าว

มาตรา ๓๒ สถาบันอุดมศึกษาต้องให้การศึกษอย่างเต็มที่กับผู้เรียน โดยมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีความเป็นเลิศทั้งในด้านวิชาการหรือวิชาชีพ และเป็นคนดีของสังคม

สถาบันอุดมศึกษาต้องสร้างเสริมผู้เรียนให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศ

ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา

มาตรา ๓๓ เพื่อเป็นการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษา ให้รัฐสนับสนุนระบบสารสนเทศทางการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่ง ทั้งที่เป็นของรัฐและเอกชน เพื่อความเท่าเทียมในการเข้าถึงสารสนเทศทางการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา

มาตรา ๓๔ สถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและของเอกชนอาจร่วมมือกันในการจัดการศึกษา การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม และในด้านอื่น ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศ

ความร่วมมือตามวรรคหนึ่งหมายความรวมถึงการใช้บุคลากรร่วมกัน การร่วมกันออกค่าใช้จ่าย การใช้ทรัพยากรร่วมกัน หรือความร่วมมืออย่างอื่น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๕ สถาบันอุดมศึกษาพึงสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคอุตสาหกรรมเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการปฏิบัติงานจริง และเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ สมรรถนะ และคุณลักษณะอื่นให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ

สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดทำข้อตกลงร่วมกับหน่วยงานตามวรรคหนึ่งในการจัดหลักสูตรการศึกษา การเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล โดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งในสถาบันอุดมศึกษาและอีกส่วนหนึ่งในสถานประกอบการของหน่วยงานดังกล่าว

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง สถาบันอุดมศึกษาอาจอนุญาตให้บุคลากรและผู้เรียนไปปฏิบัติงานในหน่วยงานดังกล่าวได้ ตามระเบียบที่สภาสถาบันอุดมศึกษา กำหนด

มาตรา ๓๖ หน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานภาคเอกชนที่ให้ความร่วมมือในการดำเนินการตามมาตรา ๓๕ อาจได้รับสิทธิประโยชน์ ดังต่อไปนี้

- (๑) การสนับสนุนด้านวิชาการและทรัพยากรตามสมควรแก่กรณี
- (๒) ได้รับการเชิดชูเกียรติ
- (๓) สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร
- (๔) สิทธิประโยชน์อื่นตามที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการอุดมศึกษา

ส่วนที่ ๓
การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม

มาตรา ๓๗ การวิจัยและการสร้างนวัตกรรมจะต้องสอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของประเทศ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาและแก้ปัญหาของประเทศได้อย่างเป็นรูปธรรมและเพื่อความเจริญของทางวิชาการ และต้องสอดคล้องกับแนวทางที่สภานโยบายและคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมกำหนด

รัฐมีหน้าที่ในการส่งเสริมการศึกษาวิจัยตามวาระหนึ่งให้เป็นไปเพื่อการสร้างความรู้และนวัตกรรมเพื่อใช้ในการพัฒนาชุมชน สังคม และประเทศ

มาตรา ๓๘ ให้สถาบันอุดมศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดทำฐานข้อมูลด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ

มาตรา ๓๙ เพื่อส่งเสริมให้มีการนำผลการวิจัยและนวัตกรรมของสถาบันอุดมศึกษาไปใช้ประโยชน์ สถาบันอุดมศึกษาพึงสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรในด้านการวิจัยและการสร้างนวัตกรรม การบริหารการวิจัย การแลกเปลี่ยนบุคลากร การจัดตั้งกลุ่มวิจัยร่วม การแปลงผลงานวิจัยให้เป็นรูปธรรม ระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นของรัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดตั้งนิติบุคคลหรือร่วมลงทุนกับหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำผลการวิจัยและนวัตกรรมของสถาบันอุดมศึกษาไปใช้ประโยชน์ก็ได้

ส่วนที่ ๔
การบริการวิชาการแก่สังคม

มาตรา ๔๐ สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่ในการให้บริการทางวิชาการ ให้คำปรึกษาทางวิชาการ และถ่ายทอดองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนการสอน การวิจัยและการพัฒนาสร้างนวัตกรรมแก่ภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และสังคม เพื่อนำความรู้ไปใช้ประโยชน์และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

สถาบันอุดมศึกษาในฐานะที่เป็นที่พึ่งทางวิชาการของชุมชนและสังคมต้องร่วมเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนในการพัฒนาพื้นที่ที่ใกล้เคียงกับที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษานั้นหรือพื้นที่อื่นตามที่สถาบันอุดมศึกษาเห็นสมควร

สถาบันอุดมศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ กับสังคมเพื่อสร้างเสริมจิตสาธารณะในการนำความรู้และประสบการณ์มาใช้เพื่อสร้างประโยชน์แก่ส่วนรวม

ส่วนที่ ๕
การทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

มาตรา ๔๐/๑ สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่ในการทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม โดยการอนุรักษ์ พื้นฟู สืบสาน และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นและของชาติ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และบูรณาการการทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมกับการเรียน การสอนและกิจกรรมของผู้เรียน

หมวด ๕
ข้อมูลการอุดมศึกษา

มาตรา ๔๑ สถาบันอุดมศึกษาต้องเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษานั้นแก่สาธารณะ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง เพื่อประโยชน์ในการจัดทำแผนด้านการอุดมศึกษาและการพัฒนาคุณภาพ การอุดมศึกษา การวิจัยและนวัตกรรม ตลอดจนการมีส่วนร่วมของสาธารณชน ในการตรวจสอบ สถาบันอุดมศึกษา ให้สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่ส่งข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาและมาตรฐาน การศึกษา การวิจัยและนวัตกรรม การให้บริการทางวิชาการ และข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องให้แก่ กระทรวงหรือสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทย์าศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๒ ให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานและหน่วยงานภาคเอกชน ตามลักษณะที่สภานโยบายประกาศกำหนด ส่งข้อมูลเกี่ยวกับการอุดมศึกษาและการอื่นที่เกี่ยวข้อง ให้แก่กระทรวงตามที่ได้รับคำร้องขอ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนด ในกฎกระทรวง

สภานโยบายโดยข้อเสนอของกระทรวงอาจขอให้คณะรัฐมนตรีมีมติให้เชื่อมโยงระบบข้อมูลสารสนเทศของหน่วยงานของรัฐกับฐานข้อมูลการอุดมศึกษาเพื่อประโยชน์ ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งได้

มาตรา ๔๓ ให้กระทรวงมีหน้าที่จัดทำฐานข้อมูลการอุดมศึกษาของประเทศ โดยรวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์ และเผยแพร่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษา สถาบันอุดมศึกษา และการอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๔๑ วรรคสอง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่สภานโยบายกำหนด

การเปิดเผยข้อมูลตามความในส่วนี้ย่อมได้รับความคุ้มครองและจะนำไปเป็นเหตุ ในการฟ้องร้องดำเนินคดีใด ๆ มิได้

หมวด ๖
ทรัพยากรอุดมศึกษา

ส่วนที่ ๑
การจัดสรรทรัพยากรในการจัดการอุดมศึกษา

มาตรา ๔๔ การทำคำขอและการจัดสรรงบประมาณสำหรับการอุดมศึกษา ให้ดำเนินการรัฐสวัสดิการตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) งบบุคลากรซึ่งเป็นเงินเดือน ค่าจ้าง และสิทธิประโยชน์ของบุคลากร ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวง ให้สถาบันอุดมศึกษาดังกล่าวทำคำขอเสนอต่อ สำนักงบประมาณโดยตรงและให้สำนักงบประมาณซึ่งต้องจัดสรรสวทงบประมาณแผ่นดินให้เต็ม ตามกรอบอัตรากำลังสวทของบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงแต่ละแห่ง

(๒) งบดำเนินงานและงบรายจ่ายอื่นซึ่งเป็นงบประจำ รวมทั้งงบลงทุนอื่นที่ไม่ใช่ งบลงทุนตาม (๓) ให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงทำคำขอเสนอต่อสำนักงบประมาณโดยตรง และให้สำนักงบประมาณซึ่งต้องจัดสรรในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไปหรืองบลงทุน แล้วแต่กรณี ให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวง เพื่อให้มีอิสระในการบริหารงบประมาณ และทรัพยากรทางการศึกษา โดยต้องคำนึงถึงคุณภาพและความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา

(๓) งบลงทุนและงบเงินอุดหนุนสวทของทุนเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาความเป็นเลิศ ของสถาบันอุดมศึกษาและการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ และเงินอุดหนุนจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามกฎหมายว่าด้วยสถานโยบาย การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ เพื่อใช้ในการพัฒนาวิทยาศาสตร์ การวิจัย และการสร้างนวัตกรรม รวมทั้งสร้างคณาจารย์ในนครแข่งขันของประเทศ หรือเสริมสร้างคณาจารย์ เชี่ยวชาญของชุมชนและสังคม

(๔) การจัดสรรเงินเข้ากองทุนให้กู้ยืมดอกเบี้ยต่ำให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชน เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

การจัดสรรงบประมาณตาม (๓) ต้องทำข้อตกลงการพัฒนาการอุดมศึกษากับสำนักงานปลัดกระทรวงสวท คณะกรรมการสวทอุดมศึกษา หรือข้อตกลงการวิจัย และนวัตกรรมกับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แล้วแต่กรณี

การจัดสรรงบประมาณตาม (๑) (๒) และ (๓) ต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับ มาตรา ๒๔ ด้วย

มาตรา ๔๕ ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติม และความสนับสนุนเป็นพิเศษอื่นให้แก่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐตามมาตรา ๒๔ วรรคสอง และสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่สามารถดำเนินงานได้เกินกว่าเป้าหมายที่คณะรัฐมนตรีกำหนด โดยข้อเสนอของสถานนโยบาย

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสนับสนุนเงินงบประมาณเพิ่มเติม และความสนับสนุนเป็นพิเศษอื่นตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยข้อเสนอของสถานโยธยา

มาตรา ๔๕/๑ คณะรัฐมนตรีโดยข้อเสนอร่วมกันของกระทรวงและกระทรวงการคลัง อาจจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาขึ้น เพื่อส่งเสริมการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทาง ตามความต้องการของประเทศ

วัตถุประสงค์ หน้าที่และอำนาจ การบริหาร และการติดตาม ตรวจสอบกองทุน ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๔๖ คณะรัฐมนตรีอาจกำหนดมาตรการทางการเงิน การคลัง และมาตรการอื่น เพื่อการระดมทรัพยากรมาพัฒนาการอุดมศึกษาได้

การกำหนดมาตรการตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๔๗ เงินรายได้ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐไม่ต้องนำส่งคลัง เป็นรายได้แผ่นดิน

ส่วนที่ ๒

การจัดการทรัพยากรของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

มาตรา ๔๘ ให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ มีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถาบันอุดมศึกษานั้น ทั้งที่เป็นที่ราชพัสดุตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ และที่เป็นทรัพย์สินอื่น รวมทั้งจัดหารายได้จากบริการของสถาบันอุดมศึกษา และเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาที่ไม่ขัดหรือแย้งกับนโยบาย วัตถุประสงค์ และภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา

บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐได้มาโดยมีผู้อุทิศให้ หรือโดยการซื้อ หรือแลกเปลี่ยนจากรายได้ของสถาบันอุดมศึกษา ไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุ และให้เป็นกรรมสิทธิ์ของสถาบันอุดมศึกษานั้น

บรรดารายได้และผลประโยชน์ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ รวมทั้งผลประโยชน์ที่เกิดจากที่ราชพัสดุ เบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาการศึกษา และเบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาการซื้อขายทรัพย์สินหรือจ้างทำของที่ดำเนินการโดยใช้เงินงบประมาณ รายได้จากทรัพย์สินทางปัญญาที่เกิดขึ้นจากการวิจัยไม่ว่าจะมาจากแหล่งทุนใด ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

ส่วนที่ ๓
กองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา

มาตรา ๔๙ ให้จัดตั้ง "กองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา" ในสำนักงวน คณะกรรมการการอุดมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทาง ตามความต้องการของประเทศ พัฒนาการเรียนการสอน การวิจัย และนวัตกรรมการร่วมกัับนักวิชาการ สถาบันวิชาการและองค์กรชั้นนำของโลก และเชื่อมโยงการเรียนการสอน การวิจัย และการสัวิจัย นวัตกรรมกับสถานประกอบการทั้งภาคเอกชนและภาครัฐ รวมทั้งร่วมศึกษาและพัฒนาชุมชน และสังคม และดำเนินการพัฒนาในเรื่องอื่นตามที่สภากำหนด

กองทุนประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

- (๑) เงินทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้
- (๒) เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปีตามกรอบวงเงินที่คณะรัฐมนตรี

กำหนดโดยข้อเสนอของคณะกรรมการพิเศษรณรงชประมาณด้านการอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วย สภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

- (๓) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้เพื่อสมทบกองทุน
 - (๔) เงินอุดหนุนจากต่างประเทศรวมทั้งองค์การระหว่างประเทศ
 - (๕) ดอกผล ผลประโยชน์ หรือรายได้อื่นที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน
- เงินและทรัพย์สินของกองทุนไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน
- เงินอุดหนุนตาม (๔) จะต้องไม่มีเงื่อนไขที่จำกัดความเป็นอิสระในการดำเนินงาน

ตามวัตถุประสงค์ของกองทุน

มาตรา ๕๐ เงินกองทุนให้ใช้สั่วยเพื่อกร ดังต่อไปนี้

- (๑) สนับสนุนการดำเนินงานและการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัด ของกระทรวง
- (๒) สนับสนุนและพัฒนาผู้เรียน คณะจารย์ และบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษา ของรัฐในสังกัดของกระทรวง
- (๓) สนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาเอกชนให้ผลิตกำลังคนตามความต้องการของ ประเทศ
- (๔) ค่าใช้สั่วยในการบริหารกองทุน
- (๕) ค่าใช้สั่วยอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๑ ปรจัดสรรเงินกองทุนให้เป็นไปตามข้อตกลงการพัฒนา การอุดมศึกษาระหว่างสำนักงวนคณะกรรมการการอุดมศึกษาและสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ในสังกัดของกระทรวงหรือสถาบันอุดมศึกษาเอกชนซึ่งได้รับจัดสรร โดยข้อตกลงดังกล่าวต้อง กำหนดผลสัมฤทธิ์และตัวชี้วัดที่ตรวจสอบได้ และเป็นไปตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนด้าน การอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แห่งชาติ และเป็นไปตามความต้องการของประเทศอย่างแท้จริง

ควรดำเนินการตามวรรคหนึ่งต้องคำนึงถึงความคล่องตัว มีความโปร่งใส
ไม่มีข้อขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม และปราศจากผลประโยชน์
ทางการเมือง

ให้มีกรติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์ของการพัฒนาตามข้อตกลงตามวรรคหนึ่ง
และรายงานให้คณะกรรมการบริหารกองทุน คณะกรรมการการอุดมศึกษา และรัฐมนตรีทราบ
เพื่อประโยชน์ในการจัดสรรเงินกองทุนให้สถานับอุดมศึกษานั้นในโอกาสต่อไป

มาตรา ๕๒ ให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุน ประกอบด้วย

- (๑) ปลัดกระทรวง เป็นประธานกรรมการ
- (๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ประธานกรรมการการอุดมศึกษา

ผู้แทนสำนักงบประมาณ และผู้แทนกรมบัญชีกลาง

- (๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินสามคนซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจาก

ผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ ด้านการเงิน เศรษฐศาสตร์ การลงทุน กฎหมาย
หรือด้านอื่นที่เกี่ยวข้อง

ให้เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เป็นกรรมการและเลขาธิการ

ให้ให้มีกรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหาร และบุคลากร

ของสถาบันอุดมศึกษา เป็นกรรมการตามมาตรานี้

หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง

และกรพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๓) ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕๓ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (๑) เสนอแนะการกำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดสรรเงินกองทุนให้แก่

สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงและสถาบันอุดมศึกษาเอกชนต่อรัฐมนตรี
และคณะกรรมการการอุดมศึกษา

- (๒) พิจารณาอนุมัติเงินกองทุนตามมาตรา ๕๑ (๑) และ (๒) ทั้งนี้ โดยต้อง

สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินกองทุนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการ
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

- (๓) พิจารณาอนุมัติการใช้จ่ายเงินกองทุนตามมาตรา ๕๑ (๓) และ (๔)

- (๔) บริหารกองทุนและดำเนินการเกี่ยวกับการจัดหาผลประโยชน์ตามระเบียบ

ที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษา

- (๕) วางระเบียบเกี่ยวกับทรัพย์สิน การจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินและทรัพย์สิน

ของกองทุนและการดำเนินการอื่นที่จำเป็น โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษา

- (๖) ติดตามและประเมินผลการทำงานที่ได้รับคำสั่งเสริมและสนับสนุน

จากกองทุน

- (๗) รายงานสถานะการเงินและการบริหารกองทุน ความปฏิบัติของสถาบันอุดมศึกษา

ตามข้อตกลงการพัฒนการอุดมศึกษาตามมาตรา ๕๑ ต่อคณะกรรมการการอุดมศึกษา รัฐมนตรี
และสภา ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ และเปิดเผยรายงานดังกล่าว

ให้ประชาชนทราบเป็นกรณีทั่วไป

(๘) แต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติกรรณการที่ คณะกรรมการบริหารกองทุนมอบหมาย

(๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกองทุน

มาตรา ๕๔ วัตถุประสงค์ของคณะกรรมการบริหารกองทุน ให้เป็นไปตามระเบียบที่ คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนด

มาตรา ๕๕ ให้ประธานกรรมการ กรรมการ และอนุกรรมการที่คณะกรรมการ บริหารกองทุนแต่งตั้งขึ้น ได้รับเบี้ยประชุมหรือประโยชน์ตอบแทนอื่นตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรี กำหนด

มาตรา ๕๖ ให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับผิดชอบงานธุรการ ของคณะกรรมการบริหารกองทุน และดำเนินการในเรื่อง ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) สัตว์ทำแผนการดำเนินงานประจำปี แผนการเงินและงบประมาณประจำปี ของกองทุนเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการบริหารกองทุนให้ความเห็นชอบ

(๒) สัตว์ให้มีบุคคลภายนอกที่เป็นอิสระเพื่อประเมินผลการทำงานประจำปี เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการบริหารกองทุน

(๓) ให้ความช่วยเหลือหรือคำแนะนำแก่สถาบันอุดมศึกษาหรือผู้ที่ได้รับ การส่งเสริมและสนับสนุนตามมาตรา ๕๑ (๑) (๒) และ (๓)

(๔) รับผิดชอบในการจัดทำบัญชีและรายงานการเงินของกองทุน

(๕) สัตว์ทำรายงานตามมาตรา ๕๓ (๗) เสนอต่อคณะกรรมการบริหารกองทุน

(๖) ดำเนินการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุน มอบหมาย

มาตรา ๕๗ กองทุนต้องจัดทำมีระบบบัญชีที่เหมาะสมเพื่อบันทึกรายการ ทงบัญชีและแสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกองทุนโดยถูกต้อง

การบันทึกรายการในสมุดบัญชีตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามมาตรฐาน การบัญชีภาครัฐ

มาตรา ๕๘ ให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจัดทำรายงานการเงิน เพื่อแสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกองทุนเสนอต่อสอช.บัญชีภายในเก้าสิบวันนับแต่ วันสิ้นปีงบประมาณ

มาตรา ๕๙ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้สอบบัญชีที่สำนักงาน การตรวจเงินแผ่นดินให้ความเห็นชอบเป็นผู้สอบบัญชีของกองทุน

ให้ผู้สอบบัญชีทำรายงานการสอบบัญชีของกองทุนเสนอต่อคณะกรรมการ บริหารกองทุนภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

หมวด ๗

การควบคุมและกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษา

มาตรา ๖๐ รัฐมนตรีมีหน้าที่และอำนาจในการกำกับดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสถาบันอุดมศึกษา และให้สอดคล้องกับกฎหมาย นโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนด้านการอุดมศึกษา และแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด ตามกฎหมายว่าด้วยสภามหาวิทยาลัย การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ตลอดจนนโยบายของรัฐบาล และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงเป็นการเฉพาะ หลักการของการจัดการอุดมศึกษาตามมาตรา ๙ รวมถึงการควบคุมมาตรฐานการศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษานั้น ๆ

ในกรณีที่มีปัญหาในการดำเนินกิจการของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงที่ขัดต่อกฎหมาย ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือการไม่ปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลอย่างร้ายแรง หรือไม่เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษาอย่างร้ายแรง หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อส่วนรวม ให้รัฐมนตรีโดยข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการอุดมศึกษาหรือคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา แล้วแต่กรณี แจ้งสภาสถาบันอุดมศึกษาให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้น ในกรณีที่สภาสถาบันอุดมศึกษาไม่ดำเนินการ ดำเนินการล่าช้าเกินสมควร หรือไม่สามรถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ ให้รัฐมนตรีโดยข้อเสนอแนะและความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษาหรือคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา แล้วแต่กรณี วินิจฉัยชี้ขาด สั่งให้กระทำการ ยับยั้ง หรือยุติการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาดังกล่าวได้

ในกรณีที่สภาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวง เห็นว่าการวินิจฉัยชี้ขาดหรือการสั่งให้กระทำการ ยับยั้ง หรือยุติการดำเนินการตามวรรคสองมิชอบ ให้สามารถอุทธรณ์ต่อคณะรัฐมนตรีได้ การอุทธรณ์ไม่เป็นเหตุให้ทุเลาการดำเนินการตามคำวินิจฉัยหรือคำสั่งนั้น เมื่อคณะรัฐมนตรีวินิจฉัยเป็นประการใดแล้ว ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะรัฐมนตรี ในการดำเนินการตามวรรคนี้ คณะรัฐมนตรีอาจแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นเพื่อพิจารณาทำความเห็นเสนอต่อคณะรัฐมนตรีก็ได้

การกำกับดูแลตามวรรคหนึ่งและวรรคสองต้องทำเพียงเท่าที่จำเป็น เพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม โดยคำนึงถึงความเหมาะสม ความเป็นอิสระ และความแตกต่างของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละประเภทและกลุ่มด้วย

มาตรา ๖๑ การกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษาเอกชนให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

มาตรา ๖๒ ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำกับดูแลให้สถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษา รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาให้สามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สูงกว่ามาตรฐานการอุดมศึกษาที่กำหนด

หากปรากฏว่าสถาบันอุดมศึกษาใดไม่ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาแจ้งให้สถาบันอุดมศึกษานั้นแก้ไขปรับปรุงภายในระยะเวลาที่กำหนด หากสถาบันอุดมศึกษาไม่ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาเสนอเรื่องต่อรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาสั่งการให้สถาบันอุดมศึกษาแก้ไขการดำเนินการ หยุดการดำเนินการ หรือดำเนินการอื่นใดอันจำเป็นต่อไป

มาตรา ๖๓ หลักสูตรการศึกษาที่สภาสถาบันอุดมศึกษาจะอนุมัติเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาเปิดสอนได้ จะต้องเป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีมาตรฐานไม่ต่ำกว่ามาตรฐานการอุดมศึกษาที่รัฐมนตรีกำหนดโดยข้อเสนอแนะและความเห็นชอบของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา

มาตรา ๖๔ เมื่อสภาสถาบันอุดมศึกษาอนุมัติหลักสูตรการศึกษาตามมาตรา ๖๓ และได้แจ้งหลักสูตรการศึกษาดังกล่าวต่อสำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา ปลัดกระทรวง แล้ว จึงจะเปิดสอนตามหลักสูตรการศึกษาดังกล่าวได้

ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาที่จะต้องตรวจสอบหลักสูตรการศึกษาที่ได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่งว่าเป็นไปตามมาตรฐานตามมาตรา ๖๓ หรือไม่ ในกรณีที่เห็นว่าไม่เป็นไปตามมาตรฐาน ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาสั่งให้สถาบันอุดมศึกษาแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานภายในระยะเวลาที่กำหนด และในกรณีจำเป็นเพื่อป้องกันความเสียหาย คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาจะสั่งให้สถาบันอุดมศึกษาระงับการดำเนินการตามหลักสูตรการศึกษานั้นไว้ก่อนก็ได้

มาตรา ๖๕ ในการตรวจสอบหรือพิจารณาหลักสูตรของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาตามมาตรา ๖๔ ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาหรือบุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งหรือมอบหมายจากคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา มีหน้าที่ตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา

ในกรณีที่ปรากฏว่าสถาบันอุดมศึกษาไม่จัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาที่ได้แจ้งตามมาตรา ๖๔ ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาแจ้งให้สถาบันอุดมศึกษาแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด หากสถาบันอุดมศึกษาไม่ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาเสนอเรื่องต่อรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการให้สถาบันอุดมศึกษาหยุดการดำเนินการ หรือดำเนินการอื่นใดอันจำเป็นต่อไป ในกรณีที่เห็นสมควรจะสั่งไม่รับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาของหลักสูตรการศึกษาก็ได้ แต่การไม่รับรองมาตรฐานดังกล่าวไม่กระทบผู้สำเร็จการศึกษาไปก่อนแล้ว

การไม่รับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาตามวรรคสอง ให้ประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการแต่งตั้งหรือมอบหมายผู้ตรวจสอบ และการตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่ คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาประกาศกำหนด

มาตรา ๖๖ ในการตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษาตามมาตรา ๖๕ ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาหรือบุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งหรือมอบหมายจากคณะกรรมการ มาตรฐานการอุดมศึกษามีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถาบันอุดมศึกษาหรือสถานที่ใดซึ่งมีการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในระหว่างเวลาทำการ

(๒) สั่งให้บุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานใด ๆ มาเพื่อประกอบการพิจารณา

ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาหรือบุคคลซึ่งได้รับ แต่งตั้งหรือมอบหมายจากคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้บุคคลดังกล่าว แสดงบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐและหนังสือแต่งตั้งหรือมอบหมายตามวรรคหนึ่งด้วย และให้บุคคลที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

ให้บุคคลซึ่งได้รับการแต่งตั้งหรือมอบหมายตามวรรคหนึ่งเป็นเจ้าพนักงาน ตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๖๗ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕ สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดให้มีการเรียนการสอนนอกสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษาได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาประกาศกำหนด

การจัดให้มีสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษามากกว่าหนึ่งแห่งให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาประกาศกำหนด และแจ้งให้สำนักงาน **คณะกรรมการการอุดมศึกษา** ปลัดกระทรวงทราบ

การจัดการเรียนการสอนนอกสถานที่ตั้งตามวรรคหนึ่งให้หมายความรวมถึง การจัดตั้งศูนย์บริการในการเรียนการสอนหรือการดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดที่เป็นการจัดให้มีการเรียนการสอนนอกสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษาด้วย

มาตรา ๖๘ สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดการศึกษาโดยผ่านระบบเทคโนโลยี สารสนเทศหรือโดยวิธีอื่นได้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนดโดยข้อเสนอแนะ และความเห็นชอบของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา

มาตรา ๖๙ ในกรณีที่ผลการตรวจสอบตามมาตรา ๖๕ ปรากฏว่าการจัดการศึกษา ในหลักสูตรการศึกษาใดในสถาบันอุดมศึกษาเป็นไปตามที่ได้แจ้งไว้ตามมาตรา ๖๕ ให้คณะกรรมการ มาตรฐานการอุดมศึกษาประกาศรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาในหลักสูตรการศึกษาดังกล่าว ซึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อนที่ผู้เรียนรุ่นแรกจะสำเร็จการศึกษาในหลักสูตรการศึกษานั้น

มาตรา ๗๖ เมื่อคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาได้ให้การรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาตามมาตรา ๖๙ แล้ว ให้แจ้งเรื่องดังกล่าวต่อองค์กรกลางบริหารงานบุคคลและสภาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบ

มาตรา ๗๗ ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการอุดมศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา

การประกันคุณภาพภายในของสถาบันอุดมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายใน การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาประกาศกำหนด

มาตรา ๗๘ เมื่อสถาบันอุดมศึกษาดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรา ๗๗ เสร็จสิ้นแล้ว ให้รายงานผลการประเมินต่อสภาสถาบันอุดมศึกษา และให้สภาสถาบันอุดมศึกษานำผลการประเมินดังกล่าวไปพิจารณาเพื่อกำหนดแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา และให้แจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา ปลัดกระทรวง ทราบเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก

ในกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาเห็นว่าไม่อาจดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามวรรคหนึ่งได้ เพราะการขาดแคลนงบประมาณหรือกำลังคน ให้สถาบันอุดมศึกษาโดยความเห็นชอบของสภาสถาบันอุดมศึกษารายงานเหตุดังกล่าวต่อคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาเพื่อเสนอแนะต่อรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

มาตรา ๗๙ การประเมินคุณภาพภายนอกอาจประเมินโดยหน่วยงานต่างประเทศที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง หรืออาจประเมินโดยหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานภาคเอกชน หรือหน่วยงานในต่างประเทศที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาประกาศกำหนดก็ได้

สถาบันอุดมศึกษาอาจเสนอให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาให้ความเห็นชอบให้หน่วยงานอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ตามวรรคหนึ่งทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายนอกก็ได้

มาตรา ๗๙ เมื่อหน่วยงานตามมาตรา ๗๙ ดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอกเสร็จสิ้นแล้ว ให้แจ้งผลการประเมินต่อสถาบันอุดมศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา ปลัดกระทรวง เพื่อทราบ ในกรณีที่หน่วยงานต่างประเทศเป็นผู้ประเมิน ให้สถาบันอุดมศึกษาแจ้งผลการประเมินต่อสำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา ปลัดกระทรวง เพื่อทราบ

ในกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาเห็นว่าผลการประเมินที่ได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่งคลาดเคลื่อนหรือไม่ตรงต่อความเป็นจริง สถาบันอุดมศึกษาอาจทักท้วงไปยังหน่วยงานผู้ประเมินได้ และให้แจ้งสำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา ปลัดกระทรวง ทราบด้วย

ให้ถือว่าการประเมินคุณภาพภายนอกตามพระราชบัญญัตินี้เป็นการประเมินตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

มาตรา ๗๕ ถ้าผลการประเมินตามมาตรา ๗๔ ปรากฏว่าสถาบันอุดมศึกษาใด มีการจัดการศึกษาไม่เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษา ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา แจ้งให้สถาบันอุดมศึกษานั้นดำเนินการแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตาม มาตรฐานการอุดมศึกษาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา กำหนด และให้นำความในมาตรา ๖๕ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๗๖ ให้มีคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง โดยความเห็นชอบของที่ประชุมร่วมคณะกรรมการการอุดมศึกษาและคณะกรรมการมาตรฐาน การอุดมศึกษา ทำหน้าที่พิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา ๗๗

จำนวน องค์ประกอบ หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มา คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ให้เป็นไปตาม ที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๗๗ สถาบันอุดมศึกษาใดไม่พอใจในการอุทธรณ์คำสั่งของคณะกรรมการ มาตรฐานการอุดมศึกษาตามมาตรา ๖๒ วรรคสอง มาตรา ๖๔ วรรคสอง มาตรา ๖๕ วรรคสอง หรือมาตรา ๗๕ ขออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง คำสั่ง การอุทธรณ์ไม่เป็นเหตุให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เว้นแต่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์จะให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งนั้นไว้ก่อน

ให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์วินิจฉัยอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายใน หกสิบวันนับแต่ที่ได้รับอุทธรณ์

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด

มาตรา ๗๘ เพื่อประโยชน์ในการสร้างนวัตกรรมการอุดมศึกษา รัฐมนตรีอาจเสนอ สภานโยบายเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้มีมติให้สถาบันอุดมศึกษาหรือส่วนงานในสถาบันอุดมศึกษา จัดการศึกษาที่แตกต่างไปจากมาตรฐานการอุดมศึกษาได้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่สภานโยบายกำหนดซึ่งอย่างน้อยต้องกำหนดเรื่อง ดังต่อไปนี้

- (๑) ระยะเวลาดำเนินการ
- (๒) ผลสัมฤทธิ์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน
- (๓) การสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต
- (๔) กลไกและมาตรการในการกำกับ และการประกันคุณภาพการศึกษา
- (๕) การตรวจสอบและติดตามประเมินผลโดยคณะผู้ประเมินผลอิสระ
- (๖) การดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องเมื่อครบระยะเวลาตาม(๑) แล้ว

ในระหว่างที่สถาบันอุดมศึกษาหรือส่วนงานในสถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษา ตามวรรคหนึ่ง มีให้นำมาตรฐานการอุดมศึกษามาใช้บังคับแก่การจัดการศึกษาดังกล่าว และให้ถือว่า การจัดการศึกษานั้นเป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้องแล้ว

ในกรณีที่สภานโยบายเห็นว่าการจัดการศึกษาตามวรรคหนึ่งประสบความสำเร็จ ให้แจ้งให้ คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาปรับปรุงแก้ไขมาตรฐานการอุดมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

มาตรา ๗๙ เพื่อประโยชน์ในการรักษามาตรฐานการอุดมศึกษา หลักธรรมาภิบาล และความซื่อสัตย์สุจริตทางวิชาการ ห้ามมิให้ผู้ใด จ้างวาน ใช้อื่นทำผลงานทางวิชาการเพื่อไปใช้ในการเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษาหรือเพื่อไปใช้ในการทำผลงานซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการขอตำแหน่งทางวิชาการ หรือเสนอขอปรับปรุงการกำหนดตำแหน่ง การเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนวิทยฐานะหรือการให้ได้รับเงินเดือนหรือเงินอื่นในระดับที่สูงขึ้น ทั้งนี้ ไม่ว่าจะมีประโยชน์ตอบแทนหรือไม่ก็ตาม

ห้ามมิให้ผู้ได้รับจ้างหรือรับดำเนินการตามวรรคหนึ่ง เพื่อให้ผู้อื่นนำผลงานนั้นไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง เว้นแต่เป็นการช่วยเหลือโดยสุจริตตามสมควร

หมวด ๘ การคุ้มครองผู้เรียน

มาตรา ๘๐ ในกรณีที่มีการวินิจฉัยชี้ขาดหรือสั่งการตามมาตรา ๖๐ วรรคสอง หรือมีการสั่งให้สถาบันอุดมศึกษาระงับการดำเนินการตามมาตรา ๖๔ วรรคสอง หรือมีการไม่รับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาของหลักสูตรการศึกษามาตรา ๖๕ อันมีผลกระทบต่อการเรียนการสอน หรือการสำเร็จการศึกษาของผู้เรียน ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนดมาตรการ เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษานั้นหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นดำเนินการเพื่อแก้ไขและเยียวยาผู้เรียนที่ได้รับผลกระทบด้วย

การดำเนินการตามมาตรการที่กำหนดตามวรรคหนึ่งไม่มีผลให้สภาสถาบันอุดมศึกษา หรืออธิการบดีซึ่งเป็นผู้อนุมัติหรือรับผิดชอบในการดำเนินการอันเป็นเหตุให้เกิดผลตามวรรคหนึ่ง พ้นจากความรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้น

มาตรา ๘๑ ห้ามมิให้นายกสภาสถาบันอุดมศึกษา กรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหาร อาจารย์ ผู้ปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษา ใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยทุจริต ครอบงำให้ผู้เรียน กระทำหรือไม่กระทำการใด

หมวด ๙ บทกำหนดโทษ

ส่วนที่ ๑ โทษทางปกครอง

มาตรา ๘๒ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๐ วรรคสาม ให้เพิกถอนใบอนุญาต จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

มาตรา ๘๓ หน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานภาคเอกชนใดไม่ปฏิบัติตาม หรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามมาตรา ๘๒ โดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้กระทรวงมีหนังสือเตือนไปยัง หัวหน้าหน่วยงานนั้นให้ดำเนินการให้ถูกต้องภายในเวลาที่กำหนด

หน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานภาคเอกชนที่ไม่ปฏิบัติตามหนังสือเตือน ตามวรรคหนึ่งภายในเวลาที่กำหนด ให้ได้รับสภาพบังคับที่เป็นผลร้ายตามที่สภานโยบาย ประกาศกำหนด โดยข้อเสนอของกระทรวง

หัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐผู้ใดปฏิบัติหรือละเว้น การปฏิบัติหน้าที่ตามหนังสือเตือนตามวรรคหนึ่งโดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด ต้องระวางโทษปรับทางปกครองไม่เกินห้าแสนบาท และต้องระวางโทษปรับเป็นรายวันอีกวันละ ห้าพันบาทจนกว่าจะปฏิบัติตามที่กระทรวงร้องขอ

ส่วนที่ ๒

โทษทางอาญา

มาตรา ๘๔ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยชี้ขาดหรือคำสั่งตามมาตรา ๖๐ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๕ ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ตามมาตรา ๖๔ วรรคสอง อันเป็นที่สุด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๗๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๗ นายกสภาสถาบันอุดมศึกษา กรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหาร อาจารย์ ผู้ปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๘๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนมาตรา ๘๑ เป็นการใช้ตำแหน่งหน้าที่ครอบงำให้ผู้เรียน กระทำการในทางเพศ ผู้กระทำต้องระวางโทษหนักเป็นสองเท่าของโทษที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๘๘ บรรดา กฎ ราชบัญญัติ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และคำสั่งเกี่ยวกับการ อุดมศึกษา ไม่ว่าจะออกตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหาร ราชการกระทรวงศึกษาธิการ กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา กฎหมายว่าด้วยการบริหารส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษา และกฎหมายว่าด้วย

สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับ
ได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะได้มีการดำเนินการปรับปรุงแก้ไข
ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ แต่ต้องไม่เกินสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๘๙ มาตรฐานการอุดมศึกษาซึ่งกำหนดขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษา
แห่งชาติที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นมาตรฐานการอุดมศึกษา
ตามพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีการกำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษาขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้

หลักสูตรการศึกษาใดที่จัดการศึกษาตามมาตรฐานการอุดมศึกษาตามวรรคหนึ่ง
ให้ถือว่าเป็นหลักสูตรการศึกษาที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว

.....

.....

ดูวันที่สุด

ที่ สว(สนช) ๐๐๐๗/๑๒๒๕

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๑๕ มีนาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติซึ่งสภานิติบัญญัติแห่งชาติลงมติเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย จำนวน ๑๐ ฉบับ
เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- อ้างถึง
๑. หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๔๒๖๗๑ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑
 ๒. หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๔๒๖๗๒ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑
 ๓. หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๔๒๖๗๓ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑
 ๔. หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๔๒๖๗๔ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑
 ๕. หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๔๒๖๗๕ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑
 ๖. หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๔๒๖๗๖ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑
 ๗. หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๔๒๖๗๘ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑
 ๘. หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๔๒๖๗๙ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑
 ๙. หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๔๒๖๘๐ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑
 ๑๐. หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๑๐๒๔ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
 ๒. ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม พ.ศ.
 ๓. ร่างพระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ.
 ๔. ร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ.
 ๕. ร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ.
 ๖. ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
 ๗. ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
 ๘. ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
 ๙. ร่างพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
 ๑๐. ร่างพระราชบัญญัติการบริหารส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

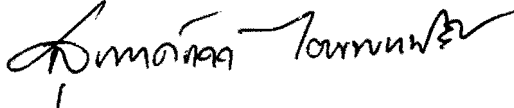
ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะรัฐมนตรีได้เสนอร่างพระราชบัญญัติ จำนวน ๑๐ ฉบับ
ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย นั้น

ในการประชุม...

ในการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๐/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติการบริหารส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. แล้วลงมติเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย

จึงเรียนยืนยันมติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติมาพร้อมด้วยร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ ถึง ๑๐ เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย เพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยให้ประกาศใช้เป็นกฎหมายต่อไป ทั้งนี้ ตามความในมาตรา ๘๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประกอบกับข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๒๗

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวสุภางศ์จิตต์ ไตรเทพพิสัย)

รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักการประชุม

โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๕๐

โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๕๐

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมายแล้ว

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

พระราชบัญญัติ

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

การอุดมศึกษา

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

พ.ศ.

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการอุดมศึกษา

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ

ของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๔๐

ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

เพื่อให้การจัดการอุดมศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเป็นไปเพื่อประโยชน์แก่ประชาชน ลดความเหลื่อมล้ำ

และเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาได้อย่างทั่วถึง ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไข

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ.”

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ

ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

“การอุดมศึกษา” หมายความว่า การศึกษาในระดับที่สูงกว่าการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและเผยแพร่องค์ความรู้

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

และนวัตกรรม ผลผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย “สถาบันอุดมศึกษา” หมายความว่า สถาบันที่จัดการอุดมศึกษาระดับปริญญา

และระดับต่ำกว่าปริญญาทั้งที่เป็นของรัฐและของเอกชน

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย “สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ” หมายความว่า สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัด

ของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่ไม่อยู่ในสังกัด

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย ของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

“สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวง” หมายความว่า สถาบันอุดมศึกษา

ของรัฐที่เป็นส่วนราชการที่อยู่ในสังกัดของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

และสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์

วิจัยและนวัตกรรม

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

“มาตรฐานการอุดมศึกษา” หมายความว่า ข้อกำหนดขั้นต่ำเกี่ยวกับคุณลักษณะ

คุณภาพ และเกณฑ์อื่นในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ข้อกำหนดขั้นต่ำของหลักสูตรการศึกษา

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

และข้อกำหนดขั้นต่ำของเกณฑ์ในการขอตำแหน่งทางวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานอื่น

ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการส่งเสริม การกำกับดูแล การตรวจสอบ

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ติดตามและประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการที่เรียกชื่อ

อย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน

และหน่วยงานอื่นของรัฐ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะอยู่ในบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลของฝ่ายนิติบัญญัติ

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย ฝ่ายบริหาร ฝ่ายตุลาการ องค์การอัยการ หรือองค์การอิสระ

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

“สถานนโยบาย” หมายความว่า สถานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย

และนวัตกรรมแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยสถานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย

และนวัตกรรมแห่งชาติ

“คณะกรรมการการอุดมศึกษา” หมายความว่า คณะกรรมการการอุดมศึกษา

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

“คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา” หมายความว่า คณะกรรมการมาตรฐาน

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

การอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์

วิจัยและนวัตกรรม

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

“คณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม” หมายความว่า

คณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามกฎหมายว่าด้วยสถานนโยบาย

การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

“สำนักงานปลัดกระทรวง” หมายความว่า สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา

วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา

วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย **“สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม”** หมายความว่า

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามกฎหมายว่าด้วยสภานโยบาย การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

“กระทรวง” หมายความว่า กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย **และนวัตกรรม** ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย **วิจัยและนวัตกรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง ระเบียบ**

ประกาศ และแนวปฏิบัติเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ และแนวปฏิบัตินั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย **หมวด ๑** ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

บททั่วไป

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย **มาตรา ๕** การจัดการอุดมศึกษาต้องเป็นไปเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

(๑) พัฒนาศักยภาพบุคคลให้มีความเชี่ยวชาญตามสาขาวิชาการหรือวิชาชีพ

ที่ตนถนัด สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประเทศและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันในระดับโลกได้

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย (๒) พัฒนาบุคคลให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้

และทักษะที่จำเป็น เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ เข้าใจสังคมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต

สามารถปรับเปลี่ยนตนเองเพื่อรองรับสังคมโลกที่จะเปลี่ยนแปลงในอนาคต มีความรับผิดชอบ

ต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ร่วมกันแก้ปัญหาสังคม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น

ได้อย่างมีความสุข

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย (๓) ตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

แผนการศึกษาแห่งชาติ และแผนด้านการอุดมศึกษา และต้องเชื่อมโยงกับการศึกษาในระดับที่ต่ำกว่า

เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับทรัพยากรบุคคลของประเทศในการเข้ารับการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

รวมทั้งส่งเสริมให้มีการศึกษาอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะในการประกอบอาชีพของบุคคล

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย **และการศึกษาตลอดชีวิต** ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย **มาตรา ๖** ให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาความรู้ จัดทำวิจัย

และการสร้างนวัตกรรม ตลอดจนการปฏิบัติหน้าที่อื่นให้สอดคล้องกับมาตรา ๕

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย มาตรา ๗ รัฐพึงจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาให้เหมาะสม

สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของสถาบันอุดมศึกษา และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ และแผนด้านการอุดมศึกษา

นอกจากงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาตามวรรคหนึ่ง สถาบันอุดมศึกษา พึงจัดสรรงบประมาณเงินรายได้ของสถาบันอุดมศึกษานั้นเพื่อการบริหารงานสถาบันอุดมศึกษา อย่างมีประสิทธิภาพรวมถึงการพัฒนาคุณภาพของการผลิตบัณฑิตและการวิจัยและนวัตกรรม

มาตรา ๘ คณะรัฐมนตรีอาจมีมติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือ หน่วยงานของรัฐที่ไม่ได้อยู่ในบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลของรัฐมนตรีปฏิบัติให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ ในพระราชบัญญัตินี้ได้ เว้นแต่มาตรฐานการอุดมศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๒
หลักการของการจัดการอุดมศึกษา

ส่วนที่ ๑

หลักการทั่วไปในการจัดการอุดมศึกษา

มาตรา ๙ การจัดการอุดมศึกษาต้องเป็นไปตามหลักการ ดังต่อไปนี้

- (๑) หลักความรับผิดชอบต่อสังคม
- (๒) หลักเสรีภาพทางวิชาการ
- (๓) หลักความเป็นอิสระ
- (๔) หลักความเสมอภาค
- (๕) หลักธรรมาภิบาล
- (๖) หลักการอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๑๐ เพื่อให้การจัดการอุดมศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕

และเป็นไปตามหลักการตามมาตรา ๙ ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ การอุดมศึกษากำหนดแนวปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามหลักการดังกล่าว แนวปฏิบัตินั้นเมื่อประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ให้สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งเปิดเผยผลการดำเนินการตามแนวปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง ให้ประชาชนทราบ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ส่วนที่ ๒

หลักความรับผิดชอบต่อสังคม

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๑๑ สถาบันอุดมศึกษาต้องดำเนินการเพื่อประโยชน์ของชุมชน สังคม

และประเทศ

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ชุมชนและสังคมมีสิทธิติดตามและตรวจสอบสถาบันอุดมศึกษาตามหลักเกณฑ์

และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๑๒ สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่พัฒนาความรู้ให้ทันสมัย จัดการศึกษา

ให้ตอบสนองต่อความต้องการกำลังคนของประเทศ จัดให้มีการวิจัย การสร้างสรรค์และพัฒนา

นวัตกรรม รวมทั้งให้บริการทางวิชาการอันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชน สังคม และประเทศ

โดยรวม และเผยแพร่องค์ความรู้ที่ถูกต้องตามหลักวิชาการในเรื่องต่าง ๆ ต่อสาธารณะ

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดให้มีการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียน คณาจารย์ และบุคลากร

ได้เข้าถึงและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน สังคมชนบท และกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางสังคม เพื่อสร้าง

สำนึกรับผิดชอบต่อชุมชนและสังคม

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๑๓ สถาบันอุดมศึกษาพึงเป็นแบบอย่างให้แก่สังคมในการอนุรักษ์

และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ส่วนที่ ๓

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

หลักเสรีภาพทางวิชาการ

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๑๔ เสรีภาพทางวิชาการในการศึกษาวิจัย ในการเรียนการสอน

และการแสดงความคิดเห็นทางวิชาการตามหลักวิชา ย่อมได้รับความคุ้มครอง แต่การใช้เสรีภาพนั้น

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ต้องไม่ขัดต่อกฎหมาย หน้าที่ของปวงชนชาวไทย และศีลธรรมอันดีของประชาชน และต้องเคารพ

และไม่ปิดกั้นความเห็นต่างของบุคคลอื่น

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

การปิดกั้น คุกคาม ครอบงำ หรือจำกัดการใช้เสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย
ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดใหม่กลไกที่เหมาะสมในการประกัน การให้ความช่วยเหลือ
และความคุ้มครองแก่บุคคลผู้ใช้เสรีภาพตามมาตรฐาน
ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ส่วนที่ ๔

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย
หลักความจำเป็นอิสระ
ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย
ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๑๕ สถาบันอุดมศึกษาย่อมมีอิสระในการจัดการเรียนการสอน

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย
การศึกษาวិชาญ การบริหารวิชาการ การบริหารงานบุคคล การเงิน งบประมาณ และทรัพย์สิน ใช้เป็นกฎหมาย
โดยมีมาตรการที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันและขจัดการขัดกันแห่งผลประโยชน์ และการทุจริต
และประพฤติมิชอบ ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
การอุดมศึกษา

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย
การควบคุมและกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษาจะกระทำได้เพียงเท่าที่จำเป็น
เพื่อรักษาประโยชน์ของประชาชนหรือประเทศเป็นส่วนรวม และเท่าที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้
หรือกฎหมายอื่น
ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๑๖ สภาวิชาชีพจะออกข้อบังคับหรือหลักเกณฑ์เพื่อจัดระเบียบ

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย
การประกอบอาชีพ โดยมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติหรือก้าวกายการจัดการศึกษา
ของสถาบันอุดมศึกษามีได้
ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ส่วนที่ ๕

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย
หลักความเสมอภาค
ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย
ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๑๗ สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียนอย่างเต็มที่และเท่าเทียมกัน

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย
ไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมไม่ว่าด้วยเหตุความแตกต่างเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ
ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อ
ทางศาสนา หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือเหตุอื่นใด
มาตรการที่สถาบันอุดมศึกษากำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรค ส่งเสริม หรืออำนวยความสะดวก
ความสะดวกให้ผู้เรียนสามารถได้รับการศึกษาเช่นเดียวกับผู้อื่น ไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติ
โดยไม่เป็นธรรมตามวรรคหนึ่ง
ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย
ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๑๘ สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดสรรงบประมาณหรือรายได้ตามสมควร

เพื่อเป็นทุนการศึกษาให้แก่ผู้เรียนเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่
สภาพสถาบันอุดมศึกษากำหนดและประกาศให้ทราบเป็นการทั่วไป

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ส่วนที่ ๖

หลักธรรมาภิบาล

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๑๙ สถาบันอุดมศึกษาและบุคลากรต้องปฏิบัติหน้าที่ตามหลักธรรมาภิบาล

สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดให้มีระบบควบคุมภายในและระบบการตรวจสอบ
ที่มีประสิทธิภาพเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและจัดการขัดกันแห่งผลประโยชน์ และการทุจริต
และประพฤติมิชอบ

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๒๐ สภาสถาบันอุดมศึกษาต้องจัดให้มีประมวลจริยธรรม

ของนายกสภาสถาบันอุดมศึกษา กรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหารและบุคลากร
ของสถาบันอุดมศึกษา และผู้เรียน โดยมีกลไกในการส่งเสริม ตรวจสอบ และบังคับใช้
ที่มีประสิทธิภาพ

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๒๑ นายกสภาสถาบันอุดมศึกษาและกรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา

ต้องเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีธรรมาภิบาล

ให้สภาสถาบันอุดมศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการธรรมาภิบาล

และจริยธรรม และคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง จากบุคคลซึ่งเป็นกลางและได้รับการยอมรับ

อย่างกว้างขวาง เพื่อทำหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับว่าด้วยธรรมาภิบาลของสถาบันอุดมศึกษา

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๒๒ สถาบันอุดมศึกษาต้องกำหนดพันธกิจที่มีต่อผู้เรียน บุคลากร สังคม

และประเทศโดยรวมอย่างเป็นรูปธรรม และประกาศต่อสาธารณะเพื่อให้รับทราบกันอย่างกว้างขวาง

สถาบันอุดมศึกษาและบุคลากรต้องยึดถือและปฏิบัติตามพันธกิจที่ประกาศ

ตามวรรคหนึ่ง

การกำหนดพันธกิจตามมาตรา นี้ สถาบันอุดมศึกษาต้องรับฟังความคิดเห็น

ของผูมีส่วนได้เสีย และปรับปรุงพันธกิจดังกล่าวให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและประเทศ

เป็นระยะ ทั้งนี้ ตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

หมวด ๓

ประเภทและกลุ่มของสถาบันอุดมศึกษา

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๒๓ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมกำกับ รัฐมนตรีจะประกาศกำหนดประเภท

ของสถาบันอุดมศึกษาก็ได้

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๒๔ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริม สนับสนุน ประเมินคุณภาพ กำกับดูแล

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

และจัดสรรงบประมาณให้แก่สถาบันอุดมศึกษา รัฐมนตรีจะประกาศกำหนดให้จัดสถาบันอุดมศึกษา

เป็นกลุ่มได้ โดยคำนึงถึงจุดมุ่งหมาย พันธกิจ ยุทธศาสตร์ ศักยภาพ และผลการดำเนินการที่ผ่านมา

ของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละกลุ่ม โดยต้องกำหนดมาตรการส่งเสริม สนับสนุน ประเมินคุณภาพ

กำกับดูแล และจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับการจัดกลุ่มดังกล่าวด้วย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ในกรณีที่รัฐมนตรีประกาศให้สถาบันอุดมศึกษากลุ่มใดมีพันธกิจหลักในการ

ให้การศึกษอบรมทักษะอาชีพะชั้นสูงเพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน

ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนการปฏิรูปประเทศ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจ

และสังคมแห่งชาติ สถาบันอุดมศึกษากลุ่มนั้นย่อมได้รับความสนับสนุนเป็นพิเศษจากรัฐ

ตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

การจัดสถาบันอุดมศึกษาเป็นกลุ่มและการกำหนดมาตรการตามวรรคหนึ่ง

รวมทั้งการกำหนดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาและการให้ความสนับสนุนเป็นพิเศษตามวรรคสอง

ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่เห็นสมควรรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

อาจประกาศกำหนดให้จัดกลุ่มส่วนราชการหรือกลุ่มส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษาได้

สถาบันอุดมศึกษาหนึ่ง เพื่อดำเนินการตามมาตรานี้ก็ได้

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๒๕ การกำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษาต้องกำหนดให้สอดคล้องกับ

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ประเภทและกลุ่มของสถาบันอุดมศึกษาตามหมวดนี้

หมวด ๔

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

หน้าที่และอำนาจของสถาบันอุดมศึกษา

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ส่วนที่ ๑

หน้าที่และอำนาจ

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๒๖ สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) การจัดการศึกษา

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

(๒) การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

(๓) การบริการวิชาการแก่สังคม

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

(๔) การทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

(๕) หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่กฎหมายกำหนด

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

และแผนด้านการอุดมศึกษา และสนองต่อความจำเป็นและความต้องการของประเทศในด้านต่าง ๆ

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

การส่งเสริมให้เกิดผู้ประกอบการรายใหม่ให้แก่ประเทศ การพัฒนากำลังคนของประเทศ

และการจัดการศึกษาตลอดชีวิต เพื่อให้ประเทศไทยพัฒนาไปสู่ประเทศที่มีความก้าวหน้า

ทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และมีพลเมืองที่มีคุณภาพ

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

การดำเนินการตาม (๒) โดยใช้งบประมาณแผ่นดินต้องสอดคล้องกับแนวทาง

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ที่สถานโยบายกำหนด

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๒๗ สถาบันอุดมศึกษาต้องดำเนินการให้คณาจารย์และบุคลากรอื่นมีความรู้

เท่าทันความก้าวหน้าทางวิชาการในโลก พัฒนาการเรียนการสอน การวิจัยให้ทันสมัยสอดคล้อง

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

กับความเปลี่ยนแปลงทางวิชาการ ความเปลี่ยนแปลงของโลก สังคม และเทคโนโลยี และส่งเสริม

และสนับสนุนการผลิตผลงานทางวิชาการในระดับชาติและระดับนานาชาติ

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๒๘ สถาบันอุดมศึกษาพึงส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ประกอบการภาครัฐ

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และชุมชน นำความรู้ ผลงานวิจัย หรือนวัตกรรมของสถาบันอุดมศึกษา

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ไปใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวาง

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

สถาบันอุดมศึกษาต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการนำความรู้ ผลงานวิจัยและนวัตกรรม

ไปใช้ในการสร้างผู้ประกอบการรายใหม่ให้กับประเทศ

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดมาตรการใด ๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุน

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

การดำเนินการตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง รวมถึงการสนับสนุนทางการเงินเพื่อการประกอบธุรกิจใหม่

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง สถาบันอุดมศึกษาจะให้บุคคล

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง นำความรู้ ผลการวิจัย หรือนวัตกรรมตามวรรคหนึ่งไปใช้โดยมี

หรือไม่มีประโยชน์ตอบแทนก็ได้ หรือจะร่วมดำเนินการกับผู้ประกอบการ หรือเป็นผู้ดำเนินการ

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

โดยได้รับการสนับสนุนจากผู้ประกอบการก็ได้

รายได้ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่ได้รับมาจากการดำเนินการตามมาตรานี้

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๒๙ สถาบันอุดมศึกษาต้องส่งเสริมและสนับสนุนผู้เรียน

ของสถาบันอุดมศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริงให้มีโอกาสเรียนจนสำเร็จปริญญาตรี

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

สถาบันอุดมศึกษาของรัฐจะปฏิเสธไม่รับผู้สมัครผู้ใดที่ผ่านการคัดเลือกเข้าศึกษา

ไม่สูงกว่าระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาเพราะเหตุที่ไม่มีเงินชำระค่าธรรมเนียมการศึกษา

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

เนื่องมาจากการขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริง หรือจะให้ผู้เรียนยุติหรือพักสภาพผู้เรียน

ในสถาบันอุดมศึกษานั้นเพราะเหตุดังกล่าวมิได้

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ส่วนที่ ๒

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

การจัดการศึกษา

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๓๐ การจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาชั้นใหม่ต้องคำนึงถึงเหตุผล ความคุ้มค่า

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

และความจำเป็นของประเทศ รวมทั้งการขยายโอกาสทางการศึกษา

การจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาชั้นใหม่ตามวรรคหนึ่งต้องไม่เป็นไปเพื่อการพาณิชย์

ในการแสวงหากำไรจากการจัดการเรียนการสอน

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ห้ามมิให้นำกิจการการอุดมศึกษาของผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

หรือของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไปดำเนินการออกหลักทรัพย์เพื่อเสนอขายต่อประชาชนเพื่อการระดมทุน

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

หรือนำหุ้นหรือหลักทรัพย์อื่นของสถาบันอุดมศึกษาไปจดทะเบียนหรือซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์

หรือศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ ทั้งนี้ ไม่ว่าในหรือนอกราชอาณาจักร

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๓๑ หลักสูตรการศึกษาที่สภาสถาบันอุดมศึกษาจะอนุมัติเพื่อให้เปิดสอนได้

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ต้องมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่าข้อกำหนดขั้นต่ำด้านคุณภาพที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา

กำหนด และต้องมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน พัฒนาวิชาชีพหรือทักษะอาชีพระดับสูง

หรือการค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้และเพื่อพัฒนาสังคม

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

สถาบันอุดมศึกษาพึงจัดให้มีหลักสูตรการศึกษาหรือการเรียนการสอนในรูปแบบ

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ที่หลากหลายจนถึงระดับปริญญา ซึ่งอาจเป็นการศึกษาแบบชุดการเรียนรู้ การศึกษาตลอดชีวิต

การศึกษานอกเวลาราชการ เพื่อพัฒนาศักยภาพและทักษะการทำงานของบุคคลในทุกช่วงวัย

การจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นการหาทำไรให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเป็นหลัก

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

จะกระทำมิได้ ในกรณีที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาเห็นว่าการจัดการศึกษาในหลักสูตร

การศึกษาใดมีลักษณะดังกล่าว ให้สั่งสถาบันอุดมศึกษาให้แก้ไขหรือยุติการกระทำดังกล่าว

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๓๒ สถาบันอุดมศึกษาต้องให้การศึกษอย่างเต็มที่กับผู้เรียน โดยมุ่งพัฒนา

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ให้ผู้เรียนมีความเป็นเลิศทั้งในด้านวิชาการหรือวิชาชีพ และเป็นคนดีของสังคม

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

สถาบันอุดมศึกษาต้องสร้างเสริมผู้เรียนให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม

และมีความรับผิดชอบต่อนอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศ

ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพ

และมาตรฐานการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๓๓ เพื่อเป็นการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษา

ให้รัฐสนับสนุนระบบสารสนเทศทางการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่ง ทั้งที่เป็น

ของรัฐและเอกชน เพื่อความเท่าเทียมในการเข้าถึงสารสนเทศทางการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๓๔ สถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและของเอกชนอาจร่วมมือกัน

ในการจัดการศึกษา การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม และในด้านอื่น ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศ

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ความร่วมมือตามวรรคหนึ่งหมายความว่าความร่วมมือถึงการใช้บุคลากรร่วมกัน การร่วมกัน

ออกค่าใช้จ่าย การใช้ทรัพยากรร่วมกัน หรือความร่วมมืออย่างอื่น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ

และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๓๕ สถาบันอุดมศึกษาพึงสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ

ภาคเอกชน และภาคอุตสาหกรรมเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษา

เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการปฏิบัติงานจริง และเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ สมรรถนะ

และคุณลักษณะอื่นให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดทำข้อตกลงร่วมกับหน่วยงานตามวรรคหนึ่ง

ในการจัดหลักสูตรการศึกษา การเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล โดยผู้เรียนใช้เวลา

ส่วนหนึ่งในสถาบันอุดมศึกษาและอีกส่วนหนึ่งในสถานประกอบการของหน่วยงานดังกล่าว

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง สถาบันอุดมศึกษาอาจอนุญาต

ให้บุคลากรและผู้เรียนไปปฏิบัติงานในหน่วยงานดังกล่าวได้ ตามระเบียบที่สภาสถาบันอุดมศึกษา

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๓๖ หน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานภาคเอกชนที่ให้ความร่วมมือ

ในการดำเนินการตามมาตรา ๓๕ อาจได้รับสิทธิประโยชน์ ดังต่อไปนี้

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

(๑) การสนับสนุนด้านวิชาการและทรัพยากรตามสมควรแก่กรณี

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

(๒) ได้รับการเชิดชูเกียรติ

(๓) สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

(๔) สิทธิประโยชน์อื่นตามที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

การอุดมศึกษา

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ส่วนที่ ๓

การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๓๗ การวิจัยและการสร้างนวัตกรรมจะต้องสอดคล้องกับความต้องการ

และความจำเป็นของประเทศ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาและแก้ปัญหาของประเทศได้

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

อย่างเป็นรูปธรรมและเพื่อความเจริญขององคมนตรีทางวิชาการ และต้องสอดคล้องกับแนวทาง

ที่สภานโยบายและคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมกำหนด

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

รัฐมีหน้าที่ในการส่งเสริมการศึกษาวิจัยตามวาระหนึ่งให้เป็นไปเพื่อการสร้าง

ความรู้และนวัตกรรมเพื่อใช้ในการพัฒนาชุมชน สังคม และประเทศ

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๓๘ ให้สถาบันอุดมศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดทำฐานข้อมูล

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๓๙ เพื่อส่งเสริมให้มีการนำผลการวิจัยและนวัตกรรมของสถาบันอุดมศึกษา

ไปใช้ประโยชน์ สถาบันอุดมศึกษาพึงสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรในด้านการวิจัยและการสร้าง

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

นวัตกรรม การบริหารการวิจัย การแลกเปลี่ยนบุคลากร การจัดตั้งกลุ่มวิจัยร่วม การแปลงผลงานวิจัย

ให้เป็นรูปธรรม ระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นของรัฐ

ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดตั้งนิติบุคคลหรือร่วมลงทุนกับหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำผลการวิจัยและนวัตกรรมของสถาบันอุดมศึกษาไปใช้ประโยชน์ก็ได้

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ส่วนที่ ๔

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

การบริการวิชาการแก่สังคม

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๔๐ สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่ในการให้บริการทางวิชาการ ให้คำปรึกษา

ทางวิชาการ และถ่ายทอดองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนการสอน การวิจัยและการสร้าง

นวัตกรรมแก่ภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และสังคม เพื่อนำความรู้ไปใช้ประโยชน์และส่งเสริม

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

การเรียนรู้ตลอดชีวิต

สถาบันอุดมศึกษาในฐานะที่เป็นที่พึ่งทางวิชาการของชุมชนและสังคม

ต้องร่วมเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาพื้นที่ที่ใกล้เคียงกับที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษานั้น

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

หรือพื้นที่อื่นตามที่สถาบันอุดมศึกษาเห็นสมควร

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

สถาบันอุดมศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ กับสังคม เพื่อสร้างเสริมจิตสำนึกสาธารณะในการนำความรู้และประสบการณ์มาใช้เพื่อสร้างประโยชน์แก่ส่วนรวม

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ส่วนที่ ๕
ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

การทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๔๑ สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่ในการทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

โดยการอนุรักษ์ ฟื้นฟู สืบสาน และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นและของชาติ รวมทั้งส่งเสริม

ให้มีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และบูรณาการการทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมกับการเรียน

การสอนและกิจกรรมของผู้เรียน

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ข้อมูลการอุดมศึกษา

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๔๒ สถาบันอุดมศึกษาต้องเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ของสถาบันอุดมศึกษานั้นแก่สาธารณะ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง

เพื่อประโยชน์ในการจัดทำแผนด้านการอุดมศึกษาและการพัฒนาคุณภาพ

การอุดมศึกษา การวิจัยและนวัตกรรม ตลอดจนการมีส่วนร่วมของสาธารณชน ในการตรวจสอบ

สถาบันอุดมศึกษา ให้สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่ส่งข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาและมาตรฐาน

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

การศึกษา การวิจัยและนวัตกรรม การให้บริการทางวิชาการ และข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องให้แก่

กระทรวง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๔๓ ให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานและหน่วยงานภาคเอกชน

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ตามลักษณะที่สภานโยบายประกาศกำหนด ส่งข้อมูลเกี่ยวกับการอุดมศึกษาและการอื่นที่เกี่ยวข้อง

ให้แก่กระทรวงตามที่ได้รับคำร้องขอ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนด

ในกฎกระทรวง

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

สภานโยบายโดยข้อเสนอของกระทรวงอาจขอให้คณะรัฐมนตรีมีมติให้เชื่อมโยง

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ระบบข้อมูลสารสนเทศของหน่วยงานของรัฐกับฐานข้อมูลการอุดมศึกษาเพื่อประโยชน์

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งได้

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๔๔ ให้กระทรวงมีหน้าที่จัดทำฐานข้อมูลการอุดมศึกษาของประเทศ

โดยรวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์ และเผยแพร่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษา สถาบันอุดมศึกษา

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

และการอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๔๒
วรรคสอง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่สภานโยบายกำหนดเป็นกฎหมาย

การเปิดเผยข้อมูลตามความในส่วนี้ย่อมได้รับความคุ้มครองและจะนำไปเป็นเหตุ

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ในการฟ้องร้องดำเนินคดีใด ๆ มิได้

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

หมวด ๖

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ทรัพยากรอุดมศึกษา

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ส่วนที่ ๑

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

การจัดสรรทรัพยากรในการจัดการอุดมศึกษา

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๔๕ การทำคำขอและการจัดสรรงบประมาณสำหรับการอุดมศึกษา
ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) งบบุคลากรซึ่งเป็นเงินเดือน ค่าจ้าง และสิทธิประโยชน์ของบุคลากร

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวง ให้สถาบันอุดมศึกษาดังกล่าวทำคำขอเสนอต่อ
สำนักงบประมาณโดยตรงและให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณให้เต็มตามกรอบอัตรากำลัง
บุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงแต่ละแห่ง

(๒) งบดำเนินงานและงบรายจ่ายอื่นซึ่งเป็นงบประจำ รวมทั้งงบลงทุนอื่นที่ไม่ใช่

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

งบลงทุนตาม (๓) ให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงทำคำขอเสนอต่อสำนักงบประมาณโดยตรง
และให้สำนักงบประมาณจัดสรรในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไปหรืองบลงทุน แล้วแต่กรณี

ให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวง เพื่อให้มีอิสระในการบริหารงบประมาณและ
ทรัพยากรทางการศึกษา โดยต้องคำนึงถึงคุณภาพและความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา

(๓) งบลงทุนและงบเงินอุดหนุนเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาความเป็นเลิศของ

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

สถาบันอุดมศึกษาและการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ
และเงินอุดหนุนจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามกฎหมายว่าด้วยสภานโยบาย
การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ เพื่อใช้ในการพัฒนาวิทยาศาสตร์ การวิจัย
และการสร้างนวัตกรรม

(๔) การจัดสรรเงินเข้ากองทุนให้กู้ยืมดอกเบี้ยต่ำให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

ยังไม่มี การจัดสรรงบประมาณตาม (๓) ต้องทำข้อตกลงการพัฒนากิจการอุดมศึกษา

กับสำนักงานปลัดกระทรวง หรือข้อตกลงการวิจัยและนวัตกรรมกับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แล้วแต่กรณี

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

การจัดสรรงบประมาณตาม (๑) (๒) และ (๓) ต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับ

มาตรา ๒๔ ด้วย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๔๖ ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติม และความสัมพันธ์เป็นพิเศษอื่นให้แก่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐตามมาตรา ๒๔ วรรคสอง

และสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่สามารถดำเนินงานได้เกินกว่าเป้าหมายที่คณะรัฐมนตรีกำหนด โดยข้อเสนอของสถานนโยบาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสนับสนุนเงินงบประมาณเพิ่มเติม และความสัมพันธ์เป็นพิเศษอื่นตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีประกาศกำหนด

โดยข้อเสนอของสถานนโยบาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๔๗ ในกรณีที่เห็นสมควร คณะรัฐมนตรีโดยข้อเสนอร่วมกันของกระทรวง

และกระทรวงการคลังอาจมีมติให้จัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาขึ้น เพื่อพัฒนาความเป็นเลิศ

ของสถาบันอุดมศึกษาและส่งเสริมการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๔๘ คณะรัฐมนตรีอาจกำหนดมาตรการทางการเงิน การคลัง และมาตรการอื่น เพื่อการระดมทรัพยากรมาพัฒนาการอุดมศึกษาได้

การกำหนดมาตรการตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๔๙ เงินรายได้ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐไม่ต้องนำส่งคลัง

เป็นรายได้แผ่นดิน

ส่วนที่ ๒

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

การจัดการทรัพยากรของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๕๐ ให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ มีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถาบันอุดมศึกษานั้น ทั้งที่เป็นที่ราชพัสดุตามกฎหมาย

ว่าด้วยที่ราชพัสดุ และที่เป็นทรัพย์สินอื่น รวมทั้งจัดหารายได้จากบริการของสถาบันอุดมศึกษา

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

และเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาที่ไม่ขัดหรือแย้งกับนโยบาย วัตถุประสงค์ และภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐได้มาโดยมีผู้ทิตให้ หรือโดยการซื้อ หรือแลกเปลี่ยนจากรายได้ของสถาบันอุดมศึกษา ไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุ และให้เป็นกรรมสิทธิ์ของสถาบันอุดมศึกษานั้น

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

บรรดารายได้และผลประโยชน์ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ รวมทั้งผลประโยชน์
ที่เกิดจากที่ราชพัสดุ เบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาการศึกษา และเบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญา
การซื้อทรัพย์สินหรือจ้างทำของที่ดำเนินการโดยใช้เงินงบประมาณ รายได้จากทรัพย์สินทางปัญญา
ที่เกิดขึ้นจากการวิจัยไม่ว่าจะมาจากแหล่งทุนใด ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

ยังไม่มีผล

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

หมวด ๗

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

การควบคุมและกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษา

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๕๑ รัฐมนตรีมีหน้าที่และอำนาจในการกำกับดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการ
ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสถาบันอุดมศึกษา
และให้สอดคล้องกับกฎหมาย นโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนด้านการอุดมศึกษา และแผนด้าน
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศที่สภานโยบายกำหนด ตามกฎหมายว่าด้วยสภานโยบาย
การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ตลอดจนนโยบายของรัฐบาล
และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงเป็นการเฉพาะ
หลักการของการจัดการอุดมศึกษาตามมาตรา ๙ รวมถึงการควบคุมมาตรฐานการศึกษา
และการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษานั้น ๆ

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ในกรณีที่มีปัญหาในการดำเนินกิจการของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัด
ของกระทรวงที่ขัดต่อกฎหมาย ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือการไม่ปฏิบัติ
ตามหลักธรรมาภิบาลอย่างร้ายแรง หรือไม่เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษาอย่างร้ายแรง
หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อส่วนรวม ให้รัฐมนตรีโดยข้อเสนอแนะ
ของคณะกรรมการการอุดมศึกษาหรือคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา แล้วแต่กรณี
แจ้งสภาสถาบันอุดมศึกษาให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้น ในกรณีที่สภาสถาบันอุดมศึกษา
ไม่ดำเนินการ ดำเนินการล่าช้าเกินสมควร หรือไม่สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ ให้รัฐมนตรี
โดยข้อเสนอแนะและความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษาหรือคณะกรรมการมาตรฐาน
การอุดมศึกษา แล้วแต่กรณี วินิจฉัยชี้ขาด สั่งให้กระทำการ ยับยั้ง หรือยุติการดำเนินการ
ของสถาบันอุดมศึกษาดังกล่าวได้

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ในกรณีที่สภาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวง เห็นว่าการวินิจฉัย
ชี้ขาดหรือการสั่งให้กระทำการ ยับยั้ง หรือยุติการดำเนินการตามวรรคสองมิชอบ ให้สามารถอุทธรณ์
ต่อคณะรัฐมนตรีได้ การอุทธรณ์ไม่เป็นเหตุให้ทุเลาการดำเนินการตามคำวินิจฉัยหรือคำสั่งนั้น
เมื่อคณะรัฐมนตรีวินิจฉัยเป็นประการใดแล้ว ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัย
ของคณะรัฐมนตรี ในการดำเนินการตามวรรคนี้ คณะรัฐมนตรีอาจแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้น
เพื่อพิจารณาทำความเข้าใจเสนอต่อคณะรัฐมนตรีก็ได้

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

การกำกับดูแลตามวรรคหนึ่งและวรรคสองต้องทำเพียงเท่าที่จำเป็น เพื่อรักษาประโยชน์ของส่วนรวม โดยคำนึงถึงความเหมาะสม ความเป็นอิสระ และความแตกต่าง ของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละประเภทและกลุ่มด้วย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๕๒ การกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษาเอกชนให้เป็นไปตามกฎหมาย ว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๕๓ ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำกับดูแล

ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษา รวมทั้งส่งเสริม และสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาให้สามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สูงกว่ามาตรฐาน การอุดมศึกษาที่กำหนด

หากปรากฏว่าสถาบันอุดมศึกษาใดไม่ดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้คณะกรรมการ

มาตรฐานการอุดมศึกษาแจ้งให้สถาบันอุดมศึกษานั้นแก้ไขปรับปรุงภายในระยะเวลาที่กำหนด หากสถาบันอุดมศึกษาไม่ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาเสนอเรื่องต่อรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาสั่งการ ให้สถาบันอุดมศึกษาแก้ไขการดำเนินการ หยุดการดำเนินการ หรือดำเนินการอื่นใดอันจำเป็นต่อไป

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๕๔ หลักสูตรการศึกษาที่สภาสถาบันอุดมศึกษาจะอนุมัติเพื่อให้ สถาบันอุดมศึกษาเปิดสอนได้ จะต้องเป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีมาตรฐานไม่ต่ำกว่ามาตรฐาน การอุดมศึกษาที่รัฐมนตรีกำหนดโดยข้อเสนอแนะและความเห็นชอบของคณะกรรมการมาตรฐาน การอุดมศึกษา

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๕๕ เมื่อสภาสถาบันอุดมศึกษาอนุมัติหลักสูตรการศึกษาตามมาตรา ๕๔ และได้แจ้งหลักสูตรการศึกษาดังกล่าวต่อสำนักงานปลัดกระทรวงแล้ว จึงจะเปิดสอนตามหลักสูตร การศึกษาดังกล่าวได้

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาที่จะต้องตรวจสอบ หลักสูตรการศึกษาที่ได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่งว่าเป็นไปตามมาตรฐานตามมาตรา ๕๔ หรือไม่ ในกรณีที่เห็นว่าไม่เป็นไปตามมาตรฐาน ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาสั่งให้ สถาบันอุดมศึกษาแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานภายในระยะเวลา ที่กำหนด และในกรณีจำเป็นเพื่อป้องกันความเสียหาย คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา จะสั่งให้สถาบันอุดมศึกษาระงับการดำเนินการตามหลักสูตรการศึกษานั้นไว้ก่อนก็ได้

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๕๖ ในการตรวจสอบหรือพิจารณาหลักสูตรของคณะกรรมการมาตรฐาน
การอุดมศึกษาตามมาตรา ๕๕ ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาหรือบุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้ง
หรือมอบหมายจากคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา มีหน้าที่ตรวจสอบการดำเนินการ
จัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ในกรณีที่ปรากฏว่าสถาบันอุดมศึกษาไม่จัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษา
ที่ได้แจ้งตามมาตรา ๕๕ ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาแจ้งให้สถาบันอุดมศึกษา
แก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด หากสถาบันอุดมศึกษาไม่ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนด
โดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาเสนอเรื่องต่อรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา
สั่งการให้สถาบันอุดมศึกษาหยุดการดำเนินการ หรือดำเนินการอื่นใดอันจำเป็นต่อไป
ในกรณีที่เห็นสมควรจะสั่งไม่รับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาของหลักสูตรการศึกษาก็ได้
แต่การไม่รับรองมาตรฐานดังกล่าวไม่กระทบผู้สำเร็จการศึกษาไปก่อนแล้ว

ยังไม่มีผล

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

การไม่รับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาตามวรรคสอง ให้ประกาศให้ประชาชนทราบ
เป็นการทั่วไป
หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการแต่งตั้งหรือมอบหมายผู้ตรวจสอบ
และการตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่
คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาประกาศกำหนด

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๕๗ ในการตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษาตามมาตรา ๕๖
ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาหรือบุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งหรือมอบหมายจากคณะกรรมการ
มาตรฐานการอุดมศึกษามีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

(๑) เข้าไปในสถาบันอุดมศึกษาหรือสถานที่ใดซึ่งมีการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในระหว่างเวลาทำการ

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

(๒) สั่งให้บุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานใด ๆ

มาเพื่อประกอบการพิจารณา

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาหรือบุคคลซึ่งได้รับ
แต่งตั้งหรือมอบหมายจากคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้บุคคลดังกล่าว
แสดงบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐและหนังสือแต่งตั้งหรือมอบหมายตามวรรคหนึ่งด้วย
และให้บุคคลที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ให้บุคคลซึ่งได้รับการแต่งตั้งหรือมอบหมายตามวรรคหนึ่งเป็นเจ้าพนักงาน
ตามประมวลกฎหมายอาญา

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๕๘ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕ สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดให้มี
การเรียนการสอนนอกสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษาได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข
ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาประกาศกำหนด

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

การจัดให้มีสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษามากกว่าหนึ่งแห่งให้เป็นไปตาม
หลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาประกาศกำหนด และแจ้งให้สำนักงาน
ปลัดกระทรวงทราบ

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

การจัดการเรียนการสอนนอกสถานที่ตั้งตามวรรคหนึ่งให้หมายความรวมถึง

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

การจัดตั้งศูนย์บริการในการเรียนการสอนหรือการดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดที่เป็นการจัดให้มี
การเรียนการสอนนอกสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษาด้วย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๕๙ สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดการศึกษาโดยผ่านระบบเทคโนโลยี

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

สารสนเทศหรือโดยวิธีอื่นได้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนดโดยข้อเสนอแนะ
และความเห็นชอบของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๖๐ ในกรณีที่ผลการตรวจสอบตามมาตรา ๕๖ ปรากฏว่าการจัดการศึกษา

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ในหลักสูตรการศึกษาใดในสถาบันอุดมศึกษาเป็นไปตามที่ได้แจ้งไว้ตามมาตรา ๕๕ ให้คณะกรรมการ
มาตรฐานการอุดมศึกษาประกาศรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาในหลักสูตรการศึกษาดังกล่าว
ซึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อนที่ผู้เรียนรุ่นแรกจะสำเร็จการศึกษาในหลักสูตรการศึกษานั้น

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๖๑ เมื่อคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาได้ให้การรับรองมาตรฐาน

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

การอุดมศึกษาตามมาตรา ๖๐ แล้ว ให้แจ้งเรื่องดังกล่าวต่อองค์กรกลางบริหารงานบุคคล
และสภาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบ

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๖๒ ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการอุดมศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

การประกันคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกฎระเบียบคุณภาพ

ภายใน การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา
ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาประกาศกำหนด

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๖๓ เมื่อสถาบันอุดมศึกษาดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรา ๖๒
เสร็จสิ้นแล้ว ให้รายงานผลการประเมินต่อสภาสถาบันอุดมศึกษา และให้สภาสถาบันอุดมศึกษา

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

นำผลการประเมินดังกล่าวไปพิจารณาเพื่อกำหนดแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพ
การศึกษา และให้แจ้งให้สำนักงานปลัดกระทรวงทราบเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการประเมินคุณภาพ

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ภายนอก

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ในกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาเห็นว่าไม่อาจดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพ การศึกษาตามวรรคหนึ่งได้ เพราะการขาดแคลนงบประมาณหรือกำลังคน ให้สถาบันอุดมศึกษา

โดยความเห็นชอบของสภาสถาบันอุดมศึกษารายงานเหตุดังกล่าวต่อคณะกรรมการมาตรฐาน การอุดมศึกษาเพื่อเสนอแนะต่อรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

มาตรา ๖๔ การประเมินคุณภาพภายนอกอาจประเมินโดยหน่วยงานต่างประเทศที่

ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง หรืออาจประเมินโดยหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานภาคเอกชน หรือหน่วยงานในต่างประเทศที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาประกาศกำหนดก็ได้

สถาบันอุดมศึกษาอาจเสนอให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา ให้ความเห็นชอบให้หน่วยงานอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ตามวรรคหนึ่งทำหน้าที่ประเมินคุณภาพ ภายนอกก็ได้

มาตรา ๖๕ เมื่อหน่วยงานตามมาตรา ๖๔ ดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอก เสร็จสิ้นแล้ว ให้แจ้งผลการประเมินต่อสถาบันอุดมศึกษาและสำนักงานปลัดกระทรวงเพื่อทราบ

ในกรณีที่หน่วยงานต่างประเทศเป็นผู้ประเมิน ให้สถาบันอุดมศึกษาแจ้งผลการประเมินต่อสำนักงาน ปลัดกระทรวงเพื่อทราบ

ในกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาเห็นว่าผลการประเมินที่ได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่ง คลาดเคลื่อนหรือไม่ตรงต่อความเป็นจริง สถาบันอุดมศึกษาอาจทักท้วงไปยังหน่วยงาน ผู้ประเมินได้ และให้แจ้งสำนักงานปลัดกระทรวงทราบด้วย

ให้ถือว่าการประเมินคุณภาพภายนอกตามพระราชบัญญัตินี้เป็นการประเมินใช้เป็นกฎหมาย ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

มาตรา ๖๖ ถ้าผลการประเมินตามมาตรา ๖๕ ปรากฏว่าสถาบันอุดมศึกษาใด

มีการจัดการศึกษาไม่เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษา ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา แจ้งให้สถาบันอุดมศึกษานั้นดำเนินการแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตาม มาตรฐานการอุดมศึกษาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา กำหนด และให้นำความในมาตรา ๕๖ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๖๗ ให้มีคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง

โดยความเห็นชอบของที่ประชุมร่วมคณะกรรมการการศึกษาและคณะกรรมการมาตรฐาน การอุดมศึกษา ทำหน้าที่พิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา ๖๘

จำนวน องค์ประกอบ หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มา คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ให้เป็นไปตาม ที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๖๘ สถาบันอุดมศึกษาออกุทธรณ์คำสั่งของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาตามมาตรา ๕๓ วรรคสอง มาตรา ๕๕ วรรคสอง มาตรา ๕๖ วรรคสอง หรือมาตรา ๖๖

ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง การอุทธรณ์ไม่เป็นเหตุให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เว้นแต่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์จะให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งนั้นไว้ก่อน

ให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์วินิจฉัยอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายใน

หกสิบวันนับแต่ที่ได้รับอุทธรณ์

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด

มาตรา ๖๙ เพื่อประโยชน์ในการสร้างนวัตกรรมการศึกษา รัฐมนตรีอาจเสนอสถานนโยบายเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้สถาบันอุดมศึกษาหรือส่วนงานในสถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษาที่แตกต่างไปจากมาตรฐานการอุดมศึกษาได้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่สถานนโยบายกำหนดซึ่งอย่างน้อยต้องกำหนดเรื่อง ดังต่อไปนี้

(๑) ระยะเวลาดำเนินการ

(๒) ผลสัมฤทธิ์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน

(๓) การสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

(๔) กลไกและมาตรการในการกำกับ และการประกันคุณภาพการศึกษา

(๕) การตรวจสอบและติดตามประเมินผลโดยคณะผู้ประเมินผลอิสระ

(๖) การดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องของเมื่อครบระยะเวลาตาม (๑) แล้ว

ในระหว่างที่สถาบันอุดมศึกษาหรือส่วนงานในสถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษา

ตามวรรคหนึ่ง มิให้นำมาตรฐานการอุดมศึกษามาใช้บังคับแก่การจัดการศึกษาดังกล่าว และให้ถือว่าการจัดการศึกษานั้นเป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้องแล้ว

ในกรณีที่สถานนโยบายเห็นว่าการจัดการศึกษาตามวรรคหนึ่งประสบความสำเร็จ ให้แจ้งให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาปรับปรุงแก้ไขมาตรฐานการอุดมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

มาตรา ๗๐ เพื่อประโยชน์ในการรักษามาตรฐานการศึกษา หลักธรรมาภิบาล และความซื่อสัตย์สุจริตทางวิชาการ ห้ามมิให้ผู้ใด จ้าง วาน ใช้อื่นทำผลงานทางวิชาการเพื่อไปใช้ในการเสนอเป็น ส่วนหนึ่งของการศึกษาในหลักสูตรการศึกษา ระดับอุดมศึกษาหรือเพื่อใช้ในการทำผลงานซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการขอตำแหน่งทางวิชาการ หรือเสนอขอปรับปรุงการกำหนดตำแหน่ง การเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนวิทยฐานะหรือการให้ได้รับเงินเดือนหรือเงินอื่นในระดับที่สูงขึ้น ทั้งนี้ ไม่ว่าจะมิใช่ประโยชน์ตอบแทนหรือไม่ก็ตาม

ห้ามมิให้ผู้ใดรับจ้างหรือรับดำเนินการตามวรรคหนึ่ง เพื่อให้ผู้อื่นนำผลงานนั้นไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง เว้นแต่เป็นการช่วยเหลือโดยสุจริตตามสมควร

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

หมวด ๘

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

การคุ้มครองผู้เรียน

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๗๑ ในกรณีที่มีการวินิจฉัยชี้ขาดหรือสั่งการตามมาตรา ๕๑ วรรคสอง หรือมีการสั่งให้สถาบันอุดมศึกษาระงับการดำเนินการตามมาตรา ๕๕ วรรคสอง หรือมีการไม่รับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาของหลักสูตรการศึกษาตามมาตรา ๕๖ อันมีผลกระทบต่อการเรียนการสอน หรือการสำเร็จการศึกษาของผู้เรียน ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนดมาตรการ เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษานั้นหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นดำเนินการเพื่อแก้ไขและเยียวยาผู้เรียนที่ได้รับผลกระทบด้วย

การดำเนินการตามมาตรการที่กำหนดตามวรรคหนึ่งไม่มีผลให้สถานบันอุดมศึกษา หรืออธิการบดีซึ่งเป็นผู้อนุมัติหรือรับผิดชอบในการดำเนินการอันเป็นเหตุให้เกิดผลตามวรรคหนึ่ง พ้นจากความรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้น

มาตรา ๗๒ ห้ามมิให้นายกสภาสถาบันอุดมศึกษา กรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหาร อาจารย์ ผู้ปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษา ไซตาแห่งหน้าที่โดยทุจริต ครอบงำให้ผู้เรียน กระทำหรือไม่กระทำการใด

หมวด ๙

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ส่วนที่ ๑

โทษทางปกครอง

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๗๓ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๐ วรรคสาม ให้เพิกถอนใบอนุญาต จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

มาตรา ๗๔ หน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานภาคเอกชนใดไม่ปฏิบัติตาม หรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามมาตรา ๕๓ โดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้กระทรวงมีหนังสือเตือนไปยัง หัวหน้าหน่วยงานนั้นให้ดำเนินการให้ถูกต้องภายในเวลาที่กำหนด

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

หน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานภาคเอกชนที่ไม่ปฏิบัติตามหนังสือเตือนตามวรรคหนึ่งภายในเวลาที่กำหนด ให้ได้รับสภาพบังคับที่เป็นผลร้ายตามที่สถานโยบาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ประกาศกำหนด โดยข้อเสนอของกระทรวง

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

หัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐผู้ใดปฏิบัติหรือละเว้น

การปฏิบัติหน้าที่ตามหนังสือเตือนตามวรรคหนึ่งโดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด ต้องระวางโทษปรับทางปกครองไม่เกินห้าแสนบาท และต้องระวางโทษปรับเป็นรายวันอีกวันละ

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ห้าพันบาทจนกว่าจะปฏิบัติตามที่กระทรวงร้องขอ

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ส่วนที่ ๒

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

โทษทางอาญา

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๗๕ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยชี้ขาดหรือคำสั่งตามมาตรา ๕๑ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๗๖ ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ตามมาตรา ๕๕ วรรคสอง อันเป็นที่สุด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๗๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๗๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๗๘ นายกสภาสถาบันอุดมศึกษา กรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหาร

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

อาจารย์ ผู้ปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๗๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนมาตรา ๗๖ เป็นการใช้อำนาจหน้าที่ครอบงำให้ผู้เรียนกระทำการในทางเพศ ผู้กระทำต้องระวางโทษหนักเป็นสองเท่าของโทษที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

บทเฉพาะกาล

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๗๙ บรรดากฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และคำสั่งเกี่ยวกับการอุดมศึกษา ไม่ว่าจะออกตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

กฎหมายว่าด้วยการบริหารส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษา และกฎหมายว่าด้วย
สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับ
ได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีการดำเนินการปรับปรุงแก้ไข
ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ แต่ต้องไม่เกินสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

มาตรา ๘๐. มาตรฐานการอุดมศึกษาซึ่งกำหนดขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษา
แห่งชาติที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นมาตรฐานการอุดมศึกษา
ตามพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีการกำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษาขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้
หลักสูตรการศึกษาใดที่จัดการศึกษาตามมาตรฐานการอุดมศึกษาตามวรรคหนึ่ง
ให้ถือว่าเป็นหลักสูตรการศึกษาที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

.....

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ถูกต้องตามมติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ร้อยตำรวจเอก หญิง

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

(วิริยญา ประสพสุข)

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ผู้อำนวยการสำนักการประชุม
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย